

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Mehtap Soyuduru Çiçek

VEDA EDERKEN

ROMAN

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

YEDİVEREN

Yazmakla anlatmak değil de daha çok anlamak mümkünmüş. Bir yaz sıcağında başlıyor benim hikâyem. Güneydoğu'nun alazlı güneşi yakıp kavururken ortalığı...

Ve bu bir özgürlük hikâyesiydi ta en başta. Sonrası esaret oldu. Bedenin özgürlüğü yetmezmiş meğer, yaşarken anladım bunu ve bir de kalbin kafesleri kırılmalıymış.

Ayvalık sahilleri geliyor aklıma; iki odalı yazlığımızın bahçesindeki ahşap salıncak ve onun sallanıp dururken çıkardığı gıcır gıcır o ses... Annemin içeriden seslenmeleri... "Miskin miskin oturma, bir işin ucundan tut da gidelim bir an önce sahile!" Elimde bir aşk romanı; gözlerim yarı nemli, kavuşamayan aşıklara yanıyorum için için, derdim dağlardan büyük. Bre mübarek, ne bu çektiğim! Babamın akşamları yanan mangalının dumanı tüterken acıkıyor daha karnım, ne ara annemle sahile gitmekten akşamlara geçtim, bilmem. Tavuk kanatlarından yağlar damlıyor yanan kömürlerin üzerine, alev alıyor kömürler, tuz istiyor babam. Rakısı yanı başında, iki buz yüzüyor rakının üstünde. Kadınlar içmez bizim ailede. Kadın kısmı daha birçok şeyi yapamaz, içişimiz de yok zaten; güzel,

özenilesi, canımızın çektiği bir şey değil rakı. Benim gözüm tavuklarda, pişseler de şu közlenmiş domateslerin yanına onlardan iki tane atsa babam. İlk pişen grubu mutlaka bana verir babam. Ekmeğin tazesı, çorbanın yağlısı, yumurtanın sucuklu tarafı, tencerede son kalan yemek... Hepsi ama hepsi benim nasibim. Çünkü alternatifim yok. Kaybetmekten korktukları tek çocuklarıyım ben. Daha pişmeden tavuklar, bir lokma bile atmamışken ağzıma gözümünden bir damla yaş düştü hayallerimin tam ortasına. Dursaydım ya az biraz, hayallerimde de olsa birazı yanmış tavuk kanatlarından yeseydim ya iştahla!

Ben hemşirelik okulundan mezun olduktan sonra babamın hayali; İstanbul'da bir özel hastanede, dispanserde, poliklinikte işe girip onların dizinin dibinden ayrılmamamdı. Asker çocuğuyum ben. Öyle olduğumdan mıdır, nedir; tutturdum askerî hastanelerde çalışacağım, diye. Bu okulu okumaya başladığımda babamın da ilk niyeti buydu fakat hayat, babamı evladını gözünün önünden ayırmamak niyetlisi birine çevirdi. Dinlemedim babamı. Evimden çok uzağa, Güneydoğu'da bir vilayete çıktım geldim. Lojman imkânı var, demişlerdi ilk seferinde. Sonra öğrendim ki büyükbaş abiler, amcalardan kalmıyormuş gariban personele lojman. Merkezde ortalama bir otelin soğuk, ıssız, küf kokulu odalarından birine yerleştim ben de. Yaşanmışlık yok bu odada. Dipsiz bir kuyu gibi zaman burada; oturdukça, düşündükçe içini kasvet ağları bağlıyor; türü yeni bir örümcek, işi tıklarında şekilde senin içinde gezinip duruyor. Bunu söylemek için henüz çok erken ama mutsuzum. Yalnızlık bana göre değilmiş belki de. Köşeme geçip saatlerce sessiz sessiz kitap okuyacak olmanın hayallerini kurarken aynı sayfaya, aynı ifade ile dakikalarca bakıp uzun uzun düşünüyorum. Hayallerimi geçtim. Yani onlar ayaklarımın üzerinde durduğum, arkadaşlarımla akşam

eğlenceleri düzenlediğim, ev partilerinde mısır patlattığım günlere ait. Arkadaş edindiğim yok. En iyi arkadaşım kendimim. Babamı özledim, annemi çok daha fazla özledim; babamın miskin kedisi, ezeli rakibim Mestan'ı bile... Bunu kimseler duyamayacak diye mutluyum. Babam şimdiden su koyuverdiğimi, ona "Sen haklıymışsın!" deyip boynuna sarılacak hâle geldiğimi bilmemeli. Bilirse bana, *ben sana demiştim*, der. Sahi, "Sen daha çorabının diğer tekini bulamazsın!" demediler mi bana giderken? Gerçekten de bulamıyorum. İlk gün işe giderken giydiğim çorabımın diğer teki yok ortalıkta. Her yere de baktım üstelik. Kaç metrekafe ki şu oda, onu burada nasıl kaybetmiş olabilirim? Arkamın toplanmasına alışmış olabilirim ama bu yerde -şehir dedikleri fakat bildiğim hiçbir şehre benzemeyen bu yerde- alışkanlıklarına yer yok. Çorabım, diyordum. Girdiği yerde ucu tozdan saçaklanmış hâlde bulunduğunda belki de burarlardan gitmiş olacağım tekil eşyam. Tıpkı insan gibi o da çift olsun diye gelmişken dünyaya kâderine yenik, tek başına veda etti bana. O beni unutabilir de ben unutmamak konusunda çok kararlıyım, fillere eş hafızamla onu unutamam. Annemin babama ettiği "Bırak gitsin, bir aya kalmaz ağlayarak döner." Lafını da hiç unutmuyorum misal.

İçimden hüngür hüngür ağlamak geliyor. Sümkülerek burnumu silmek, göz yaşlarımı hoyratça bırakıp düştükleri yeri bilmemek ve sadece ağlamak... Göreve başladığım ilk gün baş-hemşiremiz Zuhal Hanım daha ben ortama, insanlara, işime bile alışmamışken bana "Aval aval bakmayı bırakırsan işimize bakalım." demişti de o zaman da bir ağlayasım tutmuştu. İradeliyim sanırım, yapışsa da yakama ağlama isteği onu mağlup edebiliyorum. Galip olamadığım iş hayatıma rağmen. Çünkü anladım ki çalışmak öyle okuldan gelip çantayı bir kenara

bırakıp "Çok ödevim var." diyerek akşam annenin pişirdiği musakkaya ekmek banmak gibi değilmiş. İş hayatı acımasızmış. Hele ki *yeni yetme, çömez, buralarda taze* söylemlerine uygun biriysen korkmadan, hatta üşenmeden talan edebiliyorlar heveslerini. Oysa yeni işler yeni umutlarla başlar. Kimin hakkıdır ki umutlarını süpürüp kapıyı ardından kapamak?

Benden kısa süre önce göreve gencecik dört hemşire daha başlamış. İçlerinden birinin adı Canan. Benden sadece iki yıl daha az yaşamış, yirmisinde, yaşam enerjisi gözlerinden akan türden. Memlekette bir akrabası mı hastalanmış ne, ben buraya geldiğimde üç günlüğüne izin almıştı. O yüzden ilk zamanlar onunla tanışmak şerefine erişememiş, sadece onun adını duymuştum ama kendisini de görünce kendimi biraz daha iyi hissettim. Yakın davrandı bana. Diğer üçünün kendi aralarında gruplaşmış olmalarını önemsemeden benimle hemencecik muhabbete oturdu. Biraz farklı biri. Annem görse ona bir sürü sıfatı uygun bulurdu. *Hoppa* derdi ona misal, *zilli* de annemin ona munasip göreceklelerinden; *fingirdek*, *yollu*, *erkek düşkün*, *koca meraklısı*... Tansiyonunu ölçtüğü askerden, pencereden baktığında gördüğü askere kadar hepsine asılmak için bir sebep buluyor. Hepsi mi yakışıklı? Oysa keplerinin altında hepsinin kaşları, gözleri birbirinin aynısı; bedenleri o üniformanın içinde ne şişman ne zayıf ne uzun ne kısa... Enjeksiyon için gelen zavallı askere göz kırparken gördüm onu. Zavallı, diyorum çünkü elini uzatsa ulaşamayacağı yerde Canan ve o, ancak rüyalarında ağırlayabilir meslektaşımı. Böyle giderse karşısına çıkan tüm askerleri buranın güneşinden beter yakacak. Bakışları şuh, tavırları neler neler vadediyor besbelli ama gördüklerime arkamı döndüm, bahsini etmedim ki başı bir belaya girerse *ben şahidim* demeyeyim. Kimsenin etlisine sütlüsüne karışma diye

boşu boşuna tembihlemedi annem beni. “Başın önünde git gel. İşine vakitlice git, sağda solda oyalanmadan evine dön, ev yemekleri ye, sokaktaki o pis şeylerden yeme, oğlanlar laf atarsa onlara dönüp bakma, onu yapma, bunu yapma...” Canan merkezde iki oda, bir salonluk; kendine göre saray yavrusu bir evde yaşıyormuş. Mübalağa ettiğinin farkındaydım onu dinlerken ama söylediği hiçbir şeyin aksine yorum yapmadım.

“Sen nerede kalıyorsun?” diye sordu bunun üzerine Canan. Kaldığım otelin adını söyledim. Biliyordu o oteli. O da göreve ilk başladığında aynı otelde kalmış. Hastaneye yeni tayin olmuş her bekâr, yalnız hemşireye orayı tavsiye ediyorlardı çünkü güvenilir diye. Güvenilmez değildi ama bakımsızdı; peynir, zeytinle sınırlı çeyrek porsiyon kahvaltısı vardı; yatakları gıcırdıyordu, kış geldi mi de soğuk olduğunu söylüyorlardı. Camları da ıslık çalarmış dertli dertli. İnsan yalnızken ve adına gurbet dedikleri yerdeyken her ses acıklı malum.

“Kışa kadar kalmam, bir ev tutarım mutlaka.” deyiverdim ben de bunun üzerine Canan’a.

“Ne gerek var ev tutmaya? Gel, benimle kal, benim evimde bir oda boş!”

Onun evinde bir oda boştu, benim hayatım yeni koşullarla bomboştu.

“Bir düşüneyim.”

Böylece çok da *olur* gözüyle bakıyormuş gibi görünmedim ona. Önce anneme ve babama sormam lazımdı, onlardan kilometrelerce uzakta da olsam sorumluluklarım sırtımdaydı. Annem “Nereliymiş bu Canan Hemşire?” diye sordu bana. İnsanların nereli oldukları neden bu kadar önemliydi, bunu bilemiyorum. Benim için bunun hiçbir önemi yok. Canan’ın

memleketindeki kadınların topyekûnu Canan gibi olsaydı misal yeryüzünde kesinlikle erkek kalmazdı. Annem Canan'ı aynı coğrafi bölgeden oluşumuzdan ötürü hemşerimiz saydı. Zarar gelmezdi bizim oraların insanlarından. Benim de kafam uyuşuyorsa otel köşelerinde nereye kadar?..

Yarın Canan'a onunla aynı evde yaşayabileceğimin haberini vermeyi düşünüyorum. Mamafih sonrası daha mı iyi olur öngöremiyorum. Elbette zaman vermeliyim bu şehre, annemin de tabiriyle akça pakça yüzü, kısa boyu, tombul bedeni ile Canan'a da alışacağım belki. Annem buralardan birini bulmadığım sürece hâlimin haraplığını önemsemez, burnum sürtsün de eve döneyim bir an önce diye dualar da eder üstelik. Ah, ben zaten bu anne dualarından iflah olmazsam başka şeylerden hiç iflah olmam! Yoksa hayallerim dört başı mamurdur benim hep. Telefonda tam da o notadan söyledim şarkımı. "İyiyim." dedim; "Çoktan alıştım." *Ter, toz kokan askerlere; asık suratlı mesai arkadaşlarıma, kadınlara onları yiyecekmiş gibi bakan bu yörenin insanına, sokakların kırık döküklüğüne, kapalı perdelelerin ardında yaşayanlara, gökyüzünün güneşi cömertçe taşıyışına, bir başıma yaşamaya...*

Belki zamanla Canan'ı da yüzünü daha az tombul göstereceği gerekçesiyle saçlarını uzatmaya ikna ederim.

Belki daha nicelerini yaşar, anlatır ve anlarım.

* * *

Bir valize sığdırılmış eşyamla yerleştim Canan'ın evindeki boş odaya. Henüz oraya "evim" diyemiyorum tabii ki de. Alışmak konusunda neden bu kadar cimriyim, bunu bilmiyorum ama zorluyor bu huyum beni. Bir somya, bir yatak, ufak bir dolap aldım ikinci el eşyalar satan bir dükkandan. Küçük

kamyonetle taşıdılar aldıklarımı, ev beşinci katta diye de söylene söylene yukarı çıkardılar. Babam olsa ağızlarının paylarını verirdi, ağızlarını açamazlardı bir daha ama ben sesimi çıkarmadım. Canan onlara eli belinde biraz çıkışır gibi olduysa da susturdum onu, eşyaların hepsi taşınmadan sinirlendirirsek adamları da adamlar onları taşımadan bırakırsa sonra biz nasıl çıkarırdık yukarı onca şeyi? Görevleriydi ama efendim, dükkan sahibi satarken malları ben eve şu kattan daha yukarıda ise çıkarmam dememişti ki!... Koşullar yazılı değildi ise de söz ağızdan bir kere çıkardı. Nezdimde yaman kızdı vesselam fakat tuhaf bir dekorasyon zevki olduğu da aşikâr. Aptal suratlı matruşkalar, bisiklete binen yaşlı nene ve dedeler; kapı girişinde geleni karşılayan, omzunda sepeti ile bana bakan, epeyce büyük, yarı çıplak Romalı kadın heykeli... Ev tahminlerimden daha küçük bir kere. Saray yavrusunun da yavrusu... Buzdolabı bomboş, oraya buraya dağıtılmış moda dergilerinin yanında ahlaki yönden epeyce zayıf erotik çizgi romanlar... Aslında bu gördüklerim bu evde yerimin olmadığını anlamama yetse de alternatifim olmadığı için bazı şeyleri kendime göre düzenleyip eve, evime sıkı sıkı tutunmam şarttı. Üstelik adet hesabı ile eski sevgililerini anlatışına da zamanla alışabilirdim belki ev arkadaşımın. Nitekim o, diğer hemşireler gibi Zuhal Hanım'ın yanında iken hayranlık dolu sözlerle onu çok seviyormuş gibi davranıp da arkasından tüm nefretini ona kismuyor bulduğu ilk fırsatta. İkiyüzlülük tahammülümü tüm bunlardan daha çok zorlar çünkü. Bazı detaylar sırf bu uğurda görmezden gelinebilir. Mesela erotik romanlar... Pire için yorgan yakmaya gerek var mı şimdi?

Canan kilolarından ötürü hastane yemekhanesi dışında yemek yemiyormuş. Buzdolabının boşluğu bundanmış. Çok

acıkirsa da atıştırıyormuş. Atıştırıyorum dediği şeyler cılız, kepekli, tatsız tuzsuz krakerler. Bunları yiyerek nasıl kilolu kalıyor aklım ermedi. Alışmışım ben sabahları menemene ekmek banmaya, akşam oldu mu çorbama ekmek doğramaya... Yani kısaca ekmek soframın onur konuğu. Bir anlaşma önerdim Canan'a: Evimizin huzuru ve geleceğimizin refahı için öncelikle mutfak alışverişi yapmalıydık.

"Devrimciler gibi konuşuyorsun." dedi bana.

"Babam duymasın." Kaşlarımı kaldırdım *devrimci* yakıştırmasını üzerimden silkelerken. Evin temizliği için de iş bölümü yapmalıydık. Ben de el bebek gül bebek büyümüştüm ama artık bizi büyütenler yanımızda değildi.

"Ben hiç de öyle büyümedim. Ne bebek oldum ne de gül..." Gülümsedim sadece Canan'ın sözüne. Her akşam yatmadan evvel derli toplu bırakacaktık ortak kullanım alanlarımızı. Odalarımızdan kendimiz sorumluyduk, içerisi dışarıdakini ilgilendirmezdi. Fakat banyodan çıkarken yıkandığımız yeri temizleyecektik, yemeği ben yapıyorsam bulaşığı o toplayacaktı. Pek hoşuna gitmedi bu kurallar Canan'ın. O gelişigüzel yaşamayı seviyordu. Rahatlığı... Gamsızdı bu konularda, ben ne kadar da kuralcıydım!

"Asker kızıyım ben."

"Ben de askeri hastane personeliyim."

"İyi be, tamam! Yemeği de bulaşığı da ben hallederim." İlk günden kandırdı beni. Fakat şu romanlarını toparlayacaktı ortalıktan, odasına kaldıracaktı, hiç lamı cimi yoktu bu konunun. Güldü.

"Bir kere okusan müptelası olursun."

Değil onları bir kere okumak, onlara yanlışlıkla gözümün ilişmesini bile istemiyordum ben. Özel şeylerdi bunlar, ona buna sergilendiğinde ahlaki zayıflıktı, çirkinlikti. Canan benim gibi düşünmüyordu, burun kıvırdı sözlerime.

“Mesela Şule...” dedi peşi sıra. Bizim emsal hemşirelerden biriydi. “Nişanlısıyla yaptığı her şeyi anlatıyor kızlara. Kızların genel kültürü artırıyor. Bunun nesi ayıp ayol?”

“Her yanı!..”

Şule, Zuhal Hanım'ın yancılarından. En az hazzettiklerimden. Benimle bu denli laubali muhabbetlere girmede, zaten giremez de ama yine de Canan bahsini edince *hislerim*, dedim *aslında ne kadar da kuvvetli. Babaminkiler gibi... Biraz da annemin hisleri gibi... İnsan genetik mirasını istese de istemese de taşıyor üzerinde. Bu işin reddimirası yok yani. Onlara benzemek, ne bileyim, onların sözlerini, nasihatlerini zihnimde taşıyarak hareket etmek beni sadece hayırlı evlat yapmıyor. Biraz da özlemimi... Neyse işte bunlardan bahsetmeyi hiç istemiyorum.*

Kitaplar konusunda da anlaştık Canan'la. O bahsinden kopamadığı muhabbetlerine de ket vurmayacaktım herhâlde. Mesela bir asker vardı. Adı Mehmet. Mühendisti, kısa dönem askerlik yapanlardan. Bunları diğerlerinden ayırıyordu Canan ve herkes. Uzun dönemmiş, deyip burun kıvırıyorlardı ötekilere. Okumuş adam, nüfuzlu adam, falancanın filancası, komutan, albay, yarbay... Hiyerarşik yapıyı oldum olası kanıksayamadığımdan değil de buna göre insani değerler biçilmesinden hep rahatsız olmuşumdur. Anasının kucağından kalkıp gelen en ufak erler benim dikkatimi en çok çekenler. Gözlerinden saflık akıyor her birinin; başları önde, geldikleri yörenin ağzıyla teşekkür ediyorlar hastaneden ayrılırken. Ellerinde tuttukları enjeksiyonlarını sıkıyorlar avuçlarında, sağlık personeli de olsak

kadın olmamızdan mahcup, tedirgin uzanıyorlar sedyeye. Hollanda hastalığı sanmışlar Mehmet ilk geldiğinde rahatsızlığını. Ondan bir süre yatmış hastanede, tetkikler bilmem neler derken tavlamaş Canan çoktan genç askeri. İstanbul'da yaşıyor-muş ailesi. Büyük bir şirkette çalışıyormuş Mehmet, maaşı kaç liraymış biliyor muymuşum ben? Bilmiyordum. Kendi maaşı-mı bile tam bilmiyordum ki ben. Eğer onu kafalarsa diğer hep-sini bırakacakmış. Diğerleri ve Mehmet. Diğerlerini sormadım. Mehmet'i dinlemeye devam ettim. Zaten onu ben de bir kere görsem benim de dikkatimi çekerdi, güzel bir adamdı, esmer yakışıklısı, kibar elli, eh belki biraz uzun olsa olurdu ama ne yapacaktı yani boylusu ile? Kendi de dalyan değildi ya! Bence evlenir miydi Mehmet onunla?

"Mehmet'i tanımıyorum ki!.."

"Anlattım ya!"

"Anlatılanla insan tanınır mı?"

"Anlattığım kadarıyla söyle, sence evlenir mi benimle?"

"Evlenmeyi niye istiyorsun ki?"

Her genç kız bunu isterdi. İstemediğime eminim. Anneme sorsam bu akılla evde kalırım ben zaten. Onun gönlünde yatan, şöyle cebi dolgun olanından bir damat... İşçi tayfasından gelme-yecekti kimse kapısına, gelse de onlara beni vermezdi zaten, aman askere de vermezdi, babamın inadı yeterdi bir aileye. Annem büyük büyük konuşurken ben hep uysal uysal dinlerdim onu.

"Askerliği bitmeden anlarız evlenir mi sizinle, yoksa ev-lenmez mi?"

Canan, yukarılara bakarak derin hayallere daldı. Baktığı yere baktım, tavanın o kısmının sıvası dökülmüş.

“Yaz geldi mi...” Başını benden tarafa çevirdi tekrar Canan, ilgim dağıldı tavandan. “Toplu toplu götürüyorlar dağlara bunları. Kısa dönem olanları genelde daha az. Yüreğim ağzımda ondan, Mehmet de giderse ya diye...”

Dağlar karışık diyorlardı. Terör arttı, şehit haberleri yurdun dört bir yanında... Babam da izledikçe haberleri hop oturup hop kalkıyordur kesin. Bazen ağlayası tutuyordur da öfkeyle ket vuruyordur gözyaşlarına. Bilmez miyim onu hiç?

“Bir de şu aşağıdaki bakkal var ya...” Düşüncelerimden sıyrıldım bir kez daha. Ev arkadaşımın ilk akşamımızda uzun uza-dıya bunları konuşuyorduk. Mühendis Mehmet, Bakkal Halil... “Turuncu saçlı hani, çilli biraz. Hiç mi çekmedi dikkatini canım? Azıcık etrafına bak Yasemin, dünyanın güzelliklerine başını eğerek posta koymaktan vazgeç.”

“Ne olmuş bakkala?”

“Oradan telefon edebilirsin sizinkilere.” *Ha, dedim; mesele bu muymuş, ben de ne sandım da günahını aldım kızın.* “Bakkal Halil’in gözü var bende, para falan almaz. Şimdilik yüz vermiyorum ama bakkallıkta da iyi para varmış. Sence nedir oranın cirosu?”

“Muhasebeci miyim canım ben?”

“Çoktur bence. Veresiyesi yeter. Babadan kalma kocaman da evi varmış. Bağ evi dedi adına. Büyük çiftlik arazisindeymiş. Atı varmış kızım! Ha, evlenmek olmaz onunla, kültürler uyuşmaz da... Belki, dedim, gider bir atına binerim.” Kocaman bir kahkaha attı peşi sıra. “Burada hayat başka türlü geçmez cicim. Eğlenecek mevzular lazım. Güzelim kızsın, istesen...”

“İstemem.”

- 2 -

Çocukken okuduğum masallardandı Kurşun Asker. Tek bacaklı oluşuna içerliyorum diye annem anlatırken hikâyenin gidişatını biraz değiştirdi. Yalan söylüyor diye kı-zardım ona, mızıldanırdım. Bugün çocukluğumdan çıkıp geldi kurşun asker. Annem değiştirememişti onun kaderini de ke-derini de. Çocukluğumun hüznünü taşıdı bana, ruhum o za-manlardaki masumluluğumda can verdi sanki. Ağlamamak için tuttum kendimi, bu defa yapamadım. Karıma haber vermeyin diyordu doktora ısrarla, aman ha bacağı gitti demeyin, sakın ha demeyin! Dediler. “Tek bacakla yaşayacak olsa amenna, belki de ölecek!” bile dediler. Doktorlar hep en kötüsünü, hiç gizle-meden söylerler. Hiç üzülmemiş gibi bakarlar insanın gözüne. Onlar için, ölsen de olağandır, o tek bacağınla kalsan da... “Biz neleri neleri gördük.” dercesine... Bu soğuk duvarlar arasında ben de görecektim neleri neleri, duygusal bağlılık kurmayı ke-secektim hastalarla, kaskatı bakacaktım herkese; güzeline çirki-nine, yaşlısına gencine...

Çıktım müdahale odasından asker ameliyathaneye alınır-ken. Koridorun en sonundaki pencerenin önüne geçtim. Ağla-dım işte. Tüm bunlara alışana dek de ağlayacaktım.

“Harcanıyor insancıklar.” Canan’dı arkamdaki sesin sahibi. Gözyaşlarımı görsün istemedim, ona dönmedim yönümü. “Ne uğruna bacaklarını da canlarını da kaybettiklerini hiç anlamadım.” Babam olsa ne uzun konuşur, ne de güzel paylardı Canan’ı. “Sen de benim gibi düşünüyorsun değil mi Yasemin?”

“Düşünmüyorum.” dedim göz yaşlarımı silip. Öfkeli baktım belki yüzüne, beni anlayıp anlamadığı önemsizdi o vakit benim için. “Senin gibi düşünmüyorum.” diyerek çıktım dışarı.

Sıcak bir rüzgâr yaladı suratımı; gökyüzü sıkkın, canı burnunda, ağladı ağlayacak, aynı benim gibi. Nereye gidersem gideyim, gittiğim hiçbir yere sığmazdım bu saatten sonra; tek bacaklı, koltuk değnekli; onlarca, yüzlerce insan silueti belirdi durdu gözlerimin önünde. Babam geldi yine olur olmaz şekilde aklıma. Daha da çok ağlayasım geldi o zaman. Bu vatan uğruna kaybetmişti bir evladını babam. Senelerce hizmet etmişti aynı vatana. Her karış toprağı, derdi; adım adım, her karışı kanla kazanıldı. Bu vatan uğruna akan kanların hiçbiri boşa değildi. Oysa Canan boşuna diyordu; haybeye... Kurşun askerin giden bacağı neyi değiştirecekti sahi? Bir daha hiç bacaklarını, kollarını yitirmeyecek miydi vatanseverler? Kimse ölmeyecek, kan akmayacak...

Bir nefes sesi duydum o zaman. Ne çok yakınımda ne çok uzağımda bir asker ilişti gözüme. Hepsi gibiydi görüntüsü. Üzerine büyük üniforması, başındaki güneşten koruyan ama sıcağa tezat kalınlıkta kepi, teni buraların havasından kavruklaşmış olduğundan esmer mi, açık tenli mi olduğu belli olmayan, herkes gibi bir asker... Bana bakıyordu. Tanıştıyormuşuz da rastlaşmışız gibi. Nöbet tutarken görmüştüm belki de onu, belki de ilk kez karşılaşıyorduk ama bana sıkılğan bir şekilde

kaçamak bakıp karşımda duruşunu tek bir şeye yordum. Ağladığını görmüştü. Ağlayan tüm kadınlar erkeklerin tesellisine muhtaç görülürdü. Belki de Canan'ın bakıştıklarındandı o da, beni de onun gibi biri sanıyordu. İlgisine karşılık bulabileceği biri. Kaşlarımı çattım istemsizce. Birkaç adım attı; tutuk, yaptığından emin olmaksızın. Arkamı dönüp gidecekken bir his tuttu beni. Tanıyordum sanki ben onu. Bizim oralardan, belki aynı mahalleden, babamın bir arkadaşının oğluydu ya da kim bilir? Değildi! İlk kez görüyordum onu. Kapkaraydı gözleri. Ya da ışıktan, yaşadıklarımın karanlığına rağmen dışarıda güneş her gün, istisnasız, ihtişamla doğup yükseliyordu işte.

Bana doğru gelişi cüretkâr bir adam olduğunu söylerken belli belirsiz bir çekingenlik sezince de hâlinden dedim ki kendimce, *sandığın şey değil bu askerin derdi. O da diğerleri gibi yeşil üniformalı sadece. Diğerleri gibi hasret çekiyor, hasretle yolu gözleniyor. Diğerleri gibi vatani görevini bitirip gitmek derdinde. Hepsi bu.* Göze alamadım orada kalmayı bir türlü, döndüm arkamı, hastane binasına girmek niyetindeyken sesi durdurdu beni.

“Durumu ağır mı?”

Bacağını kaybetmek üzere olan bir diğerini soruyordu. Derdi ne bendim ne de yalnız kaldığı şu yabancı memlekette kendine bir eğlence bulmaktı. Ne denli üzgün olduğu belliydi işte hâlinden. Aynı koğuştan paylaştığı, belki dertleştiği arkadaşı, kim bilir hatta belki de hemşerisiydi onu bu ruh hâline sürükleyen. Döndüm arkamı ona.

“Ağır.” dedim duyulur duyulmaz bir sesle. Bacağını soracaktı birazdan da. Konuşsam mı, konuşmasam mı der gibi öylece bakıyordu o kocaman kara gözleri ile. Ellerimden birini

cebime koydum, avucuma aldım cebimdeki kuru üzümle. Annemin bunu alışkanlık edinmeme sebep hâlleri düştü aklıma. Hep zayıftım ben; sarışın, pembe yanaklı bir kız çocuğu olsam da açık renk tenim anneme hep solgun gelirdi, kanımın az oluşuna dair teşhisi koymuştu kendi kendine. Kanın az pekmez iç; kansızsın sen üzüm ye. Pekmez ile aramız hâlâ iyi değildir fakat okula giderken ceplerime doldurulan üzümler, yoğunluktan yemek yiyemediğim zamanlarda bana şifa olmuştur. O günlerden alışkanlık, ceplerim hep dolu olur, sabah çıkmadan koyarım içine hevesle üzümlerimi. Anne sözünü dinlemek ondan uzaklardayken daha da kıymetli.

“Hemşire Hanım!” Bir kez daha gitmeye yeltendiğimde durdurdu beni. “Bacağını kesecek misiniz?”

Yutkundum. Gözlerim kaydı onun sağlam bacaklarına, ikisi de dimdikti arkadaşının aksine. *Bugün*, dedim; *böylesin*. *Yarının garantisi yok ki şu yerde*. İçim ezildi. Hiç tanımadığım yüzlerce asker için bir anda üzüldüm. Kocaman bir üzüntüydü işte bu benim için. Sadece başımı sallayarak anlattım derdimi. Keseceklerdi. Eğdi başını temelli. İç çekişini duydum olduğum yerden. *Üzülme*, demek istedim ona, *en azından yaşıyor, hayatta*. Bir şey diyemedim. Oradan gidemedim de orada kalamadım da...

“Sağ olun.” dedi bana usulca. Arkasını döndü. Oradan gitse de orada kalsa da yüreğindeki ağrı hafiflemeyeceğinden yavaş yavaş yanımdan uzaklaştı. Benim şimdiki hâlim gibi...

Aldım haberini sonradan kurşun askerin. Yaşıyordu, tıpkı arkadaşına içimden vadettiğim gibi, bacağı kesilmişti, asker yoğun bakımda tutuluyordu. Yoktu hayati tehlikesi. Bitmişti askerliği, dönecekti kendi hayatına, adına “gazi” diyeceklerdi,

unvanı olacaktı artık, biraz para vereceklerdi ona bu kahramanlığı karşılığında, maaş bağlayacaklardı bugünden sonraki yaşam koşullarının zorluğundan. Teselliydi hepsi onun için ama ben teselli olamadım o gün. Canan'ın çilli yavuklusu bakkal Halil'den aradım babamı.

“Bir asker bacağını kaybetti bugün.” dedim ona da. Nicele-ri vardı öyle, nicelerini de babam tanımıştı. Aferin, dedi babam ona uzaktan, bastıra bastıra çıktı harfler ağzından. “Vatansever askerler lazım bize; toprağına âşık, yürekli kahramanlar, onun gibiler... Helal olsun koçuma!” Hiç tanımadığı birini ağız dolu su övdü babam. Sessizce dinledim. “Ne o üzgün gibisin?”

“Askere üzüldüm.”

“Böylesine üzülmünmez kızım, böylesi ile gurur duyulur.”

Telefonu kapattığımda hislerim daha iyiydi. Halil'in önüne biraz bozukluk bıraktım, yoksa bana “Lüzumu yok.” diyecekti, bunu biliyordum, elbette vardı lüzumu; çok istiyorsa bakıştığı, gülüştüğü, artık her ne yapıyorsa onu yaptığı Canan'dan para almasıydı. Ben kuruşuna kadar verecektim neyse o konuşma-nın tutarı.

“Hürmetler bacım!” diye seslendi arkamdan.

Hiç asker olmamış ve olmayacak bir kadının, yani benim, anlamamın mümkün olmayacağını düşündüğüm bir nevi insan ödülüne “çarşı izni” denir. Yeşil esaret biter bu ödül günlerinde, askerler yanlarında getirdikleri spor giysileri giyinir. Gömlekleri ütüsüz olur çoğunun, kolalı yakaları bozulmuş... Yine de askerler fiyaka satarlar yürürken çarşı caddesinde. Toplu hâlde gider gelirler mecburiyet caddelerinden. Üniformasız da olsalar anlaşılır her birinin asker olduğu. Defalarca denk geldim bu izinlere buraya geldiğim günden beri fakat bu defa bizim için de bir önemi vardı çarşı izninin: Canan, Mehmet ile buluşacaktı. İlk resmi buluşmalarıydı bu. Resmiyeti de ilişkilerinin adının konmuşluğundan geliyordu. Beğeniyordu Mehmet’i Canan fakat Mehmet ona çoktan abayı yakmıştı, öyle diyordu bana. Bu sebepten de flörtleşmeleri uzun sürmeyecek, telefonda da olsa durumu ailesine kısa zamanda mutlaka çitlatacaktı Mehmet. Buna inancı yürektendi Canan’ın. Ne diyeyim, söylediğine inancım sağlamış gibi yaptım. Biraz dürüstlük taslayacak olsam *ohoo*, derdim; *ne oluyorsun? Hem gelin ata binmiş de o zaman bile ya nasip demiş!*

Canan buluşmaya benim de onun yanında gitmem konusunda anlamsız bir ısrara girişince çarşı izni de benim için böylece anlam kazandı. Sıkılırsam dönerim, dedim; dönersem de bana darılmaca, gücenmece yok. Bir görseydim Mehmet'i ona hak verecektim, zaten sırf diğerleriyle bir tutmayayım bu oğlanı diye refakat etmemi istiyordu kendisine diye takıldım peşine. Ara sokaklardan birinde yer alan, ailesinden gizli saklı buluşmalara giden liseli kızların takıldığı bir kafeye oturduk. Masaların her biri geniş ve yüksek oturaklarla çevriliydi. Yan masa ile birbirimizi görmüyorduk. Biraz sanki... Ne bileyim işte, dileyen dilediğini özgürce yapsın diye ayarlanmış gibiydi. Önce masaya geçerken önünden geçtiğimiz diğer masalarda oturan çiftlerin hâllerinden, sonra da bizim çifte kumruların ben orada yokmuşum gibi davranmalarından rahatsız oldum. Mehmet Efendi ile medenice el sıkıştık, tanıştık, derken masadaki üçüncü kişi oluvermem kısa sürdü. Cilveli Canan'ı, gözü avından başkasını görmeyen mühendis Mehmet'i de orada bırakma kararı ile ayaklandım. Bu yaptığıma ayıp derlerdi. *Asıl sizinkine ayıp derler*, demeden onlara evde bir işim olduğunu hatırladığımı söyledim. Ne olabilirdi ki işim? Çamaşır yıkayacaktım, bizim bir makinemiz de yoktu nihayetinde. Canan inandı sanki bana, Mehmet ne dediğimi önemsemedi bile, çıktım o sigara dumanı altındaki yapay aşk kokulu yerden.

Aşkın yapayı da mı olurmuş?

Olmaz, demeyin. Doğalı da olur. Okudum öylelerini ne çok; ne ahlarla, ne gözyaşları, ne sevinç çığlıkları ile...

Eve doğru yola koyuldum, birkaç parça çamaşırım da vardı sahi kirlide, yıkardım onları; pijamalarımı giyer, sonra kitap okurdum. Bir televizyon alabilseydik... Canan taksitlerine

yardım etmez, üstüme kalır televizyonun bütün borcu diye girişemedim bu işe de fakat bir televizyonumuz olsaydı evdeki zamanların daha keyifli olacağına emindim. Eve giden yolda uzunca bir kuyruğa rast geldim. Annemle beklediğimiz tüp kuyrukları geldi aklıma. Kuyruğun ucuna baktım bunlar ne bekliyor diye; bir de ne göreyim: Yaz boyunca süreceğinden adına yazlık denmiş bir sinema salonu açmışlardı çarşıya. Zıplayacaktım olduğum yerde neredeyse, babamın “Batılı” deyip kınayacağı nidalarla sevinecektim ki uslu bir kız olup içimden sevindim. Hangi film için girmişler ki kuyruğa diye gışeden tarafa bakınca yüreğim pır pır etti. İzlemeyi çok istediğim fakat vaktinde teyzemle ha bugün ha yarın izleriz diyerek kaçırdığımız bir film gelmişti. Eski de olsa film, bu şehirdekiler ve benim için gıcır gıcır bir yapımdı. Hayranlıkla gışeye kadar gittim, kuyruğa girmeye niyetim varsa da buna hemen cesaret edemedim. Buralarda... Nasıl desem?... Kadınları sosyal mecralarda görmek pek mümkün değildir. Kuyrukta bir tane dişi sinek bile görsem tamamdı da onu bile göremedim işte!.. İçimden *bir kadın daha gelsin buraya Allah'ım*, diye dua ederken sarı çiçekli yazlık elbisemin ceplerine doldurduğum üzümlerden yemeye başladım. İki farklı afişini asmışlardı filmin. Başroldeki kız afişin birinde başını geriye atmıştı, uzun boynu süt beyazı görünüyordu; gözlerini kısmış, ona bakan partnerinin de tek derdi açıkta kalan gerdanmış gibiydi, o noktaya kilitlenmişti gözleri ünlü aktörün.

“Bu hafta son kez gösterilecekmiş.” Ses çok yakınımdan gelince üzerime alındım bu sözleri. Yoksa sesin de sözün de sahibi bir yabancıydı. Başında koyu renk yazlık bir şapka; teni güneşten kavrulmuş, tıpkı bizim askerler gibi... Gibisi fazlaydı,

Kurşun Asker'in arkadaşı olan kara gözlü çocuktur bu. "Üzüm gözlü" derdi annem olsa ona. Alt kattakinin beş yaşındaki oğlu Salih'e öyle diyordu mesela. Salih'ten de karaydı bunun bakışları fakat beş yaşındaymış gibi de içten...

"Nerden biliyorsun?"

Gülümsedi; samimiyeti, yanaklarına yerleşen iki koca gamzesi, güzel yüzü ile... Ne bileyim, bütün askerler birbirine benziyordu ya hani, bu asker onlara benzemiyormuş. Kapının önünde duran adam bağıırıyordu.

"Son gösterim, kaçırınlar pişman olur! Son gösterim!"

Sinema görevlisinin sesi arasında "Bu havada yazlık sinema da hiç çekilmez." dedim. Kedi ulaşamadığı ciğere... Bu deyimdeki kedi hep anlamışımıdır.

"Kışın mı gidilir sinemaya?" Adı üstünde yazlık sinema, dercesine meydan okudu bana. Benimle şakalaşması hoşuma gitti, ben de *hastane sınırlarında değilim nasılsa*, diyerek bu kadar rahat davranmadım esasen. İçimden geldi öyle olmak. Böyle uzun uzun anlatsam anlaşılmaz olabilirdim ama içimden gelişini hangi cümleyle anlatabilirim ki size? Bir de bu laflarımın üstüne omzumu silktim. Nerdeyse Canan kadar cilveli, âşığına kur yapan biri gibi görünecektim ki topladım ağzımı. Ciddi ciddi açıkladım.

"Akşamlar çuvala mı girdi?"

Başını iki yana sallayarak kuyruktaki asker ordusunu gösterdi. "Akşam gösterimi yok filmin. Hem olsaydı da bundan daha az erkek olmazdı. Bu şehir kadınlara öfkeli."

Perdelerinin arkasından dışarıyı izleyerek çekiyordu şehrin kadınları bu öfkeden nasiplerine düşen cezayı da. Ancak

bizim gibi başka memleketlerden gelmiş kadınlar geziniyordu sokaklarda. Onlara da dik dik bakıyorlardı, kiminin ardından kötü damgasını hemen yapıyorlardı. Fakat arkadan, yüzüme söyleyebilecek cesareti taşıyabilenle tanışmadım daha.

“Kuyruk çok uzun. Bu sıcakta beklenmez ki.”

Elinde tuttuğu biletleri gösterdi. İki tanelerdi.

“Benim için mi aldın?” deme gafletinde bulununca bozmadı beni. Öylece baktı bana. “Bir arkadaşın içindir kesin.”

“Öyleydi ama kız arkadaşıyla buluşmadan gelebilecek gibi değil. Sanırım bu biletlerin birinin sahibi yok.”

“Ayıp olur ama...”

“Asıl ayıp bana oldu. Git sen, ben geliyorum; dedi bana. Böyle bir kuyrukta bekletti beni, hâlâ ortalarda yok beyefendi.”

“O zaman filmi iki kere izle.”

Bunu kendimi naza çekmek için yaptım, onunla sinemaya gitmeye hevesli görünmemek için. Hatta ben oradan gitmeye de niyetlenmiş gibiyken “Yahu!” dedi bana hoş bir isyankarlıkla. “Son gösterim, dedi adam. Kaç kere daha desin?” Umursamamış gibi davranınca usandı nazımdan, öte yana döndü yönünü. “Ne yapayım canım, sen bilirsin!” diyerek. Oysa filmi birlikte izlememiz için bana ısrar edeceğinden ne kadar da emindim. Paniğe kapıldım. Panik insanı saçma sapan bir hâl sokar. Tutuşmuş hâlde çırpınırken bağırdım.

“Asker!”

Nerdeyse bütün askerler baktı bana ama olsun, o da baktı. Çabucak gittim yanına. Gurur böyle durumlarda kaybeder barındırdığı bütün anlamları. Bir daha ne zaman izleyebilecektim ki o filmi? Üstelik, üstelik... Bedava biletle. Tamam, yalana

hacet yok, para versem de bedava da olsa da filmi izlemeyi isterdim ama o an bir yabancı ile, hastane dışından biriyle arkadaşlık etmek gözüme fena görünmedi. Çok yalnızdım buraya geldim geleli, çok... Yanına gidince korumaya aldı beni, önünde yer açtı, aramızda biraz mesafe bırakıp arkamda durdu. Önümüzdekilerin peşlerinden ağır adımlarla yürürken ben, ardımda duydum hep onun nefesini. Yan yana oturduk sandalyelerimize. Güneş tepede olsa da sinema kapalı alandaydı.

"Bunun neresi yazlık sinema?" dedim gülerek. "Akşam olunca açıyorlardır herhâlde tepesini." Tepesine bakarken gördüm dönüp duran pervaneleri. Serinleyelim diye koymuşlardı besbelli.

"Patlamış mısır da satmıyorlar, takılma bunlara."

Sözleri hep daha çok gülümseten sihirler gibi geldi bana. Bakakaldım yüzüne, *şaşkın görünüyor muyum* diyerek içimden ailemizin tanışıklıklara dair geleneksel kıldığı ilk sorumu sordum:

"Nerelisin sen?"

Selam verdi oturduğu yerden. "Ali Ziya Şafak, Manisa, emret komutanım!"

"Ali mi, Ziya mı?"

"Fark etmez, ikisi de benim."

Muzip bir çocuktuk karşımdaki. Bu dünyada kirlenmeden kalmış az sayıda yetişkinlerden... Yüz hatları bana devrelerinden daha olgun olduğunu söylese de üzüm bakışlarıydı onu çocuklaştıran.

"Kısa dönem misin sen?" O yüzden de askere olduğundan biraz geç gelmiş olabileceğini düşündüm.

“Yo, gayet de uzunum.”

“Kaçak mıydın?”

Hiç de gocunmadı bundan, olumlu anlamda salladı başını. Babam olsa tükürürdü vallahi suratına. Babamı unutmak istedim bir an da olsa. Ne sebepleri vardı kaçak olmak için, bunu bilmeden ahkam kesmek bana göre de değildi hem.

“Ne kadar kaldı askerliğin bitmesine?”

Vadeder gibi yaptı, kaldırdı kaşlarını, belli belirsiz tebesümle salladı elini. “Çok var daha.”

Gelen geçen bana bakıyordu o esnada, sinemanın tek kadın seyircisi olarak oturduğum yerden sarı saçlarımla çok dikkat çekiyordum, arkadan da gösteriyorlardı belki beni. Çok da önemsemiyordum bunu ki şöyle bir şey yaptı Ali: başındaki şapkayı çıkardı, başıma taktı.

“Saçlarını da topla önüne istersen.”

Anladım onun niyetini, söylediğini yaptım, saçlarımı önüme topladım, yabancı bir adamın kokusunun sindiği şapkayı başımda tutmaktan zerre rahatsızlık duymadım. O kokuyu da aldım üstelik; temizdi kokusu, pırıl pırıl. Film başlarken tam da bunu düşünüyordum ki kulağıma eğildi Ali. Nefesi gıdıkladı tenimi “Peki senin adın ne?” diye sorarken o.

“Yasemin.” Boğuk, kalbimde tuhaf bir telaşla söyledim adımı.

“Bir isim bir kadına ancak bu kadar yakışabilir.”

Acemi çapkınların edeceği türden bir laftı belki ama onun sesinde mest edici bir melodiye dönüştü. Kollarımı bağladım önümde, *bir daha ona bakma Yasemin*, diye tembihledim

kendimi. Bakarsam fena olacaktı çünkü biliyordum; koskoca film boyunca o, hep bana bakmıştı.

* * *

“Orada bir asker var uzakta, gezmesek de tozmasak da o asker bizim askerimizdir.”

Kendince sözlerini değiştirdiği şarkıyı kışlaya bakan pencerelerden birinin önünde durmuş, içtimaya çıkmış askerleri izlerken ardımdan rahatsız edici bir tavırla söyleyip duruyordu Canan. Şule hemen yanındaydı ve Albay Dursun’dan başka asker tanımadığını söyleyen Canan’a adamın babası yaşında olduğunu hatırlatıyordu. Melike ile Zeliha kıkırdayıp duruyordu.

“Sahi, o kalabalığa ne bakıp duruyorsun?” diye sordu bana diğerleriyle uğraşmaktan sıkılınca Canan. Kalabalığa falan baktığımı yoktu aslında, nöbet kulübesine girerken görmüştüm Ali’yi veya nöbete giden kişiyi ona benzetmiştim ama bir kez daha görürsem emindim ki onu tanıyacaktım ve onu bir kez daha görme umudunun peşindeydim. Avucuma biraz daha üzüm doldurup attım ağzıma. Konuşup durmalarından üzüm çekirdeklerinin ağzımda çıtır çıtır edişlerini duymuyorum diye söylendim. O esnada kulübeden çıktı Ali, parmak ucunda yükseldim, oysa buna hiç de lüzum yoktu, ha biraz aşağısı ha biraz yukarısı... Oydu işte, şimdi emindim.

“Yakışıklı oğlanmış.” dedi Melike, nereye ve kime baktığımı görünce. Aksileştim, kaşlarım çatık döndüm ona.

“Şu zavallı erlerde ne buluyorsunuz bilmem ki!” diye sözde küçümsedi bizi Şule. Canan hiç alınmadı üzerine.

“Aman, onun askerle falan işi olmaz, ancak üzüm yer o.”

Beni sözde temize çıkarsa da Canan, nişanlı Şule'den tut da Melike'ye, ilgisiz Zeliha'ya kadar meftunu oldukları uydurma gönül hikâyelerinden birini dinleyeceklerinin heyecanı ile beni sıkıştırmaya başladılar. Canan hepsi ile alay etti biraz da içerleyerek onun *Mehmet* hikâyesi ilgisini kaybetti diye. Oysa onlarınki hakiki aşktı, ilişkileri evlilik yolunda koca koca adımlar atıyordu. Bizim bir ilişkimiz de yoktu ki, kızların halt etmesi idi işte! Altı üstü sinemada karşılaştık, diye anlatsam hevesleri beş dakika sürecekti. Onların heveslerinin oyuncağı da değildi pekâlâ benim gönlüm. Bu şehirde; bu yalnızlık kokulu, güneşli fakat karanlık memlekette bir hoşluktu Ali. Zararsız, temiz, üzüm karasında bakışlarında aydınlık dünyalar sunan bir adamdı. *Zavallı erler* diye küçümsenenlerden; tekdüze kıyafetlerin içinde, tekdüze görevlerle vatana hizmet ettirilenlerden sadece biri.

“Seninki de mi mühendis?” diyerek bana dil çıkarınca Melike ona sinirlendim, yanlarından geçip gidecekken yakalandık Zuhal Hemşire'ye. Ondan bir dolu azar yiyip dağıldık topladığımız yerden.

Paydosta yine buldular beni, hastanenin yan tarafındaki boşlukta kimse görmeden sigaralarını içmek üzere iliştiler yanıma. Sigara içtikleri bilinsin istemiyorlardı, sigara içen kızlara da burada iyi gözle bakmıyorlardı zaten. Adları çıkardı alimallah. Canan onların peşi sıra o çarşı izninde, tuhaf oturma alanları yapılmış kafede Mehmet'le öpüştüklerini anlattı. Kızlar, ad çıkma konusunda Canan'ın önüne kimsenin geçemeyeceğini söylediler. Gülüştüler hep birlikte. Canan, çıkan adını burada bırakıp istediği yerde sıfır kilometre bir adla yaşamına devam edebileceğini söyledi. Hepsi aynı anda, derin nefesler

çekiyorlardı sigaralarından ve dumanlarını göğsüne doğru üflüyorlardı. Dumanlarını bazı şekillere benzetip yine olur olmaz gülmeye devam ettiler. Melike, bu hafta çarşı izninde yine Mehmet'le görüşüp görüşmeyeceklerini sordu Canan'a. Şule, bu defa öpmek de kesmez sizi diyerek alay etti. Hepsinin ağzının suyu akıyordu bu bahis açıldığında. Kendimi yanlarında eksiklerini kanıksamış erkek Fatma gibi hissediyordum. Onlara göre konuştukları mevzunun ana konusu aşktı, bana göre kepezelik. Aşktan değildi ki yaşananlar. Canan, mühendis bir kocasının olması derdindeydi, Mehmet ise ne yazık ki gününü gün etmek peşindeydi. Bunu Canan'a söylesem... İşte her söz herkese söylenmediğinden, söylense de herkesçe anlaşılmadığından susuyor insanlar. Benimki çoktan boş vermektir. Boş vermişliğin yan etkisidir zaten susmak.

"Sıkıldım." dedim bir anda. Öylesine bir anda değil, aslında sahiden de bu muhabbetlerinden bunalmıştım. Canan "Dur be, nereye gidiyorsun?" diye asılsa da kolumdan benim *kızlara daha fazla tahammül edemeyeceğim* bakışımı anlayıp müsaade etti gitmeme. Onlardan hoşlanmadığımı bilir, Canan'a göre hava hoş, biriyle boş lakırdılar etmesi için ondan hoşlanmasına lüzum yoktur. Zaman geçsin, keyifle sigarasını tellendirsın, bugün bitsin, yarın nasılsa gelir.

Kışlayı da görürüm diye hastaneyi arka taraftan dolaşarak içeri girmek niyetindeyken gaipten sesler duydum. "Şşt!" deyip durdu biri. "Laf atanlara bakma." demişti ya annem, ondan dolayı bakmadım sesin geldiği yöne evvela. Ama sonra *ya oysa sana seslenen*, dedi içimden bir ses. Etrafımda aranmaya başladım sesin sahibini.

"Buradayım!" dedi.

Neredesin be adam? Kazan dairesinin kapısına inen kuytu-ya girmişti Ali, merdivenlerin başladığı yerdeydi, yüksek duvar sebebiyle dışarıdan görünmeye karşı korunuyordu. O çukurun içinden el salladı. Temkinli olmak lazım, biri görür mü bizi diye etrafıma bakınarak yöneldim o tarafa. Daha birkaç saat evvel nöbet kulübesindeydi, şimdi ise burada. Çarşı izninden bu yana ilk kez görüyordum onu. Uzaktan bakmalarım, onu kalabalık arasında bir türlü bulamamalarım, bulsam da bulduğumdan emin olamamalarım da sayılınca bu görüşme daha bir önemliydi benim için. Yaklaşınca yanına “N’aber?” diyerek göz kırptı bana. Oysa aramızda göz kırpmalı bir yakınlık yoktu. Belki de vardı. Bir pazar günü sinemasında yan yana oturmak bu samimiyet için kâfiydi. Bazen öyle çok ardını arkasını düşünüyorum ki yaşadığım her haltın, kızıyorum kendime. Enjeksiyon yaparken hastalara söylediğim gibi yapmak ve “Serbest bırak kendini, sıkma.” demek istiyorum.

“İyilik... Senden n’aber?”

Rengi solmuş üniformasının içinde hiç hüznün taşımadan gülümsüyordu. Neşesini sahiplendim, herhâlde beni gördü diye bu kadar mutluydu. Yoksa şu Allah’ın cezası yerde insan ne diye pür neşe olurdu ki? Ali’yi gördü diye, Yasemin’i gördü diye... Hepi topu bu kadar.

“Askeriz!”

Tek kelime kocaman bir cümle oldu ve çok şey anlattı bana gülerek Ali. Bulaşıcı hastalıktı bizimkisi, karşılıklı sırtıp duruyorduk.

“Allah kurtarsın.”

Başını iki yana salladı hâlimden memnun. “Kurtarmasın. Ben ne bileyim ki askerlik bu kadar güzel bir şey? Bilsem kaçmazdım bunca zaman!”

Ben de, diyecek oldum. Asker değilim diye değil de aşırılık yapmayayım diye sustum. Şayet aklım kalbime hükmedemiyor olsaydı demiştim bile. Avucumu gösterdi o esnada Ali.

“Ne saklıyorsun?”

Açtım avucumu. Üç dört tane üzüm kalmıştı avucumda, ona uzattım, kararsızca baktı elimdeki üzümlere ama sonra açtığı avucunun tam ortasına bıraktım üzümleri. O, üzümleri atarken ağzına yenilerini çıkardım cebimden.

“Niye yiyorsun ki bunları?”

“Zayıfmışım ben, kansızmışım bir de.”

“Öyle olup olmadığını bilmiyor musun?”

Keşke, dedim; öyle bir yerde olsak da otursak bir kenara, uzun uzun anlatsam ona neyi bilip bilmediğimi. Fakat biliyordum ki kışladan bu tarafa gelmesi bile ciddi bir ceza almasına yeterdi. Nefes almak komutanın emriyleydi onlar için. Avucuma aldığım yeni üzümleri üniformasının ön kısmındaki ceplerden birini açıp içine bıraktım.

Önce bir durakladı, sonra “Sen...” diyerek başladı konuşmaya. Fakat Canan’ın adımı seslenmesi ile bölündü konuşması. Melike ile Şule de oradaydı, kol kola bakıyorlardı bana. Birazdan soru bombardımanına tutulacağım için panikle seslendim onlara “Geliyorum.” Yeniden döndüm Ali’ye; yenik, üzgün, *bu kadardı* dercesine. “Görüşürüz.” diyerek ancak temenni edebildim böylesini.

Fısıldayarak durdurdu beni. "Yasemin?" Adım en yakıştığı sesteydi. "Görüşürüz." Pantolonun cebinden çıkardığı kâğıdı, önlüğümün üzümlerden boşalan cebine bıraktı.

Koşarak uzaklaştım ondan. Kendimi bildim bileli, ne zamana tekabül eder ilk âni bilmem, yirmi iki yaşında bir genç kızın kendini bildiği andan beridir diyeyim, olmadı bana böyle bir şey. Kalbim konuşmak istiyordu benimle, ruhumda çocukken bile doyasıya yaşayamadığım o neşe tepişirken yanıyordu yüzüm. "Yangın var!" diye bağırarak lazımdı bu hâlde. Bilmiyorum, böylesi heyecanlar için ne geç ne erken olsa da bulunduğum yerde sıkıntılı günler yaşatmaz mıydı bana? *Belanın da böylesi*, dedim içimden, *böylesine canım feda!..*

Canan tutuverdi kolumdan sarhoş bedenim yıkılmasın bir yere diye. İçerlemişti bana. Ondan da mı gizliyordum yani? Oysa o bana her şeyini ama her şeyini anlatıyordu. Çekiştirmeye başladı beni. Durup durup baktım ardıma, saklandığı yerden çıkmak için uygun zamanı bekleyerek bakıyordu bana. Yüzündeki tebessüm... Tutsam o tebessümü, kanatları parlak bir kelebek gibi incinirdi sanki. Kırılmaz, dokunulmaz, sadece ve sadece izlenir, iç geçirilir.

"Adı ne? Er mi yoksa yedek subay mı? Ne zaman, ne ara tanıştınız? Ay, söylesene, çıldırtma insanı Yasemin!"

"Asker."

"Yemin et. Ben de uzaylı herhâlde, demiştim. Ne zaman tanıştınız? Bak, ölümü gör söylemezsen!"

Kolumu nasıl kurtardıysam Canan'dan... Ona "Anlatırım sonra." diyerek koşmaya başladım. Hastaneye girdiğimde aceleyle kapadım kendimi tuvaletlerden birine ve cebime bırakılan

kağıdı okumaya koyuldum. Yazısıyla tanıştım okurken, kokusunu aldım kağıdın üzerinde, şapkasındaki gibiydi, taşacakmış gibi ağızımda duran heyecanıyla kesik kesik nefesler alıp verdim. Bir kere okudum yazdıklarını, ikinci kez daha sakın, üçüncüde daha bir anlayarak. Yedi, sekiz... Derken ezberledim yazdıklarının her kelimesini:

“Kız sormuş adama ‘Ali misin, Ziya mısın?’ diye. Adam cevap vermiş lüzumsuzca ‘İkisi de benim.’ diye. Sonra adam sormuş kıza ‘Sen Yasemin misin, yoksa rüya mısın?’ diye, belki bir gün cevap alırım ümidiyle.

Pazar günü saat ikide seni Sallanan Köprü’de bekliyor olacağım. Cevabımı alabilmek için.

Ali Ziya.”

Çocukken kırmızı pabuçları başucunda, dantelli çorapları bile ütülenmiş, yakalı elbiseleri yatağının karşısına aşılımış, bayram sevinci ile içi içine sığmadığından zor bela uyuyan o çocuklardandım ben de. Başka zamanlar sabahları uyanmakta zorlanırken bayram sabahı annemin adımı bir kez seslenmesi yeterdi; bayram kaçacakmış, onu yakalayamayacakmışım gibi bir telaşla yataktan kalkardım. Annem bu sebepten bana ertesi günün bayram olduğunu demez olmuştu. Bayramlıklarım hazırlanınca bilirdim ben, çok yakında bayram ama tam olarak günü hangisiydi, işte bunu bilmezdim. Çünkü iki gün sonra bile dese o iki gün duramıyordum yerimde; zaman geçmek bilmiyordu, an duruyordu bir başka âna geçmeye heves etmeksizin. Dolaplarda kalıyordu bayramlıklarım, kapakları bin kez açılıp açılıp kapanıyordu o dolapların bu sefer de. İşte bu pazar da öylesi bir bayram günüydü benim için. Akşamdan hazırladım ne giyeceksem; saçlarımı önce sardım, sonra açtım, Allah'ın her sabahı neden pazar değilsin diye o güne sayıp söverek çıktıktan sonra yataktan o sabah imamın ezan sesi ile uyandım. Yıllar sonra yeniden geldi bayramla, hiç büyümemiş gibi yadeli oldum, andım durdum

kırmızı pabuçlu arife gecelerini, aklım eksildi, pencere önlerinde aradım durdum Ali'yi. Göremedikçe ertesi gün gecikti, bir sonrakı gün hiç olmadı.

Canan, diğer kızların evine gidecekti o gün. Birlikte takılacaklardı, bana da gel demişlerdi de ben hastanede zor tahammül ediyordum onlara, bir de izin günümü sabote ettiremezdim. Kızlara şey diyebilirdi Canan da... Hah, Yasemin çamaşır yıkayacak. Güldü söylediği uyduruk lafa. Otururdum canım ben, seviyordum zaten evde oturmayı. Canan çıkar çıkmaz akşamdan hazırladığım elbisemi aldım elime. Son anda *acaba bir başkasını mı giysem*, diye düşündüm. Annem yeşili yakıştıırırdı bana, gözlerimi ortaya çıkarıyor diye. *Büyük sözü dinlemeliyim*, diyerek son anda aklımın karışmasına izin vermedim ve kareli, yeşil elbisemi giydim. Aynada uzun uzun baktım kendime, *güzel oldun*, dedim aynadaki aksime. Bu, kibir mi, bilmem. Babam “Kibre düşen yok olur.” der hep diye güzel olduğumu düşünmekten de men ettim kendimi. Hem zaten beni benim beğenmem değil de Ali'nin beğenmesi önemliydi. Acaba en sevdiği renk neydi? Yeşil değildi herhâlde, üniformasından ötürü...Yaptığım hatayı fark edip üzerimi yeniden değiştirecekken baş ucumdaki horozlu çalar saatime ilişti gözüm. Geç kalıyordum. Koşarak çıktım evden, ayağımdaki topuklu ayakkabılar yüzünden kısacık bir yol yürümeme rağmen ağrıyıyordu ayaklarım. Hiçbir şeyin tadımı kaçırmasına izin vermeden şırıl şırıl akan nehrin üzerine yapılmış asma köprüyü buldum, kime Sallanan Köprü adıyla sorsam göstereceği türden o yere adımımı attığımda köprünün sallanışını sevdim, tepemde yanıp duran kırmızı güneşli günü sevdim, ayaklarımı vuran ayakkabılarımın yeşil fiyonklu tokalarını bile sevdim. Kalabalıktı Sallanan Köprü'nün etrafı; o sebepten onu bulamamış olabilirim, bari o beni bulsun diyerek köprünün merkezinde

durdum. Derede yüzen ördekleri izledim, derenin kenarında aileleri ile piknik yapan üç beş insana doğru bakındım. Çocuklar derenin kenarında ürkek tavırlarla ellerindeki çubukları suya batırıyorlardı. Suya düşmekten duydukları korku şapşalca olsa da bana yeniden hatırlattı bayramları, şeker yemekten karnımın ağrıdığı o telaşlı günleri. Tüm bu cümbüşün arasında gördüm Ali'yi, diğer taraftaki korkuluklara yaslanmış benim gibi dereye, ördeklere bakıyordu. Arkasından sessizce yaklaşp bir anda bağırarak onu korkutma kararını hangi ara aldım bilmem ama yaptım böylesi bir aptallık. Gülerek döndü arkasını, korkmuş bir hâli yoktu, sakindi.

“Aman, ne kadar da korktum!”

“Aslında korkuturdum da etraf çok kalabalık olunca yeteri kadar bağıramadım.”

Bir de iddia etmiyor muydum? *Ne desem olmaz şimdi sana*, dercesine salladı başını. “Hoş geldin.”

“Hoş buldum.”

Yürüyelim diye gösterdi yolu. Onun gösterdiği yerden, onun yanında yürüdüm. Şehirle ormanı ortadan ikiye bölen asma köprüyü geçtik; ormanın içine doğru konuşmadan, mütemadiyen birbirimize bakıp gülümseyerek yürüdük. Nereye kadar yürüyeceğimizi sormazdım aslında, böyle bakıp bakıp gülüş-tükçe de bir önemi yoktu ne kadar yürüdüğümüzün ama hain ayakkabılarım iyice okuyunca canıma, yorulduğumu söyledim ona. Bir yere oturamaz mıydık? Gölü gören, ağaç altı bir yeşillığe oturduk. Oturmadan evvel elinde taşıdığı ince ceketini altımıza serdi Ali. Böylece birbirimize yeteri kadar yakın oturmuş olduk. İlk işim ayakkabılarımı ayağımdan çıkarmak oldu.

“Çok fena vurdu ayakkabılar ayaklarımı.”

Anlamış gibi bakıyordu. O koca koca postalları bu havada giydikleri için beni anlaması da kaçınılmazdı zaten.

“Çok acıdı.” Su toplamış mı bir yeri diye sağına soluna bakarken ayaklarımın, Ali konuyu ustalıkla değiştirdi. Yoksa akşam kadar benim nazlı ayaklarımı konuşacaktım.

“Sen Sakız Hanım ile Mahur Bey’i bilir misin?”

Kimdi ki onlar? Hastaneden birileri değildi ikisi de. Bu şehrin meşhur insanlarından, türbelere adını vermiş zatlarından mıydılar yoksa?

“Şarkıcılar mı, artistler mi?”

Kocaman bir kahkaha patlattı ben böyle sorunca. Neresi komikti ki şimdi bunun? Bozuldum biraz, bozulduğumu belli edince gülüşündeki aşırılığı kesti. Sakinleşti. “Yahu, şarkı bu! Barış Manço şarkısıdır. Masal gibi anlatır hatta şarkıya başlamadan hikayelerini. Biri kanun diğeri kemençe çalan bir çift; Sakız Hanım ile Mahur Bey.”

Bize neydi ki yani bundan? Anlamaz hâlde bakıp durduğumu görünce anlatıcının şevki kırıldı sanırım ve anlatıcı anlatmaktan vazgeçip sustu.

“Ee?..” dedim kibarlık olsun diye.

“Bilmiyorsun herhâlde.”

“Ben onun Arkadaşım Eşek şarkısını biliyorum.” Bir kahkaha daha koyuverdi böylece.

“Şarkıysa şarkı işte, nesini beğenmedin?”

“Ben bir şey anlatacaktım sana ama bununla ilgili.”

“Arkadaşım Eşek şarkısı ile ilgili de benim anılarım var belki.”

“Peki.”

Öylece bir *peki* ile vazgeçişinin sesini duydum. Geri adım attım, anlatsın diye ısrar ettim. Önce gerçekmiş gibi “Yok!” dedi, “Ağzıma tıktın lafı.” Sonra baktım ki benim ısrarım hoşuna gittiğinden uzatıyor mevzuyu. İsrar etmeyi kestim. Manalı bakışlarla bana bakmaya başlayınca utandım hâlimden, ne yapsam bilemeyip çantama sığdırdığım sandviçleri çıkardım. Yiyeceklerin üzerindeki poşetlerden herkes nasibine düşeni kurtarmaya çalışırken “Ne bu?” diye sordu bana Ali.

“Sana evden getirdim öğle yemeğini. Dışarıdaki her şey pis.”

“Kim demiş?”

“Annem. Anneler bilir. O, pis diyorsa pistir.”

“Haklısın. Anneler bilir. Bu ekmekleri böyle deli bağlar gibi bağlamayı da annen mi söyledi?”

Ben çantama kırıntı dökülmesin diye sandviçleri sarmayı biraz abartmış olabilirdim. Ekmeğini sardığım poşetten kurtarıp bir şişeye koyduğum kompostoyu uzattım ona.

“Annemle bir yere gidince çantasından çok daha fazlası çıkar emin ol.” Hayret dolu gözlerle bakıyordu bana. İyi bir ressamın elinden çıkmış bir tabloydu Ali’nin her zerresi. Gördüğüm en güzel adamdı koşulsuz. Heyecanına yenik düşmeyeyim diye anlatmaya devam ettim. “Yaprak sarması, kuru köfte... Hatta çatal bıçak bile... Bir keresinde çantasında unut sen yiyecekleri. Evde kesif, fena bir koku var sebebi bulunamayan. Aradık taradık derken aklına geldi annemin, ‘Eyvah!’ dedi annem, ‘Ben nevaleyi çantada unuttum!’ Çanta küflenmiş inanır mısın?” Yemek yiyorum, der gibi ekmeğini gösterdi bana Ali. Yine de gülümsüyordu işte. “Annemin böyle gülünç duruma düşme sebebimiz olan bir dolu anısı vardır. Anlatsam var ya ohoo!...” elimi salladım çokluğunu ifade etmek istercesine.

“Anlat.” Derenin şırıltısı kadar berrak bir istekti bu.

“Oldu canım, hep ben anlatayım, sen sus! Şöyle bakalım, ne iş yaparsın sen?”

“Askerim.” Upuzun parmakları *piyanist bu* diyordu. Vücut hatlarının atletikliği *profesyonel bir sporcu olabilir* tüyosunu fısıldayıp duruyordu kulağıma.

“Asker olmadan önce neydin?”

“Mezeciyim.”

Ne sporcuydu ne de piyanist... Oysa Barış Manço’nun bilinmeyen şarkılarını biliyordu, ne diye sarhoş karnı doyuruyordu ki?

“Ne mezesi?”

Parmaklarını tek tek katlayarak saymaya başladı. “Haydari, Çerkez tavuğu, babaganuş... Sonra... Köpoğlu, borani, şakşuka, fava, humus... İşte salatalar, ezmeler, püreler...” Söylediklerini şaşkın bir hâlde izleyişimi başka şeye yorup saymayı bıraktı. “Sevmez misin?”

“Meze mi?”

“Yok canım, mezeci!..”

Onu ilk gördüğümde, bacağına kaybeden arkadaşını sorarkenki mahcup hâlleri ne kadar da uzaktı şimdi ona. Sözünün üzerimdeki tesirini izlemesine izin vermemek için “Meze severim ama içki içmem.” dedim. Kaçamak cevabım yetmedi ona.

“Peki mezeci?”

“Hiç mezeci tanımadım.”

“Tanışalım öyleyse.”

Sıradan bir tanışıklık vadetmedi teklifi. Bu tanışma yabancı olduğu bu şehri de tanıdık kılacaktı belki bana. Onun

çarşı izinlerini özlemle bekleyecektim. Özlediklerime yenisini eklemek korkutmuyordu da üstelik beni, kavuşma ânı hiç de uzak olmayacaktı çünkü. Fakat korkularım başkaydı. Askerliği boyunca buradaydı Ali, sonra buradan gidecekti. O buradan giderken otobüsün camından bana sallayacağı kadar sıradan bir vedayı mı hak edecektim, yoksa giderken götürecekti miydi beni de? Bunu hemen soramazdım, zamanla en çok sormak isteyip de vaktini kollamaya devam ettiğim meraklarımdan olacaktı bu, besbelliydi. Topladım bacaklarımı yönümü biraz daha ona dönerek “Öyleyse söyle.” dedim. Pür dikkatti bakışları. “Manisa’da en çok kimi özledin?”

“Kimseyi...”

“Ne demek kimseyi?”

“Manisa’da kimsem yok ki. Kütüğüm Manisa benim ama herkes İstanbul’da. Orada doğup büyüdüm ben.”

Bazı engeller şak diye kalktı aradan. Aynı şehrin insanıydık biz. Az ötede, az beride ama aynı şehrin... Aynı sokaklardan geçmiştik belki zaman zaman aynı anda. Böyle mucizevi rastlantılara tutundu biçare gönlüm. İlgiyle, kimsenin hayatına karşı duymadığım bir merakla dinledim onu. “Bir dedemin adı Ali, diğerininki Ziya. İki kız kardeşim var benim, evin en büyük çocuğuyum. Ali dedemden kalma meze dükkânı, Üsküdar’da. Adı da Mezeci Ali, orası ondan babama kalmış, işte şimdi de babamdan bana... Çocukluğumdan beri meze yaparım ben. Envai çeşit meze bilirim. El almış derler benim için Ali dedemden. O öyle enfes Arnavut ciğeri yaparmış ki bir yiyen ertesi gün yine gelirmiş. Benim için de öyle derler, ciğerimi yiyen kapımı yine çalar, ‘Yahu ne ciğerdi o öyle!’ der. Tabii o zaman daha çok seviyorum işimi. Dedemden ama en önemlisi babamdan yadigâr o iş bana. Babamı kaybedeli çok oldu. Seksen darbesinde öldü babam. O

ölünce ailemi de yalnız bırakamadım ben. Bizim ailenin kadınları -hele ki o zamanlar- daha evcil; dışarıyı, tehlikeyi bilmeyen insanlardı. Onları bırakıp gelmek... Karışık zamanlar işte, biliyorsun. Şimdi onları orada yalnız bırakıp geldim ama tezkere mi alır almaz koşarak gideceğim oraya. Üsküdar'da kime sorsan Mezeci Ali diye beni gösterir sana." Bana gel, diyordu daha şimdiden, böylesi bir aceleyle... *Ben gitmek zorundayım ama sen gel, beni bul. Yerim yurdum belli zaten, elinle koymuş gibi de bulursun hem.* Tüm bunları tek cümleyle söylemek istemiş olmasın umdum.

"Baban için üzüldüm."

Aynı dili konuştuk o zaman bakışlarımızla. Bana "Üzülme." derken usuldu sesi. "Sakın ha!" Ölüm kader diye değildi hem de böyle deyişinin sebebi. "Sen üzülürsen ben de üzülürüm."

* * *

Elektrikler ne zaman kesilse yanar ya o mum, işte mum ışığı bana hep abimi hatırlatır. Bizim aileninkilerin dışında fikirleri vardı abimin. Sevmezdi hayata dair tek zerreyi, bahar geldi mi içi kıpır kıpır olmayan o insanlardandı. Nemrut, huysuz, bezgin ama en çok da isyankâr... Bıktım, derdi en çok; yeter artık, bıktım!.. Abimin neden bıktığını ben hiç anlamadım. Üniversite okuduğu yıllarda bulaştı bu eylemlere, tuhaf kılıklı adamlarla gezinmeye, sabaha karşı eve gelmelere... Üstü başı, eli yüzü bile boya olurdu. Babam görmesin diye tinerle silerdi o izleri annem tek tek. Annemi babamdan kurtarmayı vadedirdi abim. Babam da olmayacaktı artık. Askerin kökünü kazıyacaktı, kökünü!.. Onun ağzını kapatırdı iki eliyle annem. Ona sus, derdi; gözünü seveyim, sus. Susardı o zaman abim, korkardı çünkü babamdan, yanında ellerini bağlayarak, başı önünde otururdu. Uzun uzun

nasihat ederdi ona babam. Abim de hep haklısın, derdi babama. Çıktı mı kapıdan bıktım artık, yeter, diye bağırdı. Bazen eşyaları kırardı evde. En çok da annemin kalbini... Neşeli zamanları çok azdı. O zamanlara dair anılarım abimle. Mum ışığında elleriyle hayvan şekilleri oluşturur, beni güldürmek için bana kukla gösterisi yapardı. Karnımı tutarak gülerken ben o da tutardı benimle birlikte karnımı. “Çatlayacak kız!” derdi annem buna sonsuz inanarak. Ben de insanlar gülmekten çatlar sanırdım, ne bileyim? Babam içeriden bağırdı, bir yatırmadınız, bir uyutmadınız! Nöbetten gelmiş olurdu çünkü. Daha yatmadan da sıkı sıkı tembihlerdi bizi: “Anamdan emdiğim burnumdan geldi, sakın çıkmasın sesiniz.” Abim bilmeden gibi yapıp bilerek çıkarırdı benim sesimi gıdıklayarak. Babama karşı gelmek için... Onunla savaşı gizliden gizliye başladı ve gizlice de bitti. Ölüm haberi geldiğinde, “Çatışmada öldü.” dediklerinde hiç inanmadı buna babam. Sus, dedi anneme; oğlumun ne işi olur o devrimci köpeklerle, sakın ağzına alma, devrimciler vurmuş benim aslanımı, onlar harcamış. Onun dediğine inandık hepimiz. Ben zaman zaman bildiklerimi dahi yokladım, rüya mı görmüştüm ki? Yoksa babam öğütlemiş değildi bunu, bildiklerim başka türlüydü.

Bu gece hastanede nöbet tutacaksın dediklerinde abimin anılarına gömüleceğimi sanmamıştım. Elektrikler kesilip de nöbetçi hemşire odasında mum ışığında anneme mektup yazarken “Abim...” diye başlayan cümlemin üstünü karalayacağım da aklıma gelmemişti. Başka şeyler anlattım ben de anneme. Onları özlemiştim lakin buralara da alışmıştım. İyi arkadaşlar edinmiştim. Hele bir tanesi tanıdığım en eğlenceli arkadaştı. Barış Manço seviyordu. Sokağa çıktığımızda ceketini altımıza seriyordu tıpkı onun gibi, üşümeyeyim diye. Eh yaşça biraz büyüktü de tabii. Erkek diyemedim ve gözleri üzüm karası, bakışları ışıltılı, umman:

düşmüşüm de yine de umurumda değilmiş gibi hissediyorum kendimi onun yanında da diyemedim mektupta. Annem anlamaz çünkü sevdadan. Onun gönlü... Ne bileyim, bir tek anne gönlü sanki. Annelik, evlat acısı, evlat aşkı ve hepsi bu kadar.

Ali'ye çarşı izni yasağı verdiler iki hafta üst üste. Bülent diye bir arkadaşı geldi önceki pazar Sallanan Köprü'ye de o söyledi bunu bana. "Merak etme yenge." dedi. Hem yenge demesi bir garibime gitti hem ben merak etmeyeyim diye arkadaşını yanıma göndermesinden etkilendim. İki arada bir derede her hissim Ali'den kaynaklı. Pişman değilim, *keşke* de demiyorum fakat içimde onu görmek arzusu tüm hisleri ezip geçmiş hâlde, ta en üstte. Yüreğim çırpınıyor köşe kapmaca misali; zihnimle delicesine alay ediyor, *söz dinlemezsen de beter ol*, diyerek tehditlere girişiyor. Bunu duysam da umursamıyorum.

Annemin babama sesli sesli mektubumu okuduğunu düşündüm kâğıdı iştiririrken zarfına. Sabah eve geçerken verecektim mektubu artık postaya. Annem kesin ağlayacaktı yazdıklarımı okurken hıçkırı hıçkırı. Babam ağlamaz. Hiç ağlamadı, o meşum haber geldiğinde de sadece "Vatan sağ olsun!" dedi babam. Böylesine inandı, biz de böylesine inandırıldık. Ben zaman zaman bildiğim gerçeğin de aynı kapıya çıktığını sessizce düşündüm. Sesli olmak gayretine işe hiç düşmedim.

Mumu söndürmeden mektubu kaldırdığım yerde nasıl olduysa uyuyakalmışım. Üçkâğıtçı Şule duysa bunu, tüm nöbetleri gözünü kırpmadan tuttuğuna dair işkembeden sallarsa. Çünkü nöbette uyumak göreve ihanet, düpedüz sarsaklıktır. Zuhale Hanım'ı bile çoğu kez bu Şule'den içten bulduğumdan olsa gerek ne zaman işle ilgili bir durum söz konusu olsa Şule'nin kendini bilmez ahkâm kesmeleri ilişiyor dedikoducu iç sesime. Rüya bile görmeyecek kadar yenice dalmıştım ki penceredeki tıkırtıyı duydum.

Tıpkı benim gibi nöbetçi birileri daha vardı. Kaldırırken başımı ürkmüş bir hâlde mum ışığını tuttum pencereye. Mum ışığına düştü bir çift üzüm karası bakış. Gecenin arasında nerden çıktın sen demeden panikle açtım pencereyi.

“N’apıyorsun? Çok büyük ceza alırsın!”

“Günaydın.” Alaycı bir tavırla az ötede etrafı gözleyen Bülent’i gösterdi. “Hem tansiyonum düşmüş olamaz mı?”

“Böyle kafana göre tansiyon ölçtürmeye gelemezsin buraya, askersin sen. Hem... Hem pencereden tansiyon mu ölçülür?”

Ben kurallar, kaideler diye delirmişken mumun fitilinde titreyen alev rüzgâra yenik düştü ve söndü. Karanlıkta kaldık mı büsbütün! Ateş aramaya yeltenince ben “Dur!” dedi ve mumu tutan elime değdi eli. Hissi, teninin tenimde bıraktığı hoyrat bir histi. “Bir yere çarparsın karanlıkta, düşersin falan. Şşt, ulan Bülent, hey!”

Fısıldayarak bağıştılar birbirlerine. “Kibrit var mı?”

“Çakmak var.”

“O daha iyi, at bana.” Bıraktı elimi. Yutkundum, battı boğazım onlarca bıçak yutmuşum gibi. Mum tekrar ucundaki alevle erimeye başladı. Benim gibi... Mumu kendince sönmeyeceğini düşündüğü pencere ile pervazı arası sıkıştırdı. Yüzlerimiz birbirimizi daha iyi göreceğimiz hâlde aydınlandı.

“Sana mum ışığında yemek ısmarlamamı ister misin?” İnandı garibim bu teklifime.

“Sandviç mi yiyoruz?”

“Canın sandviç mi çekti?” Üzüldüm buna. Kim bilir nasıldı onların yemekleri, el mahkûm onları yiyip karınlarını doyururken annelerinin yemeklerini de çekiyordu canları.

“Üç gündür patates soyuyorum, ne versen yerim vallahi.”

“O zaman...” Hevesle çıkardım cebimden üzümleri. “Bunu en sevdiğin yemek olarak hayal edebilirsin. Şifa niyetine...”

“Senin elinden olunca ona ne şüphe?” Tek tek toplamaya başladı üzümleri avucumdan. Her seferinde bir tane alışı kaçmadı dikkatimden.

“Neden cezalıydın sen şimdi?”

“Ben değil, tüm koğuş cezalısız.”

“Niye ki?”

“Densizin biri hastanenin hemşirelerinden birine takmış kafayı, çarşıda görmüşler bunları bir de.”

“Bizi mi?”

“Bizi değil. Başkalarını...”

Canan’la Mehmet’ten bahsediyordu belli ki. “Mehmet değil mi?” diye sordum.

“Tanıyor musun?”

“Ev arkadaşımınla takılıyorlar.”

“Arkası da sağlammış bu herifin, biz yapsak var ya yakarlar askerliğimizi.” Güldüm bu lafına. “Bülent var canım, boşuna mı getirdim onu buraya kadar? Merak etme, gözcümüz sağlam.”

“Yine de dikkat et sen.”

“Üzülür müsün bana ceza verirlerse?”

“Hepiniz için üzülürüm.”

“Ben de kimim değil mi?” Alındı diye korktum bir an, *sen kim olur musun*, diyecek oldum ona, *sen hiçbiriyle aynı kefedede değilsin*, diyecek oldum. Bir şeycik demeyince ben, hâlimden memnun gülümsedi. “Üstün açık uyuma burada. Ben senin için

üzülürüm.” Üzümlerden aldım biraz, bir çırpıda koydum yine cebine.

“Yerken hatırlarsın beni.”

“Seni aklımdan çıkarırsam hatırlarım.”

Daha cüretkârdı sözleri şimdi. Mum ışığında romantizmdi bizimki; ucuz ama eşsiz, paha biçilemez türden. *Keşke daha fazlasını söylese, dedim bir anda. O söylerse ben de söylerim. Hep onu düşündüğümü mesela; gece gündüz, uyurken ve uyanırken, hem aç hem tokken, konuşurken de susarken de...*

“Git artık, tehlikeli burada daha fazla durman.”

“Giderim ama bir şartla.”

Ne şartı sunacak olabilir ki, diye düşündüm. “Neymiş şartın?”

“Önce kabul edeceksin.”

“Ederim, ne olacak canım.”

Eğilmemi söyledi, ne söyleyecekse kulağıma söyleyecekti. Biraz kısık sesle konuştuğumuzdan zaten bizi Bülent bile duymuyordu ki ne demeye kulağıma söyleyecekti. Koşulsuz yaklaştım ona. Yanağımdan öptü beni. Kısacık, bir çırpıda... Bütün sihir bozulacak sandım; üzüldüm, bu öpücük de neyin nesiydi ki, öylece bakarken, gülümserken, üzümlerimi paylaşıırken, her şey daha da masumken mutluluğum bakiymiş de bu evrede her şey bozulmaya mahkummuş gibi. Bunları bana söyleyen şeyin öğretiler olduğunu anlamam çok sürmedi. Annemin ve babamın tembihleri, kız çocuğu olmanın yadsınamaz yapılmayacaklar listesi.

“Sen cevap vermedin ama ben söyleyeyim. Adın Yasemin ama aslın gerçek olamayacak kadar inanılmaz. Gördüğüm en güzel rüyasın.”

Mesai bitimine yakın hastanenin malzeme odasında etrafı toparlarken nefes nefese girdi içeri kıymetli ev arkadaşım. “Koş!” Öyle bir tonla söyledi ki bunu, *eyvah*, dedim; *fena hem de çok fena bir şey oldu*. “Askerler futbol oynuyor.”

“Bana ne be! Ne yaparlarsa yapsınlar.”

“Ali de var ama içlerinde.”

Ali diye çınladı ismi kulağımda. Onu görecek olmak bile bir lütuf olunca inanamadım Canan’ın haberine. “Kandırmasana beni, asker dediğin futbol mu oynar?”

Oynarmış. Bizim kızlar kışlaya bakan pencerelerden birinin önünde izliyorlardı maçı. “Seninki de orada.” dedi hemen Şule şımarıkça. Parmağının ucunu takip etmeden buldum Ali’yi. Asker yeşili tişörtü ile kan ter içinde oradan oraya koşuyordu.

“Gol!” diye bağırınca Melike, diğerleri sessiz olmasını isteyerek kınayıcı baktılar ona.

“Seninki attı golü.” diye açıklama yaptı Şule sanki benim görme yetim yokmuş gibi. Parmaklarımın ucunda yükselerek

onu önümdeki kızlardan daha net görebilir miyim diye çabalarlarken bir askerin yere düştüğünü gördük. Oyun durdu. Neler olduğunu anlamak hemen mümkün değildi ama Ali'nin ayakta, sıhhatinin yerinde olduğunu görünce düşen asker daha az önemli oldu benim için. Bayılmıştı herhâlde, belki de nöbet geçiriyordu. Sarası mı vardı acaba? Sarası olanı askere almazlardı ki... Kendi aralarında konuşup duran kalabalığa doğru seslendi Zuhal Hemşire.

“Yasemin, kışlada acil bir vaka varmış, benimle geliyorsun!”

Kışla tarafına geçecek olmanın heyecanı, hastanın nesi olduğunun önüne geçince vicdanımdan ciddi manada şüpheyeye düştüm.

Eski sıcaklar yoktu artık. Ağaçlar rüzgârın tesiriyle bir o yana bir bu yana sallanıyordu biz kışlaya doğru yürürken. Bizim o taraftan daha çok yeşillendirmişlerdi bu tarafları. Üniformaları, ranzaları, dolapları ile tek gördükleri renk olmuş yeşil. Belki kimi için ulvi, özel bir anlamı vardı yeşilin ama askerlik görevini bitirenin bir daha yeşil görmeye de mecali kalmazdı sanki. Ali'nin yanına giderken giyeceğim rengin yeşil olmamasına özen göstereceğim bir dahakine. Tabii görüşebilirsek...

Futbol takımı dağılmıştı; askerlerin bir kısmı arkadaşlarının yanında, bir kısmı kan ter içinde bir kenarda durup güneşten dolayı gözlerini kısmış hâlde kalabalığa bakıyordu. Zuhal Hanım bulunduğu yerden onlara seslendi. Hastanın başından dağılmaları konusunda uyarılan askerler endişeli hâlde arkadaşlarından uzaklaştılar. Onların arasındaydı Ali, bir an geldiysek de göz göze dikkat çekmemek için kaçıştık başka yerlere. Yerde yatan askerin ağzından köpükler çıkmıştı. Hastabakıcılar hastaneden sedye taşıyorlardı kışlaya doğru, Zuhal Hanım ilk

müdahaleyi yaparken yanına eğildim. O sırada bir tekmil geldi, komutanları geliyordu.

“Hemşire Hanım, önceki gece de koğuştta bayılmıştı.” Böyle söyledi Bülent. Sesinden tanıdım onu. Zuhal Hanım ona bakarken onun ardına sığındım. “Dişlerini kilitliyor.” Herkes hazır ola geçmişken bize laf anlatma derdindeydi Bülent.

“Asker!” diye bağırdı komutan. Kendisine seslenildiğini duymadığını fark edince gözümle işaret ettim ve Bülent ancak toparlanıp selamını verdi.

“Bülent İşçi, Uşak. Emret komutanım!”

Ne oluyor burada diye sormadan hepsine rahat komutu verip koğuşlarına dönmelerini emretti komutan. Fakat gidesi yoktu Bülent’in, “Komutanım, arkadaşım!..” dedi hastalanan genci işaret edip. Komutan emrini yinelemedi. Bülent’i çekti öne ve ona kuvvetli bir tokat attı.

“Anlaşıldı mı asker?” diye bağırdı. Anlaşılmamıştı. Çakı gibi dimdik duran Ali’nin çene kasları gerildi, ifadesi dağıldı.

“Komutanım, arkadaşım...” Kendisini sıkıyordu Bülent, kıpkırmızı olmuştu tokat yediği tarafı. Bu defa diğer yanağına vurdu komutan. Hasta bakıcılar sedyeyi tutmamı istediler o anda. Askeri alacaklardı çünkü üzerine.

“Anlaşıldı mı asker?”

“Komutanım, arkadaşım...” gözlerinden yaşlar aktı Bülent’in.

“Senden başka kimsenin arkadaşısı değil mi ulan?”

Komutanın sesi yankılandı ormana doğru. O yankıya eşlik etti Ali’nin de sesi.

“Benim de arkadaşım komutanım.”

Hasta sedyeye taşındı. Döndüm arkamı. O tokat sesini duydum. O tokadın indiği yeri görmesem de kızardı benim de yüzüm. Ağır geldi o tokat bana. Şu yaşıma kadar kimse vurmamıştı bana; ne annem ne babam... Kocaman kızdım, şimdi zaten bana vurmaya kim cüret edebilirdi ki? Bunu yaparken eğitiyorlardı askerlerini. Oysa sözlerini bile tamamlayamamıştı. Bir de diğerlerinden, Bülent dahil hepsinden daha büyük görünüyordu Ali, hepsinin ağabeyleri gibi olgun, ağır başlı, bir tokatla yerle bir olmazdı kazandığı izlenim ama ezildiğini görürsem bir adım öne çıkıp da “Benim de arkadaşımı.” diyebilirdim. Korumak istiyor çünkü insan sevdiğini. Başıma ilk kez geliyor böylesi. Annem, babam hep beni korudular bugüne dek; beni çok sevdiklerinden. Onların benim korumama ihtiyaçları olmadı. Üzülmeysin, derdim onlara sadece; hasta olursunuz bak. Onun gibi bir şeydi belki Ali’ye karşı hissettiğim ama fazlası da vardı; şurada, yüreğimin hemen üzerindeki taşın ağırlığı fısıldıyordu bana çünkü. Adımlarım yükü bana, hastanenin gri duvarları sağıma soluma çarpıp durdu içeri girerken. Etraftaki uğultular feryattı, susamıştım, açtım, hastaydım; her yanımda, tırnak uçlarıma dek ağrıyordu.

“Doktor Bey’i bul Yasemin, oyalanma!” derken Zuhal Hanım bana hangi yöne gideceğimi de şaşırdım. Şimdi koşarak hastaneden çıkmak, kışlaya gidip Ali’yi koyduğum yerde bulup ona sarılmak ve “Geçecek!” demek istedim. Burası senin için bir tecrübe, bir sabır zamanı; buradan gideceksin, kendi komutanlığını yaptığın hayata döneceksin, Arnavut ciğeri pişireceksin, yanına sumaklı soğan doğrayacaksın, üzerinde yağ kokuları olacak ve en fazla da bunu dert edeceksin. Hiçbirini yapmadım. Doktor Bey’i buldum. Müdahale odasına çağırdım. Bir tuvalete girip çözüldüm, hep ağlama anlarında çözülürüm.

“Neyin var be? Anlatsana!” dedi Canan akşam yemeğini yediğimiz orta sehpanın yanına diz çökmüşken karşılıklı. “Ali’yi de gördün işte bugün.”

“Hı, ne görmek ya!..” Burnumdan soluyordum resmen. Duyduğum tokat sesi kâbusum olmuş, çın çın ötüyordu kulağımda.

“Ben o kadar da göremedim ya Mehmet’i. Ali’yle aynı koğuştandılar hani bunlar? Niye top oynamamış bugün o?”

“Nerden bileceğim ben Canan?”

“Surat asıp durma Yasemin; seni çekeceğime ineceğim bakal yârimin yanına, onunla çekirdek çitleyeceğim yoksa.” Hevesli bir kahkaha attı tehdidinin peşinden. Neyse ki Mehmet’i göremedi diye dert ediyordu. Neyse ki önemliydi onun için Mehmet. Neyse ki onunla evlenmeyi düşünecek kadar ciddiye Canan.

Canan sahiden de bakkala çekirdek çitlemeye gidince kaldım düşüncelerimle baş başa. Şimdi şuracıkta karşıma çıksa Ali’nin komutanı boğabilirdim onu veyahut sille tokat dövebilirdim. Kısasa kısas, hak etmedi mi bunu?

Babam da o rütbeli askerlerden biriydi zamanında. Ali gibi erlere sebepsizce tokat vurmuş muydu o da acaba? Bir başka anı düştü aklıma bu sorunun cevabını vermeden kendime:

Bizim sokağın iki üst sokağındaki fabrikanın işçileri grev yapıyorlarmış, demişti bir akşam annem. Çoluk çocuk, ateş yakmışlar; başında ekmek, peynir yiyerek sesleri solukları kesilene dek bağırp duruyorlardı. Hakları verilmezse açlık grevine dönüşeceğini söylüyordu sözcüleri grevlerinin.

“Gebersinler!” dedi babam nefretle. Sofradaydık, abim pat diye bıraktı kaşığına çorbasına. Çorba sıçradı sağa sola. Annem

onun bu hareketine yanlışlıkla yapılmış süsü verdi, dikkat etmesini söyledi abime şefkatle. Babam ters ters ona baktı.

“Doğru ya, biz tokuz!” Abim tek cümle kurup kalkacak oldu masadan ama annem *aman ha* bakışlarıyla geri oturtmaya çalıştı onu. Babam anneme durmasını işaret etti.

“Devlet düşmanı onların hepsi, onlar geberip gitmedikçe yetiştirdikleri de onlar gibi olacak. Az kaldı, Evren Paşa köklerini kazıyacak hepsinin.”

Darbeden önceydi babamın sözleri; darbeyi biliyor gibi, Evren Paşa onunla iş birliği yapmış gibiydi. Abim sinirle kalktı sofradan. “Otur!” dedi o sırada ona babam, oturmadı abim. O zaman vurdu babam abime. Avucu kuvvetle çarptı yanağına, sıçramama sebep olacak kadar korkunç bir ses çıkardı. Annem iç çekerek önüne geçti abimin. Gözlerimden sessizce aktı benim yaşlarım önümdeki ekmeğin üzerine, pıt pıt diye. Şimdiki gibi... Ali'nin yüzünde patlayan tokat babamın elinden çıkmış, abim değil de yerinde o varmış gibi canlanırken gözümde *keşke*, dedim; *o gün ben de masadan kalksam, abime sarılsam, gitme deseydim. Çarptığı kapının sesi ile babamın tokadının sesi zihnimde yarışa girmeselerdi de bugün unutmuş olsaydım şu anıyı.*

* * *

Hiçlik! Sorarlar bazen sana, sen de onlara verecek cevap bulamaz, “Hiç!..” dersin sadece. Çok şey demek aslında o “Hiç!..” Hiçlik hissinde kaybolmuş bir sürü sözün karşılığı... Bugünlerde tam olarak bunu yaşıyorum. Ali'yi görememek denen şeyin bir hiçlik içinde yok olmak olduğunu iliklerimde hissederken ona hangi ara böyle bağlandığımı da anlamlandıramıyorum. Toplasam kaç kere gördüm ki onun gülüşünü, kaç kere duydum ki sesini; peşinden sürükleneceğim bir sihir

misali süzülen sesinden kaç kere duydum adı mı? Çok değil, biliyorum; parmaklarımla sayacak kadar az. Haftalar geçti onu görmeyeli. Ne nöbet kulübesindeki asker ne de içtimada koşturup duranlardan herhangi biri... Saklamışlar onu ben görmeyeyim diye âdeta. Sırta kadem basmış! Hiç olmamış zaten ya da... Ben onun var olduğunu hayal etmişim sadece; yitiklikten, yalnızlıktan... *Belki*, diyorum; içtima alanında hepsi birbirine benzediği için çıkaramıyorumdur. Bu düşünceyi çok çabuk savuşturuyorum sonra. Onu binlerce insan arasından bile bulacağıma eminim. Sindirmek belki de bunun adı. Kazımak tek tek her zerresini hafızama. Duruşundan, boyundan bosundan, geniş omuzlarından, boynunu dimdik tutuşundan... İllaki bir şeyinden çeker çıkarırım ben onu diğerlerinin arasından. Mutlaka!..

Haşlanmış tek bir tavuk budu; bol salçalı, tane tane olmaktan uzak bulgur pilavı ile çoban salata... Hastane yemekhanesinde kızlarla sessizlik içinde tüketmeye çalıştığımız öğle yemeği menümüzdü. Kimse aslında memnun değil yemekhane yemeklerinden fakat bunu dile getirmek faydasız olduğundan ölmeyecek kadar yiyip kalkmak gayesinde olduk. *Benimki daha çok alışkanlık meselesi*, diyordum ben herkesi yemeğini yerken gördüğümde. Hiç çok salçalı olmaz bizim yemeklerimiz. “Şuncacık koydum.” der annem yemeğe salçayı. Babam sevmez çünkü öyle kıpkırmızı olsun yemek. Yağı, salçası, acısı az olmalı ne pişmiş olursa olsun.

“Yasemin, duymuyor musun beni?”

Yemek, salçası, Ali'nin yokluğu derken dalmış gitmişim ki Canan'ın son cümlesine yetiştim. Adımı duymama rağmen de bana mı söylüyor ki diye bakındım etrafa. Bana söylüyordu.

“Neyin var kuzum?”

Ali yok! Nerdeyse buralara geldiğim ilk günkü kasveti taşıyorum içimde. Boğuluyorum şehrin olmazında; bulunduğu-muz binanın yüksek olmasına rağmen alçak tavanları, kocaman olsa da alanları daracık gelen odalarında...

"Bu askeriyeğe ulaşmanın bir yolu yok mudur sence de Canan?"

Şule ile Melike, ne konuşuyor ki bunlar merakında diktiler gözlerini bize. Canan için başarıya giden yolda yapılan her şey mübah olduğu için çözüm önerisinin ilki de saçma sapandı.

"Rütbeli birini ayarlamak lazım." *Ne diyorsun bre kadın sen hiddetinde bakınca ona güldü hâlime.* "Bir fikrim var aslında. Gerçek bir fikir." Daha makul bir fikrin geleceğinden hiç ümidim yoktu oysa. "Revire malzeme götürebilirsin."

"İyi de bu işi bizden biri yapmıyor ki... Üstelik zimmetle çıkıyor malzemeler."

"Zimmeti sonradan çıkarsınlar, dilekçe yazıverirler."

"Revirdeki asker bana niye böyle bir iyilik yapsın ki? Kaldı ki dilekçeye imza atan komutanı da malzemelerin gereksiz alındığını fark edecek."

"O yüzden dedim ya, bir komutan aşkı şart."

Saf saf dinliyordum resmen onu. Tabildotu taşıyan tepsiyi kenarlarından tutup her şeyin sorumlusu Canan'mış gibi öfkeli bir tavırla kalktım masadan. Sahiden, belki de gerçek sorumluydu Canan. Mehmet'le yediği haltları ulu orta anlatıp koca koğuşa çarşı izni cezasını o aldırمامış mıydı? Yoksa her pazar buluşurduk biz Ali ile Sallanan Köprü'de. Yürürdük orman yolunda, sandviç yerken anlatırdık birbirimize kendimizi, dere-nin şırıltısı karışırdı hayat hikâyelerimize, birlikte yapabileceklerimize gelirdi sıra, birbirimiz için kim olduğumuza...

Koca bir elmayı kemirirken Canan "Acaba Ali de beni düşünüyor mudur?" diye sordum ona aynı günün akşamı. Sıkıcı evimizin salonunda dalga dalga yayılan ses, eski bir radyodan geliyordu. Musiki, efendim; diyordu Canan alay edercesine kırmızı bir elmaya dişlerini geçirirken.

"Ben Ali olsam seni senden daha çok düşünürdüm." Şapur şupur sesler çıkarıyordu ağzından Canan. "Buraya bakkallarla takılmaya gelmişim gibi Mehmet'ten de oldum ama inan bana, canım kendimden çok sana sıkılıyor. Öyle bir dert ediyorsun ki bu Ali'yi ben de her şeyi bırakıp onu düşünür oldum, ne var bu kadar bu herifte diye?"

Bir başkası da benimle aynı gözle görürse onu vay o zaman hâlimize!.. Eski koltuklarımıza uygun olmayan örtünün onun oturduğu taraftan dağılmış olması batmaya başladı o konuşurken gözüme. Takıntılı, histerik, mutsuzlukla beslenen bir manyağa dönüşüyordum. Canan'ı rahat bırakmalıydım. Bu şehirdeki tek arkadaşım. Kıskanç, bakışlarıyla insanı yiyecekmişçesine haset saçan diğerlerinden kırk kat daha iyi huylu ev arkadaşına ihtiyacım da vardı üstelik. Anlatmak istiyordum ona Ali'yi hiç durmadan.

"Bu gidişle onda ne olduğunu da unutacağım. O beni çoktan unutmuş olabilir mi? O gün komutanından tokat yedi diye gurur yapıp benden gizleniyor belki de."

"Daha neler kızım ya!" Yediği elmanın çöpünü sehpanın üstüne bırakıverdi. Dağılmış koltuk örtüsünden daha sinir bozucuydu bu. Her yer yapış yapış olacaktı şimdi. "Komutan tokat atmışsa ne olmuş? Hem eminim ast-üst ilişkisi olmasa o komutanı tarumar ederdi senin Ali."

"Ederdi tabii."

"Güçlü kuvvetli olduğu belli her hâlimden. Aslan gibi delikanlı."

"Canan ona da sulanmıyorsun değil mi?"

Sulanmıyorum, demedi! Koskocaman bir kahkaha attı karşımda. İçime şüphe tohumları ekip yatacağını söyledi. Örtü dağınık, elmanın çöpü sehpa da kaldı. Arkasını toplarken annemin odamı toplarken söylendiği gibi söylendim. Evlensen geri gelmezsin, pasaktan öleceksin, dedim. Canan evlense geri gelebilirdi. Kocasından sıkılırdı tez zamanda.

Biz Canan'la ev temizliği, düzeni gibi konularda tartışsak da ve bazen seslerimiz yükselip de birbirimize küs bir hâlde odalarımıza girsek de sabah oldu mu kol kola minibüse binip hastaneye gidebiliyoruz. Uzun yıllardır süregelen nice arkadaşlıklarda olmayan şeydir belki de bu. Hem o denli köklü değiliz hem de taban tabana zıt karakterleriz fakat gurbette en iyi olabildiğinle idareten kuramıyorsun dostluğunu. Sürdürülebilirliği için inadından da gururundan da taviz veriyorsun. Bu beni menfaatçi yapar mı? Yapabilir. Fakat bu beni menfaatçi yapacak diye de şehirdeki tek arkadaşım la elma çöpü, koltuk örtüsü yüzünden kanlı bıçaklı olamam. Anneme "Aman anne öleceğiz, bu ev biz ölürken peşimizden temiz de olsa kirli de olsa gelemeyecek." derdim ya, kendime bunu hatırlatıyorum. Eden bulur nasılsa Yasemin Hanım. Er ya da geç!.. Velhasılıkelam yaşadığı yere, yoğun iş temposuna, dağlardan gelen yaralı askerlere ve onlardan daha çok gelen ölüm haberlerine rağmen Canan neşesini yitirmeye hiç gönlü olmayan insanlardandı. Mutluluğu için sağlam bir kaynağa da ihtiyacı yoktu. Gülüyordu! Oluru olmazı gülünecek bir hâle getiriyordu. Böylesi insanlar moraliniz için iyidir! Benim gibi asık suratlılar ise patlayıcı madde uyarısıyla gezinen araçlar gibidir.

Ertesi gündü, mesai bitiminde üzerimizi değiştirmek üzere giyinme odasına gidiyorken Canan, acil müdahale odasının önünden geçerken içeride bana anlatması gereken özel bir konu olduğunu söyledi. Eve gidiyorduk nasılsa, orada istediği kadar anlatabilirdi. Aslında anlatacağı şeyin giyinme odasında gösterecekleri ile alakalı olduğu, bu nedenle de şimdilik kızlar bizi görmesin diye müdahale odasında bekleyebileceğimiz gibisinden uyduruk bir öneride bulundu. Şüphelenmedim! Canan'ın benim için iyi bir şey yapacağını düşünmüyordum çünkü. Günlerdir canım çok sıkkın diye benimle dertleşiyor olmasına rağmen onu olması gerektiği kadar yakınımış gibi hissedemediğimden belki de... Fakat Canan bana Ali'yi getirdi.

Müdahale odasında on beş dakika kadar bekledik. Canan, bizim kızların tamamının ve nöbetçi ekibin dışındaki herkesin gittiğinden emin olduktan sonra giyinme odasına dönebileceğimizi söyledi. Giyinme odasında da çabuk çabuk üzerini değiştirmeye başlayınca beni ne diye beklettiğinin peşine düşüp ona söyledim biraz. Elinde küçücük bir not kağıdı vardı.

“Bak!” dedi keyifle kağıdı tutarken. “Mehmet bana not göndermiş.” Keyifli görünüyordu Canan. “Aynı koğuştaki kaldığı arkadaşlarından birisi kızamık olmuş buraya getirmişler. Tesadüf bu ya, baktığım kattaydı asker de.”

“Sevindim senin adına.” Buruk bir gülümsemeyle omzuna dokundum Canan'ın. “İyi miymiş Mehmet?” Kimin umurunda der gibi omuz silkti. “Peki biz neyi bekledik tam olarak? Ben onu hâlâ anlamadım.”

“Gidebiliriz canım, beklemeye gerek yok.”

Tüm ifadem dağıldı, “Mehmet'ine de mektubuna da senin saçma salak oyunlarına da...” diye bağırarakken tuttum

kendimi. Kıskançlık yaptığım için husumet çıkarmaya çalıştığımı düşünmesini istemedim. Biz insanlar... Biz annelerinin eteğinin altında büyüyen ve onların öğrettiklerini esas kurallar olarak hayatımızın bir köşesine çengelli iğneyle bağlayanlar olarak ortak özelliğimizdir: El ne dercilik! Büyük bir grubuz biz, her geçen gün korkunç derecede de artıyoruz üstelik. Dolayısıyla aman Canan beni kıskanç addetmesin diyerek de hislerime gem vurmak benim için zor da olsa yapılması gerekendi.

Çıktık giyinme odasından, çıkış kapısına doğru sus pus yürüyorduk ki kadın personel tuvaletinin önünde durdu Canan. "Bir dakika cicim." diyerek durdurdu beni. Sesli bir şekilde la havle çektim. Cebinden anahtarları çıkarıp tuvaletin kapısını açarken şöyle sordu: "Yasemin sen kızamık olmuş muydun?"

Tuvalet kapısının kilidi bildik bir tık sesiyle açılırken "İnşallah geçirmişsindir." diyerek beni içeri itti. Neye uğradığımı şaşırmış olmanın evhamında bağırarakken bir el tuttu ağzımı. Kocamandı kara gözleri, gözlerime bakarken.

"Benim... Ali." Bahar geldi. "Ali Ziya Şafak."

Kapalı kapı sırtımda kalmıştı, Ali'nin yüzü gözümün önünde, eli ağzımda... Bedeninden yayılan sıcaklık biraz fazlaydı, avuç içi de şüpheli derecede serin. Ateşi yüksekti, her hâlimden belliydi bu. Üzerinde eşofmanları, kızarmış suratı ve baygın gözleri ile karşımda duran kızamıklı asker, Ali'ydi. Bir anda düştü aklıma bu hâlin onun için hiç de iyiye yorumlanmayacak oluşu. Panikle alnına dokundum, ağzımı kapatan elini indirdi. "Yanıyorsun sen."

"Hem de nasıl! Cayır cayır!"

"Senin yaşın için kızamık çok tehlikelidir Ali."

Onun için tehlike ikinci planda bile düşünülmesi gereken şey değildi. Ağaca tırmanmış haylaz çocukları andıran afacan hâli ile gülümsedi.

“Kızamık çıkarmış mısın sen hiç?”

“Evet, çocukken...”

“Ah, işte şimdi ne mesudum!” Gözlerini kapadı. Ayakta, yüzünde bir tebessüm ile uyuyakalmış gibi görünürken yeniden açtı gözlerini. Heyecan, mutluluk ve masum sarhoşluğum el ele, kol kolaydılar içimde.

“Kendini önemsemelisin.”

“Ne kadar çok dua ettiğimi bilemezsin!”

İki kişi konuşurken ve konuşma cümleleri peş peşe akar-ken bir sonrakinin bir önceki ile alakalı olması bekleneceğinden ben Ali'nin dualarının da kendisi için olduğunu sandım.

“Allah'ım dedim, inşallah Yasemin çocukken çok fena kızamık olmuştur.”

“Delisin sen.” Sesimdeki hayranlığı, sözlerinin bende yarattığı telaşın solunumumdaki etkisini gizleyemediğimden cılızdı sesim. Takatim kesilmişti; dizlerimin üzerine çöküp ağlamak, ağlarken kahkahalarla gülmek arzuları içimde çorba olmuştu. Ne zaman bir kaşık daldırısam gönlüme iki alakasız zerzevat iç içe geliyordu nasibime.

Dudağının bir kenarı yukarı kıvrılırken “Biliyor musun, ben çok hastayım.” diye ajitasyon yaptı.

“Belli zaten, kırmızı benekler sarmış yüzünü.” *Birine dokunsam mı ki*, derken aklımdan geçeni yaptım. Düşünmek ve karar vermeye fırsat vermemekti benimkisi.

“Bir hemşireye ihtiyacım var.”

Dil çıkardım çocukça. O da bana nanik yapabiliirdi mesela. Kireç badanalı duvarlardan gelen nem kokusu burnuma dolar-ken bu, bana bir taraftan da Ali'nin kokusunu hatırlatıyordu. İçerideki musluk yine damlatıyordu. Şimdi damlatıyor ya kışın da donuyormuş, böyle demişlerdi bir keresinde. Nerde olduğumuz önemini kaybettiğinden damlatan musluk da sinirimi bozmadı mesela. Ben kaç yaşında olduğumu, nerden gelip nereye gittiğimi, yolumu, yolculuğumu, gördüklerimi, bildiklerimi, anamı, babamı, yediğimi, içtiğimi unutmuş bir hâlde sadece ve sadece zamanı durdurmak istedim.

Durmadı zalim zaman!

“Kötü görünüyorsun.” Sahici bir üzüntüye dönüştü bütün hislerim. “Ne dedi doktorun? Kim gördü seni?”

“Dedi ki... Özlediklerinle hasret giderirsen geçer!”

“Ciddiyim ben.”

İstiyordum ise ciddi olmak deneyebilirdi. Denedi. Yüzüme düşen saçımdan bir tutam alıp kulağımın arkasına topladı.

“Hastalığın aktif dönemi geçince istirahat raporu yazacak bana, evime gideceğim.”

“İstanbul'a.” Tişörtünün açıkta bıraktığı kateteri işaret ederek “Benim askerlik biraz uzadı gibi.”

Sevinsem mi üzülsem mi bilemedim.

“Nerden baksan bir ay sürer istirahatin.”

“Üzülüyor musun buna?”

Üzülüyorum, diyemedim. Bazen söze ihtiyaç yoktur nasılsa. Yüzümü eğdim. Aslında ağlasam ağlardım da tuttum kendimi, ne lüzum vardı şimdi? Bunca zaman sonra onu görmüşüm, giymeliyim sevinç giysilerimi dedim.

“Üzülme.”

“Sadece...” Yeniden baktım gözlerine. Bunu neden yaptım bilmiyorum. Başa çıkılamaz bir duruma düştüm anında. Kocaman bir kuyuydu orası, gözlerinin ta içi. “Seni uzun zamandır görmüyorum. Şimdi gideceksin, daha da uzun zaman göremeyeceğim ve bu şehir sensiz çok sıkıcı.”

Sözlerimle ona neler vadettiğimi pek önemsemedim.

“Gidersem eğer anneme senden bahsederim.” İşaret parmağını hafif dokunuşlarla yüzümde gezdirmeye başladı. Ürperdim! Hayali bir felç geçirdim, tutmadı elim ayağım bir anda. “Lüle lüle, bal rengi saçları var, derim ona.”

“Sarıyorum ben onları.”

Gülüştük karşılıklı.

“Vanilya kokulu, âşık olunası bir kadın.” Aşk dedi, gülüşünü öteledi, ilk sıraya aşkı aldı. Üç harf, duyduğum en baş döndürücü kelime. Bir duman tütüyordu aramızda, o dumanı ben gördüm; halka halka olmuş duman, arasında milyonlarca o ve ben.

“Neden aşk dedin?”

“Aşk için nedene gerek yok!”

Canan’ın sesi geldi kapının önünden. “Burada dikkat çekiyorum, amma uzattınız ha!”

“Peki bütün bunları annene söylersen annenin cevabı ne olur?”

“Sen hayal görmüştün evladım, hiç öyle kız mı olur, der.”

Ali'yi odasında tam iki kez ziyaret ettim. Kat hemşiresi olmadığım için bulunduğum disiplinde bunu yapmam da oldukça zor oldu ama şu adına aşk dedikleri şey insanı zorluklardan sıyırıp çıkarıyor. Ali'nin hastalıkla arası hiç de fena değildi. Nerdeyse zil takıp oynayacaktı bu yaşta kızamık çıkardım diye. Askerlik yapmak değildi de Ali'ye zor gelen, ailesinden uzakta olmaktı. Çünkü onları emanet edebileceği kimse yoktu. Kız kardeşleri benim gibi değillerdi, ben bir başıma bu şehirde ayakta durabilirken onlar evlerinin pencerelerinden gördükleri kadar hayatı tanıyan, kafesteki kuş misali biçarelerdi ya da Ali kız kardeşlerine karşı hissettiği sorumluluk duygusuyla böyle olduklarını sanıyordu. Ve annesi... Tüm yük onun omuzlarındaydı şimdi. Geçim derdi diye bir şey vardı şu hayatta, ben ondan haberdar mıydım mesela? Değildim! Sorumluluk almamıştım ki ben hiç.

“Prensessin sen demek ki.” dedi öyle olunca bana.

Dedim ya, keyfi yerindeydi Ali'nin; onu sık sık görmek, o hoş sohbetine nail olmak, onu göremediğim zamanlarda

anılarıyla hemhâl olmak istediysem de iki kezden fazlası mümkün olmadı görüşmenin. Ali'nin tedavi edildiği kata elimi kolumu sallayarak çıkamadım.

Fakat çıkan başka birileri vardı.

Ali'nin taburcu edilip evine gönderildiğini öğrendiğim gün Şule bana şöyle söyledi: "Canan uğurladı seninkini!"

Canan sık sık görmeye gidiyorum Ali'yi diyordu bana. Ben bu sıklığı hiç de olduğu kadar çok algılamamıştım.

"Sürekli de yanına gidip duruyordu. Ben senin yerinde olsam..." Giyinme odasından çıkmaya hazırlanıyordum eve dönmek üzere. "Canan'la aynı evi paylaşıyorum diye ona bu kadar güvenmem. Seninki hoş çocuk. Şahsen kime yüz verse onun kayar gönlü."

Kime yüz veriyormuş ki Ali? Mesela benden başkasına da bana güldüğü gibi gülüyorsa... Elimi kalbimin üzerine götürmek istedim, canım yandı tam orada.

"Kapıya kadar uğurladı onu Canan."

Boğuldum orada. Bu söylediklerinin sinirimi ne kadar bozduğunu anlasın istemesem de Şule'nin, çok da engel olmadım duruma. Ali bana veda etmek için bir yol bulamamıştı hadi bu neyse de... Canan'la bu yakınlığı ne hikmetse insanların dikkatini çekecek hâldeydi.

"Zaten Mehmet de görevlendirme almış. Dağdaki karakollardan birine göndermişler onu dediler. Canan'ın umurunda bile olmadı haber geldiğinde. Bilirsin adının çıkmasını da önemsemez, seni de beni de..."

"Benim Ali ile aramda bir şey yok zaten."

İnkâr ederek ondan kurtulurum sandım; içten içe de her şeyi inkâr eder, bu mevzuyu kendime dert bilmem. Şule'nin *bunu sen külahıma anlat* bakışlarıyla sinirim tepeme çıktı. Eve nasıl gittiğimi hatırlamıyorum. Aradaki zaman yitti! Canan, mesaisini bizim gibi uzatmadığından eve erken gitmişti bugün. Elinde çizgi romanı, kurulmuştu salona.

Bazen içimde bir şeytan benimle konuşup durur. Herkesin meleştiği de şeytanı da var, derler fakat onlar tam olarak insanın sağından solundan akıl verir. Benimki tam içimde. Benmişim gibi! Kendimi tanımaz oluyorum böyle zamanlarda. Feleğim şaşıyor, sonradan da ne yaptım diye kendime sorup sorup dövünüyorum.

Canan'ın eline bir tokat savurdum. Kitap savruldu. Şaşırdı Canan elbette; bir kitaba, bir bana, bir şaplak yediği eline bakarken bağırdım ona:

“Ali'nin gittiğinden benim neden haberim yok?”

“Deli mi ne? Gitmiş mi Ali? Ne zaman?” Düpedüz şaşırmıştı Canan. “Elimi acıttın, ne biçim vurdun be!” Öptü tombul elinin ters yüzünü. “Canım elim.”

“Haberin yok muydu yani?”

“Neyden?”

“Ali'yi sen uğurlamışsın.”

“Kim diyor ayol bunları?”

Geri çekildim. Şule'ye inanmak için kaç tane sebebim olduğunu düşündüm. Sonuç sıfır çıktı. *Ah be*, dedim; *daha uysal olsan da güzelce konuşsaydın ya onunla!* Canan'dı nitekim Ali'yle görüşelim diye gizli kapaklı onu tuvalete kilitleyen, bizimki gibi bir meslekte risk alan. Utandım yaptığımdan. Gardımı düşürüp oturdum yanına. Biraz ağladım.

"Annemi de babamı da çok özledim." Buna bağladım her gözyaşı damlamı. Hiç sıırtmadı! Yakıştı. Ana kuzusuydum ben. Geldi geleli ailesinin boyunduruğu altında olmamaktan memnun, arkadaşlarımın aksine annemle babamı sayıklayıp duran benim, onları özlediğim için döktüğüm gözyaşları bende sıırtmazdı. Canan yediğı şaplağı unuttu ve üstüne bir de beni teselli etti.

Ve anladım ki bazen yenildim demek için çok aceleliyim. Pes etmenin sınırında ayağım sınırın bir o tarafında, bir bu tarafında... Şu diğerk tarafa döşeyeceğim aslında mayını, sonra ebediyen kurtulacağım kaybeden tarafta olmaktan.

Hemen ertesi gün, öğle tatilinde yemekhanedeyken hademelerden biri santralden bana telefon bağlanacağını haber verdi. Bir kez böyle aramıştı babam beni. :Üç gündür aramıyorsun kızım, merak ettik, nerelerdesin?"demek için. Babamla daha akşam konuşmuştuk telefonla; kedisi Mestan kusup duruyormuş, bana onu anlatmıştı. *Kesin öldü*, dedim, *babam onun ölümünü bana haber verecek*. Yemeğimi öylece bırakmadım, Mestan ölmüşse yemek yiyecek dermanım olmayacaktı nasılsa. Yarıdan çoğı dolu bölümleriyle tabildot tepsimi bulaşıkhaneye ayrılan pencere gözüne doğru iteledim.

Telefonu başhemşirenin odasına bağlamışlardı. İçeri girerken son anda şöyle söyledi bana haberi getiren hademe: "Abinizmiş!"

Biri bile isteye bana abimi hatırlatmazdı! Yapmazdı! Ahizeyi kaldırıp kulağıma tuttuğum anda odada yalnızdım artık.

"Alo, buyurun!"

"Yasemin." Adımı defalarca kez söylese ve ben bunu bık-madan usanmadan dinlesem dediğim kişiye aitti ses. Ali'ydi arayan. "Ali ben."

"Neredesin sen Ali?"

Bir anda elimde avucumda ne varsa döktüm ortaya.

"Dükkâdayım. Mezeci Ali olarak işimin başında."

"Bu hâlde mi?"

"Ne varmış canım hâlimde?" Hem ben sana küsüm ama sana demedim. Gurbettekilere bazı şeyler söylenmez. Biri öldü denmez mesela ona; güzel bir yemek yeniyorsa aman da biz de bu akşam yemekte ne yedik, bil bakalım denmez. Günler şenlikle geçse bile uzakta olana sensiz de buraların tadı tuzu yok, denir ama asla mutluluk sarhoşuyum denmez veya ona sitem edilmez. Buraların tadı tuzu onsuzken sahiden de yoktuysa da sitem de edemedim Ali'ye. "Giderken seni göremedim Yasemin. Depoda görevliymişsin. Üzüldüm. Görmek isterdim seni. On beş gün boyunca... Aslında bir gün geç gideyim dedim, sana geleyim. Ne bileyim, sen beni eve alır mısın, ondan da emin olamadım."

Depoda görevli miydim ben o gün? Hafızamı yokladım ve çabucak da ulaştım nihai sonuca. Zuhâl Hemşire'nin angarya işlerindendi arşiv görevi. Söylediği çizgide yürümüyordum, bazı işlerde başıma buyruktum ve arşiv görevi benim cezamdı. Eyvallah, demiştim ona; içimden de meydan okumuştum: *Beni bunlarla yıldırıamazsın!* Demek ki bu yüzden veda etmemişti Ali bana. Şule'nin nifak tohumları tek tek kuruyordu işte. Yeşermesine fırsat verdiğime kahretsem de kendimi affetmem şarttı.

"Alır mıydın beni eve?" Ali yineledi sorusunu.

“Neden almayayım?”

“Sözün olsun o zaman. Bir kenara yazıyorum bunu.”

“Aman tükenmez kalemle yaz da silinmesin.” Derin bir nefes aldım. “Daha iyi misin peki? Nasıl oldun?”

“İyileşmiş gibiyim Yasemin. Evimin ekmeği, suyu ayağa kaldırdı beni. Dükkâna bile geldim.”

“Yine de kendine dikkat et, dinlen bol bol, olur mu?”

“Dinlenirim. Merak etme sen beni. Sen nasılsın peki?”

Biraz üzgün ve süzgün... “Eh işte. Özledin mi beni?” Tuzak soru değildi aslında, sahiden özlediğim kadar mı özlediğime duyduğum meraktı bu soruyu sorma nedenim.

“Hem de çok özledim.” Tereddütsüz söyledi bunu Ali. Şöyle uzun uzadıya söylemeliydi bazı şeyleri ki ona inanayım. *Vaktimiz olsa, dedim; Ali esirgemezdi ki bunu benden, cömertçe harcardı sözlerini benim için. Nasılsa bitmezdi, yoktu sonu.* “Ne getireyim sana İstanbul’dan ya da sadece Üsküdar’dan?”

“Sen gel.”

“Geleceğim. Üstelik ister inan ister inanma, sen varsın diye gelmek de istiyorum. Burası ayrı, burada olmalıyım ancak orada da olmalıyım. Seninle aynı şehirde. Hadi, iste bir şey benden, ne getireyim sana?”

“Su muhallebisi.”

* * *

Dağ karakollarına asker sevkiyatı arttıkça oradan gelen haberlerin içi de dışı da kan kokar oldu. Yaralı askerlerin yatışları yapıldı tek tek hastaneye.

Ölüm!

En çok merak edilen olduğu hâlde en fazla görmezden geldiğimiz şey. Hatırladığımızda, ne olacağımız kaygısından düşüncesini def etmek telaşına düştüğümüz hâl. Ölüm!.. Soğuktur! Gidip gören kimse dönüp ölümü anlatmamış olsa da bize en sıcak yüzlü insanı bile buz gibi yapar, başkası kılar. Gözleri açık ya da kapalı fark etmeksizin, nefes aldığı anda var olduğu kişi olmaktan çok uzak bedenler sunar bize. Ölüm, insanları acımasızca kendine benzetir! Ne yaşa bakar ne yaşanmışlığa. Taşınması zor olan bu yük her zaman köşede bekletilen ve acelesi olmadığını düşündüren bir külfettir.

Kanlı bir sedyenin üzerinde girdi hastaneye. Ölüme yakıştıramayacağın kadar genç, bir o kadar da temizdi yüzü; suratına bulaşan toza, pislige, irine rağmen. Kalbinin hemen üzerinden akan kanı durdurmak için yapılmış tampon al kanla ıslanmış, kirlenmişti. Hastaneden içeri girdiğinde, daha üzerinde yatanın kim olduğunu bilmeden sedyeden bir adım uzak, yüreğim ağır ve telaşlı kalmıştım. Birazdan herkes gibi ben de onun başına gidecek, onun için yapılacakların konuşulduğu yerde bütün sağlık görevlilerinin yanında verilecek emri bekleyecektim. Bilmeden, tanımadan *asker işte*, diyecektim; *zavallı asker, kahraman asker, şanlı asker, helal olsun, şehit oldu ve bu sözlerin hemen hemen hepsine fikren katılacaktım*.

Kaba botlarının sedyenin üzerinde görünen tarafına baktım. Ayakkabısının içine sığmış ayakları, bedeninin yükünde bitap düşmüşçesine iki tarafa doğru yatık kalmıştı. Herkes koşturuyor, doktorlar sürekli emirler yağdırıyor, hasta bir an evvel makinelere bağlanıyordu. Olan biteni sadece izliyordum. O hastanede şifa vermek için bulunmuyormuşum gibi... Herhangi bir hastanın kimliğine, adına, memleketine bakmadan yaralarını sarmam gerekmiyormuş gibi... Önce Şule'nin ağladığını

fark ettim. Onun, genç asker için yapılacak bir şey olmadığını söyleyen doktorların sözü üzerine ağladığını anlamıştım. Hiç tanımadığımız bir sürü asker için daha ne kadar gözyaşı dökcek olduğumuzu düşündüm. Belki zamanla alışıp Zuhal Hemşire gibi birer duvar olacaktık her birimiz. Orada öylece durup, doktorların ardından etraftaki dağınıklığı toparlayıp, az evvel hastamız olan askerin naşının morga kaldırılmasını emredecektik. Biri askerin ölüm raporunu hazırlayacaktı. Kılıımız bile kıpırdamadan, ruhsuz, cansız birine yapılan muameleye benzer olanı ona layık bulacaktık.

“O gün komutandan dayak yemişti.” Şule de tanımıştı onu. Kulağımda çınladı sesi.

“Bülent İşçi, Uşak! Emret Komutanım!”

Henüz yirmi yaşındaki gencecik bir adamın çekingen, ürkek çıkmıştı o gün sesi ve yine de arkadaşını oracıkta bırakıp dönememişti arkasını. Yediği tokat ile sallanmıştı bedeni, boşluğuna gelse yıkılırdı yere o tokadın kuvvetinden.

Ona dair daha fazla şey bilmek mümkün değildi artık. Er Bülent İşçi, yapılan son müdahalelere rağmen kurtarılamayıp şehit olmuştu.

Anneme anlattım telefonda. “Bülent diye bir çocuktuk anne. Tesadüfen tanışmıştık, benden bile daha ufak yaşı. Öldü anne. Kalbini parçaladı hainler, öldürdüler onu.”

“Vatan sağ olsun kızım!”

Anneme şunları da söylemek istedim aslında: “*Ali kızamık olmamış ve memleketine gönderilmemiş olsaydı dağlarda olacaktı şimdi diğerleri gibi. Bülent’in yerine gönderilecekti belki de.*” Annem aşktan anlamaz diye...

Annemin derdi başkaydı. Haberlerde duymuşlardı, eli kanlı bebek katilleri bir öğretmeni kaçırmışlar, rehin almışlar, sonra da öldürmüşlerdi. Sokaklar da tekin değildi artık, ben kendime dikkat etmeliydim. Bülent'in annesi içindi bu haberin en ağır yanı. Annem için ise ben diri oldukça diğer ölümlerin hepsi kadar üzecekti onu bu ölüm de.

“Bizim burada, şehir merkezinde sıkıntı yok anne.”

“Aman olmasın, Allah'ın her günü dua ediyorum sabah akşam.”

Anne duası korunaklı kılmamıştı demek ki Bülent'i, sadece anne duası yetmiyordu. Tüm millet, tek yürek olup sabah akşam sadece onlara dua etmeliydik belki de.

Canan'ın bakkal yavuklusu konuşmalarımı çaktırmadan dinlerken telefonu kapatınca bana açık açık baş sağlığı diledi. Ölen kişi yakınım mıydı? Telefon parasını bıraktım masanın üzerine.

“Bizden olsun abla.”

Bunu hep yapıyordu o, o sırada çilli yüzü sevimli bir hâl alıyor, Canan'a yaranma isteği göz bebeklerinden okunuyordu.

Canan'a yukarı çıktığımda bakkal çocuğa yüz vermeyi kesmezse yakında onu ailesinden istemeye Mehmet'in değil, bakkalın babasının gideceğini söyledim. Bana onu çok tatlı bulduğunu söyledi Canan. Herkes çok tatlı olamazdı. Birileri bir yerlerde hep diğerlerinden daha dikkat çekici özellikleri ile yaşamaya devam ederken hepsine kucak açamazdık. Canan da hem Mehmet'i hem bakkal Halil'i seviyor olamazdı.

“Bence olabilir.” Benim mantığımla örtüşmeyen hislerini açığa çıkardı böylece. Ne zararı vardı ki hem? Dursundu şuracıkta da Halil!

Canan'ın duygularının sahiciliğinden emin olamadım. Şu söndüğünde hiç ateşe bulaşmamış bir bakir misali davranan saman alevi gibiydi.

Ben bu hesaplaşmanın peşindeyken Canan da incecik ve biçimli kaşlarının derdindeydi. Bir elinde ayna, diğerinde cımbız; tam da şiirdeki gibi dünyayı umurunda tutmaksızın yaşıyordu. "Ben sevgiye pek inanmam Yasemin. Yani, o senin dediğin gibi bir kalpte tek sevda masalına da... Bana göre, güzel gözlü her erkek bana yakın olmalı; güzel gözlü, güzel sözlü ve paralı."

"Aşktan haberin yok da ondan." Mırıldandım aşkı savunmaktan aciz, kendim bile zor duydum sesimi. Duymaz mı bizimki, bana kocaman güldü. Daha yeni ağladım aşağıda, şimdi bu ne gülmesi demeden gülümsedim ona. Hayat böyle bir şeydi işte, annem anlatırdı, onların düğünlerinde babamın halasının kayınvalidesi ölmüş. Kadıncağız çok da yaşlıymış. Annemi gelin çıkarmaya geldiklerinde bir ağıt tutturmuş babamın halası aman da ne iyi kadındı rahmetli kaynanam diye. Annemin de çok canı sıkılmış düğünüm bir bunak kadın öldü diye rezil olacak diye. İşte, herkes kendi namına haklı. Dedem -hiç de tanıyamadım onu- annemin kırmızı kuşağını bağlamış beline, koluna girmiş kızının, damadın babasına teslim edecekken onu davulla zurna başlamış çalmaya. Hala silmiş gözünün yaşını; ahalinin en genç, en kıvrak olanına bir mendil vermiş. Benim acım var, oynayamam da hadi şenlendirin ortamı biraz diyerek. Annem anlatırken gülerdi. Dünyanın işi, derdi; hepsi iç içe...

"Konuşurken seni Mecnun'un Leyla'sı sanacağım da altı üstü Ali be!" Daha bir güldü Ali'yi mi, yoksa beni mi küçümsemediğini anlamadığım bir tavırla. "Hem yazık adama, kör kütük âşık bir kadın hiçbir işe yaramaz."

Halt etmişsin sen, deyip onun saçını elime dolamak isteyince Şule'nin geçen günkü uyduruk laflarına hâlâ bir yanımda inandığını gördüm.

"Ali'ye âşık falan değilim ben!" Savundum kendimi sözde. Eğer Ali'nin bana söylemesinden önce ben dile getirirsem ona âşık olduğumu, söylersem bunu işte bir şekilde ona ve Ali bunun aksinden bahsederse bana, ona karşı ne hissettiysem kendi kendime gelin güvey olduğumu anlamamı isterse benden sadece ben olmazdım yıkılan. Benimle birlikte gururum da yıkılırdı.

"Evet canım, gelen her yaralı askere Ali'ye bakar gibi bakan da benim zaten. Daha bugün zavallı Bülent için ağlarken Ali'ye ne diyeceğim diyen de bendim."

Ali'ye diyeceğim ki o ölmedi, şehitlik ölmekten uzak bir mertebe, o yüzden mutluyum. Biz yaşadıkça ve birlikte oldukça onu anacağız, böylece o unutulmayarak sonsuz olacak. Biz çok yaşlanınca öleceğiz çünkü. Dede ve nine iken. Yan yana. Göz göze. Diz dize. Canım bir anda hiç yemediğim bir şey çekti bunları düşlerken: Su muhallebisi.

* * *

Aşk... Apaçık, kimin görüp kimin görmeyeceğini düşünmeden yaşanan, insana koşa koşa gelen ve ağırlığı ile insanın içinde izinsiz hapsolan bir hastalık. Bu hastalığın şifası ancak âşkın olurken karşılıksız bir aşkın amansız bir hastalıktan zinhar yok farkı. Bu pazar Canan hastanede nöbette, ben ise evdeydim. Böyle evi yalnız bulduğum günleri kendimle baş başa kalmaktan ötürü değil, evi kendime ait kılıyor olmaktan dolayı daha çok seviyorum. Canan'ın yüksek oktavlı sesi, her konuda var olan fikirlerinin bilimsel kaynaklarla desteklenmiş

gibi üstüne söyleyecek söz tanımaması derken yaşadığım ev benden uzak bir saha âdeta. Şunu mu giysem, yoksa bunu mu seanslarından kurtuluyorum en başta, kitap okurken çiğnediği çikletten kocaman kocaman balon yapmasını görmezden gelmeye çalışırken balon patlatma sesine maruz kalarak tırnaklarımı kemirmekten de kurtuluyorum. Velhasılıkelam insan birlikte büyümemişse birisiyle ve iki ayrı uca ait iki insansalar aynı dört duvarın arasında yaşamak umulduğu kadar kolay olmuyor. Kaldı ki her insan zaman zaman yalnızlığı özler. Babamla annem, Süheyla Hanımteyze ile eşi Ferhan Beyamcalara gittikleri akşam önüme sofraya bezi almadan alırdım çekirdeğimi, babamdan gizlediğim kasetleri koyardım teybe, sonra vur patlasın çal oynasın! O kasetleri babamdan neden gizlerdim, bunu bilmem. Babamın müdahaleci ve kuralcı yapısı gereği yanlış olmadığını bildiğim hususlarda dahi ısrarcı olamadığım ama sevdiğim şeylerden de gizli saklı vazgeçemeyişimi sürdürdüğüm çok oldu. Amerikan bayrağına benzediğini söylediği bandanamı çantamda tutup okul yolunda makyaj aynası ile takmam gibi... Etek boyumu lise boyunca gerçek boyunun birkaç parmak üstüne getirmek için apartman içinde belinden kıvırmam gibi... Okuduğum romanların aşka dair olanlarını gizleyip tarihi olanlarını babamın gözüne sokarak orta yerde bırakmam gibi... Babam istiyor diye askeri hemşirelik okuyup abimin vefatı sonrası onun beni dizinin dibinden ayırmama çabalarına karşılık yaptığım cengaverliği istisna tutarsam ben hep babasının kuzusu oldum.

Anlatacaklarım başkaydı aslında.

Kahvaltı sofrasını çoktan toplamış, kendime büyükçe bir bardağa kahve yapmış, yanına Canan'dan gizlediğim atıştır- malıklardan hazırlamış onları yiyip içiyordum. Sofradan yeni

kalktık, derdi şimdi annem burada olsa. Evimizin zili hiç mi hiç çalmadığından o gün zili çalanın da evde mühim bir şeyini, mesela tırnak törpüsünü unuttuğu için yoldan dönen Canan olduğunu varsaydım. Gofret koyduğum tabağı mutfağa gizleyip kapıyı ardındakinin kim olduğunu sormadan açtım. Mısır firim hiç de beklemediğim bir anda karşımda duran Ali'ydi. Sevinç gösterim biraz aşırıya kaçmış olabilirdi, insan yaşarken bunu fark etse de şak diye kendine engel olamıyor ki. Atladım onun boynuna. Askeri kıyafetlerinin uzağında sportif giysileri, hafiften uzamış sakalı ile onu başka koşullarda tanımış olmanın benim için daha büyük bir şans olacağını neredeyse ilk kez anladığım andı. Bir elinde tuttuğu eşyalar pat diye düşünce yere o da sarıldı bana. Kimse kimseye telefondaki kadar rahatça özlediğini söylemedi. Söylemek de lazım değildir ki böyle zamanlarda.

“Kapıyı açarken neden kim o demiyorsun?”

Ne söylediğini duymamış gibi çocukça bir neşeyle yüzüne bakıp yerimde sıçradım.

“Hoş geldin!”

“Hoş buldum.”

Daha fazla asılırsam boynundan kamburunu çıkarabilirdim. Nihayet kendime gelip elimi, kolumu onun üzerinden çektim. Çektim çekmesine de onları nereye koysam olmadı. Şaşkın adam, tatlı tatlı tebessümlerle bakıyordu bana. İçten içe de ondan daha şaşkın görüldüğüm için benimle alay ediyordu belki.

“Kapıyı açmadan evvel her zaman sor olur mu kimsin diye?”

Bunu daha ne kadar uzatacaktı ki?..

“Sorarım. Gel, gir içeri. Eşyaların...” Valizi, torbalara konulmuş erzakları bir yığın hâlinde duruyordu kapı önünde.

“Dursun burada.”

“Olur mu öyle kapı ağzında?..” Misafire git der gibi olur, derdi annem. Ali’ye kal demek olur muydu peki?

“Bunları sana getirdim ama.” Valizinin yanındaki bir poşeti kaldırdı, uzattı bana.

“Ne ki onlar?”

“Göstereyim. Ne tarafta mutfak?”

Hemen yanındaydı, sol kolundan tarafta, *kutu gibi bir ev için ne olmaz soru* dercesine gülerek geçti o tarafa. Tezgahın üstüne torbasından çıkardığı nevaleleri dizmeye başladı. Mezeler plastik kaplara hazırlanmıştı. Ve su muhallebisi... Benim gözüm Üsküdar’ın meşhur su muhallebisindeyken o bana bir kavanoz da tarhana gösterdi.

“Annem sana gönderdi.” Torba bir kuyu gibiydi, çektikçe bir şeyler geliyordu. Kurutulmuş patlıcan ve biberleri dizdi tezgahın üzerine, onları da bana annesi göndermişti. Benim bakışlarımın bir yanı abartılı olmalıydı ki durakladı, olduğu yerde dikkat kesilip “Büyümüşsün sen!” dedi ılık bir sesle bana. Yutkundum. Heyecanımın tarifi olamaz, dili olsa... Ha, olmaz ya, oldu diyelim; o bile anlatamaz kendini. Belki... Muhtemelen... Hep bir ihtimaller denizi, emin değilsem diyeceğimi demek için niye zorluyorsam kendimi. Emin olunca derim diyeceğimi, değil mi ama? Emin olduğum tek bir şey var mesela, Ali’ye ait hislerimin adına aşk diyebilirdik. Hep birlikte, yüksek sesle, avazımız çıktığı kadar bunu haykırabilirdik. Çünkü aşk sessizlerin de patırtıcıların da çenesine vurur. Kendimden biliyorum.

Susmakla olmuyor. En çok ama en çok onu anlatmak istiyor dilin. Kalbin zaten dilbazın teki!

“Demek annene bahsettin benden.” Muzipçe döndü erzakları tezgâha boşaltma işine. “Telefonda bana söylediklerinden başka neler dedin annene hakkımda?”

“Bak, bu fasulye konservelerini soğanı doğrayacak ama yağda kavurmadan soğanların üstüne dökecekmişsin. ‘Salçasız pişirsin.’ dedi annem, domatesi bolmuş.”

“Sağ olsun, zahmet etmiş. Sen de zahmet etmişsin.”

“Bizim aramızda böyle şeylerin lafı olmaz.” İçi boşalan pazar çantasını katladığı gibi bana uzattı. Dolabın tereklerinden birine sıkıştırdım boş çantayı. “Canan dedi bana ‘Gel, bizde kal.’ diye, yarın teslim olacağım. Senin için geldim.”

Benim için geldin buraya fakat Canan’ın davetiyle geldin dememek için zor tuttum kendimi. Duygularımı sözlü olarak gizleyebilsem de hemen asıldı suratım.

“Otelde de kalabilirim.”

“Olur mu canım öyle şey? Evde yer var. Salonda kalabilirsin. Açsındır sen, biraz tereciye tere satmak gibi olacak ama...” Sarmaların kalem gibi dizildiği kabı gösterdim. “Çok güzel yemeklerim var.”

“Henüz aç değilim ama...”

Bizde yoldan gelen aç değilim de dese ona sofraya kurulurdu. Kabul etmedim, beklerse ona leziz yemeklerden oluşan bir sofraya kurabilirdim. Mezelerim hele usta bir mezeci tarafından hazırlandığını düşüneceği kadar iyiydi. Sırtını duvara yasladı ben yemekleri hazırlarken. O arkamda kalınca o daracık yerde her an bana dokunacakmış gibi hissetmeme mani olamadım. Ürperdim, içimde minik karıncalar dolaşmaya başladı ve

ellerim... Ah zavallıcıklar, nasıl da titriyorlardı! Ne hâlde olduğumu anlamış gibi yaklaştı bana ardımdan. Âdeta ensemeye doğru soluk alıp veriyormuşçasına hissediyordum nefesinin sıcaklığını. Konuşunca da anladım ki sahiden çok yakınımıydı. “Ne güzel kokuyorsun sen.” Açmaya çalıştığım paketin kapağını tutan elim hissizleşti, diğeri yardıma koştu fakat takati hemen kesildi onun da. “Vanilyalı dondurma gibi. Fırına yeni atılmış kurabiye ya da.” *Teşekkür ederim vanilya kokuma isim anneliği ettiğin için.* “Yardım edeyim sana.” Açmadığım kapağı açtı, kenara çıkardığım tabağa döktü patlıcan salatasından azıcık. “Rakı da olsa içer miydik?”

“İçmezdik. Ben içmem demiştim ya, unuttun mu dediğimi?”

“Sen içmezsen ben de içmem, tek başıma ne keyfi çıkacak?”

Sofrayı Canan’la yemek yediğimiz salondaki orta sehpanın üzerine kurayım derken Ali de bana yardıma girişti. Bir iki tur mutfağa gidip gelmeme rağmen Ali ilk seferden sonra dönmedi mutfağa. Bir de ne göreyim, koltuğun altına doğru elini sokmuş, oradan bir kitap çıkarıyor. *Sandığım şey olmasın*, derken her şey için çok geçti. Fırladım yerimden, Canan’ın günahlarını toparlamak için kaptım elinden o adi şeyleri, arkama sakladım. Canhıraş çabam beni nefes nefese bırakmıştı.

“Benim değil!” Yalvarırcasına savundum kendimi. “Allah belamı versin ki benim değil! Vallahi billahi, aha şuradan şuraya gitmek nasip olmasın!”

“Şşt!” Bir anda kapandı avuç içi ağzıma, gözlerini kocaman açarak uyardı beni. “Kendine beddua edip durma, inanıyorum ben sana.” Çekti elini.

“İnanıyorsun değil mi?”

“Evet, neden inanmayayım?” Neden inanmasıydı ki çocuk? Hay Allah, suratım da yanıyordu o anda, kesin pancarla yanaklarıma allık yapmışım gibi olmuştum, şehla da bakıyordum Allah bilir.

“Getirilecek bir şey kaldıysa yardım edeyim sana.”

“Bitti.” Hemen döndüm arkamı, romanı bağrıma bastım ve onu Canan’ın odasına fırlatıp kapıyı kapattım. Geri dönüp sehpanın yanına önce ben oturdum. Yol göstermişim gibi beni takip edip geçti yanıma, tabağına mezelerden koydum. “Bu ilk soframız.”

“Daha çok olacak.”

Ama nasıl? Hiç daha fazlasını söyleyeyim demeden tabağındakileri yemeye koyuldu. Ne de güzel yapmıştı, ellerine sağlıktı. Bir çatal aldım haydariden, güzeldi sahi. “Dereotu doğranır değil mi buna? İnce ince kıyar annem.”

“Sen?”

“Ne ben?”

“Peçete var mı?”

“Peçete...” Mutfaktan peçete getirmek üzere ayağa kalkmadan evvel dudağımın üstünden bir parça yoğurt bulaşığı sil-di Ali. Hareket edemedim hemen ardından.

“Sen hiç yemek yapmaz mısın manasında dedim.”

“Yaparım ama annem gibi değil tabii.”

“El bebek, gül bebek kızlardansın değil mi sen?”

“Hiç de öyle değilim! Tek başıma geldiğim yerin farkında değil misin sen?”

“Farkındayım. İyi ki gelmişsin tek başına. Fakat kapıyı açmadan evvel dışarıdakini sorgula. Bu ülkede gecenin bir yarısı

iç çamaşırlarıyla uyuyan insanları giyinmelerine bile müsaade etmeden siyasi suçlusun deyip hapse tıkıyorlar.”

“Ben iç çamaşırlarımla uyumam ki hiç!”

Kaşları kalktı havaya. *Eyvah*, dedim; önce erotik roman ve şimdi iç çamaşırı muhabbeti... Allah’tan başka yere çekmedi lafımı, utandırmadı beni.

“Çok şehit verdik bu sıralar. Hastaneye de gelenler oldu mu? Basına tam sayı vermiyorlar hiçbir zaman halk galeyana gelmesin diye.”

“Oluyor tabii.”

“Yaralı da çok mu?”

“Eh işte...”

“Karakollara sevkiyat yapılıyor mu peki hâlâ ?”

“İnşallah sen gitmezsin.” Sırf onun için dua etme bencilliğime tebessümle baktı sadece. “Yani kimseye bir şey olmasın isterim tabii ben ama öyle bir şey olursa seni çok merak ederim.”

“Ben de seni çok merak ederim. Özlerim de tabii.” Çekmedi bakışlarını bilhassa üzerimden. “*Ben de seni özlerim.*” demeliydim ona, diyemedim. “Bizim çocuklardan da çok giden oldu mu acaba?”

“Mehmet gitti mesela.”

“Mehmet bizim çocuklardan sayılmaz.” Güldü bu lafına. “Kısa dönem ya o. Biz kendi aramızda böyle ayrılıyorruz. Bülent de eskiden bizim koğuştaydı ve bu Mehmet’e poşet derdi.” Bülent’i anınca tüm sevincimi yitirdim. Bilmiyordu Ali arkadaşının çoktan toprak olduğunu. “Âlem cocuktur. Özlüyorsun da buraları. Ne garip, böylesi bir yer özlenir mi? Gerçi sen varsın burada, bana seni getiren yer burası. Sen önemlisin benim için.”

“Ali!..”

“Ben de senin için önemliyim değil mi?”

“Öylesin.”

“Niye yüzün düştü senin?”

“Sana söylemem gereken bir şey var.” Sezmişti belki de, ciddileşti tüm ifadesi. “Bülent şehit oldu.” Dondu kaldı Ali. Susarak sindirmeye çalıştı bu haberi. Çatalı tutan elinin üstüne koydum elimi, gözlerim dolu dolu devam ettim. “Herkes vatan sağ olsun, dedi. Üzüldüm onun için, çok gençti.” Kalktı yemek masasından, pencerenin önüne geçip perdeyi açmadan dışarı bakarak öylece durdu. Bekledim toparlanmasını ama bu, zaman aldı. Toparladım yiyecekleri. Daha sonra yerdi belki, kabbullenirdi aldığı haberi bir süre sonra. Mutfağı toparladım, çay suyu koydum hatta o çayı demledim bile; Ali’nin sesi gelmedi içeriden. Bu yönünü babama benzettim onun. Keder sessizleştiriyordu onu. Başka bir adam oluyordu; yalnız, kimsesiz... Birer bardak çay koyup döndüm içeri.

“Sana çay demledim.”

Pencerenin önünden nihayet ayrıldı, oturdu, çayını aldı ve bardağa iki şeker attı. Ali çayına iki şeker atar, yazdım bunu bir kenara. Yanına oturdum. Tek şeker attım çayıma. Baktı mı ben nasıl içiyorum çayımı diye? Merak etti mi mesela bunu? Suskundu hâlâ.

“Kız kardeşlerin nasıllarmış?” Nihayet baktı yüzüme.

“Onlara da bahsettim senden.”

“Ne dedin?”

“Çok güzel, dedim.”

“Başka?”

“Çok içten, dedim; bin yıldır tanıdığım biri gibi. Belki önceki hayatımızda tanışıyorduk.” Böyle şeylere inanmadığımdan bahsetmedim ona. Koluna dokundum şefkatle onun. “Benim için kıymetli olduğunu söyledim onlara.”

“Sen de benim için öylesin.” Gülümsemedi. Tüm sevinçlerini alıp götürmüştü bir haber. “Bu ülke neler neler gördü Ali, bunu da atlatır.”

“Ülke atlatır da Yasemin... Neyse... Boş ver!..”

“Söyle lütfen.”

“Birileri sefasını sürüyor birileri ölürken. Vur diyenler vuruyor benim kardeşlerimi.”

“Bunu anlamadım.”

“Çünkü sen çok temizsin. Pırıl pırılslar. Anlama, boş ver.”

“Gülümse biraz.” Yalandan kıvrıldı dudakları. “Hiç kimse kimseyi üzmemiş, kimse üzülmemiş, kimse ölmemiş gibi yap-sak. Sen hüznü olunca kıyamet kopacakmış ama sen bana üzülme-yeyim diye söylemiyormuşsun gibi geliyor.”

“Herkesin kıyameti kendi ölümü.”

“Babam gibi konuştun.”

“Anlaşacağız demek ki babanla. Gerçi sana çok düşkünse beni feci kıskanacaktır da. Düşkün müdür sana?”

“Hem de nasıl!”

“Ya sen düşkün müsün ona?”

“Benim bir abim vardı, çok zaman önce kaybettik onu. Darbe sonrası... Yaşanan olaylar yüzünden. Babam abimden sonra tüm dünyası benden ibaretmiş gibi davranır oldu. Ben de abime çok bağlıydım diyemem; biraz ters, sinirli biriydi ama

o gittikten sonra babamın bir kez daha mecalinin olmadığını bildiğimden...”

“Babalar mühimdir Yasemin.”

“Anneler de öyledir.”

“Aliler de öyledir.”

“Hele Yaseminler!..”

“Onların hele eşi benzeri yoktur.”

Salondaki koltuğa bir yatak yaptım Ali’ye. Rahat etmesi için sıkı sıkı tembihledim, banyoya girebilirdi mesela, bizim elektrikli ısıtıcımız vardı. Acıkırsa mutfak oradaydı zaten. Bir şey ister de bulamazsa kapımı tıkırdatırdı; benim uykum zaten kuş gibiydi, hemen kalkardım.

Hiçbirini yapmadı Ali!

Gecenin bir yarısı sayıklayışları uyandırdı beni. Kendi kendine konuşuyor sandım, biraz ürkötüm hatta ne yalan söyleyeyim fakat sonra uykusunda çırpındığını görünce telaşlandım. Ali sıçrayarak uyanınca da ona korkuyla sarıldım. Kollarım önce tek taraflı onda kaldı sonra onunkiler de bende kalınca ödeştik.

“Kabus gördüm.” Böyle açıkladı hâlini. Kollarından sıyrılıp koşa koşa su getirince hatırıma içti birkaç yudum.

“İyi misin şimdi?”

“İyiyim. Yol yordu beni, ondan herhâlde.” *Bir de Bülent’in haberi*, demedi; anmadı onu. “Uyu hadi sen de iyiyim şimdi.”

Su bardağını sehpaye bırakıp kalktım. “Yine de...” derken ani bir kararla muzipleştim. “Korkarsan çağır beni; gelir, seni korurum.”

- 7 -

Dün nerdeyse bütün gün sevkiyat haberleri verdiler bana. Şu kadar kişi gidiyormuş, işler karışmış, Başbakan şöyle demiş, Cumhurbaşkanı da onu desteklemiş... Hastanenin tek mevzusu da bu olmuştu. Kimin kiminle ne yaptığı, adları çıkanların son durumlarının ne olduğu önemsiz olmuştu âdeta. Eski günlerimi özleyeceğimi bana söyleselerdi buna inanmazdım fakat o günlerde şimdiki şu kara haberlere yeğleyeceğim zamanlar yaşadığımı anlıyordum. Duyduklarımdan evhama düşmeme en çok da Ali sebepti. Melek yemekhaneye gelip de dağlara yirmi beş kişinin daha gönderileceğini söylediğinde ağzımdaki lokma büyüdü, midem bulandı, yüreğim burkuldu. Hizmetlilerden biri nasıl olmuşsa isim listesini bile görmüştü.

Bunu duyar duymaz sordum. "Tanıdığımız birileri var mı?" Kızlar aralarında gülüştüler, kimi sorduğumdan o kadar emindiler ki. Onların gülüşmeleri sinirimi daha çok bozdu; yirmi beş kişi işte, deyip geçilecek bir durum değildi nezdimde aldığımız haberler. Çatalımı metal tepsiye hızla bırakıp şangur şungur seslerle kalktım yerimden, ağzımın içinde pas gibi bir tat vardı; can sıkıcı, pis, telafisiz!.. Yemekhanenin de bulunduğu zemin kattan

dış kapıya yönelip çıktım avluya, arka tarafı dolandım ağlamaklı bir hâlde , yine de kimse görmesin gözyaşımı diye tuttum kendimi. Bodruma inen merdivenlerden kömürlük kapısına ulaştım. O gün evden çıkarken bana ara sıra oraya bakmamı, fırsat bulduğunda demir kapının sağına soluna bir şekilde sıkıştırılmış notlar bırakabileceğini söylemişti. Umudum vardı daha üç dört gün geçmesine rağmen o bahsini ettiği notlardan birini bırakabilmiş olabilir diye. Sağı solu dediği yerlere göz gezdirdim, ellerimle karış karış aradım o not kağıdını ve sonunda parmak ucumda yükselerek kapının üst tarafındaki boşluğa ulaştım. Orada beni bekleyen bir posta rulosu vardı.

“Vanilya kokulu güzel kız!

Sanırım sana direkt isminle hitap etmek, böyle bir haberleşme yöntemi için fazla tehlikeli olur. O yüzden sana ‘Vanilya kokulu güzel kız’ diyeceğim. Biraz uzun olabilir. Hatta adına kıyasla çok çok uzun da kalabilir ama o kokuyu bir kere hissetmiş biri olarak başka hiçbir tür lüsünü sana lâıyk görmem mümkün değil.” Kâğıdın ön sayfasını doldurup arkasına geçmişti. Heyecanla kâğıdı çevirdim ve yuvarlak hatlı, yumuşak dokunuşlu el yazısını okumaya devam ettim. “Seni özledim. Bu şehir seni bana verdi diye onunla aram iyi ama maruz kaldığım bu özlem hissi aramızı açacak gibi. Çarşı izinleri tüm birliğe ikinci bir emre kadar yasak! Bu yüzden seni sadece uzaktan göreceğim. Haberin olmasını istedim.”

Notu hemen ikinci kez okumak istesem de onu biri görmeden kaldırdım cebime. Yanımda bir kâğıt kalem olmuş olsa ona oracıkta cevabını yazardım. Koşarak çıktım çukurdan, hastaneye döndüm. Bir not kâğıdı, bir kalem ve kimsenin olmadığı bir oda gördü işimi. Aynı şekilde rulo hâline getirdiğim notumu kömürlük kapısının üst kısmına bıraktım.

“Üzüm bakışlı güzel adam!

Çarşı izinleri ile ilgili haberleri dedikodu gazeteciliği yapan arkadaşlardan duydum zaten. Senin için ve seni göremeyecek olmaktan ötürü kendim için üzgünüm. Ama seni gözlerimi kısarak tanımaya çalıştığım bir mesafeden görmek bile benim için çok güzel. Haberleşme yöntemin şahane olmuş, bu küçük oyununa dahil olmak da ayrıca keyifli. Ben de bunu bilmeni istedim.”

Yabancı sesler ilişti o esnada kulağıma. Tek başıma, bu saatte, iliştiğim kuytuda ne aradığımı sorarlar endişesi ile kömür-lük kapısını hızla açıp girdim içeri. Saklanmak kaygısıyla sağa sola bakındım, kazan dairesinden tarafa yöneldim ve çoktan yanmaya başlayan kaloriferlerin ana besleyicisi olan kazanların yanına saklandım. Sıcak odadaki gürültüden duyduğum seslerin içeride olup olmadığını anlamam mümkün olmadı. Fakat yaklaştı sesler, konuşmaları ilişti kulağıma. Biri diğerine: “Hangisi yav? Bilemedim ben o karıyı!” diye soruyordu.

“Şişman, güdük, gözleri pörtlek, bağıra bağıra konuşan var ya... Dudağına kırmızı boya çalıyor hani?”

Canan’ın ismi cınladı zihnimde.

“Ağzını aç aça gülüyor değil mi?”

“Hah, işte o! Adamla gecenin bir yarısı depoya girmişler, kömürlerin üstünde...” Telaşa kapıldım, Canan’ın kiminle ne halt yediğinin önemsizlikten çıktığı açıktı işte. Ah be kızım, ne yaptın sen? Belki de iftiraydı. Dikkat çekici bir kızdı Canan, tarifinden de anlaşıldığı üzere herkesin tanıyabileceği özellikleri taşıyordu üzerinde.

“Anasında babasında suç ağabey. Yolluyorlar bunları, ayakları yere basacakmış da çalışıp meslek sahibi olacaklarmış da... Orospu oluyorlar işte.” Sesleri her geçen saniye anlaşılmaz

olurken en son duyduklarım da bunlar oldu. Duyduklarımın etkisi ile “İmdat!” diye bağırmak isteyerek bekledim durduğum yerde, gittiklerinden emin olduğumda da çıktım dışarı. Ciğerlerime dolan karbonmonoksidi açık havada keskin ayaza aldırış etmeden uzun uzun soluk alıp verişlerle boşaltmaya çalıştım. Sinirlerim boşalmıştı resmen; ellerim titriyordu. Canan hakkında duyduklarımı kabullenme evresinde reddediyordum hemen; *kötücül düşüncelerin uydurması, kara çalması bunlar*, diyordum. Merdivene bıraktım kendimi, çamurluydu oysa yerler. Üstüm başım ne hâle gelecekti, bunu önemsemedim bile. Ardında bir öksürük sesi vardı. Kalkıp arkamı döndüğümde ise mucize gibi Ali duruyordu karşımda. Dikkati üzerimde, tebessümle indi merdivenlerden; konuşmadı benimle hiç, demir kapının üstüne uzandı ve ona bıraktığım notu aldı yerinden. Kendininkini gösterdi.

“Ver onu bana.” diyerek atıldım. Elini havaya kaldırdı, zıpladım âdeta yerimden fakat eline ulaşamadım. Arkasına sakladı bunun üzerine posta rulosunu.

“Senin zaten.” Fısıldadı. Bunu hatırlattığı iyi olmuştu, rahatladım. Nasılsa okuyacaktım. Benim notumu cebine koyduktan hemen sonra o eliyle saçlarıma dokundu ve peşi sıra yanağımın bir tarafına. “İyi misin?” Başımı salladım olumlu manada. “Buraya her zaman senin için bir not bırakacağım.”

“Ben de... Yirmi beş kişi daha gidecekmiş. Liste belliymiş dediler. Doğru mu?”

“Ben yokum aralarında.”

Sevinçle zıplayabilirdim yerimde, yapamadım bunu. Buruk bir mutluluktan benimki. Durumun şimdilik böyle olduğunu biliyordum, bu tehlike her zaman vardı. Birilerinin bizi görecektik

olması korkumdan nasıl sıyrıldıysam -sıyrıldığımı da kim söylemiş ki? Aşkın cesaretiydi benimki- sarıldım boynuna. Kulağıma değdi hemen nefesi, kollarından sadece biri dolandı belime.

"Korkma! Sıra bana gelse de korkma. Senin için döneceğim."

"Gitmeyeceksin sen, her gün, sabah akşam senin için dua edeceğim sürekli." Onun gözlerine baktım yeniden kollarımı biraz çekip.

"Burada, üstünde bu incecik giysilerle neden oturuyordun?"

Omzumu silktim. Nasıl anlatacaktım ki duyduklarımı zaten ona?

"Sen benim için dua ettikçe..." Yanağımı aynı elinin parmakları tarafından okşamayı sürdürdü. "Bana hiçbir şey olmaz. Benim için endişelenmene gerek yok, daha zor zamanlarım olmuştu. Üstelik şimdi sen de varsın."

"Bilseydim önceden de ben olurdum."

"Keşke..." Daha belirgin gülümsedi ve bana ait olanı avucumun içine bıraktı. "Bu senin." Uzanıp yanağımdan öpünce zaten unuttum not kağıdının varlığını. Asker selamı verdi bana peşi sıra, taklit ettim onu acemice.

"Yasemin Kahraman, İstanbul!" Sözde bağırdım sadece ikimize yetecek kadar bir ses tonuyla.

"Emret Komutanım, demedin." Eğildi tekrar bana doğru, sandım ki yine öpecek beni fakat bu defa sıcacık bir nefes alışla kokladı. "Ah, sen ne güzelsin Yasemin!"

"Sensizken değil..." Gözlerime baktı huzurla, çok şey anlattı ve anladım o bakışla. "Allah'a emanet ol!"

"Sen de!.."

Peşinden baktım Ali'nin o, görüş mesafemden çıkana dek. Tekrar oturdum soğuk taşa. Çocuğum mu olmayacaktı, karnım mı ağrıyacaktı? Ne olacaktıysa olsun, deyip açtım avucumdaki ruloyu.

"Vanilya kokulu güzel kız!

Posta kutusu icadım bana ilaç gibi geldi. Seni özledim. Özellikle de kokunu! Bu ağır bağımlılığımın zamanla azalacağını sanmam ise tam bir aptallıkmış. Bu, öyle geçen bir şey değilmiş. Yaşayarak öğreniyorsun işte; cehalet atıp tutmakmış, bunu şimdi anlıyorum. Çünkü bu bir iptila... Ha, bu arada "iptila" dediğim şeyin adını da öğrendim. İnsanı ya deli ediyormuş ya da ölü. Sen daha önce denk geldin mi bilmiyorum ama kendisine 'aşk' diyorlar."

Mektubumu defalarca okudum. Orada, o şehirde Ali ile daha nice bayram sevinçleri yaşayacak olduğumu düşünerek. Hiç bayram gelmese de böyle olacaktı. İptila demişti adına ama benim için yakaya iliştirilmiş bir ölçek mutluluk şurubuydu aşk. Canın mı sıkın, gönlünün düştüğü yere gidiyordu aklın, o zaman geçiyordu bütün sıkıntılar pat diye. Aşk aşk diye ölenler de korkutmuyordu beni, aşkı için dağları delenler de aklını yitirenler de... Savaş gibiydi kimi için aşk, kaybetmek de var kazanmak da diyerek yola çıkıyorlardı fakat benim için ateşkesti. Hayatla olan mücadelede boş vermiştim çünkü ondan öte her şeyi.

Yeni posta rulosunu hiç üşenmeden yazıp bize özel kutusuna yerleştirdim.

"Üzüm bakışlı güzel adam!

O iptilayı daha önce duymuş ama kendisi bana hiç uğramaz sanmıştım. Şimdi görüyorum ki deli de etse öldürse de iptilanın böylesine hepsi feda edilirmiş. Ha, şunu da söyleyeyim,

sanırım ben daha açık sözlüyüm. Neden diye sorarsan... Ben sana çok zamandır aşığım.”

* * *

Babamın güneyde küçük bir şehirde görev yaptığı sıralarda, biz de o şehre ait askeri lojmanlarda çok katlı bir apartmanın küçücük dairelerinden birinde kalıyorduk. İlkokula da çocukluğumun birkaç senesinin geçtiği o şehirde başladım. O yaşlara ait arkadaşlıkların tuhaf bir bağı vardır. Sahici duygular, yüz yüze bakılan küslükler, sırt sırta barışmalar, toplar, ipler, koşturmalar... Bir yere bağlı kalıp da o yerde çocukluktan yetişkinliğe temelleri sağlam dostluklar kurmadım ben. Babamın mesleği sebebiyle bir orada bir burada geçen yıllar hep arkamda birilerini bıraktırdı bana. Vedalaştım, ayrıldım, kavuşmayı hayal ettim ve en çok da özledim. Hayallerim bir sürü silik yüzle doldu tıka basa. Yalçın vardı bizim, kaşının üstünde kocaman bir et beni... Kaşının altında mıydı yoksa? Sezen vardı, o kadar esmerdi ki biz ona zeytin derdik. Bir de Gülcan vardı ön dişleri biraz iri, tavşandı onun lakabı da. Saçları kıvırcık mıydı? Kısacık kestirirdi ama erkek gibi, kıvırcık saçlı olsa saçlarını o kadar kısa kestirir miydi ki? Hepsi birbirine girmiş bir sürü insan suretiydi işte hafızamı yağmalayan. En çok özlediklerim de en çok şeyi paylaştıklarım oluyordu. Çok sıcakkanlı bir çocuk olmadığımı söylerler geçmişi yâd ederken. Herkese mesafeli durur, onları uzaktan izler, onlar davet ederse lütfen girerdim oyunlarına. Liderlik vasfına sahip olmadığımından olsa gerek onlar bana ne görev verirlerse onu canla başla icra ederdim. Bu oyunda itfaiyecisin, dediler diye evlerin zemin kat balkonlarına tırmanırdım misal. Evcilik oynarken evin hanımı yaparlarsa beni çok katlı lezzetli pastalar yapardım özenle fakat hepsi çamurdan. Dallardan kırılıp dökülen parçalardan mumlar dikerdik üstlerine o çamurdan pastaların, yalandan

ağız şapırdatır çubuklardan çatallarla afiyetle yer gibi yapardık pastaları. Saklambaçta en çok ben ebe olurdum çünkü en uzak, en kuytu yerlere saklanan çocukların aksine korkak bir tavuk olduğumdan bulunması kolay yerlere gizlenirdim. Eve geldiğimde toz, toprak olurdu her yanımda. Abim elinde kalın kalın kitaplarla köşesinde otururken ben sokakları arşınlayıp tırnak içleri pislik dolu eve dönünce annem bana hep abimi örnek gösterirdi. Bak ona, derdi; o, çocukken sokaktan pırıl pırıl gelirdi. Abimin sokaklara o yıllarda tenezzül etmeyişi onu yıllar sonra sokakların fedaisi hâline getirecekti. Annem bilmiyordu bunu; bilseydi asla bana onu örnek göstermez, abim gibi ol demezdi. Annem düzeni, uyumu, yumuşak başlılığı, temizliği severdi hep. Sonra... Abim annemin isteyeceği her şeyden uzak biri hâline geldi. Uyumsuz, dağınık, sorumluluk denilen şeylere sırt dönmüş hâldeydi; kendi lügatine başka tip sorumluluklar eklemişti. Canla başla bağlıydı abim sonradan bağlandıklarına. Değişti, çok değişti... Babam duymazken bizi, çoktan tıkamışken kulaklarını bize ona, bir kızı sev oğlum, derdi annem. Elinden tut getir, babana göster, gideyim alalım o kızı sana, okul bitince yapalım düğününüzü. "Sevda illa insana mı duyulmalı?" Böyle söylerdi abim. Sevda diye bir kızı sevmişti sonra. Mektubunu okumuştum abimin ceketinin cebinde bulup. Yüreğim böyle gümbür gümbür olmuştu okurken. Mektubu ben yazmışım gibi... Abim gibi pos bıyıklı, ince yapılı, uzun boylu bir erkeğe âşık olan benmişim gibi... Küçüküm o zamanlar, güneydeki lojmanlardan İstanbul'a döndük diye üzgündüm, hiç arkadaşım yoktu, kocaman şehir bana daptardı. Babam oradan da başka yere tayini çıkınca araya hatırlı tanıdıklarını sokup İstanbul'a aldırıştı görevini.

"Ver kız onu bana!" diye bağırdı abim beni mektubunu okurken görünce, korktum o an, mektubu hemen verdim ona.

Abimle ilişkimiz belki aramızdaki yaş farkından, belki cinsiyet farkından olması gerekenden daha soğuktu hep. "Burada okuduklarını birine dersin bozuyoruz." Başımı emme basma tulumba misali salladım salladım durdum. "Anlaştık mı?" Çıt çıkmadı ağzımdan ama anlaştığımızı aynı tavırlarla anlattım. Sadece bir şeyi çok merak ediyordum: Ona aşk sözcükleri ile süslü cümleler yazan, dilenci misali ondan sevgi dilenen bu güzel yazılı kızı abim de seviyor muydu? Öyle çok merak ettim ki korkumu bile yendi merakım. "Sen de onu seviyor musun?" diye sordum ona. Abimin hoşuna gitti bu merakım oysa yine bana kızacak sanmıştım; beni yanından kovalayacak, tehdit edecek... Gülümsedi abim. İyiden iyiye asık suratlı olduğu bir dönemdi oysa.

"Kimseye söylemek yok bunu." Böyle tembihledi bir kez daha beni. Ölürüm de söylemezdim, hem ağzım ta o zamandan sıkıydı benim. "Sakın!" Sorumun cevabını vermediği için mahzunlaştığımı anlamış olacak ki elini ben de onun yaşıtıymışım, çok kıymet verip gezindiği arkadaşlarından biriymişim gibi omzuma koyup gözlerime baktı:

"Seviyorum."

"Evlenecek misiniz?"

"Bizim daha önemli işlerimiz var."

Evlenmekten daha önemli ne işleri vardı ki? Kafam karıştıysa da bunu ona sormadım; ne işi, diyemedim. Seviyormuş ya, dedim; sevinebilirim, el çırpabilirim, onların aşklarının hayalini kurabilirim. Fakat içimde kötü hisler vardı, abime bu Sevdadan daha acımasız bir sevda musallat olmuştu ve abim iflah olmayacaktı.

Güneydeki o lojmanlarda hastanenin kömürlüğü gibi arka kapısı da olan bir kömürlük vardı, orada tüm lojman

çocuklarının bıkmadan usanmadan oynadığı bir de oyunumuz. Oyunun mucidi diğer çocuklardı fakat ben de davet edilmişim bu sefer ve çok heyecanlıydım. Adı "Hayali Düşman"dı bu oyunun. Kömürlüğe saklanmış hayali bir yaratık, bir canavar, gulyabani, congulus gibi bir şeydi. Her çocuk kendince isimlendiriyordu onu. Benim için henüz bir ismi yoktu, isim koysam ne daha çok ne daha az korkardım zaten ondan. Her neyse, kömürlükte hayali düşmanı avlarken en önden yürüme görevi bana verildi. En korkakları olmama rağmen bana bu görevin verilmesinden işkillenmek yerine vazifemi layıkıyla yerine getirmek gayesine düştüm. Ben önde, diğer çocuklar arkada alacakaranlık kömürlükte ellerimizde sopalarla ilerlerken önümüze çıkan düşmanı yere sereceğimize emindik. Arkamdaki kafil beni takip etmek yerine sessizce terk etti. Teke tek savaşıcağımdan habersiz ilerlerken arkamdaki kapı şak diye kapandı. İçerideki zayıf ışık da kayboldu o vakit. Sanıyordum ki hayali düşman oralarda bir yerlerde de beni köşeye sıkıştırdı. Az sonra sesini de duyacaktım yüzünü de görecektim. Var gücümle bağırmaya başladım, avaz avaz... Arkadaşlarım başladıkları oyunu bitirmek üzere kapıyı diğer taraftan açtıklarında korkudan bayıldım.

Ali'den son aldığım posta rulosunda şöyle yazıyordu: "Vanilya kokulu güzel kız! Seni cesaretinden ötürü kutlarım. Yüreğinin ne denli geniş olduğu hususunda hiç şüphem yok; aşk, senin gibi derya deniz gönüllülerin benim gibi korkaklara verebileceği en büyük mükafat. Bu ödül bir emanet benim için. Ömrümün sonuna kadar karşılığını tüm kalbimle vereceğimden şüphen olmasın."

Kömürlüğe her yeni ziyaretimde posta kutumuzda duran rulonun bana ait son not olduğunu görmek darmadağın ediyor

beni. Terk edilmişim sanki. "Dağlara yığınla asker gidiyor." diyorlar. Dağlara Batı'dan daha çok asker çekiyorlarmış esasen. Ali de gidenlerden biri mi bilmiyorum. Onunla ilgili haber alamadıkça kapana sıkışmış yaralı bir fare gibiyim. Dilim de aklım da beni o yaralı fareden bir adım öteye taşımıyor. Çırpınıp çırpınıp da kapandan bir türlü çıkamayan ölümü çaresizce beklerken umudunu da kaybetmeyen o küçücük hayvanım ben. Bir fare... Anlatsam anlayacak kimsem, düşünsem kendimi kurtaracak bir önerim yok. Annem telefonda birkaç seferdir sesimin cansız geldiğini söyledi. Ona uzun uzun anlatmak; aşk ne menem şeyse anne, bir değişik hâldeyim şu sıralar, sen annesin, vardır bir çözümün, demek istiyorum. Göğsüne yatmak, omzunda ağlamak... İstediklerim imkânsız âdeta. Annem beni anlamaz. Buralarda bir askere tutulmuş kızım diye zil takıp oynayacak değil ya, dizlerine vurarak dövünür en fazla. Sen safsın, der; kandırmışlar seni, kim bilir hangi sokağın serserisi, çapulcunun teki! Ali hakkında çok az şey bildiğimi kabul ediyorum ancak o bir serseri olsa bunu anlarım. Çapulcu... Ne demek yahu bu çapulcu? Benim dedem Kore gazisiymiş. Kıbrıs Savaşı sırasında olanı biteni de evinin penceresinden izlermiş. Annem derdi ki pencereden bile savaşırdı çapulcularla. Gelene gidene babasını bu lafla anlatırdı. Rumları evlerinden barklarından edenlere, sokakları savaş alanına çevirenlere, Rumlardan kalana çöreklenip de onların dükkanlarını, evlerini yağmalayanlara dermiş dedem böyle. O zaman Ali neden çapulcu olsun ki? Annem neden olur olmaz kullanır bu lafı bilmem ama Ali'ye sarf ederse bu sözü incinirim, canım yanar, savaşırm da kendimce fakat dedemin pencereden bağırışından ne farkı olur ki bu yaptığının?

- 8 -

Kış geldi hem de bütün karanlık yüzüyle. Bizim oralarda kar yağınca havalar yumuşar, sokaklar çocuk sesiyle dolar, beyaz örtünün kalıcılığı bir iki günden öte olmayacağından tadı çıkarılır karın, buzun. Buralarda kar da kış da başka. Kar beraberinde yumuşak havayı değil, tipiği getiriyor. Suratımıza buz gibi hava vururken beyaz tozlar süpürüyor gözlerimize. Atkılara sarınıyoruz, kalın kalın kışlık giysiler giyiyoruz, yürürken kol kola giriyoruz ki birimiz düşerse diğerimiz tutsun. Hastanenin içerisi sıcak olduğundan eskisi kadar sık gidemiyorum kömürlük kapısına çünkü orayı içeriden ziyaret etmek dışarıdan olduğu kadar risksiz değil. Hele ki Canan hakkında duyduklarımdan sonra adımın benzer ifadelerle anılmasından korkuyorum. Bunun gerçek olup olmadığı konusunda şüphelerim var var olmasına ama Canan'a bunları sorarsam ona haksızlık yapmış olacağımdan korkuyorum . Birilerinin -hem de hiç tanımadığım birilerinin- sözlerine inanıp da onu yargılamak istemiyorum .

Yargılamadım da!

Fakat Ali'yi görünce kışla tarafında karları kürerken, onu pencerenin önünde uzun uzun izleyip de gittiğini gördükten sonra kömürlüğe inme cesaretini gösterdim yeniden. Notumu almışsa oraya mutlaka yenisini bırakmıştı, buna emindim. Her ihtimale karşı bir şeyler karaladığım posta rulomla indim kömürlüğe. Ali dağlara görevlendirilmemişti; buradaydı, kışlada. Uzun zamandır kapalı olan çarşı izinlerine ek başka yasaklar da gelmişti belli ki hayatlarına. Gelemiyordu bu tarafa belli ki. Yoksa o bırakmazdı beni böyle yapayalnız, kimsesiz.

Kazan dairesinin gürültüsü merdiven boşluklarına dek duyuluyordu. Merdivenin son basamağında kazanların homurtularına eşlik eden bir kadın kahkahası ile durdu adımlarım. İnsan bir süredir aynı evi paylaştığı kişinin gülüşünü de sesini de diğer tüm kişilerin sesinden kolaylıkla ayırt edebilir. Maalesef ben de bu ayrımı yapabildim. Bulunduğum yerdeki duvara yaslandım; nefes nefese, fena bir şey yaparken yakalanmak üzereymişim gibi, can havliyle yumruk yaptım ellerimi. Kömürlüklerden korkmuyordum ben artık çünkü biliyordum ki kömürlüklerde de başka yerlerde de hayali düşmanlar yoktur. Düşman denilen şey hayaliyse gerçek değildir ve belki de en güzel sanrıdır, biz bunu yaşarken fark etmesek de. Sahici düşman tokatlar adamı nitekim, yaralar derinden. Canan'ın sesine eşlik eden erkek sesi kime aitti bilmiyorum. Kazanların çalışma sesleri onların seslerini konuşurken anlaşılmaz kıldığı gibi çoğu kez duyulmaz hâlde bırakıyordu. Canan kömürlükte bir erkekle yüksek perdeden gülüşerek ne yapıyordu? Yapıyordu ise ne cesaretle? Böyle bir yerde tefe konulmaktan, mesleği açısından zarar görmekten de mi korkmuyordu? Boğazım yanıyordu, kupkuru bir hisle arşınlanıyordu boğazımın her zerresi. Daha fazla duramadım orada, merdivenleri ilk başta telaşla,

patırtıyla çıkarken sonradan daha sakın olmamı söyledim kendime ve yavaşladım. Acil müdahale odasına girdim, perdenin arkasına gizlendim. Canan'ın ayıbını sırtlandım üşenmeden; *kimsin sen, kendine gel*, diyerek sayıkladım. Ağlamaklı bir hâlde tepindim yerimde; birden ona, ondan yirmiye... Böyle böyle tam yüze kadar saydım. Daha iyiydim. Odadan çıktığımda aksi gibi Canan'la burun buruna geldim.

“Çıkalım mı işin yoksa?” dedi bana. Mesai bitmişti doğru ya, ben de bu saatlerin tenhaliğine güvenip inmemiş miydim kömürlüğe? Gözlerimi ondan kaçırdım farkında olmadan. “Neyin var senin?” Elini alnıma koydu. “Yüzün de kıpkırmızı.”

“İyiyim.” Sesim çıkmadı sanki. Telaşla toparladım kendimi. “Üzerimizi değişelim de gidelim hadi.”

Kız bekar, dedim kendime. Aynı zamanda Bakkal Halil'i, Asker Mehmet'i ve başka herhangi birini daha idare ediyor olması benden çok onları ilgilendirir, en çok da Canan'ı... Bunu kendine yapmak istiyorsa ve yapay ilişkilerle hayata dair teselliler bulmak peşinde ise elimden ne gelirdi ki?

Giyinme odasına girmeden evvel Canan'a unuttuğum bir şey olduğunu söyledim. Onu halledip gelecektim. Pes etmemek aşkın kimyası. Koşarak indim merdivenleri, kömürlüğün açık kapısından geçip dış tarafa açılan diğer kapıya bizim posta kutumuza vardım. Elim uzattım oraya; evet, orada bir kâğıt vardı ama bunun benim en son bıraktığım not olup olmadığını hemen anlamam mümkün değildi. Kâğıt farklıydı, ruloyu açtığımda ise beni Ali'nin o yuvarlak hatlı yazısı karşıladı. Kendi notumu oraya bıraktığım gibi döndüm yukarı. Aptal aptal sırtıyordum belli ki. Canan üzerini değiştirmiş bana bakarken “Ne oluyor?” diye sorunca fark ettim bu hâlimi. Hâlim sahiden de haraptı be! Notu çantama attım. Onu böyle arada derede

okumak, Canan'ın gizli yerimin kendi kirli yeri olduğunu öğrenmesine fırsat vermek demektir.

Dışarısı soğuktu. Avuçlarım sıcacıktı çünkü hâlâ tutuyordum kağıdı sımsıkı; düşer, kaçar, kopar gider benden diye. Eve varmayı sabırsızlıkla bekledim. Kış vazgeçmiş, geri gitmişti âdeta. Buz yoktu sanki; yollarda düşme korkum, suratıma çarpan tipinin yüzümü acıtması, hiçbiri yoktu. Eve girer girmez mabedime taşıdım Ali'yi. Ali'mi!.. Gizlendim odama ve nihayet açtım notu.

“Vanilya kokulu güzel kız!

Seni ne kadar özlediğimi daha kaçınıcı kez yazacağım bilmiyorum. Milyon kez de olsa en çok bunu söylüyorum kendimle baş başayken. Seni çok özledim. Artık senin olmadığı bir rüyanın uykusuna da teslim olmuyorum hiç. Her uykum önce senin zümrüt gözlerine çıkıyor, sonra da hasret kaldığım sesini duyuyorum. Hiç bitmeyecekmiş gibi anlattığın her şeyi dinleyebilmek için sabah hiç olmasın, o birkaç saniyelik rüyam saatlere sığsın istiyorum. Ama olmuyor! Seni salı akşamı, mesai bitiminde kazan dairesinin malzemelerinin muhafaza edildiği odada bekliyor olacağım. Mutlaka gel, sana söylemem gereken çok önemli şeyler var.”

Salı günü çok uzaktı. Yazdıklarını bir kez daha okudum. Neden beni sevdiğini yazmamış diye hayıflandım. Birkaç damla gözyaşı döktüm. Akşam yemeği yemedim. Sabahında da yiyemeyecektim çünkü salı gününe kadar içimdeki telaşı, heyecanı, karmaşayı halledemeyecektim. Biliyordum çünkü koymuştum teşhisimi. Sadece yüreğimi değil; aklımı, bedenimi, beni ben yapan her şeyi esir almıştı Ali Ziya. Gözleri... Ah, o yaman gözleri, unutulmaz karanlıkta vazgeçilmez aydınlıktaki gözleri!.. Neden uzak? Neden ulaşılmaz, neden? Onu burada tanımak

talihli benim için fakat şimdi kendi kendime kalıp da aşk acısı çekerken *bu talihsizlik olmalı*, diyorum. Özgür olmalıydı Ali; dilediğinde bana gelen, dilediğimde bulabildiğim bir yere ait olan bir adamken tanımalıydım onu. Uzaktan gördüğümde koşarak ona sarılabilecek kadar aleni yaşamalıydık aşkımızı. Gizli saklı, kuytu köşe, kâğıtlara döşenmiş, kalemlerden akmış hâlde değil. Bin kez sorabilecek fırsatım olsaydı ona: “Beni seviyor musun Ali Ziya?” diye sorardım.

“Seni seviyorum!” Bin kez duysam da şu sözü bıkmazdım.

Duymadığım sözlere hasretim. Gördüğüm, bildiğim o adama duyduğum özlemin içinde kavuşmak umudu var. Askerlik görevi süreli, bitecek; bana gelecek, benimle olacak. Umut aşkın tam içinde bir öne bir arkaya volta atan bir mahkûm. O mahkûmu salıverirsem cezam aşık ki idam olacak. Diyecekler ki: “Mahkûmu kaçırdın, yargılanacaksın.” İlmeği boğazıma geçirmemek için yitirmemeliyim onu. Ali de o salı günü çıkıp gelecek!

* * *

Bütün gitmeler ağırdır insana! Ağır bir bunalımın eşliğini, unutulmayacak birini ve sürekli zikredilecek hatıraları getirir. Bütün gitmeler zor demeseler de bana ben en zorunu yaşadığım ile ilgili inatlaşmak istiyorum herkesle. Giden en çok sevilen, en çok bağlanılandır.

Salı günü geldi çattı. Ali’yi beklediğim malzeme odası ufak tefecik bir yerdi, etrafa her baktığımda aynı şeyleri görmekten yorularak kulağım kapıda, aklım fikrim az sonra onu gördüğümde yapacaklarımdaydı. Sarılacaktım ona, kendimi geri çekmeyecektim, gurur yapmayacaktım, bir sonraki yalnızlık hâllerinde bu anıya sığınacaktım çünkü. Dış kapının açılma

sesini duydum, sese kulak kabarttım, nefesimi tuttum, göğsüm inip kalkarken çıkageldi Ali. Sarıldım ona. Söylemiştim. Sarılacağım, demiştim; gurur yapmayacağım. Buz gibiydi üniformalı bedeni. Bir eli sırtımda diğeri başımın arkasındaydı. “Ah!” dedi Ali yürekten. “Benim vanilya kokulum!” Sesi kalbime değdi, ağlarsam üzerdim onu, yapmadım, gözlerine bakmayı erteledim biraz daha. Saçlarımdan öptüğünde ancak açtım gözlerimi. Ufacıktım kollarının arasında ben. Sığınmışım ona biçare bir ihtiyaçla.

“Büyümüşsün!” dedi bana aksine. Gözlerine böylece baka bildim, gözlerime baka baka devam etti. “Seni çok özledim.”

“Ben de seni...”

Canan'ın iki gün evvel olduğu yerde sarıldım bir kez daha Ali'ye. Bizimki ile onun yaşadığını mukayese etmek istemedim. Aşkımın masumiyetinden şüphem yoktu. Zarifçe dokundum yanaklarına. “Çok soğudu havalar, üşümüşsün, kızarmış yanakların.”

“Tıraş olmaktan dolayı o kızarıklıklar daha çok. İyi misin Yasemin?”

“Sensiz hiç iyi değilim. Gelemedin, yazamadın bana. Göremedim seni, ne çok zaman geçti.”

“Aynı hâldeyim. Kimse gelmeden söyleyeceklerimi söyleyeyim şimdi.” Kulak kesildim, bunun için buradaydık ikimiz de şimdi söyleyemezse yazmasını beklemek zorunda kalacaktım, o da kim bilir ne kadar zaman...

“Güzel şeyler söyle bana lütfen.”

“Seni seviyorum.”

Nihayet, dedi içimden biri ve derince bir nefes aldı tüm organlarımı inleterek.

"Ben de seni..."

Gülümsedi. "Gidiyorum ben." Onun tebessümünü kaybolmadı, benimse korktuğum gelmişti başıma. "Ben dönene kadar kendine buralarda iyi bak. Sıkı giyin, üzümelerini ye, erkenden uyu, dinlenmiş gel işine." Yıllar evvel abimden korktuğum için başımı sallayarak cevap verişim gibi kabullendim söylediklerini. "Bana dua et."

"Döneceksin."

"Döneceğim. Askerliğim bitince de gideceğiz buralardan birlikte. Ben kalamam çünkü burada ve seni de bırakamam, sensiz de yapamam. Gelirsin değil mi benimle?"

"Gelirim."

"Biliyordum." Saçlarımı, yüzümü okşarken ellerinin derisinin sertleştiğini fark ettim. "Ceplerinde üzüm var mı?"

"Evet."

"Bir avuç versene."

Geri çekilip önlüğümün cebinde kalan üzümelerin tamamını çıkardım ve üniformasının ön cebine bıraktım. "Bilseydim isteyeceğini daha çok getirirdim."

"Yemek için istemedim. Bu kadarı kafi. Bana posta bırak-tın mı?"

"İki gün önce gelip almadıysan bırakmıştım."

"Almadım. Giderken alırım. Dua ederken sadece benim için dua etme olur mu? Bizim için et. Ömür boyu yan yana ol-mamız için."

"Sen de et."

"Sakın unutma beni Yasemin! Gittim diye, görmeyeceksin diye unutma."

“Unutmak da nerden çıktı?”

“Korkuyorum. Döndüğümde her şeyi aynı bulamamaktan çok korkuyorum.”

“Ne yaşadığımı bilsen benden yana korkun olmazdı. İçin rahat olsun, sen unutulacak biri değilsin benim için.”

“Asker psikolojisi işte!..” Ellerimi tuttu Ali oracıkta. “Bahar geldiğinde dönersiniz, diyorlar. Baharda çarşı izinleri de açılır, Sallanan Köprü’de buluşuruz pazarları. Senin elinden yiyeceğim sandviçleri sabırsızlıkla bekleyeceğim. Gerçi çok bir şeye benzetememiştim ama...” Şakayla gülüşüne karşılık elini sıktım. “Kızma, tamam, öğretirim ben sana. Envai çeşit meze yaparsın ileride bu güzel ellerinle.” Bir elimin avuç içinden öptü beni, sıcacık nefesi ile kalakaldım. “Birlikte anneme gideceğimiz günü sabırsızlıkla bekliyorum. Ne çok sevecek seni.”

“İnşallah.”

“Yine de dönemezsem...” İrkildim. “Git annemin yanına. Vapurdan inip beş dakika kadar yürüdün mü kime sorsan Mezeci Ali diye...”

“Ne diyorsun Ali sen?”

“Ne olur olmaz; git, bir gör annemi. O da seni görsün.”

“Böyle bir şey olmayacak.”

“Olmayacak tabii ama sen yine de söz ver bana. Hadi ama gözüm arkada kalır bak yoksa.”

“Şimdi ağlayacağım.”

“Söz mü?”

“Söz.”

Son bir kez daha sarıldı Ali bana, artık vedaydı bu. “Sen de döneceğine söz ver.” dedim o sarılmanın peşi sıra ben.

"Söz!.."

Geri çekildi Ali, bana yazdığı notu avucuma bırakıp asker selamı ile çıktı odadan. Peşinden çıktım, kömürlük kapısının üzerinden benim notumu aldığını gördüm. Bir kez daha baktım onun gözlerine ve Ali'nin beni görmediğinden emin olduğum anda gözyaşları ile veda ettim ona.

Duvar dibine, dizlerimin üzerine çöktüm dermanım kesilince bir anda. Acı, derdi annem; demiri bile keser. İşte o an yaşadığım acı beni de ortadan ikiye bölmüştü âdeta. Yarın ya da yarından sonraki gün benim için daha uzaktı şimdi, beklerken zaman ağır aksak akacaktı. Abimin cenazesinde annemin ettiği bir sözü hatırladım. "Pencerenin önünde kimi bekleyeceğim ben şimdi?" Oysa ne ağırlı bir bekleyişti annem için o zamanlar. Ha geldi ha gelmedi, başına bir iş gelmesin duaları ile uykusuz geçen saatlerdi. Annem bunu bile özleyeceğini biliyordu o an. Abim gidince onunla birlikte var olan sancılar bile özlenen olacaktı. Benim için de hastanenin penceresinde beklerken meraktan kıvrandığım o zamanlar özlenir olacaktı işte. Kömürlük kapısının üstünü yoklayışım, elim boşa çıktığında hissettiğim yeniklik bile... Zayıftım şimdi; hiç gücüm kalmamış gibi, bu hayatta yaşadığım her acıyla çoktan tükenmiş boş bir çuval kadar cansızmış gibi. *Sensiz nasıl olacak Ali*, diye sordum kendi kendime. Kazanlar homurdandı bana, git, dediler; çık git, biz sana çare değiliz. Herkes soracak, "Sana ne oldu Yasemin?" diyecek herkes bana diye kaldım ben orada. Gitme desem de gidecek olan birinin ardından neden gitti diye ağladım. Nice sonra aklıma geldi avucumun içinde bir teselli taşıdığım. Bu sefer de şundan korktum; ya okur da bitirirsem tüm tesellileri? Sonra şöyle söyledim kendime: En büyük tesellim onu tanımış olmak, bugün ardından bakan olmak, bekleyeni ve bekleneni

olmak, kalbini emaneten değil ömürlük taşımak. Anneminki gibi değildi benimki, ölüm her şeyi siler süpürürdü. Ölüp gidenin eşyaları bile dağıtılırdı sağa sola; fakir fukara dua etsin, derlerdi; geriye fotoğraflarda kalan sureti dışında hiçbir şey de kalmazdı. Annemin acısı demiri keserdi elbette, benimki şükürle iç içeydi, şükretmek ilahi bir huzur sunardı insana. Göz yaşlarımı sildim, derin bir nefes alıp kalktım ayağa. Bu kötü kokan izbeden çıkıp merdivenleri tırmandım, koridora varmadan da açtım Ali'nin mektubunu.

“Vanilya kokulu güzel kız,

Benim güzeller güzeli sevdiğim. Allah her iyiliğe bir mükafat verir derler; ama bu dünyada ama ölümden sonra... Benim iyiliklerimin tamamı için seni gönderdiğini görünce Allah'ın, anladım ki ölümden sonraya hakkım falan kalmadı. Şimdi gidiyorum. Gidişim ardımda bıraktığım sevgiliden ötürü buruk da olsa gitmem gerektiğini bilerek senden sadece ve sadece sabretmeni istiyorum. Güzel günler kapıda, az ötede oynayan çocukların bizi her an o oyuna davet etme ihtimalindeki bakışmalarımız kadar kısa sürecektir ayrı kalışımız, inan bana. Döndüğümde ve en önemlisi askerlik görevimi bitirip döndüğümde yanımda senin de olacağını bilmenin hevesi ile sağ salim geleceğim. Unutma ki aşklar ayrılıklarla güçlenir. İhtiyacımız aşkımızın güçlenmesi değil sevgilim fakat aşk bütün dertlere şifa olduğundan ne denli güçlenirse bizim için o denli iyidir.

Seni her şeyden çok seven âşık adam...”

Aynı anda okudu belki de Ali benim ona yazdıklarımı. Bunu düşününce heyecanla soluklandım sadece bir an ve koyuldum yola.

“Üzüm bakışlı güzel adam!

Nicedir posta kutumuz boştu diye kahırlanmaktan hemen şu an kurtuluyorum çünkü seni gördüm, görür görmez de elime aldım kâğıdı kalemi. Bu sıralar hiç de güzel haberler almıyoruz. Bütün haberlerin içinde yüreğim dağlara gönderilen asker haberleri ile hop oturup hop kalkıyor en çok. Bahar gelince, diyorlar; düşmanlar gizlendikleri inlerinden çıkıp da kahraman askerlerimizin hayatlarını çalmasınlar diyeymiş bu operasyonlar. Onları karda kışta korkup sindikleri çukurlarından çıkarıp teker teker atıyorlarmış içeri. Bu haberler geldikçe de diyorum ki sık dişini bugün gözyaşı döktüklerimiz yarının kahramanları. Şimdi biliyorum ki sen de o kahramanlardan biri olacaksın. Kimseden duymadım ama içimde öyle bir his var ki sen de gideceksin. Gidecek olmana üzülüyorum diyemem ya da ne yalan söyleyeyim, bu duruma kahroluyorum fakat sana ve senin gibilerine ihtiyaçları olduklarını bildikçe de kabarıyor göğsüm. Dağlarda kahramanca çarpışan bir askerin sevgilisi olmaktan daha büyük bir kıvanç tanımıyorum. Vatan sağ olsun fakat sen de sağ ol. Bana, hayatıma, gelecek günlerimize geri dön. Koruyucun önce Allah sonra aşkımız olsun. Seni kendi canından bile çok seven zavallı sevdalın, vanilya kokulu âşık kız.”

- 9 -

Zamana ne de büyük sorumluluklar yüklüyoruz çoğu kez. Canan bugün parmakları arasındaki sigarasından derin derin nefesler alıp da yüzüme doğru dumanını üflerken tıpkı böylesini yaptı. "Zamanla unutursun, önemseme bu kadar hiç kimseyi."

Birini zamanla unutmak için onu zamanla, zorla, alışkanlıkla sevmek lazım gelir aslında. Canan'ın aşka dair fikirlerini önemsemiyorum artık. Onu kömürlükteki malzeme odasında gördüğümünden, daha doğrusu duyduğumdan beridir Canan'ın aşka layık olmadığına inanıyorum her şeyden evvel. Artık oraya da pek inmiyor gerçi. Belki buluştuğu asker de Alilerin grupta dağlara gönderilenlerdendir. Sormak istesem de duyacaklarımla aramızda eskiye nazaran anlaşılır bir mesafe oluşmasından tedirginim, bu yüzden de onunla aynı evde hayat sürmek daha zor hâle gelirse bu şehirde yeniden bir hayat kurmayı başara-bileceğimi de sanmıyorum. Birkaç kez bizim kızlar yeni biri mi var gibilerinden ona sorarak ağzından laf almaya çalıştılar aslında ama gizemli yeni sevgilisi hakkında ser verip sır vermedi Canan. "Benden onun kim olduğunu duyamazsınız fakat

beni onunla görürseniz de birlikte olduğumuzu inkâr etmem.” İnkâr etse de inanmazdı ona kimse. Herkes için kanaat notu aynı kimselerden olmuştu Canan. Mehmet’i sordu önceki gün Melek, o geldiğinde ne olacaktı bu işler? Canan, Mehmet’i garantide tutmaktan yanaydı çünkü onunla hayatını birleştirmek istiyordu. Mehmet geleceği için yatırımdı fakat bu gizemli yeni sevgilisi bir tutkuydu. Peki ama kimdi bu sevgili? Doktorlardan birkaçı geliyordu aklıma fakat hemen hemen hepsi Canan’ın babası yaşındalardı nerdeyse...

Babama “Haklıymışsın!” demeyi daha da bir istiyorum şu sıralar. Yapamazsın oralarda, demişti ya babam bana; yapamıyorum buralarda! Hastaneye yaralı askerler gelirken, bazılarının hayatta kalması için dualar okurken, onlara müdahale ederken yaptığım işin zorlukları çarpıyor yüzüme. Pes ediyorum. Sağlık hizmeti verirken duygusuz olmak lazımdı her şeyden önce ve ben, duygularımı işin içinde tutuyorum. Yaralı asker haberi geldiğinde ürkek bir ceylana dönüşüyorum, sedyeyle içeri girerken hasta herkesten önce yaralının yüzünü görmek gayretine düşüyorum. Ali’ye benzemiyorsa vicdani bir ağırlıkla derin bir nefes alıyorum. Geçmişe gidiyorum ister istemez kendi kendime kalınca da. Canan’la eskisi kadar sohbet edemeyişim ise yalnızlığımı daha bir perçinliyor.

Abimin tabutunu babamın omzuna almayışı geliyor çoğu kez aklıma. Cümle âleme oğlum şehit oldu deyip tabutuna bayrak sardırırken içten içe onu vatan haini ilan edişini... Hiç gözyaşı dökmedi babam abimin ardından veya döktüyse de bunu göstermedi bize. Yapmacık vatan sağ olsunlarla kabul etti taziyeleri. Annemse paraladı kendini. Abimi kaybettiğimizin yedinci günüydü. Yedisini okutalım, demişti teyzem; ölünün arkasından dağıtılacak tavuklu pilav, pastane işi baklava

hazırlanırken annemin cebindeki para çıkışmayıp kapıya gelen pastane çırağına ödeme yapması için parasının bir kısmı eksik kalınca üstünü tamamlasın diye babama yolladı beni. Babam kendini yatak odasına kapatmıştı, kocaman bir sessizlik içinde abim öldü diye hem bize hem kendine ceza veriyordu.

“Tatlıcıya para verilecekmiş.” dedim içeri girer girmez. O böyle yapıyor diye ona kızgın değildim. Babam için de annem için de dayanılmaz bir acı çekiyordum. Babam öfkeyle baktı yüzüme. Benim her şeyden habersiz olduğumu sanmıyordu, bunu biliyordum ve bu yüzden de ondan yana olmayışına kıırılır diye korktuğumdan öyleymişim gibi yapıyordum.

“Ne tatlısı?”

“Abimin yedisini...”

“Ceketimin cebinden al. Okutun yedisini, kırkını, sekseni, binini... Kurtaracak mısınız bakalım onu?”

Üzülme, demek istedim babama; *devrimciler cehenneme gidecek diye yazmıyor hiçbir yerde. Biz okuturuz duasını, Allah da kabul eder.* Diyemedim. Askıdaki ceketinden biraz para aldım, kapıdaki anneme verdim. Ağlamaktan gözleri kan çanağına dönmüş annem pastacıyı gönderip kapıyı kapatırken içerideki akrabalar bizi duymasın diye beni banyoya doğru çekip dedi ki: “Babana de ki gelmezsen annem çok üzülür.”

Derdim, annemle babam küsken kim bana ne söylese diğerine yetiştirirdim. Var git Yasemin söyle babana, koş Yasemin söyle o anana... Yeniden girdim babamın yanına. Oturduğu koltukta biraz kaykılmış, hastalanmış da canı yanıyormuş gibi yüzünü buruşturmuştu. Ne olduğunu anlamadığımdan korkuyla koşup sarıldım babama. Onu sevdiğimi söyledim. Onun hayatımda sevdiğim tek erkek olduğunu söyledim. Babam ona

arılmama müsaade ederken okşadı saçlarımı, ağlamadı ama iç çekti defalarca. Annemin söyle dediklerini çoktan unutmuş bir hâlde gözlerimden akan yaşları yüzümden silerek babamın dizinin dibine yere çöktüm ve ellerinden birini tuttum. “Ben de gitmeyeceğim mevlide.” diyerek onun tarafını tuttum.

“Ben gideceğim kızım. Şimdi kalkıp bir abdest alıp geçeceğim içeri, amin diyeceğim hocanın duasına da. Sen neden gitmeyeceksin?” Ne söyleyeceğimi bilemeden baktım babama. “Senin abin şehit oldu.”

“Öyle mi oldu?”

“Bu vatan için can verdi.”

“Evet, öyle oldu.”

“Onun adını ömrümüzün sonuna dek göğsümüz kabarmak anmalıyız. Anlaştık mı Yasemin?”

“Peki baba!”

Ben abimin adını ömrümün sonuna dek şerefle andım ama babam onu hep ah ederek andı. Ah be oğlum, derdi art arda, ah be oğlum!.. Hiç gelmezdi devamı. Bir sevdiği vardı abimin, Sevda... Neden gelmedi o öldüğünde diye merak ettim hep. Anneme sordum bunu abimin elli ikisi okunduktan hemen sonra biz bize kaldığımızda. “Ben o Sevda’yı hep merak ederdim anne.”

“Toprak oldu kızım Sevda çoktan.”

“İdam mı ettiler?”

“Öyle ettiler ya.”

“Sevda da mı devrimciydi?”

Ağzımı kapadı annem. Bir daha bu lafı demeyecektim, ben ne Sevda’ya ne abime devrimci diyecektim. Sevda deyip

durduğum insan mıydı benim? Anneme hiç bahsetmemişti ki hem ondan abim. Öyleyse idam edilen hangi Sevda'ydı? "Abinin yüreğindeki." dedi annem. Biri ölünce yüreğindeki sevda da ölüyordu. Biri ölünce hayalleri, tutkuları, inançları, sevgileri, nefretleri de ölüyordu. Ölüm en büyük yitiktir.

Eve girince ayağına terlik giy, dedi annem daha bugün telefonda. Yıllar evvel abimin mezarı başında ağlarken de şöyle demişti: "Senin ayakların orada çok üşür be oğlum!"

"Bu sıralar hep abim geliyor aklıma anne." Söylemesem iyiymi ama söyleyiverdim anneme böylece. Neden deştin yarayı, demedi annem çünkü zaten iyileşmez bir hastalıktı anneminki, bunu biliyordum. "Dua istiyor derler değil mi eskiler?"

"Öyle derler. Canın mı sıkkın Yasemin?"

"Yaralı çok asker geliyor anne. Kiminin yarası çok hafif ama kimininki de ömür boyu yerine konmayacak kayıplara yol açıyor. Belki de bu yüzden abimi hatırlıyorum. Vatan sağ olsun deyip duruyor çünkü herkes. Vatan sağ olsun da anne insanlar da sağ olsa olmuyor mu?"

"Bu vatanın her karışı kan dolu güzel kızım. Baban evde yok madem görevini ben üstleneyim." Güldü annem söylediğine yalandan, moralim düzelsin diye. "Özledik seni be çocuğum!"

"Ben de sizi özledim anne."

"Baban otobüse kaymak, tereyağı, pestil, ıhlamur falan verecek. Sana haber eder verdiğinde, gider alırsın. Bir taksi tutar, eve kadar da çıkarsın diye şoföre az biraz para verirsın, olmaz mı? Sıhhatine ve gıdana dikkat et. Soğuklarda güçsüz kalma. Arkadaşına da selam söyle benden, o da afiyetle yesin yollarımızdan. Abini de düşünüp durma, giden gitti evladım,

bizim gözümüzün bebeği bir sen kaldın, düşünüp düşünüp de üzme kendini. Mezarına gider bir de senin için su dökerim ben. Sen de bir fakire avuç içi kadar para ver olur mu? Avuç içini dolduracak amma.”

“Veririm anne.”

“Verirken rahmetli abimin hayrına diye niyet et.”

Rahmetli, yüreği sevda yüklü abimin hayrına... Ah abi, o Sevda ne çok yandı kim bilir ardından!

* * *

Bugün hastaneye yedi yaralı asker geldi. Ambulanslarla nakli yapılan yaralıların yüzüne hep aynı korkuyla baktım yine. İçlerinde tanıdığım birileri var mı? Her birinin başucunda aynı şeyi sordum içimden. “Sen kimsin?” Korkularım daha fena bir hâl aldı her seferinde bir diğerinin yüzünü göreceksen kalbim yerinden çıkarcasına çırpınıyordu. Tanıdığım tek asker yüzü Ali’ye ait olsa bile her birine bir öncekinden daha dikkatli baktım. Hiçbiri Ali değildi!

Çocukluğumdan bugüne okuduğum bütün savaş hikâyelerinde o günlerde yaşamamış olmayı kâr sayardım kendime. Hele ki savaş romanlarında zulüm gören sivil halkın çaresizlik kokan feryatlarını duyar, ah derdim ne zor zamanlar gelmiş geçmiş. Tarih acılı, ağırlı bir hastalık geçmişi insanın hatıra defterinde. Yaşadığın hastalığın izlerini taşırmış gibidir tarihin, yakana yapışır ve ara sıra seni oradan silkeler. Bugünler de geçmişin mirası bize biliyorum. Ayyuka çıkan terör, kimin kimi niye öldürdüğü anlaşılmayan kısmi savaş hâli.

Bugün hastaneye getirilen yaralı askerlerden biri bileğimden tutup da bana “Hemşire!” hitabıyla seslendi. Gördüğüm tüm yüzleri unutup yüreğim ağzımda ona döndüğümde

hafızama kazınan yüz kanla yıkanmış yüzü oldu. "Canan Hemşire'ye burada olduğumu haber verir misin?" O zaman tanıdım onu, Mehmet'ti.

Mehmet, sol gözünün tamamı kana boyanmış bir hâldeydi, aynı taraftaki omzundan da yara almıştı. Durumunun ne denli ağır olduğunu anlamam o an mümkün değildi, hemen boyun hizasındaki yaranın kanamasına tampon yapılmıştı ancak çamura, pisliğe bulanmış kıyafetleri ile gözünün hâli dehşete düşürdü beni. Şartların ne kadar ağır olduğunun gıyaplarında da farkındaydım elbette; yıkanmadan, soğukta, pislik içinde, yorgun argındılar. Ali de o hâldeydi besbelli. Bunu düşündüğümde aklımı kaçırarak gibi oluyordum, Ali'yi zor koşullarda yaşıyorken düşünmek canımı yakıyordu delice.

"Mehmet!" diye inledim. "Ne hâle gelmişsin?" Hastanın moralini yüksek tutmak denen şeyden anlamadığımdan değil, duygusal yaklaşımdan kendimi alamadığımdan vermiştim bu tepkiyi.

"İyiym ben!" Ne uyduruk bir teselliydi Mehmet'inki. İyi olmadığını görmek zor değildi. Koyu renk gözlerini ilk gördüğümde Mehmet için; fena niyetli, gününü gün eden, cebi paralı biri, demiştim içimden. Fakat şimdi ona hissettiğim yakınlık bambaşkaydı. O, bu belayı vatanından uzak tutmak için yaralıydı şimdi. Kahramandı gözümde, şanlı bir Türk askeri olmuştu işte. İllaki yara mı almalı, can mı vermeliydi benim böyle düşünmem için? Vicdanen kıvrandım karşısında ama o anlamadı elbette bu hâlime neyin sebep olduğunu.

"Canan'a haber vermeliyim, hemen!" Bu kararla aniden çıktım müdahale odasından. Bir sürü yaralı asker gelmişken hastaneye Canan'ı çay ocağında, hastanenin çaycılarından biriyle gülüşerek sohbet ederken buldum. "Canan!" Nefes

nefeseydım merdivenleri üçer beşer çıktığımdan. Ne olduğunu anlamamıştı, sorgular gözlerle bakıyordu bana.

“Kötü bir haber deme sakın Hemşire Hanım.” diyen çaycı kırklı yaşlarında olduğunu tahmin ettiğim, kaşı gözü ayrı oynar diye annemin de ayrı tuttuğu laubali, sırnaşık erkeklerden biriydi. Bana bir bardak su uzattı. O anda ondan bunu istemişim gibi itaatkâr bir tavırla sudan bir yudum alıp nihayet andım adını.

“Mehmet aşağıda Canan, yaralı!”

Canan o an bu haberi sahiden önemsemi. Mehmet’in yanına birlikte indiğimizde onun için üzgün olduğuna da ağlamaklı hâlde teselli sözcükleri ettiğine de şahit oldum. Fakat gün sonunda Mehmet’i orada bırakıp herkesten önce eve gitmeye kalkıştı. Oysa Mehmet de Canan o gece nöbete kalır, onunla yakından ilgilenir sanıyordu benim gibi.

“Ne yapayım Yasemin, hastanede kalayım başında da herkes aramızda bir şey olduğunu anlasın, adımız mı çıksın?” diye savundu kendini Canan. Oysa şöyleydi Canan’ın hayat felsefesi: Çıkan adını çıktığı yerde bırakıp hayatına ket vurmada özgürce yaşamak.

* * *

Mehmet arka arkaya iki kez ameliyata girdi. Yaralı sol kolunun hayatının sonuna kadar hissiz kalacağını haberini aldığı anda hissettiklerini tahayyül ederek onun ızdırabına uzaktan da olsa ortak oldum. Üzüldüm onun için; hayata dair umutlarını yitirişine, inandıklarını kaybedişine, sevdiğinin ona sırtını dönüşüne... Ameliyat sonrası birkaç kez ziyaretine gittim o kendinde değilken. Vasıflı adam, derdi Canan onun için; koskoca mühendis. Ailesi de variyetliydi Mehmet’ten duyduğu

kadarıyla. Canan'la evlenecekti ve Canan da çalışmak zorunda kalmayacaktı; çeşmesinden sıcak su akan kaloriferli dairelerine haftada bir temizlikçi gelecek, otomatik çamaşır makinesinde yıkanan çamaşırları bile kendisi asmayacaktı. Şimdi ise tüm bu hayaller Mehmet'in hissizleşen kolu ile cazibesini kaybetmişti. Canan Mehmet'i istemiyordu, son günlerde adı Çaycı Hüseyin ile anılıyordu ve ne zaman çay ocağının önünden geçsem ikisinin kahkahalarını duyuyordum. Neden diye sormayı bıraktım Canan'a. Mehmet'e nasıl bu kadar kolay sırt döndüğünü ise sadece bir kez sordum.

"Aşk diye bir şey yok Yasemin."

Onun aşkın varlığına dair inkârıyla savaşımadım. Muşamba örtülü yemek masamızdaki yani salonun ortasındaki orta sehpadaki tabağımda duran patlıcan yemeği de bana bön bön baktı. *Sen, dedi bana; kendine bak, Canan'la aynı hayata aynı gözlerle bakmıyorsunuz. Senin için nimetsem Canan için kara patlıcanım.* Babaannem -ben daha çocukken öldü- patlıcana "baldırcan" derdi. "Şöyle salçalı, sulu bir baldırcan pişir de suyunu eklemek banalım gelin!" derdi anneme. Anneme hep gelin derdi, adını hiç demezdi. Annem ise ona kaynana demeliydi o vakit ama öyle demezdi. Annemle babaannem de aynı hayata aynı gözlerle bakmıyordu. Patlıcan da babaanneme göre baldırcandı.

Mehmet'in ailesi de gelmişti oğullarının ziyaretine; babası merkezde bir otelde kalıyor, günlük görüyordu oğlunu. Mehmet ilk uyandığında ona bunun haberini ben verdim. "Baban burada, yarım saate gelir seni görmeye." Bana Canan'ı bir daha hiç sormadı. Bir sonraki seferlerde beni başucunda her gördüğünde bana tebessümle baktı. Birkaç gün sonra da "Sadık Hemşire!" diye fısıldadı bana. Hep sormak istedim ona kalbin

mi daha yaralı, yoksa kolun mu; zarar gören organların mı, göğsünün görünmeyen kısmındaki ağır yara mı?

“Şiir sever misin?”

Mehmet’in yattığı katta görevli olduğum bir gün ilaçlarını kontrol ederken böyle sordu bana. Başucunda babasının getirdiği şiir kitaplarından birini gözleriyle işaret etti.

“Hadi bana bir şiir oku!”

Sonra rutin oldu bu; ben Mehmet’e her gün bir şiir okudum, o da sükunetle, huzurla dinledi beni. Sahiden seviyordu şiirleri. Ben romanları severdim oysa ama onunla birlikte şiirleri de sevdim.

Canandan uzaklaşıyorum her geçen gün elimde değil. Ondan uzaklaşırken de Mehmet’e yaklaşıyorum. Dingin bir adam Mehmet; ağır başlı adamlara has, sert bir ses tonuna sahip. Uzun yıllar sigara kullanmasının da bunda etkisi çok tabii. Doktorlar ona organlarındaki ve özellikle de akciğerlerindeki hasardan ötürü sigarayı yasaklamış olsa da Mehmet’in yasaklarla da arası pek iyi değil. Ne zaman odasına girsem o kesif, yankı tütün kokusunu alıyorum. İnsan o kokuya da alışmış, buram buram sinmiş hâlde odanın her yanına.

“İçme!” dedim ona geçenlerde ama sözlerime güldü geçti *gel de sen içme*, dercesine.

Mehmet’le bizi birbirimize yakınlaştıran başka bir şey oldu sonra. Mesai bitimine yakın gittim yine onu görmeye. Yatağında yarı yatar, yarı oturur bir hâldeydi. Sırtını yaslamıştı yatağın demir başlığına, sağlam elinde bir kitap tutuyordu.

“Nasılsın bakalım bugün Mehmet Bey?”

Ona bey dememden pek hoşlanmıyor. Bazen bilerek şakasına diyorum artık bey diye bazen de sadece ağız alışkanlığından.

“Bey dediğin için cezalısn.” Kitabı uzattı bana. “Bana şiir okuyacaksın.” Şiirleri kendi iç sesinden farklı seslerle dinlemeyi seviyormuş Mehmet çünkü o seslerle başka anlamlar taşıyormuş dizeler, kendi iç sesiyle başka. Anlamlarını yitirmeksizin okunduğunda aynı dizeler, anılar hücum ediyormuş işte zihnine: Bu şiiri burada şu ses, şu anıyla bana okumuştun falanca. Bu şiir aslında koluyla bağını koparmış bir beden, yalnız bir kalbin, hayata dair sevincini karman çorman hislerle savaşa sokmuş bir adamın bir hastane odasında sadık bir hemşireyle arasındaki iyilik bağymış. Seçtiği şiiri okumaya başladım ona.

“BURUK SEVDA

Sevmenin bedeli ne de ağırmış,
Benliğimi yerden yere çaldı yâr!
Madem bana duyguların sağırmış,
Niye gözün gözlerimde kaldı yâr?

Hiç bilmedi sol yanımda ağrımı,
Hiç duymadı feryat figan çağrımı,
Kötü yaktı yanasıca bağrımı,
Mecnun gibi çölden çöle saldı yâr!

Zannetme ki yollarında hâreyim,
Bilmez misin sensizliğe sâreyim,
Acıyorsa yüreğine çareyim,
Senin ile tüm dikenler güldü yâr!
Ankaların yaşadığı dağdayım,
Güller açmaz bir virane bağdayım,
Ben gönlünün dokuduğu ağdayım,
Aşkın beni delik delik deldi yâr!

"Ben" olmadım, sensiz bile hep sendim,
Güllerini incitmeyen dikendim,
Yaktı sevdan, küllerimde tükendim,
Gözlerimden sana akan seldi yâr!

Sensizlikten köşe bucak kaçtım da,
Ümit'ini yollarına saçtım da,
Çaresizlik ilacını içtim de,
Yine bağrım hüznün ile doldu yâr!"

Ümit Zeki Soyuduru şiiriydi okuduğum. Ağzımda buruk bir tat bıraktı şiir bittiğinde; daha çok hasret çekti yüreğim, daha derinden hissettim sevdiğimin yokluğunu. Siyah kapaklı kitabı diğerlerinin üzerine bıraktım ve bir sandalye çekip oturdum Mehmet'in yatağının yanına.

"Taburcu olmana az kaldı, İstanbul'a kavuşacaksın." Özlemiştım doğup büyüdüğüm şehri. "Gittiğinde unutmazsın herhâlde beni; ararsın, bana yazarsın."

"Sen beni unutmazsan ben unutmam seni. Geride bıraktığım en sadık arkadaşsın."

Esmer adam Mehmet. Kara kaşlı, koyu kahverengi gözlü, Doğululara ait yanık buğday tenli... Hatları kocaman kocaman olan erkeklerden değil; kolları, bilekleri ince; yüzü zayıflığının tesirinde, yanakları ağız içine doğru çukurdan bir yol yapmış. Erkek güzeli değilse de çirkin de değil. Canan'la mukayese ediyorum yüzüne bakarken de... Ne bileyim, iyi bile olmuş diyorum; bu adama ne kalben ne cismen layıkmiş ki Canan!

"Sen de bu şehirde benim için öylesin."

"Peki ya Canan?" Onun bendeki değerini anlamak için sormuş olsa da bir zamanlar flört ettikleri aklıma gelince ne söylesem yerinde olmadı. "Düşünüyorum da şimdi Yasemin, bizim aramızdaki şey... Öylesine bir şeymiş."

"Eminim annen sana çoktan birilerini bulmuştur memlekette."

"Bu kolla mı?"

Gösterdiği koluna bilhassa bakmadım. Derin bir nefes aldım ve sırf mevzuyu değiştirmek için ona Ali'yi sordum.

"Sen Ali'yi tanıyor muydun?"

"Ali kim?"

"Manisalı. Aslında Üsküdar'da doğmuş büyümüş ama aslen Manisalı. Ali Ziya Şafak." Gözleri parladı Mehmet'in, gülümsedi samimiyetle. "Tanıyorsun!"

"Tanımaz mıyım? Koğuş arkadaşıydık burada, dağda da birlikteydik. "

Tanıştıklarını evvelden de biliyordum elbette ama samimiyetlerini öngörememiştim. Bana onunla ilgili haberler verir belki diye neredeyse sevinçten boynuna sarılacaktım. "Nasıl Ali, anlatsana bana Mehmet! İyi mi sağlığı sıhhati, zayıfladı mı, çok üşüyor mu, yüzü gülüyor mu, ne yapıyor? Anlatsana! Anlat!" Bir de baktım ki yatağından tutmuş silkeliyorum onu. Gülmeye başladı Mehmet ama ser verdi de sır vermedi. "Konuşsana! Ne gülüyorsun? Anlatsana!"

"Ne iş bu Ali?"

"Hı?" Afalladım. Ne diyecektim Mehmet'e yakınlığımıza dair, bunu bilemedim. Ayıp etmiş olur muydum mesela? Beni hafızasına "*hafif kız*" diye kazır mıydı, "*Canan'dan farksız!*" diye

düşünür müydü hakkımda? Aşkın ağırlığını bilse de bilmese de "Adı aşk!" dersem beni Canan'la bir tutmazdı ki... "Şey..."

"Sevdalı hemşire değil de *sevdalı ve sadık hemşire* zor bulunan. Demek Ali ha!" Kolun eskisi gibi olacak demiştim sanki Mehmet'e, öylesine mutluydu. "Şimdi kızmayacağını bilsem bir sigara yakardım."

"Sever misin Ali'yi?"

"Senin kadar değil." Güldü neşeyle. "İyi adam. Biz birlikte çok nöbet tuttuk. Kötü haber ama bana hiç senden bahsetmedi. Annesinden bahsetti, kardeşlerinden... Onunla Canan'a mektup göndermişliğim bile vardır. Yalnız bana hiç bir sevdiğim var demedi."

"Demez ki!.. Adım çıkar diye, kötü bilir insanlar beni diye."

"Tek başına aşk çekilmez zaten. Vay be, ne şanslı oğlanmış Ali Ziya! Ee, ciddi misiniz?" Biraz şaşırttı bu soru beni. "Evlenecek misiniz?"

"Bilmem."

"Söylemedi mi böyle şeyler sana?"

"Gideriz buralardan, dedi. Biliyorsundur; mezeci o Üsküdar'da, ben sana meze yapmayı öğretirim, dedi. Annemle tanışırsın da dedi."

"Daha ne desin?" Huzur doldu içim, nihayet Ali'yi konuşabileceğim birini bulmuştum. Mehmet onun kokusunu, ruhunu, sevgisini taşımıştı sanki bana.

"Sağ salim dönmesi için her gün dua ediyorum. Orada şartlar çok ağır değil mi Mehmet? Yani mesela yemekler nasıl? Ali iyi besleniyor mu?"

“Yemeklerde sıkıntı yok. Oranın tek eksiği sevdiklerimizden daha uzak olmamız. Kimseye telefon edemiyoruz, sadece mektup yazarak haberleşiyoruz. Sana yazmıyor mu Ali?”

“Yazarsa okunduğundan adımı öğrenir herkes diye... Belki bilen, tanıyan çıkar.”

“Tüh be, bilseydi cebime iştirirdi bir mektup!” Güldü bu söylediğine, ne hâlde geldiğini unutmamış ancak çoktan kabullenmiş olduğundan. “Bazı geceler sabaha kadar laflardık biz Ali’yle. Hoş sohbetli, candan bir insan. İstanbul’da görüşürüz, derdik bana adresini de vermişti.”

“Üsküdar’da vapurdan inince...”

“Kime sorsan Mezeci Ali diye gösterirmiş.” Tamamladı cümlemi Mehmet. Minnetle baktım ona.

“Keşke ondan daha evvel bahsetseymişiz. Bir haberine neler feda ederim bir bilsen.”

- 10 -

Bugün Mehmet'ten bir mektup aldım. Öylesine bir zamana denk geldi ki "Yılma!" dedi bana Mehmet "Asla yılma!" Taburcu olup gittiği o günden beridir öyle yalnızım ki... Oysa ben ona Ali'yi anlatırken, o benim tükenmeyecek bu aşkımla beni kızdırmak için alay ederken bizim için dua edeceğini söylüyordu; mutlaka dua edecekti bizim kavuşmamız için.

Henüz Mehmet'in gitmediği günlerden birinde Zuhal Hemşire beni odasına çekti. Bu görüşmenin sıradan olmadığı-
nın farkında, söz hakkının bütünüyle onda olduğunu bildiğim-
den konuşmasını sakince bekledim. "Yasemin Hemşire..." diye
başladı söze. Dik duruşlu, çatık kaşlı, koyu mavi gözleriyle her
an bir fırtına çıkacakmış gibi bakan, kasvetli, mesafeli, kibirli
tuhaf bir kadın başhemşiremiz. Onu ilk geldiğim günden beri
sevmedim, sadece idari amirim olmasından ötürü değil aslında
onunla aramızdaki bu mesafe. Belki ben bir adım yakın hisset-
sem onu kendime, bu denli sert rüzgarları vurmazdı yüzüme.
Eski hemşirelerden ona abla diyenler de var. Doktorların da
saygı duyduğu, mesleğini layıkıyla icra eden insanlardan. Fa-
kat insani tarafını kaybedeli yıllar olmuş besbelli. Belki de şöyle

oldu; mesleğinde yükseldiği o gün, hırsıyla birlikte yitirdi duygularını. Ruhunu koltuk aşkına satmış niceleri gibi.

“Hakkında şikâyet var.” Mevzuyu tahmin edemedim. “Katlara çıkıyormuşsun.” Bütün merakımı kaybettim işte böylelikle. “Geçen haftalarda gelen asker Mehmet ile aranda ne varsa -beni bu kısmı ilgilendirmez- ancak vazife başındayken böyle arsızlıklara müsemma gösteremem. Seni şimdilik bu dedikoduyu taşıyanlara karşı savundum ancak bir kez daha katlara çıktığını görürsem sicil notunu olumsuz verdireceğim gibi memuriyet hayatına da ciddi zarar veririm. Anladın mı beni?”

“Ben bir arsızlık yapmıyorum Zuhal Hanım.”

Sadece bu kelimeye takılmıştım. Ağlamak üzereyken tuttum kendimi. Ona istediğini vermeyecektim.

“Bu yaptığına daha ağır sıfatlar da eklerim ancak terbiyem müsaade etmiyor.”

“Ben ailemden gerekli terbiyeyi aldım, bu konuda bana ders vermenize lüzum yok. Ayrıca Mehmet’le de...” bu cümleyi tamamlamadım. Kendimi Mehmet hususunda açıklamak zorunda değildim zaten. Ali dönecekti, askerliğini bitirecekti ve ben de buralardan gidecektim. Memurluğuma işlenecek olumsuz sicil notu da umurumda değildi. Bu hastanede özellikle bekâr ve cinsiyeti kadın olanların gözüne bakıyorlar ki arkalarından konuşacak kabahatleri olsun. Mehmet ile dostluğum bir kabahat olmasa da bunu kimsenin anlamayışı sinirimi bozuyor. Canan bile imalı laflar eder oldu. “Ali yedek mi?” dedi bana bir seferinde de. Dövmek istedim onu. Saçlarından tutup kafasını duvarlara vurmak... İyiden iyiye yalnızlığa çekildim. Kış uzakta kaldı, bahar geldi bugünlerde; çatışma sesleri de azaldı, kışın yapılan operasyonların meyveleri diyorlar bunlara fakat Ali

gelmeden buradan gidecek olmaktan korkuyorum; içime işle-
miş bu yalnızlığın canıma okuyup beni pes ettirmesinden. Aynı
masada oturup yemek yemiyorum kimseyle, evde odamdan
çıkıyorum, hastanede işimle meşgul oluyorum. Çevremde
basit, abartılı samimiyetler kol geziyor; sohbetler laçkalaşmış,
herkes sadece kendini anlatmakla meşgul. Kimsenin kimseyi
anladığı da dinlediği de yok aslında. İşte bu yüzden de sustum.

" Sevgili Yasemin,

Buralara sizin oralardan evvel bahar geldi. Balkonların
kapıları açıldı, masalara sergiler serildi. Çocuklar sağa sola
koşuştururken cıvıltıları sokağı inletiyor. Bu seslerin her biri
yalnızlığa bir miktar derman fakat bütünüyle değil. Seninle
hastane odasında yaptığımız sohbetlerin tadını bulamıyorum
yaptığım hiçbir şeyde. Eski arkadaşlar yüzüme bakarken sessiz-
ce yazık diyorlar. Kimse sesli acımıyor bana Allah'tan. Annem
kıyıda köşede gizli saklı ağlıyor. Geçenlerde halama "Oğlanın
hâli harap; ona kim iş verir bir daha, kim kız verir?" derken
duydum annemi. İş mevzusu mühim sahiden de. Kız mevzusu
boş. Evlensem ne olur, evlenmesem ne?.. Fakat bir noktadan
sonra işe yaramazlığım duyulacak sağdan soldan. Eve bağlanıp
kalmak canımı acıtacak. Gazi olanlara özel imkânlar tanıyor
devlet, devlet işi olunca da içimden başvuru yapmak gelmiyor.
Daireler oldum olası bana miskinlerin yeri gibi gelmiştir. Mü-
hendislik fakültesini masa başında sigara tütürüp çay içmek
için bitirmedim ben. Altı üstü bir kol değil mi Yasemin, altı
üstü koskoca beden tek bir uzvu değil mi bu? Neden hayatı-
mı gasp ediyor ki hissi yitik kolum?

Senin de canını sıktım.

Sen anlat biraz da. En sevdiğim mevzudan bahset. Bana
'yi anlat misal. Döndü mü dağdan, kavuştunuz mu, sarıldınız

mu? Ona Mehmet'e arkadaşlık ettim, dedin mi? Yaz bana bunları. Buralarda bir başıma, kimsesiz bırakma beni. Sevdiğini, sevmediğini, küstüğünü, kızdığını anlat bana. Merak ediyorum seni. Bir telefon numarası yazacağım aşağıya, beni oradan arayabilirsin. Çoğu zaman annem bakar telefona, ben Yasemin, diyebilirsin. Ona seni anlattım, merak etme. Hoşça kal. Mehmet."

Mektubu bana Zuhal Hemşire verdi. Gönderici adını manalı bir şekilde okudu. Kirli zihniyle canımı yakmaya çalıştı fakat istediğini vermedim ona, umursamadım onu. Velhasıl duydum sonrasında herkesten. Mehmet sana yazmış diyen diyene, hepsi çıktı karşıma, meraklı gözlerle baktılar yüzüme.

"Bile bile yapıyorsun." dedim Canan'a. "Mehmet'e senin yüzünden yakınlık gösterdiğimi bildiğin hâlde sen de onların laflarına çanak tutuyorsun!" Hastane koridorunda böyle bağırınca Canan'ın peşi sıra özür dileyeceğini sandım. Onu yanlış anladığımı söyleyecekti, anlaşacaktık. Hiçbiri olmadı.

"Ben çanak falan tutmuyorum. Her koyun kendi bacağından asılır Yasemin."

Atasözleri içinde en sevmediğim, en anlamadığım şu sözle döndü arkasını ve kısa saçlarını parmaklarıyla tarayarak uzaklaştı.

Mehmet haklı, askerler dağdan dönüyor birer birer. İçlerinde Ali de var mı, bunu bilmiyorum. Onu görebilmek umuyla bakıyorum hep dışarıya ama maalesef göremiyorum. Öyle çok özledim ki onu!.. Nasıl bu kadar kısa zamanda en yakınım olmuş, böyle olduğunu hiç anlayamadan tutulmuşum resmen ona. Aslında onu çok da iyi tanımıyor olmama rağmen inancım, güvenim tastamam Ali'ye.

Mektubu aldığım akşam bakkaldan aradım Mehmet'i verdiği numaradan. Annesi değil, kendisi çıktı telefona. Sesimi duyduğu için mutluydu. Mektupta yazdıklarını tekrarlamadı, bana sadece Ali'yi sordu.

"Henüz dönmedi sanırım."

"Dönecek. Fakat eskisi gibi dönmezse ona sırtını dönme olur mu? Yüzünde bile olsa yarası, eskisi kadar güzel bak ona." Mehmet'in nasihati oturdu içime. *Ah, dedim; ah be Mehmet, sana arkasını dönen kaybetti, boş ver!..* "Baharda terör artar aslında ama o gavurları inlerinde geberttik, kış temizliği bitti, bahar mis gibi Yasemin!"

"Benim için su muhallebisi yer misin?"

"Hem de iki porsiyon!.."

* * *

Enjeksiyon odasıdaydım Canan geldiğinde, yanakları al al olmuştu, gözleri ışıldıyordu. Bana bir haber vereceği aşikârdı ancak bunun kendisi ile ilgili olduğuna o kadar emindim ki ilk an, söylediği şeye her anlamda şaşırdım. "Ali geldi!" Sedyenin üzerinde yatan hasta toparlanırken onu unutmamış da olsam onun varlığını önemsemeden Canan'a döndüm.

"Nerde gördün?"

"Gel benimle, sana da gösterebilirim."

Elimden tutup çekti beni peşinden, odadan çıktık, koridorun sonundaki kışlaya bakan pencerenin önünde nizami sırayla yürüyen bir dizi askeri işaret etti. Hangisiydi Ali?

"Bak şu üçüncü sırada en başta duran."

Arkadan görüyordum ancak onu. Cama yapıştım onu iyice görmek umuduyla fakat sadece kepinin altındaki başını ense-
den görüyordu

“Ali mi o, emin misin?”

“O işte, görmüyor musun?” Canan’ın aksine, görsem de benzetemiyordum ki gördüğüm kişiyi Ali’ye! Habis bir duygu sızdı içime, kıskançlıkla kavruldu Canan’ın gözlerine bakarken ve astım suratımı. Bir şeyin farkına vardığı yoktu onun.

“Sağ salim döndü işte, sevincine dönüşüne!” *İyi niyetli belki de, dedim; beni de kendi gibi bildiğinden Mehmet’le anıldığım da söylenenlere inandı.* “Eminim en kısa zamanda sana ulaşacaktır.” Elini omzuma koydu, teselli ediyordu beni, sevincimi paylaşıyordu benimle, öyleyse kıskançlık etmem kötü etmez miydi beni? Gardımı indirdim. Son sözüne odaklandım: Ali bana nasıl ulaşırdı ki? Hızla ayrıldım oradan, peşimden geldi Canan, dinlenme odasına girip bir kâğıt kalemle Ali’ye not yazmaya giriştim.

“Ne yapıyorsun, kime yazıyorsun onu?”

“Ali’ye.”

“İyi de nasıl vereceksin?”

“Posta güvercinlerimiz var bizim.” Rulo hâline getirdim not kağıdını işim bittikten sonra ve cebime koydum. “İnanmadın mı bana?” Tek kaşı havada, sorgularcasına bakıyordu bana Canan. “Ne?” dedim ona sırtarak.

“Benden de selam yazsaydın.”

Lise yıllarım, babamın geceleri eve girmediği ve annemin sabahlara kadar onu pencere önlerinde beklediği zamanlara denk düşer. Babam gece görevine giderdi ve sabah erkenden eve gelip doğrudan uyurdu. Evvelinde de babam geceleri çalışırdı

fakat annem onu böyle sabahlara kadar pencere önünde bek-
lemezdi o zamanlar. Yıllar öncesine ait bu anılarımın içinde
annemin kaygıları var. Buna çok anlam verememekle birlikte
babamın başında bir bela olduğunu düşünürdüm. Geceleri eve
gelmeyen erkekler bizim ailede devrimci olduğundan babamın
da devrimci olduğuna karar verdiğimi hatırlıyorum. Annemin
yanına gidip de başımı dizine koyunca onun saçlarımı sessiz
sessiz okşayından hoşlandığımı da... Annem o zaman şöyle
söylemişti bana: "Kıskançlık ruhumuzu ele geçiren ölümcül
bir hastalık Yasemin." Annemin kimi kışkırdığını anlamıştım:
Babamı... Babamla annem arasında o yıllarda ne geçtiğini az
çok hatırlamakla birlikte annem babamı neden ve kimden kış-
kandı hiç öğrenemedim. Acı her ikisini de birbirine öyle çok
bağladı ki ben o günlerde de babamın annemi biriyle aldatmış
olacağına inanamadım, sonrasında da. Annemle babam el ele,
omuz omuza devasa bir sevginin koynunda sımsıkı sarılmış
hâlde duran gönül yorgunlarıydı. Birbirlerinden başka sev-
dikleri de yoktu, kimseye anlatamayacakları sırlarından ötürü
birbirlerinden başka dostları da... Fakat bugün biliyorum ki o
sabahlara kadar beklendiği gecelerde annemin kıskançlığına
sebepe olan bir yerden çıkar gelirdi babam. Öfkeli davranmazdı;
annemin söylenmelerini sabırla yatıştırırdı; öper, severdi an-
nemi. Ama birkaç gün sonrasının gecesi yine gelmezdi babam
eve. Annemi sevdiğini bildiğim hâlde babamın bir başkasını da
sevebilme ihtimali hiç gerçekçi değildi benim için. Babamın da
yeni sevdası devrimdi işte, bundan emindim.

"Öyle değil." dedi sonra annem. "Keşke devrim olsaydı.
Keşke... Şimdi kalbim böylesine çok acımazdı."

Kalp nasıl acırdı, hiç anlayamamıştım annemi. Sonra abim
öldü, kalbim acıdı. Sonra âşık oldum, âşık olduğum adam gitti,

kalbim acıdı. Geldi. Geldiğini bir yabancı nefesten duydum ve o, benim sevincime ortak oldu diye de kalbim acıdı. Yine de annem gibi ben de vazgeçemedim. Gelir de kömürlükte bana dair bir iz bulamaz diye hazırladım posta rulomu. Birilerine yakalanmak korkusuyla da el mahkum akşam üzerini bekledim. Uygun vakit geldiğinde de hevesle taşıdım kanadımda sevda sözlerimi.

“ Üzüm bakışlı güzel adam!

Hoş geldin!

Koca bir kışı seni bekleyerek geçirmek... Geçti, gitti işte! Senin döndüğünü duymak her şeye bedel oldu benim için. Seni görmek mümkün mü, bunu bilmiyorum. İçimden bir ses, *çarşı izinleri açılmış olsa da bu pazar görsem onu*, diyor ama içimdeki diğer ses, *pazara kadar nasıl dayanacaksın*, demekte. Sen bir çaresini bulursun belki. Çünkü ben beklemekten çok yorul-
dum ve seni gittiğin gündekinden bile daha çok seviyorum.”

Kömürlükte beni bekleyen bir sürpriz vardı: Canan da oradaydı. O beni görmeden saklanabildim fakat bekleyip onun da beklediği kişiyi görmekle geçip gitmek arasındaki kararsızlığım-
da alacakaranlık odada dolanıp duruşunu bir süre izledim ve sonra kiminle buluşacaksa görmek istemediğime karar verip geri döndüm. Ne halt yiyorsa yesin umurumda da değil zaten.

Canan'ın yukarı döndüğünü de görebileceğim şekilde kapıya yakın bir yerde beklemeye başladım. Cebimdeki kağıdı mesai bitmeden yerine bırakmam şarttı çünkü. Ben beklerken bir şey oldu.

“Üzüm yemeyi bıraktın da tırnaklarını mı yiyorsun artık?”

Yüreğim “Ali! Ali! Ali!” diye bağırdı. Yönümü döndüm, sesin sahibine oradaydı. Hey, dedi hayat bana, buradayım, ne

zamandır görüşemiyorduk! Koşup sarılmak, boynuna doladığım kollarıma gözyaşlarımı akıtmak istedim. Tuttum kendimi. Nefesimi de tutmuşum ben ne bileyim. Avucundaki ilacı gösterdi. “İğne vurulmaya geldim. Hemşireyi bekliyorum.” Kendimi gösterdim. Bir hemşireyse beklediği o bendim işte, başkası da olamazdı zaten. “Hayır, nöbetçi hemşireyi bekliyorum.” Enjeksiyon odasını gösterdi. “Senin yapmanı istemem.” Onu bir anda karşımda bulmamın tesiri geçmiş değildi. Üstelik konuşamayarak da etkisinden çıkamama süresini uzatıyordum. Güldüm sadece bu sefer de. Sayısız kelebek yutmuştum az önce, bahar geldi ya hani, kelebek zamanıdır hep bu zamanlar. Ali kapıyı açık tutmuş demek ki doluşmuşlar içeri oradan da hepsi içime üşüşmüştü. Dilime söylemek istediğim onca söz gelip giderken ancak konuşabildim.

“Hasta mısın yine?”

Göz kırptı. Önemsiz bir şey demekti bu. Hastayım ama iyileşeceğim.

“Seni çok özledim.” İrkildim. “Büyümüşsün biraz daha.”

Enjeksiyon odasından çıkan hemşire önceki hastasını uğurlarken Ali’ye işaret etti. “Siz buyurun!”

Ali bana bir kez daha bakmadan içeri girdi. Giyinme odasının çapraz karşısında olduğundan Ali, hemen orada beklemeye başladım. Çok geçmedi Canan geldi. Ben de ona müjdeyi verdim. “Ali içerde.”

“Nerde?”

“Hastaymış.” Kaşlarını kaldırdı, bir an ilgilendi bu durumla sonra omuz silkerek giyinme odasına girdi. Dengesizliği iflah olmaz bir durumdaydı artık Canan’ın. Belki de beklediği kişi gelmemişti. Öyle ya çabuk dönmüştü yukarı.

“Sen eve gitmeyecek misin Yasemin?”

Odadan başını uzatıp böyle söyledi Canan. Çabucak girdim içeri, paltomu çantamı alıp çıktım dışarı. Canan nasılsa geç hazırlanırdı o zamana kadar da Ali işini bitirip kışlasına dönmek üzere bu kapıdan çıkardı. Birkaç saniye de olsa yüzünü tekrar görmek, göz göze gelmek üzere heyecanla beklemeye başladım. Fakat az sonra yanında Canan ile çıktı karşıma Ali. Onu Canan’dan neden kışkandığımı bilmiyorum. Belki de Canan’ın erkeklere karşı hep aynı tavırla kurduğu ilişkilerden ötürüydü. Gönül eğlendirmelik umut verirmiydi Ali ona? Bundan emin değildim. Ona güvenmediğimden değil de onu tanımadığımdan sadece, o kadar. İşte biliyordum ki beni seviyordu Ali, çok seviyordu çünkü benim hislerim böyleydi, yalnız değildim, bir başıma değildim sevmek hususunda. Ali, gönül eğlendirmelik kız da aramazdı ki. Benimle de mesafeli yürütmüyor muydu, evlenilecek adam denilenlerdendi; dürüst, güvenilir, akli başında... Canan’ın şımarıklığıydı hepsi! Fakat gülüyordu Ali Canan’a, Canan da Ali’ye. Eridim, aktım, bittim o anda. İkisini de o gülüşmelere esir edip öldürmek istedim. Benim sevdiğim adamın gülüşünü benden başkasına gösterişini acımasızca dert ettim kendime. Ne bileyim ben? Ali’den başkası olmadı, kalbime gelip geçen sevdalar da uğramadı ki hiç. Bir tek Ali; onun gözlerindeki sıcak sevgi, sözlerindeki vaatler, kaderim

bu adam dedirtti. Sarılmıştı bana. Öpmüştü beni. Benimdi Ali! Esir aldı beni hasetliğim. Sırtımı döndüm, Canan seslense de adımla dönüp bakmadım ona, çıktım hastane avlusundan. Cebimdeki notu vermedim ona. Sonradan, biraz akliselim olmayı başarabildiğimde buna pişman olacağıma dair şüphe de duymadım üstelik.

“Arkadaş olduğumuzu bilmesem...” dedi Canan yanıma gelirken “Bizi kıskandın sanacağım.”

Sahi biz arkadaş mıydık Canan’la?

- 11 -

Biraz buruk bir taraftan uyandım bugün. Ali'ye yaptığım haksızlığı sindirememiş bir hâlde. Ardım sıra çaresizce bakınmış olabileceği düştü aklıma. Seslenememişti, koşup yetişememişti, kolumdan tutup kendine çekip de saramamıştı beni. Oysa ne çok özlemişti kokumu, benim de onunkini özlediğim gibi.

Mehmet'i arayıp şu yaptığımı anlatsam... Telefonla da anlatılacak şey değildi ki... Canan'a kabahat bulurdu; o bilerek yapıyor, derdi, sen bakma ona, kıyma sevgiline. Sevgilim... Ali! Ah tutuşmuş gibi yüreğimin bir yanı, alev alev, kötüyüm, fenayım... Önceki gün yazdıklarımı koymak için gittim kömürlüğe, saat dört gibi enjeksiyon için geleceğini yazmış Ali, mutlaka beni görmek istiyordu. Sonucu ne olursa olsun. Aylar geçti onsuz, mevsim değişti, alıştığım yerden uzaklaştım yokluğunda, çürüdü içim dışım, bir gün iyiysen bir gün kötüydüm onsuz. Şimdi Canan'ın çaycı ile, bakkal ile, meçhul bir asker ile yediği haltlarla yetinemeyip Ali'ye kancayı takmış olmasından şüphe lenip neler ediyordum ona. Bir dilim diyordu adını, bir kalbim. Yankı yankı içimde ah edişim.

Saati dört edemedim. Enjeksiyon odasına kendimi yazdırdım, gelen her hastayı erken gelmiştir umudu ile baştan aşağı süzdüm. Ali dört olmadan gelmeyecek olsa da fikrimden çıkaramadım onu. Dört oldu, Ali geldi; yeşil üniforması, kısacık saçları, üzüm karası gözleri; yüzünde ona ait, kime koysan olmayacak sıcacık tebessümü ile baktı bana. Flakonu masamın üzerine bıraktığında ona dün yaptıklarımın utancıyla ellerimi yüzüme kapattım.

“Utanma, utanma! Aç hadi gözlerini.” Bana yazdığı notta ne iltifat etmiş ne de aşk sözcükleri yazmıştı. O sebepten kızgındır sanmıştım ama gülümsüyor oluşu, sözündeki muzip ima içimi rahatlattı. Kızgın değildi belki bana ama kırgındı. Sarıldım Ali’ye. *Her an bir densiz kapıyı açıp bizi bu hâlde görebilir, demeden.* Kanunsuzdur pekâlâ aşklar. Tadından yenmez serkeşlik serpeler her hâlimize.

“Biri gelirse görürsün.” diyerek indirdi kollarımı boynundan. Bozuldum biraz buna, ne yalan söyleyeyim? Oysa aylar geçmişti birbirimize sarılmayalı. Bu ânı geçiştirmek, korkuyla kışkırtmak olur muydu?

“Bu biri sadece benimle konuşurken mi geliyor?” Kaşları çatı. “Canan’la gülüşürken yok mu oluyorlar?” Gülerek alt dudağını ısırdı. Serseri, ne kadar hoş görüldüğünün farkında değildi.

“Sen Yasemin’sin! Benim sevdiğim kızsın. Kendimi düşündüğümünden değil, seni düşündüğümünden. Arkandan konuşsunlar istemiyorum.”

Bunun için çok geç be sevgilim!

“Bu yüzden mi?”

Başını salladı. “Tam da bu sebepten. Sen ne sanıyordun?”

Canan'la fngirdediğini!.. "Aman!" dedim boş vermişlikle "Ben bazen saçmalarım!"

"Bazense hiç sıkıntı değil." Yanağımdan bir makas aldı çocukmuşum gibi. "Hem Canan senin arkadaşın değil mi?"

"Artık değil."

"Neden değil, aranıza kara kedi mi girdi?"

"Bunu mu konuşmaya geldin?" İlaçları gösterdi. Pekâlâ, bunu konuşmaya gelmemiştii. "Yapalım iğneni o zaman."

"Daha neler!"

"Hasta değil misin?"

"Çöpe atarsın onları, bu sefer de böyle olsun."

"Saçmalama, reçetene uymalısın."

"Ben doktorlara güvenmem pek. Aslında hemşirelere de güvenmezdim ama..."

"Ben de askerlere güvenmezdim ama..." Gülüştük.

"Zıyanı yok." dedi sakince. "İki ay sonra asker değilim ben. Sadece iki ay daha posta kutumuza mektup bırakman benim için kafi. Sonrasında bizi hiçbir şey ayıramaz." Öylesine inanıyorum ki ona... Aklıma bazen 'olmaz'lar geliyor, Ali'nin şu cümlesi ile kışkıklıyorum onları.

"Ben aslında kömürlüğe inmeyi pek istemiyorum." Manidar söylemim merak uyandırdı Ali'de. "Canan orada biriyle buluşuyor. Muhtemelen de bir askerle."

"Kiminle?" Oldukça şaşırmış bir hâlde sordu bunu Ali.

"Bilmiyorum. Görmedim, seslerini duydum sadece. Çaycıyla bile olabilir. Onunla da tuhaf bir samimiyeti var. Bütün erkekler onun olsun istiyor Ali, hepsi!.."

“Boş ver!” Önemsizleştirdi bu durumu bir anda. Ben Canan’dan uzak durması adına sevgili bilinçaltımın bir tutumu ile anlatmıştım bunları ama bu, Ali için çok mühim bir mevzu değildi işte. Canan’la da onun yediği haltlarla da ilgilenmiyordu demek.

“İğneni yapalım mı?”

“Bırak Yasemin beni. Ben eski kafalınım tekiyimdir.”

“Eski kafalı mı?”

“Ohoo, hem de ne kadar eski! Bir tanısan beni...”

“Ne olur tanısam?”

“İnşallah iyi şeyler olur. Pazar günü öğlen Sallanan Köprü’de buluşalım mı?”

“Nihayet!..” Ellerimi birleştirip sıçradım yerimde. Hemşire olan oymuş gibi bize özgü bir tavırla işaret parmağını dudağına götürüp “Şşt!”dedi. “Sessiz!..”

“Biliyor musun Ali, sen böyle söyleyince o pazar günü gelmek bilmiyor.”

“Gelecek. O zaman sana daha özgürce dokunabileceğim.” Kapiya yöneldi. Gitme diyemediğim için çaresiz hissettim kendimi. “Hoşça kal.”

“Güle güle!”

* * *

İple çektiğim bayram günlerinden biriydi yine benim için bu pazar. Sabahın ilk ışıklarında kalkıp su ısıttım, yıkandım, saçlarımı taradım, en sevdiğim kıyafetlerimden birini giydim, kokular sürdüm. Ah ne heyecanlar, ne telaşlar!.. Erkenden gittim köprüye. Havalar hâlâ bulutlu olduğundan önceki seferki kalabalığı bulamadım nehrin üzerinde. Tek tük geçip giden

insanların yüzlerinde aradım Ali'yi. Sonra gördüm onu biraz uzakta. Yanıma gelmesini beklemeden adıyla seslendim, yerimde sıçradım beni görmesi için, ona el salladım. Sivil giysilerinin içinde görünce onu tüm esaretimiz bitmiş gibi oluyor, içime güneş doğuyor, mutluluk taşıyor ağzımdan burnumdan. Fakat Ali benim mutluluğumun izlerini dahi taşımıyordu. Asıktı suratı. Hiç kötüye yormadım bunu. Geldiğinde daha hızlı hareket eden olup ben sarıldım. E, hani özgür olacaktık bu pazar, biri bizi görecekt diye korkmayacaktık? Kolları boşlukta kaldı Ali'nin, sarmadı beni, bulutlu havanın etkisiyle esen rüzgar değil de bu üşüttü beni. Geri çekilirken ben, ellerini ceplerine soktu Ali; gergindi, öfkeli gibi, anlamadığım bir tavırla hesaplaşmak üzereydi sanki benimle.

"Ne oldu?" Ailesinden fena bir haber almış olabilirdi. Askeriyede çok ciddi bir sıkıntıyla karşı karşıya kalmış da olabilirdi. Benimle ilgili olamazdı asla mesele. Ben bugünü beklerken geceleri karnına kramplar giren, bir güne sığmış güzelim zamanların hayalini kurmaktan uyuyamayan kişiydim.

"Ne istiyorsun benden?" *Ne isteyeceğim? Biçare bir hâlde sadece sevgini...* Şaşıtm kaldım ne soruyor bu adam bana diye. "Uzun uzun yanında kalacak değilim bana hesap vermek zorundasın. Sonra gideceğim."

"Nereye?"

"Cehennemin dibine!.." Bağırды. Kimse duymadı onu. Nehrin şırıltısı, rüzgarın hışırtısı, yoldan geçen arabaların homurtuları derken sadece ben duydum onu. Ali bana bağırды. "Kulağıma gelmez sandın. Gönül eğlencelerin için doğru adam mıydım sahi ben?"

Neler söylemişlerdi ona? Hadi söylemişlerdi de Ali nasıl inanmıştı o budalalara?

"Ali..."

Bir adımla daha yakınına geldim.

"Canan'a kızılıyordun hani sen?" Başını sağa sola sallarken tiksindir gibi baktı bana. Dayanabileceğim bir hâl değildi bu; sarsıldım, gururu falan bırakıp ağlayarak ona yalvaracak hâle düştüm. "Ağlama da cevap ver bana Yasemin, benden başkasını bulamadın mı alay edecek?"

"Yapmadım!" Ellerinden tutmak istedim izin vermedi, itekledi beni, geri çekildi. "Yemin ederim ben bir şey yapmadım. Onların kalbi o kadar kirli ki kendileri gibi sanıyorlar herkesi." Ali'nin mahkemesinde eninde sonunda aklanacağıma dair umudum diriye pes etmedim. "Ben seni seviyorum, sen yokken de varken de sadece seni!.."

"Öyleyse her gün odasına neden çıktın yasak olduğu hâlde? Kitaplar götürdün ona, yemekler taşıdın, neden?"

"Kim anlattı tüm bunları sana? Tek tek, atlamadan, benden intikam almak istercesine?.."

"Kimin anlattığı mı önemli yoksa bu yaptıklarının bir anlamının olup olmadığı mı?"

"Bir anlamı yok. Var ama öyle sandığın gibi değildi ki... Ali yalvarırım inanma kimseye, sadece bana inan. Canan'la birliktiydi Mehmet öncesinde. Evleneceklerini söylüyorlardı birbirlerine. Mehmet dönünce yüz üstü bıraktı onu Canan; Mehmet bir başına kaldı, mutsuzdu, yaralıydı. Sen? Sen de daha evvel mektuplarını taşımamış mıydın onun? Terk etti onu Canan."

"Sana ne?!" Hınç dolu bakıyordu bana avaz avaz bağırırken.

“Kolunu kaybetmişti!”

Şaşırdı bu söylediğime. Belli ki haberi ulaşmamıştı onlara. Bu kısmı ile ilgilendi sadece bir an. “Mehmet’in kolunu mu kestiler?”

Başımı iki yana salladım. Tuttum bu defa elini, çekmedi de benden. “Gel sana ben anlatayım, kimden dinlediysen onun pis zihninden uzak dinle beni.” Yürümesi için ikna ettim onu, bırakmadım elini, bırakmadı elimi. Pardösümü serdiğim bir yere oturduk yan yana.

“Kolunu kesmediler. Omzundan itibaren his kaybı var, hareket ettiremiyor. Tedavisi İstanbul’da devam edecek ama Mehmet’in iyi olacağına dair umudu yok. Canan onu böylelikle terk etti hem de bu hususta bir açıklama yapmadan. Sırf mühendis diye onunla takılıyordu zaten. Üzüldüm ona çünkü o da askerdi senin gibi. Yalnızlığı da işledi içime. Bu yüzden basit düşündüm, dostluk kurdum Mehmet’le diye yanlış anlaşıldım ama düşünsene Ali, ben ona seni anlattım. O bana seni anlattı. Bir keresinde dedi ki bana “O kadar kara bakışlı birini hiç tanımadım.” Senin için dedi. Kalbim titredi. Ali, ben yanlış bir şey yapmadım. Asla!..”

“Mektup yazmış sana.”

“Kim söyledi bunları sana?” Tüttüğüm eline baktım. O el benimkini tutuyorsa inandığı da bendim tüm bunları anlatan değil.

“Yalnızdın, bu şehri sevmiyorsun da. Belki yakınlığı hoşuna gitti, ilgi duydun ona.”

“Asla!..” Gözlerime bakınca nihayet tekrarladım. “Ne denli büyük bir boşlukta olursam olayım ben kalbimdenkinden eminim. Sen varsın orada. Bir kalp kaç kişilik olabilir ki zaten Ali?”

"Ne bileyim ben?" Esefle kaçırdı gözlerini. "Duyunca fittirdim zaten. Ne diye mektup yazıyor ki sana?"

"Okuturum sana. Bir sonraki görüşmemize getiririm okursun. Anlarsın daha net o zaman. Niyetlerimizde başka türlü yok."

"Nasıl eminsin elin herifinin niyetinden?"

"Bizim için dua ettiği için eminim. Kavuşmamız için. Yüzüme bak Ali. Beni bırakıp gideceksin diye ödüm koptu, lütfen yüzüme bak." Baktı. Derin bir nefes aldım. Uzaklarda bir karga öttü, burnuma ıslak çimen kokusu doldu. "Bana inanıyorsun değil mi?"

"Ölecektim Yasemin; yalancının tekisin, sandığım kişi değilsin, aldatıldım diye ölecektim!"

"Konuşmak için insanların hayatlarını değiştiriyorlar. Canan'dan da diğerlerinden de nefret ediyorum. Hepsi leş kargası. Sadece iki ayım kaldı, iki ay sonra seninle gideceğim buradan." Gülümsedi. "Bu pis kalpli insanları bırakacağım ardımda. İşsiz gezip aç da kalsam aramayacağım burayı."

"Ben seni doyururum." Başımı göğsüne yaslayıverdim. Bir kolu dolandı sırtımdan, kolumdan tuttu eliyle. Öfkesini önümünden akıp giden nehir alıp götürmüştü işte; yeniden Ali olmuştu, benim sevdiğim adam...

"Ben sana söz verdim, seninle geleceğime dair. Bunu bu şehirde yalnızım diye öylesine söylemedim. Seni de yanıma arkadaş ol diye sevmedim. Ben seni nerede olsak, nerede tanısam yine severdim."

"Altı üstü mezeci demezdin yani."

"Altı üstü Ali, benim Ali'm!" Daha da hoşuna gitti bu lafım. Hiç ummadığım bir anda alnımdan öptü beni. "Kusura bakma.

Ben biraz... Biraz değil aslında düpedüz aptal bir adamımdır. Ama hepsi seni sevdiğimden. Biliyorsun değil mi?"

"Biliyorum. Kızmadım ki sana. İnandın bana. Anlatınca dinledin beni. Özür dilemene gerek yok."

"Bizim Ayşe'ye benziyorsun sen!" Yüzüne baktım, kimdi Ayşe? "Kız kardeşim. O da çok güçlü görünür ama içten içe nasıl kırılgandır bilirim. Sen şimdi kırıldın bana ama bunu söylemek istemiyorsun. Hallederim ben, diyorsun Ali'yi üzme gerek yok. Oysa ben seni üzdüm." Omzumu silktim. Tek başıma taşırdım bunu, ne olacaktı ki bana?

"Diğer kardeşinin adı ne?" Ustalıkla değiştirdim konuyu.

"Zehra."

"Güzel mi kız kardeşlerin?"

"Güzeller. İkisi de çocuk daha gözümde ama büyüdüler, bunu biliyorum."

"Belki görüştükleri birileri bile vardır." Kaldırdı kaşlarını. Çantamdan sandviçleri çıkardım bunun üzerine. "Abiler hep kardeşlerini kıskanırlar zaten." dedim ona sandviçini verirken.

"Senin abinin adı neydi?" diye sordu o zaman.

"Yakup."

"Yakup." Tekrarlarken abimin adını sandviçini açtı. Bütün kavgalarımız böyle olacak diye düşündüm o zaman. Bir anda kapışacaksak da hemen sarılacağız. "Ne koydun bunun içine?"

"Sarma da getirdim sana." Bir kabın içindeki sarmayı da çıkardım. O kadar sıkı bağlamıştım ki poşeti sarmanın yağı çantama akmasın diye... Fakat çatalları unutmuştum. Elleri-mizle yerdik, ne olacaktı ki? Gülüştük buna. Biz, dedik; daha

ne hâllerimizi göreceğiz birbirimizin. Koskoca bir ömür vardı bizi bekleyen zira.

“Abin de mi tutuklanmıştı?” Böyle sordu Ali. Başka kim tutuklanmıştı ki, diye sormadım ona. Belki babasıydı, belki bir başkası... Ama bunu ona sormadım. “Darbe zamanında öldü dememiş miydin?”

“Evet, o zaman öldü ama tutuklanmamıştı. Herhâlde yani, o kısmını çok iyi bilmiyorum ben. Küçüktüm çünkü. Yani çok küçük değildim de siyasi meselelere ermezdi aklım.”

“Peki nasıl öldü?”

“Çatışmada dediler. Babam şehit oldu, diyor abim için.” Başını salladı bu durumu kabul ettiğini göstererek. “Sana bir sır vereyim mi?”

“Ver tabii.”

“Abim devrimciydi.” Gülümsedi Ali. “Sevdası vardı kocaman. Vazgeçmediği ülküleri... Tuhaf şarkılar dinlerdi, şu yasaklananlardan. Eğer biraz daha büyük olsaydım ben de devrimci olurdum. Peki ya sen?”

“Ne ben?”

“Sen de olur muydun?”

“Ben yeteri kadar büyüktüm zaten. Yirmi yedi yaşındayım ben Yasemin.” Benden biraz büyük olduğunu hep bilmekle birlikte şaşırdım buna. Belki bir iki yaş daha ufaktır, diye düşünüyordum. “Aklım eriyor o zamanlara. Lise talebesiydim. Sokaklarda bizden de çok vardı.”

“Devrimci miydin yani?”

“Öyleydim.”

Gurur duydum onunla sessizce. "Babam duymasın." dedim ona kıkırdayarak.

"Neden, bunu bilirse vermez mi seni bana?"

"Bilmem. Sen yine de babama bundan bahsetme."

"Bence sever baban beni. Oğlunu bu uğurda kaybetmiş bir adamla ortak o kadar çok noktamız vardır ki..."

Güldüm bu sözüne. Neye gülüyorum diye meraklandım. Fazlasını söylemedim, sarma tabağını uzattım ona. Biraz kuş üzümü koyarmış o sarmaya. Annem de koyardı da ben unutmuştum işte. Zaten dibini de tutturmuştum pişirirken. Anlamıştı, sinmişti çünkü yanık kokusu yediklerine. Yemek işlerinde marifetli değildim, ne yapayım? Ziyarı yoktu, o pekâlâ maharetliydi. İşsiz kalacaktım, yemek pişiremeyecektim, ev işleri ile aram da çok iyi değildi hani... Ee, öyleyse ne işe yarayacaktım ben?

"Anne olursun sen de."

"Anne mi?"

"Evlenirsek çocuklarımız olur herhâlde değil mi?"

"Bunu bilmiyorum."

"Birinin adını Yakup koyarız. Diğerine babamın adını veririz."

"Kız olurlarsa ya?"

"Fark etmez. Biz evlenelim, çocuklarımız olsun da kızmış, erkekmiş fark etmez. Şimdiden gün sayıyorum Yasemin, sırf bunun için, sırf senin için."

- 12 -

Bulutlar pek edalı toplanmış bugün, seyre dalıp gittim kimsesizliğimde. Oysa Ayvalık bu mevsimde apaydınlık olur, günler güneşle boğulur, sıcaktan bunaldıkça denizin dibinden ayırmayız kendimizi. Bugün öyle değil işte, kapadık kendimizi eve. Nicedir yazmayı, anlatmayı reddettiğim her şey de onları unutturmamak için var gücüyle iteledi beni.

Ali'yi gördüğüm o günün akşamıydı. Ali'yle çarşıya açılan yolun ağzında ayrılmış, bir sonraki hafta çarşı izninde yine buluşmak üzere sözleşmiştik. Onunla aramda sorun kalmamıştı kalmamasına fakat Ali'ye olanı biteni dedikodular rehberliğinde harfiyen anlatan kişiye de hesap sormak zorundaydım. Nasıl oldu, hangi koşulda nasıl görüştüler bilemesem de Canan'ın bu işi üstlenen kişi olduğundan emindim. Elbette bazı çelişkiler vardı kafamda. Canan bizi, birlikteliğimizi destekleyen çok şey yapmıştı o zamana dek ancak Canan'la paylaştığımız her ânı da yitirmiştik çoktan. Kapıdan girdiğimde her zamanki köşesinde, elinde abur cubur paketi ile o aptal romanlarından birini okuyordu. Benim geldiğimi görünce bana göz ucuyla baktıktan sonra döndü işine. Çantamı diğer koltuğun üstüne fırlattığım gibi ona bağırdım. Sinirli olduğum nadir anlardandır. Babama

çekmemişim bu yönde; annem gibi daha uzlaşmacı, dinleyip de düşünen, sonra karar veren insanlardanımıdır. Fakat Ali'yi kaybetme korkum gözümü döndürdü.

"Neden Ali'ye Mehmet'i anlattın?" Küçümseyici bakışını bugün bile hatırlarım. "Senin benimle, bizimle derdin ne?"

"İkisini aynı anda idare etmene göz mü yumsaydım?"

"Canan!" Üstüne doğru yürüdüğümü görünce ayağa kalktı. "Mehmet'le aramda bir şey olmadığını en iyi sen biliyorsun."

"Kapalı kapılar ardında ne yaşandığını ben nerden bilebilirim.? Her gün her gün odasına gidiyordun. Orada ne haltlar karıştırdığınız koca bir muamma."

"Yazık sana! Herkesi kendin gibi sanıyorsun değil mi? Aynı anda birden fazla erkeğin peşinde..." Hakarete varmadı dilim. Aynı evde, aynı sırların insanlarıydık ne de olsa biz. "Ali'den uzak dur Canan. Uzak dur!"

"Bence sen uzak dur. Kandırma daha fazla adamı."

Bam telimdi bu nokta. Kırdım döktüm her yanı. O aptal biblolarını, kapı önündeki Rus kadın heykelini devirdim, elindeki kitabı yırttım. Alenen tehdit ettim onu. Öldürürüm seni, dedim yapabilecekmişim gibi. Karşılık vermedi bana, çekti gitti gece vakti evden. Peşi sıra topladım eşyalarımı, taşınabilir neyim varsa alıp çıktım dışarı. Bakkal dükkanındaydı Canan, onu bir an gördüm ve sonra bir daha bakmadım ona. İlk geldiğim zamanlarda kaldığım otele gittim. Hırsımdan ağladım. Ona inandığım için, onu yakın bildiğim için kendimeydi hırsım; başka kimseye değildi. Küçük bir kağıda not yazdım Ali'ye ertesi gün vermek için.

"Üzüm bakışlı güzel adam!"

Öyle fena şeyler oldu ki... Evden ayrıldım. Onunla daha fazla aynı yerde kalamam. Çirkin, art niyetli fena bir insan o. Ondan uzak dur. Kalbini karartmasına, aramızı bozmasına izin

verme. Bilmiyorum burada iki ay daha kalabilir miyim? Belki giderim. Gitmeliyim. Orada, bizim şehrimizde seni beklerim. Lütfen bana yaz ve söyle: Ne yapmalıyım, gitmeli miyim?"

Ertesi gün sabahın ilk saatlerinde posta kutumuza bırakacağım yazdığım notu. Ortalarda kimse görünmezken avucuma sakladım mektubumu. Kazan dairesinin önünden geçerken duydum Canan'ın sesini. Ağlamaklıydı. "Nasıl inanıyorsun ona Ali?" diye bağırdığında durdum olduğum yerde. "Bütün hastane olmayan bir şeyi konuşmuyor ya! Ne söyledi de kandırdı seni Allah aşkına?"

"Yasemin hakkında konuşmak istemiyorum Canan."

Ne konuşmak istiyorsun öyleyse Ali, burada neyi konuşmak için buluştunuz siz? Mektubu tuttuğum elimle kapattım ağzımı.

"Haklıymışsın diyeceksin bana." Ağlamaya başladı Canan. Ne diye, nasıl medet umuyordu ki Ali'den? Ali'nin sırtı dönüktü bana fakat tanımak zor değildi onu hem sesinden hem gördüğüm mesafeden dolayı.

"Ağlama lütfen." Kıyamadı ona Ali. Nefesim tıkanı, elimle kapattığım ağzımdan milyonlarca sözcük çıkmak istedi hapsoldüğü boğazımdan. Neler neler söylemişti hademeler onun hakkında, bir askerle demişlerdi, uygunsuz sözler etmişlerdi. İçim yandı cayır cayır. Ali bana bunu nasıl yapardı? Nasıl? Sarıldıklarını gördüm. Benim sevdiğim adam Canan'ı sardı, sarmaladı.

Merdiven bitiminde fark ettim ki mektubum yoktu elimde, düşürmüştüm onu. Ağlamaya başladım; kendimi hırpalamak, böyle bir adamı sevdiğim için sağa sola tüm gücümle vurmak, her şeyi talan etmek istedim. Bekledim Canan'ın merdivenleri çıkmasını. Uzun sürdü, bir çırpıda bitiremediler muhabbetlerini, sohbet uzadıkça uzadı belli ki. Sonra geldi Canan, karşıma dikildi ve bana mektubumu uzattı. Aldım zavallıca aşk dilenip

durduğum mektuplarımdan birini. Ani bir kararla -oysa ben ani kararların insanı değilimdir- başhekimin yanına çıktım. Mazeret izni hakkım vardı fakat ben onu dahi kullanmadan istifa etmek istediğimi söyledim. Oturttu beni yaşlı başlı adam, sıkıntımı sordu, anlatamadım. Geveledim ağzımda, alışamadım dedim, bu şehir bana çok yabancı dedim, ailemi özleyorum dedim. Zamana bırakmalıydım böyle meseleleri, alışırdım; hem buradan kimler gelmiş, kimler geçmişti. Görev sürem bitince de giderdim, dönerdim memleketime. Nereliydim ki ben? Tutamıyordu hafızasında tüm personeli, özür diledi benden bu yüzden. Oysa asıl kabahatlılardan değildi o. Ne söylerse söylesin ikna olmadığımı anlayınca da yol yordam gösterdi bana. Dilekçemi verip o günkü mesaiyi de yarım bırakıp döndüm otele. Eşyalarımı topladım, otobüs terminaline gidip bir bilet aldım ancak ertesi güne. Tutamadım sonra kendimi Ali'ye bir mektup daha yazdım fakat bu sefer herkes okuyacak demeden postaya verdim, zarfla postaladım mektubumu.

Annemle babam beni karşılarında ilk gördüklerinde fena şeyler yaşadığının, pes ettiğimin farkındalardı. Onlar yalnız yapamadığıma, şehrin yapısının benim yaşayış tarzıma ters olduğuna, sokağa bile çıkamadığıma inandılar.

“Oh be!” dedi babam. “Kızımız döndü, neşemiz yerine geldi.”

Annem, babam kadar rahat değildi; bu işte bir bit yeniği var dercesine baktı durdu bana. Ağzımdan bir laf alamayınca da pes etti.

“Ayvalık sensiz çekilmezdi zaten.” Annem de böyle avuttu beni.

Ayvalık bensiz çekilmezken günler de Alisiz geçmez oldu. İçime kapandım; sevincimi, heyecanımı, neyim varsa hepsini

kaybettim. Bu hâlimi gören annemle babam başka planlar yapmaya başladılar. Yıllardır süregelen yazlık maceramızda babamın en yakın dostu ve yazlık komşusu Albay Reşit amcayla dünür olma sevdasına düştüler. Oğlu da babası gibi askerdi efendim, teğmen olmuştu. Anneme usulünce ben evlenmek istemiyorum, dedim. Daha yaşıam küçük; önümde büyüüm yok, ardımda küçüğüm, ne diye acele edecektim ki? Babam anneme demiş olmalı ki şu kızla konuş, diye çekti beni odama annem.

“Anlat bakalım kızım, bu işin böyle olacağı yok! Ben bir belaya bir evlat verdim, başka bir belayla savaşmazsam kendimi affetmem bu defa.”

Aşka bela demişti annem. Zamanında çok sevdiği çiçeklerin isimlerinden seçtiği adıma da Yasemin dediği gibi. Zeytingillerden yasemin. Ekseriya sarı veya beyaz çiçekler açan, mutluluğu çağrıştıran o çiçeğin adını taşısam da mutsuzdum. Anneme sormak istiyordum aslında *Ali’yi unutabilir miyim sence*, diye fakat beni anlamamasından korkuyordum. Annem babamı sevmiştir elbet fakat benim Ali’ye duyduğum seveda gibi miydi onunki de, anlar mıydı annem benim kalbimdeki yükün ağrısını?

“Baban bu çocukla görüşmeni çok istiyor. Ailesi, biliyor-sun işte Albay Reşit amcan, emekli olmadan evvel de babanın tanıdığı biriydi. Oğlan da yakışıklı be kızım.”

“İstemiyorum kimseyle görüşmeyi ben. Babama söyle nne bunu yapmak istemediğimi, bu konuda ısrar etmesin. Bu s ısrarla olmaz ki...”

Babam pes etmiştir sandım. Annem ona demiştir ki: “Ben bir evladımı kaybettim, diğerini de böyle perişan edemem.” demiştir sandım. Annem ona ne dedi bilmiyorum ama babam vazgeçmedi. Bana kesin ultiatomu verirken “Düşün taşın, benim sözüme karşı çıkma asla!” dedi.

Babamın dediğini yaptım; düşündüm taşındım, ne yazmıştım ben en son Ali'ye diye. Satırlar aktı bir bir aklımdan:

"Ali,

Sana bu mektubu gittiğimi haber vermek için yazdım. Bu haberi almaya layık olup olmadığını düşünmedim bile. Yaşattığın tüm iyi anıların bende hatırı büyük, bunu inkâr edemem. İhanetin en ağırını yaşatmış olsan bile sen bana bu veda senin hakkındı. Sana hesap sormak isterdim karşına geçip, yakandan tutup gözlerine bakarak. Bunu yapmanın mümkün olmadığı şartlarda yaşıyoruz maalesef. Canan ile yaşadığın şeyin adının bir gönül ilişkisi olmadığını farkındayım. Fakat bu, senin beni aldattığın gerçeğini değiştirmiyor. Ruhum delik deşik, kurtarabildiklerimi kâr sayıyorum artık. Söylediğin yalanlar gelince aklıma... Ne bileyim, ben bunu hak etmedim herhâlde değil mi? Ali, bir başka kadına daha aynı şeyi yapma. Belki de sadece Canan olmalı bundan sonra hayatında. Çünkü sadakate layıktır hemen hemen her kadın; bir tek Canan, o bilir ihaneti ve o hak eder bunu. Size mutluluklar dilemiyorum ama beddua da etmiyorum; yine de canın yansın istemem. Hoşça kal Ali!"

* * *

Teğmen Cemil dediler adına. Oysa öyle yoğunmuş ki iş hayatı bu hengamede çok zor olmuş izin alıp da annesiyle babasının ısrarına kulak verip bizleri ziyarete gelmek. Aramızda çok değil, beş yaş kadar varmış. Annesi "Üstünden ırak!.." dedi onun abimle akran olduğunu söylerken. Abimle aramdaki yaş farkı kapandı oysa, biz şimdi aynı yaştayız. Ölüm yaşlanmayı durdurma icadı olmasa da kimse abimin eli bastonlu kırış kırış hâlini bilmeyecek. Neyse işte; Teğmen Cemil, üstünden ırak abim emsal damat adayı, geldiğinde annem mükellef bir sofraya hazırladı ona. Annesiyle babası da o sofradaydılar ama

biliyorum ki annem onca hazırlığı bizim birbirimize takdim edilmemiz şerefine yaptı. Her anne baba evladının mürüvvetini görmeyi istermiş. Cemil'in ailesi bize uygundu her bakımdan, babalarımızın hayatı anlama telaşı bile tıpatıptı. Devlet ve millet meselelerine girdiler mi aynı saça tarak vurup duruyorlardı. Onları dinlerken bir sıkıldı ki içim!.. Hiç bakmadım teğmenden yana. Ara sıra lüzumlu ise girdi lafa. Ne saygılı çocuk, dedi annem onun ardından; babam onu çok beğendiğini söylerken ağzını doldurarak ifade etti bu durumu. Bakındım bir anneme bir babama. Anlatamadım derdimi ikisine de. Anlatmak zor... Zor olması bir yana; hevesleri kursaklarında kalacak, o da başka yana! Öylece sustum kaldım. Bir de babam nasıl zor adamdır, anlatır da anlatır ben ona bir hususta "Olmaz!" dedim mi. Baba sözü ata sözüdür misal, dinlemeyen başını çok duvara vurur. Ertesi gün sabahtan geldi Huriye Hanımteyze. Efendim, dedi; bir baş başa konuşsun gençler, müsaade etsin de beybabası, limonata içip gelsinler şuracıkta bir pastanede. Annemin gözünün içine içine, *hiç olsun ister gibi miyim ben bu işi*, diyerek baktım. Annem bakışlarımı görmezden geldi, öğleden sonra için benim adıma ona söz verdi. Mavi elbiseni giy, dedi annem; çiçekli tokanı tak, ince çorap giy de bacakların çıplak çıplak gitme, önemsemyormuş gibi olur. Mavi elbisemi giydim, çiçekli tokamı taktım fakat ince çorap giymedim.

Ben buluşma yerine gittiğimde o gelmişti önceden, bahçedeki masalardan birine oturmuştu. Saygıyla ayağa kalktı, nazikçe elimi sıktı, masaya buyur etti beni. Ben ona baktım, o bana baktı. Kimsenin bakışlarında bir fazlası yoktu. Birileri ona "Evlilikler böyle olur, heveslenirsin ama hislerin pat diye büyüzmez." demişti de sanki o da bu durumu kabullenmişti çoktan.

Ben gelmeden bir şey almamıştı, şimdi ben gelmişken sipariş verebilirdi, ne içerdim? Ağzım kurumuştu, sıcaktı da hava

fakat bir şey içeceğim dersem bu evlenmeye de gönlüm var demek miydi acaba, o anlama gelmesinden korktum. Bir şey içmek istemediğimi söyledim ona. Sanki aksini söylemişim gibi, annesinin de tembihlediği üzere iki limonata istedi. Ayvalık'ı çok sevdiğinden bahsetti ilk anda. Sık gelmiyordu buraya, Doğu'da vazifeliydi, oralar da -biliyordum işte oraları, ben de kendisinin-kiyle benzer bir vazifeyi icra etmiş de buraya dönmüştüm oradan- karışıkta bu sıralar. Başımı sallayarak dinledim onu, çok uzun anlatmaya mecali kalmamış gibi bir anda sustu, gelen limonatalardan kimsenin içmemiş olmasını tahlil etmeye kalktı.

"Sen istemiyorsun." dedi.

Cılız bir adamdı Cemil; kumral, soluk benizli, boyu benden biraz uzun... Belki yakışıklıydı da ama bilemedim, bir daha ne zaman bir erkeği yakışıklı bulacağımı merak ettim. Hiç mi?

"Ailenin ısrarı sebebiyle mi geldin?"

"Böyle tanışıklıklar bana göre değil." Gururu incinmesin diye söylediğim söz daha mı çok incitti onu diye düşünüp söylediğim sözden o anda pişman oldum. "Sen de belli ki bir göreyim, büyüyünce nasıl olmuş diye gelmişsin." Daha genç, tabiri caizse çocuk yaşlardayken ben görmüştük biz birbirimizi çünkü. Gülümsedi sözlerime. Bir tebessüme yüklediğim anlamlar geldi hatırıma; Cemil'inki nasıl da alelade, herkesinki gibiydi. "Babalarımız birbirini çok seviyor."

"Benim de yaşım geçiyor işte." Mesele bundan ibaret der gibi durumu basitleştirerek koca ağızla kahkaha attı. Ağzının büyüklüğünü de ancak fark ettiğimi böylelikle anladım. Tek başına gülmeye devam etmedi ve durumu toparlamak adına "Ne sıcak yahu böyle!" dedi.

Ali'nin yahu deyişi düştü aklıma. Öfkelenmiş gibi yükselirdi sesi bu sözcüğü telaffuz ederken de çoğu zaman öfkeden eser

olmazdı oysa gözlerinde. Ne kadar az görmüş olursam olayım, gözlerini gördüğüm zamanları kazıdım hafızama, işte böyle olur olmaz çıkıyor o gözler karşıma.

“Kusura bakma.” *Sıcaksa sıcak hava, ne yapalım yani.* “Ben babamın sözünü çiğnemek istemiyorum fakat çok doğru bir zamanda değilim.” Olgun, anlayışlı bir hâlde salladı başını. “Görevimden istifa ettim, geleceğimi başka türlü hayal ederken evlilik fikri çok uzak bana.”

“Geç kalma, derim.”

Abi nasihati, der gibiydi; hayal kırıklığı da yoktu bakışlarında, bir beklentiyle geldim ama o da hiç oldu sitemi de... Belki de çok iyi gizliyordu hislerini, bilemiyorum ki... İnsanları çözemezsiniz, birini bile!..

* * *

Cemil'i geri püskürten kızına karşı açıklamasız küsen babamı görmezden gelmemi söyledi annem. Evlilik denen şey gönül işiydi hem zaten; eğer gönlüme düşecek olsaydı Cemil, Allah benim ağzımı dilimi öyle bir bağlardı ki ben bu işe asla hayır diyemezdim. Bir süre gözüne görünme babanın, dedi annem; nasılsa geçer siniri. Böyledir babam, sözü çiğnendi mi kendince tepki verir ancak bu küslük ne kadar uzun sürebilirdi ki? Ben de annemin sözünü dinlediğim bir sabah erkenden plaja indim. Biraz yüzdükten sonra şapkamın gölgesinde kitabımı okumaya koyuldum. O esnada duydum adıma tanıdık bir sestem. İsimlerini tanıştığımız yer ile birlikte hafızamdan silmek isterken Şule'nin benimle aynı sahilde güneşleniyor olması talihsizlik değildi de neydi? Yıllardır görüşmemiş de hasret kalmışız gibi sarıldık. Yıllarca görüşmesek de özlemezdim onu. Usulen hâl hatır sordu bana, sonra az ötede güneşlenen adamın şi olduğunu söyledi. Evlenmişti!

“Tebrik ederim.” dedim ona, olması gerektiği gibi.

Üç gün olmuştu evleneli, mutluydu, kocasına çok âşıktı filan filan. Buraya balayına gelmişlerdi, beni burada görmeyi de hiç ummazdı, hay Allah! Şaşırmış, sevinmişti beni gördüğüne; evliliği meziyet sayıp bana hava atmayı görev bilinci ile yerine getiriyordu. Maruz kaldığım muameleye katlanırken Şule eli ni çıplak omzuma koyup: “Ben seni severdim, biliyorsun bunu Yasemin.” dedi. Bildiklerim ne abuk sabuk şeylermiş şu hâlde, dedim. Ben Şule’den hiç haz etmezdim ki onun da beni sevmeyi... Tespitim yanlış oldu aslında *onun kendinden başka kimseyi sevmeyi* demeliydim. Başımı salladım, seviyordum diyorsan öyledir, şeklinde malumat vermek isteyerek. “Gidişinin sebebini öğrendiğimde de çok üzuldüm.”

Bunları konuşmak istemiyorum havasını üstümden atmadım. Oysa ne çok konuşmak isteyip de susmuştum bu süreçte. “Kimden öğrendin?”

“Otur otur, ayakta kaldık.” Kumların üzerine otururken bulunduğu yerden kocasına seslendi. “Hayatım, arkadaşım laflayıp geliyorum.” Kocasını güneş gözlüklerinin ardından el sallayarak ona cevap verdi. Tanışma merasimine lüzum görmeyen Şule benimle dedikodu yapmaya pek bir hevesliydi. “Canan herkese anlattı senden sonra. Ali’yle birliktelermiş, sen çok üzülmüşsün, bunu öğrenince istifa etmişsin. Yine de keşke istifa etmeseydin. Ali’nin askerliği çoktan bitti, gittiler işte.”

“Birlikte mi gittiler?” Boğazıma bir yumru oturdu. Ağladım ağlayacağım derken Şule yeni bir havadis verdi bana.

“Oho, o köprünün altından çok sular aktı! Canan, Ali’yi de aldattı. Biliyor musun, Üsteğmen Fuat ile yatmış.” Bizi başkası duyabilirmiş gibi kulağıma fısıldadı bu son cümlesini. “Tanımıyor musun?” Tanımıyordum. Aldatılmışım ama Ali de

aldatılmıştı. *Oh olsun*, diyemedim. “Kazan dairesinde görmüşler onu, herkes ama herkes konuştu bunu.”

“Kazan dairesinde mi?”

“Uygunsuz şekilde hem de. Manyak bu Canan, erkek düşününü derdik ama başka bir şey bu yaptıkları. Çaycıya ne diyor-sun? Kaç kere kıkır kıkır gülerken gördüm onları. Adam bir de evli barklı ayol!” Kınıyor muydu, Canan’ın yaptıkları ile eğleniyor muydu belli değildi. “Hamile kalmış, artık hangisinden olduğunu Allah bilir tabii! Belki Ali’den, artık günahı boynuna! Fakat ben bizzat ağzından duydum bu olaylar ayyuka çıktığında üsteğmenin kendisi dedi bana. Mecbur evlenecek benimle, herkes de duydu şimdi diye adamda bir havalar, bir havalar!” Nahoş bir kahkaha attı Şule. “Kimseye kakalayamadı kendini. Hakkında soruşturma falan açıldı, görecektin Canan’ın rezilliğini Yasemin! “ Eğleniyordu Şule bu anlattıklarıyla, benim de eğleneceğimden emin olduğu sözler sarf etti durdu. Benden istediğini alamayınca da duruldu, derin bir nefes alıp sahte bir tebessümle: “ Ben de eş durumundan Amasya’ya tayin oldum. Yolun oraya düşerse seni de beklerim.”

Mutlaka düşer yolum ve ben de mutlaka gelirim sahtekârlığını yapmadan başımı salladım. Aldığım haberler dağılmama yetmişti.

- 13 -

Ali'yi, bana yaşattığı iyi ya da kötü her şeyi geride bırakalı tam üç ay olmasına karşın başıma gelenleri atlatamadım bir türlü . Ara sıra Mehmet'le telefonlaştığımızda o da buna benzer şeyler söylüyor bana. Annem telefonda konuştuğum oğlan her kimse onunla aramda bir şeyler olduğundan o kadar emin ki babamın duyduğunda kemiklerimi kıracağını söyleyerek tehdit edip duruyor beni. Bu sebepten olacak ki telefon görüşmemiz bitene dek başımda dikiliyor. Babam kahveye gittiğinde annem de bir komşuya kadar gitse Mehmet'e Şule'nin anlattıklarını anlatmayı deneyeceğim ama maalesef annem zebella gibi her seferinde başımda. Ancak Mestan sokak kedileri ile kavgaya tutuştu da iki gün evvel ben de Mehmet'e Hemşire Şule'nin balayı için geldiği sahil ilçesinde benimle karşılaştığını söyledim. "Canan'ın aynı anda bilmem kaç kişiyle yediği haltlar çıkmış ortalığa, daha neler neler..."

"Haberim var." dedi Mehmet. Şaşırdım bunları bilmesine. Nereden, kimden öğrenebilirdi ki bunları?

"Kızma bana ama Yasemin, ben önceki gün Ali'yi gördüm."

Annem kucağında babamın sadık kedisi ile içeri girerken bahçe kapısını kapatarak sokaktaki kedilere söylendi. "Kısır bu hayvan kısır, sizin gibi azman değil." Sınıf çatışması vardı annemin dilinde. Başka zaman olsa bu konuda uyarırdım onu tatlı dille ama Mehmet öyle bir şey söylemişti ki nutkum tutulmuştu.

"Düpedüz beni görmek istediğini söyledi telefonda, ben de onun görüşme isteğini kabul ettim. Kızma ama senin için gittim görüşmeye."

"Ne istiyormuş?"

"Seni! Seni seviyor Yasemin hâlâ." Nasıl sevmekti ki bu? "Kızma, Ayvalık'ta olduğunu söyledim. Bedavut Plajı'na yakınız demiştin ya geçenlerde, oranın adını da verdim. Gelebilir oraya."

"Nereye?"

"Yanına. Nasıl bulur seni bilmiyorum ama bu sıralar plaja yalnız gitmeye bak. Yani annenle baban sıkıntı çıkarır mı bu konuda bilmiyorum şimdi. Kızmadın değil mi Yasemin?"

"Canan ne olmuş?"

"Kendi anlatacaktır sana fakat onu dinlemelisin Yasemin." Annem bakışlarını dikti yine üzerime. "Sen de acı çekiyorsun aylardır ve o da -belliydi her hâlimden- acı çekiyordu."

"Tamam Mehmet." Göğsümün sıkıştığını hissettim ahizeyi kapatırken. Annemin beni sorgulayan bakışlarına maruz kalmamak için odama geçecekken kötü bir haber aldığımı düşündü annem, ısrarcı oldu ne duyduğumu söylemem için ve sonunda ben de ona şöyle söyledim: "Mehmet bir gazi anne, terör gazisi. Benim de orada edindiğim en iyi arkadaş. Şerefli biri, bana zarar vermez, bundan emin ol. Babam tanısa zaten biliyorsun ki çok sever, sırf kaybettiği kolu yeter bunun için."

"Evlenecek mi seninle? Oynatma kendinle kızım."

Anlamadı annem beni. Yüreğim sıkıştı; Mehmet'ten duyduklarımla baş başa kalamamış annemin karşısında mücadele ederken.

"Ben Ali'yi seviyorum." dedim anneme pat diye. Gözleri açıldı annemin, elalı hareleri büyüdü, ne diyor bu kız telaşına düştü. "Mehmet arkadaşım."

"Ali de mi gazi?" Annem panikle elini ağzına kapattı. "Şehit mi yoksa? Ondan mı çıktın geldin? Sevdığını toprağa verdin..." Az kalsın ağlayacaktı annem.

"Yaşıyor anne."

Kalktım yerimden. Ben odama doğru giderken annem ilk şoku atlatmış, başka sorular soruyordu bana. Neciydi, nereliydi, kimlerdendi?... Sahile gidip biraz yüzeceğimi söyledim ona. Eve döndüğümde belki anlatırdım. Ah, annemi öldürecekdim ben bu hâllerimle, ne hayırsız evlattım!

Sahil hınca hınç yazlıkçılarla doluyken bir köşeye serdim havlumu. Sahiden de biraz yüzüp, sonrasında Mehmet'i daha rahat konuşabileceğim bir yerden arayıp ona mevzunun detaylarını soracaktım. Beni aldatmış birine adresimi verdiği göre Mehmet'i bunun aksine inandırmış olmalıydı Ali. Planlarımın hepsi denizden çıktığımda plaj havlunun üzerine bir taşın altına yerleştirilerek bırakılmış notla suya düştü: "Ben sana hiç ihanet etmedim." Böyle yazmıştı Ali ezberlediğim yazı şekli ile. Etrafıma bakındım hızla, yüreğim çırpınmaya başlamıştı çoktan. Kimse, gördüğüm hiçbir yüz Ali'ninki değildi. Son bir umutla arkamı döndüm. Oradaydı Ali, üzerinde kıyafetleri ile mayolu sahil sakinlerinden uzak bir hâlde bana bakıyordu. Sakalları uzamıştı Ali'nin; o üç numara saçları da bir hayli yol kat etmişti, rengi açılmıştı sanki yaza, güneşe inat. Islaktım hâlâ, ona kırgındım

da üstelik ama toparlanıp gidemedim, olduğum yerden kıpırdayamadan bakakaldım öyle ona. “Büyümüştün!” dedi bana yine Ali. Acıyla belki... Gözyaşı ile uyuduğum gecelerle belki... Havlu mu sardım üstüme avucumdan düşünce yazdığı not eğilip aldım onu, çantama attım.

“Saçlarını da kurula.”

Sahte değildi Ali şimdi de öncesinde de. Neydi o zaman yaşadığım, isyanım, kaybetmeyi kabullenişim?.. Diz çöktü yanıma; ıslak saçlarımdan bir tutam aldı, topladı yüzümden. Geri çekildim, kaşlarımı çattım. İçten içe sürdürdüğüm savaşın sonuna gelmiş olsam da temkinliydim. “Mehmet’ten aldım adresini.” Bildiğimi tahmin etmiyordu belki de Mehmet’in “Ali oraya gelebilir.” dediği andan beridir her yere bakıp onu aradığımı da... Ardımdan karaya vuran dalgaların gürültüsü coşkuya tutuldu. Koşuşan, yüzen, oynayan bir yığın insanın hepsi mutluydu sanki bu yaz ilk kez.

“Mevlana’nın sözlerini belki duymuşsundur: ‘Üzülme!’ der Mevlana ve devam eder: ‘Kızma hiç kimseye yaptıklarından dolayı, aksine teşekkür et ihanet edenlere sadakati sana öğrettikleri için. Minnet duy yalancılara doğrunun farkına varmanı sağladıkları için. Seni mutsuz edenlere dua et, sana mutluluğu daha derin hissettirdikleri için. Herkesi sev, tümü yaşamına bir anlam kattığı için. Hayat bu yüzden daha güzel, siyahlar beyazı fark ettirdiği için.’” Gülümsedi Ali, yıllar geçmişti sanki yahu görmeyeli onu, yıllar!..

“Ben sana ihanet etmedim Yasemin.” Sitem doldu gözleri bu defa. “Seni üzdüm ama ben de çok üzüldüm. Yanlış anlama ihtimalin olduğunu düşünmemiştim. Senden bazı şeyler gizledim, evet ama bunları sen üzülme diye gizlemiştim. Seni kaybedeceğimi düşünsem nefes almazdım.” Kuşkularım, kuş olup uçmadı

bir anda; onları def edemedim içimden. “Giyin hadi.” Gözlerini kaçırdı benden, rahat edeyim diye besbelli. Elbisemi geçirdim başımdan, saçlarımı kurulamadan topladım. Gizlenmiş bakışları çıktı yerinden. “İnanmıyor musun hâlâ bana?”

“Herkes aranızdaki şeyi öğrenmiş.”

“Aramızda bir şey yoktu.”

“Ali’ye de ihanet etti Canan, dedi Şule.”

“Kim bu Şule?” Canhıraş bağırdı bana. “Ben Mehmet konusunda sana inanmadım mı? Aynı kişiler seni de onunla anmadı mı?”

“Ben gözlerimle gördüm.”

“Neyi?”

“Sarıldın ona.” Başını iki yana salladı, gördüğümü bile inkâr edişi üzerine onu sarsmak, ona vurmak istedim. “Ağladı. Senden aşk dilendi ve sen de sarıldın ona.”

“Ben ona hiçbir şey vadetmedim. Sen gördüğünü başka türlü anlamışsın. Canan sırf senin arkadaşın diye ben onun... Yase-min, bana inanmak zorundasın!”

“Değilim.”

“Seni seviyorum, sen de beni seviyorsun.”

Sevmiyorum seni diyemedim. “Hademeler Canan’ı sizi gördüğüm yerde bir askerle uygunsuz gördüklerini söylediler, anlattım bunu sana; bendim o demedin.”

“Ben değildim çünkü. O adam ben değildim. Başkasıydı. Yanlış şeyler yaptı Canan, yanlışlar yaptı. Senin yanına, eve geldiğim o gün Canan karşıladı beni terminalde, eve kadar getirdi beni, sonra döndü işine. O zaman görmüş bizi komutan. Canan bizim komutanla görüşüyormuş kömürlükte de çarşı otelinde

de. Anladın mı, o ben değildim, ben olamam, ben seni sevdim, seviyorum!”

“Üsteğmen Fuat mı?” Kabullenircesine salladı başını. Toparlanıp kalktı ayağa, çantamı alıp ben de kalktım. Konuşmadan yürüdük, yola çıktık.

“Sahil Oteli’nde kalıyorum.” dedi Ali, birlikte yürürken.

“Bana inanacağından emin olduğum için gelmedim bu kadar yolu. Emin olamadığım için de yanımda bir şey getirdim.”

Ne getirmiş olabileceği gelmedi bile aklıma. Pantolonunun cebinden dörde katlanmış bir kâğıt uzattı bana. “Canan’ın yazısını tanır mısın?” Birçok defa aynı çizelgeye hasta bilgisi girdiğimiz için onun yazısını pekâlâ tanırdım. Elinden kâğıdı aldım, bu bir mektuptu. Canan tarafından Ali’ye yazılmış bir mektup.

“Bana inandığını duymadan buradan gitmeye niyetim yok. Senden vazgeçmeyeceğim asla. Sahil Oteli’nde, 306 numaralı odada kalıyorum. Mektubu okuduktan sonra fikrin değişirse beni orada bulabilirsin.”

“Nereden bileceğim senin bu aşka karşılık vermediğini?”

“Sence o kadar ayran gönüllü müyüm ben?”

“Bilmiyorum Ali, tanıdığım adam bana ihanet etti diye aylardır ağlıyorum ben. Şimdi bir çırpıda ‘A, her şeyi yanlış anlamışım!’ dememi bekleme benden.”

Kırıktı bir yanı Ali’nin; mahzun, üzgün ve belki de uzun süre yolculuk yapmış olmaktan dolayı çokça yorgun. Söylediklerimin üzerine başka sözü kalmamış gibi döndü bana arkasını, ağır ağır uzaklaştı yanımdan.

“Sevgili Ali,

Sana daha iyi koşullarda veda etmek, en azından bir defa bile olsa sana sarılıp senin kollarında teselli bulmak isterdim. Kalbinde başka bir kadının varlığını bilmeme rağmen bunu senden istemem kendime yaptığım en büyük kötülük belki de. Engel olabilseydim hislerime bugün sana veda etmiş biri olduğum için her şeyi değiştirmek isterdim. Tutkularım aslında eksikliğimden de Ali. O kadar güdüktü ki hayatım, birileri beni gerçekten sevsin istedim. Birileri beni gerçekten sevmekken hakiki sevgi ne demekmiş, bunu da seninle tanıdım. Yasemin konusunda fikirlerim değişmiş değil, onun Mehmet ile o denli yakından ilgilenmiş olmasının nezdinde çok da farklı açıklaması olamaz. Onun seni sahiden sevdiğini de sanmıyorum. En azından benim seni sevdiğim kadar onun sevmediğine neredeyse eminim. Dünya bu, kimse sevenini sevmiyor. Sana geri döner mi Yasemin, dönse bile sen onunla mutlu olabilir misin; bunlar hep muamma. Ben mutlu olmanı isterim. En çok da birlikte mutlu olalım isterdim ama sen bana dilediğim kadar yakın olamadın, şu köhne kalbimi doldurdun, taşırdın da güldüremedin yüzümü. İyi birisin. Bu iyiliğin seni herkese inanan kişi yapıyor. Beni de bu iyilik hâliyle sardın sarmaladın ya, belki de bu yüzden oldu olan. Ne babası ne abisi tarafından sahiplenilmiş bir garibana ilk kez bir erkek, karşılığında menfi beklentilere girmeden bir dolu iyilik yaptı ve onu da elbette kendime en yakın bildim. Keşke sevseydin beni Ali, keşke!.. Ben her şeyini kaybetmiş bir insanım. Babam öleli yıllar oldu. Bir üvey babam var yanına dönmeyi hiç istemediğim. O yüzden biraz yüzü güleni beni kurtarır onun yanında yaşamaktan umuduyla sevdim. Sahici sevmek değildi belki bu, ama zararsızdım ve sonunda asıl zarar gören oldum. Keşkelerim çok. Biri de seni Yasemin'den evvel tanıyamamış olmam. O zaman severdin beni.

Her şey için sana teşekkür ederim. Elimden tutup beni o doktora götürdüğün, odaya çıktığımda baş ucumda beklediğin, hatalarımdan dönmem için çabaladığın için. Başaramadım bunu fakat başarabilseydim tek emelim mutluluk adınaydı. Beni bulamayan mutluluk senin olsun Ali, bir ömür dilediğin gibi yaşa. Canan.”

Bir bankta okudum Canan'ın mektubunu. Bilmediklerim vardı hâlâ çokça, Ali'den dinlemeye ve inanmaya çoktan razı olduklarım. Hay Allah, her şey birbirine karıştı şimdi gördün mü, diyecek bir elem de yaşamamıştım ki ben. Yazık mı olmuştu şimdi onca sızlanmaya, göz yaşına? Biraz hızlı gidersem otele girmeden yakalarım onu sandım. Biraz da bekledim hatta otelin önünde ancak sonunda pes edip girdim içeri. Lobideki görevliye görünmeden de çıktım yukarı. Üçüncü katta Ali'nin odası olduğunu tahmin ettiğim yerde durdum ve ona neler söyleyeceğimi hiç planlamadığımı fark ettim. Aşkın randevu defteri yoktur velhasıl, çaldım kapıyı. Henüz gelmiş olmalıydı odasına ve beni görmeyi de bu kadar erken beklemiyordu belli ki. Birkaç gün mühlet vermişti bana içinden belki de. Sarıldım Ali'ye, özlemiş kokumu demedimse de özlemişim kokusunu. Ağladım. Ağlarken teselli edeniniz hazır ise daha kolay ağlarsınız. Kapıyı kolayca kapadı Ali, içeride kaldım. Yüzümü sevdi; yanaklarımı, yaşlar damlayan gözlerimi, sızlayan dudaklarımı. “Otur!” dedi, beni oturttu. Kendisi de yanıma oturdu, yüzünü döndü yüzüme, ellerimden tuttu, avuç içlerimden öptü üst üste. Gülümsedi ben ağlarken. Bir daha, bir daha sarıldı bana durup durup. Oh be dercesine derin derin nefesler aldı. Sonunda da “Şimdi gülmelisin, artık mutluluk zamanı, kavuştuk, geride bıraktığımız her şeyin içinden iyi olanları ayıklayıp diğerlerini atmalıyız. Anlaştık mı?” Anlaşmıştık. Yüzümden sildi yaşları, ben ona Canan'ın

mektubunu uzattım. Almadı. Onun için bir hatırası yoktu, mektubu sırf ben de okuyayım diye getirmişti.

“Senin için önemliymiş ki o kadar iyilik yapmışsın ona.”

“Komutan istemişti, bizi görmüş demiştin ya işte. Orada nefes alma deseler almıyorduk biliyorsun. Kürtaj için doktor ayarladı üsteğmen ve ben de ona refakat ettim.”

“Ne zaman oldu bu?”

“Kışın sonuna doğru, biz dağda iken.”

“Ben seni beklerken?..”

“Her şeyi o herif ayarladı. Gören, duyan olursa Hemşire Canan Ali'den çocuk aldırды desin diye. Ben seni kaybedeceğimi bilsem sonunda askerliğimi yakardım. Benim için Canan sadece seninle anlamlıydı, başka türlü de olamaz.”

“Neden buluştun onunla kazan dairesinde, sizi gördüğümde nasıl haberleştiniz de görüştünüz, ne maksatla?” Hesap sormak içindi bu sözlerim fakat ona çıkışmadım, izahatı vardır mutlaka diyerek ve sabırla sordum.

“Buluşmadık. Sana not yazmıştım, rastlaştık. Bana neden yalan söyledin, dedim ona Mehmet hususunda. Bu kadar.”

“Sana seni sevdiğini söylüyordu, umut vermedim sana diyordun.”

“Vermedim.”

“Bana neden söylemedin?”

“Ev arkadaşındı, iki ayımız kalmıştı ve bunu sana söylemem mantıklı değildi.

Yanlışmış bu kararım ama bunu şimdi anlıyorum. Her şeyi bilseydin bu kadar üzmüş olmazdım seni.”

“Ben de seni üzdüm.”

“Geçti.”

“Ne oldu peki Canan’a?”

“Görevden alındı sanırım. Adı çaycı ile çıkınca bana dışarıdan bir mektup yazmış, sen gideli çok olmamıştı, senin mektubunun peşinden geldi onunki de. Herkese üsteğmenin bir sapık olduğunu anlatmış. Adını, bilgilerini, her şeyini açık açık yazmıştı mektupta. Sonra herkes de her şeyi duymuş zaten. Terhis olduğum gün geldi, beni otobüs terminaline kadar uğurladı. Görevden alacaklar beni, herkes vebalıymışım gibi bakıyor bana, dedi. Solgundu, üzgündü. Kendine en büyük zararı yine kendi verdi. Maalesef...”

“Oysa ilk zamanlar severdim ben onu.”

Elini omzuma koydu, Canan adına teselli etmek üzere anlayışla baktı yüzüme ve bana başka bir şey söyledi Ali: “Tenin ne kadar esmerleşmiş.” Ürperdim. Elbisem hem kısa hem açıktı, sahilden kalkıp gelmiştim ben buraya. “Yakışmış.” Utandım böyle şeyleri direkt söylemesinden, bakamadım gözlerine o anlarda. “Ne zaman döneceksiniz İstanbul’a?” Parmak uçları omzumda belli belirsiz hareket ediyor olsa da aramızdaki o ılık çekime direnerek baktım gözlerine.

“Eylülü bulur.”

“Annene bahset benden. Babana nasıl söyleneceğini en iyi o bilir. Döndüğünüzde ben de annemi, ha belki erkek olarak da dayımı getiririm, tanışırız.”

“Hemen mi?”

“Benimle evlenmek istemiyor musun?”

“İstiyorum!”

Davul zurna çaldı sanki kapıda; kalk gidelim hadi, dedim Ali'ye de. El çırpın çocuklar gibiydik. Tebessümünü zoraki tutturuyordu, sağdan soldan daha da büyümesin diye hafiften yakıyordu uçlarından.

"Bizim ev iki katlı; alt katta, mutfağın hemen yanında bir oda var, babaannem kalırmış eskiden o odada, şimdi inip çıkamıyor diye hep yukarıda, ilk seneler orada kalırız. Hep birlikte zor olur ama..."

"Olsun ben çalışırım zaten, koca ev neye gerek?"

"Çalışır mısın?"

"Sen karını çalıştırmaz mısın yoksa?"

Gözlerimdeki korkuyu gördü o vakit Ali.

"Ben karımı severim." Saçlarımı okşadı usul usul. "Ne isterse, nasıl isterse öyle olur. Çalışmak istiyorsan çalışırsın. Ben istemezsin sanıyordum. Sevmiyordun işi diye."

"Para kazanmak lazım geleceğimiz için. Çocuklarımız olduğunda..." Tutamadı kendini vaatlerini duyunca arzuyla öptü dudaklarımdan. Yangın yeri oldu ortalık, bir otel odasında omzumdan yere düşmüş çantam az ötede, yerdeydi ve ben de üstünde yüzlerce insan yatıp kalkmış bir yatağın kıyısında kalmıştım. Öpülmüştüm. Ne de güzel öpmekti o. Kızdım mı diye çekti kendini Ali, baktı gözlerime, benden medet umarak dokundu kızarmış yanaklarıma.

"Sevmek..." dedi titreşen sesi ile. "Arayıp durduğun kayıp eşyani bulmak gibi. Buldum mu sahi, buradaymış oysa, ne aramıştım be dedirten türden değil mi?"

"Benziyor."

"Seni merak etmezler mi evden?"

"Etmezler, bazen böyle evden çıkıp hava kararana dek kahrım denizde. Onlar benim kadar kalamıyorlar sahilde. Bir de babamın tansiyonu yükseliyor bu sıralar, ondan dolayı güneşe çıkmaz oldular."

"Karanlığa kadar yanımda mısın?"

"İstersen..."

"İstenmez mi bu hiç, deli misin sen? Senin kadar istediğim hiçbir şey olmadı benim. Sen bana kaybettiğim her şeyin telafisi adına verilmiş bir armağansın Yasemin."

Armağanlar öpülürdü, böyle öğretti bana Ali. Bir daha öptü. Dudakları değdi her yanıma. Yüzüme, gözüme, boynuma... Ne sıcaktı mevsim. Damdan düşer gibiydi ellerinin verdiği huzur. Elbisemin önce bir askısını, sonra diğerini indirdi. Durmak nedir bilmemektir aşk o an, hasretin koynunda ne yaptığını bilmemek... Sedef kakmalı sandıktık birbirimiz için ve ne çıkacak içimizden diye uykularımızın kaçtığı bir sabahıydık. Sevişmek nasıl olacak diye merak ederdim hep. Sevişmek sıcak olurmuş, sevişmek kan ter içinde olurmuş, sevişerek avununca anlamıştım bunların her birini. Bir ben vardım şimdi ve bir de Ali... Gündüz gözüne yıldızlar döşemişlerdi gökyüzüne. Bordo renkli perdelerin arasından sızan güneşin eline bayrak vermişlerdi sallasın diye. İlan ediyordu herkese *kimse duymasın* diye fısır fısır. Aşk, dedi bana her seferinde; kocaman kocaman aşk. Yorgun argın bedenim gizlenince onunkine biz anladık ki bu hâlde sözcüklere lüzum kalmadı.

Ali'nin sırtında, göğsünde birbirine benzer ama birbirinden bambaşka yara izleri vardı. Kollarının arasındayken çıplak şekilde, ne açlık ne susuzluk varken bundan sonrasında bana, dokundum o yaraların her zerresine parmak uçlarımla. *Bunu sana kim*

yaptı, diye sordum içimden. O, yara izlerine dokunan parmağı-mı öperken ben uzanabildiğim en yakındaki karanlığı öptüm.

“Çok acımış mıydı?” Sımsıkı bastırdı beni kendine. “Kim yaptı bunu sana?”

“Adını mı soruyorsun?”

“Adını hatırlıyor musun?”

“Hiç duymadığım isimlere ait oldukları için hayır...”

“İşkence yapmışlar sanki sana.”

“Abine de mi yapmışlardı?”

“Bilmem.”

“Hiç içeri girmediyse yapmamışlardır.”

Başımı kaldırdım, o zaman tam alnımdan öptü beni. “Sek-sen bir yılında içeri girdim, cezamı çektim ve çıktım.”

“Hapse mi girdin?” Başını salladı. “Neden?”

“Terör suçu dediler, siyasi suçlu dediler. Tam olarak hangisi, bunu bilmiyorum. Bana sorarsan vatanseverdik hepimiz. Sadece başka türlü kurtarırız vatani diye...”

“Kaç yaşındaydın ki o zaman sen?”

“On sekiz. Korktun mu benden yoksa hapse girdim diye.” Başımı iki yana salladım. “Ceza almadım, yani tutuklu olarak kalmadım. Sorgulandım uzunca bir süre ve sonra da serbest bırakıldım. Mahkemeye bile çıkarılmadım.”

“O yüzden değil de...” Başımı göğsüne bıraktım, küçüldüm yeniden. “Abim... İçeride insanlar kan işiyor anne, demişti; ba-bam paşalara inanıyor diye kızıyordu da bunu söylerken. Annem de ona sus oğlum, sus, diyordu. Hani o zamanlar da biz hapisler-de işkence yapmıyoruz diyorlardı televizyonlarda.”

“Annem de hep inanırmış o söylenene.”

“Çok mu kötüydü Ali? Abim anlatırken ağlayacak gibiydi. Küçüktüm ben. Çocuk sayılırdım daha, anlayamadığımdan olanları ‘Abim neden kendini hırpalıyor ki?’ diyordum kendi kendime. O gün gitti abim. Bir daha da dönmedi. Hep aklımda ‘İçeride kan işiyorlar!’ deyişi. Şimdi yaşasa ve seni tanısa... Ne istediler sizden Ali? “

“ Benden babamın toplantı yaptığı adresi vermemi istediler. Örgüt evi diyorlardı onlar adına, babamlarsa ‘Nevbahar’ diyordu. Yani öyle şifreli isim takarlardı. Her şeye... Babama ‘Yoğurtçu’ derlerdi. Birkaç kez o evden bana verdikleri adreslere paketler götürmüştüm. Silah taşımışsın, dediler bana. Paketler ufaktı, hafıftı; silah olsa içlerinde anlardım. Taşımadım, bilmiyorum, görmedim, dedim her seferinde. Örgüt evinin adını söyle de salalım seni, dediler; bir daha sana vurmayalım, yakmayalım canını senin.”

“Polisler mi?”

“Asker de oluyordu sorguda. Komutanım, diyorlardı, oradan biliyorum olduğunu. Gözlerimizi bağlarlardı sorgu sırasında. Benim gözümü ilk kez babamı görmem için açtılar. Ne kadar perişan olduğunu görürsem örgüt evi dedikleri Nevbahar’ın adresini verebilirdim onlara. Babamın göz kapakları şişmişti. Dili yanmıştı, hep dışarıdaydı; konuşamıyordu, bunlar çok ağır şeyler Yasemin. Kimseye anlatmış da değilim bunları bugüne kadar. Sana... Ne bileyim sana neden anlattıysam, neyim var neyim yoksa bil diye işte. Korkma benden diye bir de. Ben kimseye zarar vermedim diye. Ama onlar... Benim babamı öldürdüler ve dediler ki hapishane şartlarından öldü. Benim babam işkenceden öldü. Gözlerimin önünde ve bana dışarıda bunları anlattırsan seni yeniden içeri alırız dediler. Orası gördüğüm tek

cehennem. Bir daha dünya batsa bile kılıcı kıpırdatmam. Devrimi de batsın, vatan bekası da! İflah olmayız biz zira baksana olan hep emekçilere oluyor. "

" Sonunda Nevbahar'ın adresini vermiş miydin? "

" Vermedim. Yirmi beş gün sonra babam ölünce salıverdiler beni. Babamın öldüğünü bildiğim hâlde arkama bile bakmadan çıktım oradan. Eve kadar da polis otosu ile bıraktılar. Ayak tabanlarını parçaladılar insanların o duvarların arasında. Kimse yürüyemiyordu; herkes sürüklenerek hücrelerine gidiyor, sürüklenerek işkence odalarına alınıyordu. Babamın cenazesinde bile yürüyemedim ben ama sorana ateşin üstüne düştüm, dedim. Sus, dedi annem; aman ha kimseye bir şey deme, bu defa seni de öldürürler. Korktum, yalana gerek var mı? Çok yürekli adamlar vardı içeride, babam gibi ölümleri uğruna arkadaşlarını satmayan niceleri orada öldü gitti. Kimileri ikinci günde ötüyordu polise. Hiç kızmamalı öylesine de çünkü dayanılacak türden bir şey değildi ki bu! Bir hücreye koymuşlardı beni ilk günler. İşkencenin de ortamın da yabancısıyım. Bir abi vardı yanımda; şimdi yaşıyor mu, yoksa öldü mü; hiç bilmem. Safça bir adamdı. İki çocuğu varmış; ellerinden öperler, dedi bana. Konuşmuyorum ki yanlış bir şey söylerim de yine döverler diye. Elektrik veriyorlarmış buna. İki çocuğum var benim, bana bir şey olmaz da sen gençsin, çocuğun da olmaz buradan çıkınca demişti. Korkmuştum ulan ya sahiden çocuğum olmazsa diye. Sonra, yani günler sonra işkenceler artınca dedim ki bu dünyaya çocuk getirmek zaten hata. Orada, Yasemin, iyiye dair tüm hislerini kaybediyor-sun. Çığlıklar duyarım hâlâ zaman zaman uykumda, avaz avaz bağırırlar... Nevbahar, der fısıltılı bir ses; Çengelköy desene oğlum, der. Babam olur bu. 'Söyleyeyim mi baba?' diye hiç sordum oysa ona. O da 'Oğluma dokunmayın, o hiçbir şey bilmiyor.'

hiç demedi. Dese de faydasızdı zaten, onun bana karşı zaafı olduğunu anlarılarsa oradan göndermezler beni diye korkuyordu, bunu biliyorum. Bizi yalnız bıraktıkları nadir anlarda babam bana aklına mukayyet ol, derdi. Aklımı yitirmedim de sana kadar umudumu yitirmiştım.”

“Çok acı şeyler bunlar. “

“Ağla ama sümüğünü silme sakın üstüme.”

Güleyim diye söylemişti ve bu sözleri işe yaramıştı. Gözlerimden akan yaşlarla güldüm.

“Devrimciler öldü Yasemin, kalanlar çürük yumurtalar. Ha, bana sorarsan devrim yapsaydık da başkaları ölecekti bu defa. Mühim olan ne biliyor musun?”

“Bilmiyorum.”

“Kadere yeniden inanmam. Bak aşk ilaç oldu geçmişime. O kadar güzelsin ki...” Göğsü inip kalktı derin bir nefesle. “Annene hemen söyle.”

“Tamam!”

“Senden ayrı uyumak da uyanmak da istemiyorum artık. Bana helal olmalısın bir an önce. Sen büyürken senin yanında olmalıyım.”

“Hepsi için yataktan çıkmalıyım.”

“Çık.”

“Gözlerini kapat öyleyse! Utanırım ben.”

İki eliyle gülerek kapattı gözlerini. “Oysa bu aşamayı geçmiştik biz az önce.”

“Açma sakın.”

Bir çırpıda çıktım yataktan. Kıyafetlerimi toparlayıp giymeye başladım.

“Ben giyinirken sen bakabilirsin mesela.”

“Sus Ali ya, utandırma beni!”

“Utanılacak ne söyledim acaba?”

Giyinince tamamen, haber verdim ona giyindiğimi ve sonra da edebimi takınıp döndüm arkamı. Giyinince o da haber verecekti bana ama vermedi; ardımdan sarıldı, saçlarımın arasından boynumu öptü defalarca. “Yarın sabah döneyim ben, dükkanı boş bırakmaya gelmez. Sana numaramı bırakayım, sen de bana ver buradaki ve İstanbul’daki evin numarasını. Mesele hallolur olmaz haber ver bana.”

“Anladım, çok acelemiz var fakat ben çok geç kaldım. Hem üstelik annem ben ona anlatmadan başka şeyleri de anlayabilir diye korkuyorum.” Ellerini çekti üstümden, döndüm yönümü. “Anlaşılmaz değil mi?”

“Ne anlaşılmaz?”

“Yaptığımız şey.”

Kahkahayla güldü bana, bozuldum biraz gülüşüne. Çantamı aldım, çıktım odadan. Peşimden geldi, birlikte çıktık otelden. Yürüdüğüm tarafa doğru yürüdü yanımda ama ben mütemadiyen sustum. Sonunda bizim sokağa varmadan durdurdu beni.

“Kızacak ne var bunda da surat asıyorsun şimdi bana anlamadım ki!”

“Ben gayet samimi bir soru sordum.”

“Samimiyetinden şüphem varsa gözüm çıksın.”

“Allah korusun.”

“Bir şey anlamazlar, korkma sen de. Anlaşılacak bir şey değil üstelik bu. Sen ve ben... İki kişilik şahane bir sır sadece.”

Utandırdı yine beni pervasızlığıyla. "Seni özleyeceğim Yasemin, deli gibi hem de. Bildiğim, anladığım tek şey sensin bundan böyle."

"Benim de sensin."

* * *

Annem gözlerini çipil çipil kırıştıtararak baktı bana. Böyle şey babama nasıl söylenirdi, aklı hiç almıyordu. İstanbul'a gidince söylemekti en doğrusu, hem belki de teyzem girerdi devreye, severdi babam nitekim onu. İstanbul'a varana dek bekleyecek sabrım yoktu oysa, babam bir an önce bu konuda ne düşündüğünü söylemeliydi. Annem hayırlı işlerin hiç aceleye gelmeyeceğini söyledi. Zaten seviyorsa beni Ali beklerdi. Hem hasretler büyütürdü sevmeyi.

"Öyle de anne, beklenecek bir durum yok ki! İşi var, gücü var; askerliğini de yaptı. Teğmen Cemil değilse de Mezeci Ali yani."

Burun kıvırdı annem bu sözlerime. Hem uzun zamandır öğrenmek istediklerini benden duymuş olmaktan ötürü rahat hem de hikayenin kahramanı mezeci diye rahatsızdı. Ne demekti ki mezeci? Anneme bildiğim tüm mezeleri saydım. Susturdu beni sonuna doğru.

"Oğlanın evi barkı var mıymış ya Yasemin? Para sıkıntısı çekeksen baban hayatta vermez."

Ali ile konuştuğumuz konular arasında onun maddi durumunun boyutu yoktu. Mezeci ne kadar kazanırdı, bunu bilmiyordum ben mesela. Anneme abartarak anlattım. Memlekette arazileri vardı, birkaç seneye satıp büyük bir ev yaptıracaktı Ali ama o zamana kadar ailesinin iki katlı evinin alt katı bizim olacaktı. Mutfağın yanında oda varmış demedim anneme, kocaman

Utandırdı yine beni pervasızlığıyla. “Seni özleyeceğim Yasemin, deli gibi hem de. Bildiğim, anladığım tek şey sensin bundan böyle.”

“Benim de sensin.”

* * *

Annem gözlerini çipil çipil kırpıştırarak baktı bana. Böyle şey babama nasıl söylenirdi, aklı hiç almıyordu. İstanbul’a gidince söylemekti en doğrusu, hem belki de teyzem girerdi devreye, severdi babam nitekim onu. İstanbul’a varana dek bekleyecek sabrım yoktu oysa, babam bir an önce bu konuda ne düşündüğünü söylemeliydi. Annem hayırlı işlerin hiç aceleye gelmeyeceğini söyledi. Zaten seviyorsa beni Ali beklerdi. Hem hasretler büyütürdü sevmeyi.

“Öyle de anne, beklenecek bir durum yok ki! İşi var, gücü var; askerliğini de yaptı. Teğmen Cemil değilse de Mezeci Ali yani.”

Burun kıvırdı annem bu sözlerime. Hem uzun zamandır öğrenmek istediklerini benden duymuş olmaktan ötürü rahat hem de hikayenin kahramanı mezeci diye rahatsızdı. Ne demekti ki mezeci? Anneme bildiğim tüm mezeleri saydım. Susturdu beni sonuna doğru.

“Oğlanın evi barkı var mıymış ya Yasemin? Para sıkıntısı çekeksen baban hayatta vermez.”

Ali ile konuştuğumuz konular arasında onun maddi durumunun boyutu yoktu. Mezeci ne kadar kazanırdı, bunu bilmiyordum ben mesela. Anneme abartarak anlattım. Memlekette arazileri vardı, birkaç seneye satıp büyük bir ev yaptıracaktı Ali ama o zamana kadar ailesinin iki katlı evinin alt katı bizim olacaktı. Mutfağın yanında oda varmış demedim anneme, kocaman

kat dedim. Ödüm kopuyordu böylesi meseleler sorun hâline gelecek diye.

Annem babama hemen söylemedi ama onu o kadar didikledim ki en sonunda anneme Ayvalık süresini kısaltıp eve dönelim dedirttim. Babama açıklayacağımız gün teyzemi de çağırdık bize. Eniştem, teyzem, biz derken sözü teyzem devraldı ve annemden duyduğu belli olan cümleler ile Ali'yi anlatmaya başladı. Askerdi, orada tanışmıştık, ciddiye, zaman kaybetmeden yuva kurmak istiyordu, babası da yoktu oğlanın, sorumluluk sahibiydi, aslan gibi delikanlıydı Ali. Babam hoşnutsuzdu meseleden, hep ters ters baktı bana. En sonunda da: "Anlaşıldı senin derdin." dedi. "Çağır pazar günü gelsinler. İlk gelmede kız vermem haberleri olsun. En az üç kere çiçeğini, çikolatasını getirecek."

Babam söyle dediğinde arayıp söylemek lazım olsa da sıktım dişimi. Ertesi gün Eminönü'nden vapura bindiğim gibi indim Üsküdar' da. Daha yürümeden dükkanın yerini sordum bir iki kişiye, bilemediler. Üçüncü kişi kendi evini tarif eder gibi kolayca anlattı. Çok sürmedi, yolu çıkaramayınca bir kişiyi daha bulup sordum. "Ben Mezeci Ali'yi arıyorum." dedim.

"Dükkanı mı, Ali'nin kendisini mi?" diyerek imalı bakışlar attı yaşlıca bir adam bana. Ali'nin dediği gibi herkes onu tanıyor-muş buralarda, diye sevindim.

Verandalı, önünde iki çift masa ve her masada ikişer sandalyenin durduğu ufak bir dükkândı Mezeci Ali. Solgun, eski levha Ali'den evvel asılmıştı belli ki. Dükkanın önünde durup kapıdan girmekle girmemek konusunda hemen karar veremediğim saniyelerde başını ensesinden bağladığı tülbentle örtmüş, kara gözlü, orta yaşlı bir kadın içerden çıkıp "Buyurun!" dedi. Beni müşteri sanmıştı ve ben ise onu daha ilk görüşte tanımıştım. Ali'nin annesi yorgun bir bedeninin eseri düşük omuzları, ayak bileklerine

dek uzanan mutaassıp basma elbisesi ile bir hamle yapmamı beklerken ona doğru yaklaşıp onun elini öptüm. Neye uğradığını şaşırmış görünen kadının yüzüne bakarak ona "Ben Yasemin." dedim. Ali'nin dediğine göre tanıyacaktı annesi beni tek bir isimle çünkü onlara o kadar çok bahsediyordu ki benden. Yanıltmadı beni Ali, söylediklerinin doğruluğundan şüphem olduğundan değil de dilinden duyduklarıma dünyasına girerek şahit olmak beni gururla donatıyordu.

"Ah, benim güzel kızım!" dedi kadın. Neydi adı annesinin? Bunu bana hiç söylememişti ki Ali. Annelerin adı olmazdı aslında, anneydi işte. "Hoş geldin, sefalar getirdin." İçten bir tavırla sarıldı bana, sıcacık... İçeri davet etti beni, tuttu elimden, heyecanlıydı görmeye değer şekilde ve ben de heyecanlıydım, uçuş uçuş...

"Ayşe, koş! Bak, kim geldi!"

Tezgâhın arkasından çıktı Ayşe. Simsiyah saçlarının altında bembeyaz tenli, dünya güzeli bir kızdı. Annesinin lafı üzerine bana *bu kim ki*, dercesine bakıyordu.

"Yasemin, yengen!" Utanmama sebep oldu takdim edildiğim yeni sıfatım fakat Ayşe benden daha utangaç, ne yapacağını bilmez bir sevinçte olunca unuttum kendimi. Elimi uzattım tanıştığımıza memnun olduğumu söylemek için. İçtenlik kokuyordu buram buram her biri ve onlar hiç de resmîyetle el sıkışacak kadar mesafeli bulmuyorlardı beni. Sarıldı Ayşe de bana tıpkı annesi gibi. Oturduk içerideki masalardan birine. Aç mıydım, önce bu soruldu. Değilim, dedimse de bana tek tek var olan mezeleri saydı. Tok olduğumu ısrarla söyleyince Çerkez tavuğu getirmesini söyledi Ayşe'ye Ali'nin annesi: "Ye bak, böylesini yememişsindir." övgüsüyle Çerkez tavuğunun yanına iki üç tane içli köfte ile porsiyon yaptı bana. Daha da yedirmek istiyordu

esasen, mesela ben Ali'nin ciğerini hiç yemiş miydim? Soruydu işte, nerden yiyecektim. Akşama doğru taze çıkacaktı ciğer, kasaba kadar gitmişti Ali de, oradan da babaannesinin emekli masasını çekip gelecekti. Yürekten dua etti inşallah geç kalmaz diye. Katıldım duasına. Pek yiyemedim diye zayıf olduğumu söyledi, yiyecektim ki kan can olacaktı.

“Burası kızım...” dedi bana dükkânın içini işaret ederek “Ta rahmetli kayınpederimden kalma. Ben bile ilk gelin geldiğimde dediler ki sen hiç Mezeci Ali'nin ciğerini yedin mi? O da nefis ciğer yapardı. Yağı çekmeden nasıl kızarıyor ki bu, derdim; yumuşacık da böyle. Şimdi biliyorum usulünü ama yine de yaptığım Ali'ninki gibi olmuyor. Onda dedesinin eli var. Rahmetli babası da yapamazdı onlar gibi. Ali isminin kerameti belli ki. Ziya da benim babamın adı.”

“Biliyorum.”

“Diğerlerini de biliyor muydun? Anlatmıştır tabii Ali sana, kafanı şişirdim.”

“Olur mu öyle şey? Anlatın rica ederim.”

Ye, ye diye ısrarına dayanamayıp birkaç lokma yesem de onun istediği kadar iştahla bitiremedim ikramlarını. O zaman tatlı yerdim herhâlde, değil mi? Yemem, diyemedim. Tatlı çıkar-mazlardı her zaman; sadece cumaları, cuma namazından çıkan-lardan bir grup gelip tatlı yerdi orada. Bugün fırın sütlaç vardı şansıma, elleriyle yapmıştı.

“Elinize sağlık.” dedim. Duvarda asılı pek çok siyah beyaz fotoğraf çerçevesine baktım tatlımı getirene dek o. Ayşe de karşımda oturmuş, iki çift laf etmeden beni izliyordu. “Babanızın fotoğrafı var mı bunların içinde?” Kalktı Ayşe yerinden, hemen karşı duvardaki çerçeveyi işaret etti. “Bu, babam.” *Kibar bıyıklı,*

derdi teyzem bıyıklarını bu şekilde uzatana. Süveterinin içinden sivri yaka gömleği ile ciddi duruşlu bir bey tek başına bana bakıyordu. "Abim, babama benziyor değil mi?" Gözleri annene, demedim; olumlu anlamda başımı salladım. Babalarının yerine koyduklarından abilerini hayal kırıklığı olurdu Ali'yi babasına benzetmeyişim. Sütlacım geldiğinde Ayşe, babasının fotoğrafının yanından ayrıldı.

"Seni tanıyabilmiş olsaydı ne çok severdi ah, Ali'm sevmiş diye." Matemdi sözlerinin taşıdığı bana. Yüzümü eğdim, üzül-düm acısını deştim diye. "Kızlar sonradan girdiler hayatımıza lakin Ali'mi kucağıma aldığımda ben çok gençtim, gençtik. O büyürken büyüdü. Tahsilini tamamlasın isterdi hep; üniversite okusun, hakim olsun, doktor olsun. Çok da zekiydi Ali, Ziya der arkadaşları ona, Ali Ziya derdi babası da, babamın adını düpe-düz söylemek zor geliyor derdi. Ye kızım hadi, bak bu sütlacı ben taze sütle yapıyorum."

Kaşığı aldım elime. "Ben hepsini bitiremem ama ziyan olur."

"Şuncacık tatlıya da mı yerin yok?"

"Söz, başka zaman aç gelirim doyana dek yerim."

"Her zaman başımın üstünde yerin var. Hep birlikte ne gün-lerimiz olacak inşallah, bol bol yiyip içip güleceğiz. Mühim olan sıhhat. Sıhhatimiz yerinde olsun da..."

"Abim!" Ayağa kalktı sevinçle Ayşe. Sevincine katık oldum, ben de ardımı dönünce gördüm Ali'yi. Ben de kalktım ayağa.

"Yasemin!" Ağzı kulaklarına vardı. "Nerden çıktın sen, nasıl geldin?"

"Hoş geldin denir oğlum."

Elindeki et torbasını bıraktı masanın üstüne. "Hoş geldin." Hevesle yaklaştı yanıma, çekingen baktı annesine, bana sarıldı.

Ben aşırı mı görünürüm, ne heveslisiymiş denir mi arkamdan demeden dolandım onun boynuna. “Çok oldu mu geleli?” Çekti ellerini üzerimden, ne yapacağını bilmez hâlde annesine baktı. “Tanıştınız değil mi?”

“Maşallah, çiçek gibi! Tanıştık da sevdik bile hemen birbirimizi.”

Adıma konuşmuş olmasından hiç rahatsız olmadım.

“Ne ikram etti annem sana?” Hemen masayı kolaçan etti Ali, annesi benim hiçbir şey yemediğimden dem vurdu. Yer o, dedi Ali; yer de sahiden toktur. Oturduk hep birlikte masaya. Babamın onları davet ettiğini nasıl bir lisanla söylemeliyim derken Ali sevincine harman olmuş bir telaşla konuşup duruyordu. Nasıl olduysa laf döndü dolaştı, babamla konuşup konuşmadığıma geldi de böylece işim kolaylaştı.

“Bu pazar günü müsaitlerse tanışalım, dedi babam.” Böyle söyledim. Ali’nin annesi davete icabet edeceklerini söylerken Ali’nin yüzü asıldı.

“Sadece tanışacak mıymışız?” deyiverdi. Annesi acele etme be oğlum, dese de hoşnutsuz oldu bu durumdan. Hayırlı iş çok beklemez, diyordu babaannesi; ne diye acele etmeyecekti ki. Babamın en az üç kere çiçek, çikolata şartından bahsedemedim. Yine de o gün isteriz biz, diye annesine akıl verdi Ali. Kadın, olgunlukla sırtına vurdu oğlunun. Ayşe’ye çay getirsin diye işaret etti, sonra da mutfakta az biraz işim var diye bizi masada yalnız bıraktı. Onlar gider gitmez Ali alçak sesle şöyle söyledi bana: “O günden beri hep aynı şeyi düşünüyorum.”

“Hangi günden?”

“Ayvalık’tan beri. Aklım hep senin koynunda.”

Birileri üstüme kürekle toprak yığdı, ben de içeride çırpınıp durdum sandım. Acı bir his boğazıma yapıştı, sırtım ter içinde kaldı aniden, ellerim uyuştı. Güldü Ali hâlime, Ayşe çayları koydu, baygın baygın baktı bize; duydu Ali'nin bana her dediğini gibi geldi bana, yüzüne bakamadım kızın, utancımдан yerin dibine geçtim. Bilseler evlenmeden yediğim haltları yine de beni severler miydi, diye düşündüm. Düşkün mü derlerdi bana yoksa, pespaye bir erkek düşkünü?..

“Beni vapura götürür müsün Ali?”

Götürürdü, kalktık. Bir daha öptüm annesinin elini, kadıncağыз hayır duaları etti bana, anneme çokça selamlarını gönderdi, pazar akşamı ailecek geleceklerdi bize büyük bir heyecanla. Ayşe o heyecanı şimdiden yaşıyor gibiydi. Çıktık dükkandan, iskeleye yürürken birkaç kişi selam verdi bize, Ali selamlarını her seferde el işareti ile aldı. Eve kadar gelecekti benimle, beni kapının önünde bırakırdı, gerek yok desem de itirazımı kabul etmedi ve birlikte bindik vapura. Yan yana oturunca tuttu elimi, herkes bize bakıyor da ne haltlar karıştırdığımızın farkında diye düşünmekten gerim gerim gerilmiştim. O zaman kulağıma değdi Ali'nin nefesi. “Seni çok seviyorum, vanilya kokulu güzel kız.”

Dağıldı gri bulutlar, yağmur gelmekten vazgeçti, yağmadan dindi ve kalbime koca bir mutluluk yapıştı.

“Ben de seni seviyorum, üzüm bakışlı güzel adam.”

- 14 -

Hayaller vardır, bir de kırıklıkları; canına canına batar; çek, git bu dünyadan diye kıskırtır insanı. İşte, işte tam da böyle bir şey bu.

Bir gün öncesinden çıktık annemle çarşıya; ellerimiz kollarımız dolu, ne bulduysak aldık. Annem dedi ki söz tarihi belli olsun da bizim sokaktaki terzi Ayfer'e diktirelim elbiseni. Rengi pembe olsun. Teyzem olsa limon sarısı giyermiş, modaymış şimdi. İkisini de gönülledim; pembe de limon sarısı da en iyi fikirdi. İki tepsi su böreği açtı annem, kaç kişi gelecekler belli değildi ki... Baklava hamurunu üç gün önceden hazır etti, şerbetini o gün öğlenden dökerdi. Başka ne yapmalıydı? Kalem gibi yaprak sarmaları sardık. Kıymasız olmaz, dedi teyzem; babam kıymalı severdi ama babama mı yapıyorduk canım, börek zaten kıymalıydı, her şeye de konmazdı ki et. Fıstık da koyduk o vakit. Koltukları kollarım kopana dek beyaz sabunla sildirdi annem. Camları önce deterjanladık, sonra duruladık, en son gazete kağıdı ile parlattık. Zemin tahtalarını cilalatalım dedi annem ama babamı bir türlü ikna edemedi, nesi vardı canım tahtaların, annem de abartıyordu, gelenler kraliyettendi sanki. Belki onların evinin yerleri kara betonu.

Bana sordu annem, nasıldı zeminleri? Görmemiştim. Annem ne diye şüphe ediyordu ki benden, evlerinde barklarında ne işim vardı şimdiden? Pek bir acele ediyordum, günahım boynumaydı. Kızardım diye gülüştüler teyzemle. Tahtaları cilalamadık ama sert sert fırçaladık. Bir kutu arap sabunu bitti, ikinciye geçtik bayram evveli bile görmediği kadar temizlik gördü bizim ev. İki dirhem bir çekirdek giyindik; annem, babama süt beyazı çoraplar giydirtti zorla. Elbisemin yakasına minicik bir nazar boncuğu taktı teyzem. Bakalım benim kadar güzelini görmüşler miydi? “Bakalım siz Ali kadar yakışıklısını gördünüz mü?” dedim diye edepsizlikle suçladılar beni. Annem, Mehmet zırt pırt arıyor diye söyle artık ona da nişanlı sayılırım arama de, diye tembihledi beni. Mehmet kendince heyecanımı paylaşıyordu, niye diyecektim ki böylesi bir şeyi ona? Demedim.

Kapı çaldığında arka odaya git, dediler bana; hevesli gibi koşup kapıyı ben açarsam olmazmış. Sonradan salona girer, tek tek el öpermişim. Aman ha, herkesin içinde Ali ile hasbihâl etmeyemişim, babama çok ayıp olurmuş.

Babama ayıp olmadı. Teyzem beklediğim odaya geldi, kısaca malumat verdi bana. Dayısı, yengesi, babaannesi, annesi, kız kardeşleri yani cümbür cemaat gelmişlerdi. Ali takım elbise giymişti, kravat takmıştı, aman oğlanın gözleri ne güzeldi öyle!.. Pır pırdı kalbim. Teyzemin elini tuttum, “Bayılmam inşallah.” dedim. Güldürdüm teyzemi.

“Yalnız Yasemin, hep asık suratlı mıdır böyle senin Ali?”

“Asılmamıştır suratı, heyecandandır.” dedim. “Elini, ayağını nereye koyacağını bilememiştir o şimdi.” Teyzemin ardından girdim salona. Büyüklerin ellerinden öptüm tek tek. Ali’nin babaannesi oturduğu yerden hemen okudu beni. Üç dört kez “Maşallah!” dedi bana bakarak. İşaret etti teyzem bana; kenara sıra sıra dizilmiş

sandalyelerin kapıya en yakın olanına, onun hemen yanına oturdum. Ali'nin dayısı konuşuyordu babamla da eniştemle de. Ali'ye hiç laf düşmüyor değildi, yüzünden düşen bin parçaydı ve halıyı izliyordu Ali. Neyi var, acaba neye kızdı diye düşünürken kapıyı açmadım, sonradan geldim diye alındığına kanaat ettim. Haksızlık ama bu, dedim; bundan dolayı herkesin içinde sus pus olunmaz ki!.. Annesine baktım, o da oğlundaki huzursuzluğun farkındaydı, ona bakıp duruyordu.

“Sizin işler nasıl Ali Bey, neydi diğer isminiz?”

Başını dimdik kaldırdı Ali, eniştem ona kötü bir söz etmişçesine enişteme kanlı bıçaklı baktı.

“Ali Ziya.” diye atıldı dayısı. “Ziya babamın adıdır. Biz Ali Ziya deriz genelde. Kimi Ali kimi Ziya, değil mi Ali Ziya?”

Dayısını duymadı sanki Ali. Babam işkillendi bu hâlden. “Dükkan tam neredeydi Ali Ziya Bey?” Buz gibi bir rüzgar vurdu enseme. Ali babama bakarken düşmanına bakar gibiydi. Bir çırpıda anlamıyorsunuz böyle şeyleri, aklınıza hayalinize uğramaz baş belası bir tesadüften şüphe etmiyorsunuz.

“Üsküdar'da. Bilirsiniz siz, oraları didik didik aradınız bir zamanlar.” Suspus oldu ortalık, bakışlar dondu kaldı iki eski hasmın üstünde. “Yoğurtçu derlerdi babama, onu hatırladınız mı?” Hatırlamadı babam. İstemsiz kalktım ayağa, Ali'ye yapma demek istedim.

“Kimmiş baban?”

“Nevbahar ismi de mi yabancı size?”

“Ne anlatıyorsun oğlum sen?”

“Bu kadar kolay unutuluyor yani! Hiç mi rüyalarınıza girip uykularınızı bölmedi öldürdüğünüz adamlar?”

“Kimsin ulan sen?” Öfkeyle bağırarak kalktı babam ayağa, eniştem girdi araya. “Baba!..” dediğimi hatırlıyorum. *Yapma*, der gibi; *insaf et*, der gibi... Bir boşluğa düştü sözüm, kayboldu peşi sıra.

“Sigarayı bıraktınız mı komutanım?” Ali de kalktı ayağa. “Kaderi görüyorsunuz değil mi, sizin acımasız vicdanınıza hatırlatma gönderdi. Kader katilleri hiç sevmez.”

“Gebertirim seni!” Babam Ali’nin boğazına sarıldı, erkekler onları aralamaya koyuldu. Kadınlar bağırdı. Bakakaldım.

“Geç kaldın komutanım, babamın peşinden öldürseydin beni, öldürürdün.”

“Sizin pisliliğinizi senelerce çektik, belimizi doğrultamadık vatan hainleri!”

“Vatan haini diye sizin gibi darbeci akbabalara denir!”

Yıkıldı ortalık. Ne büyük deprem o öyle. Hayatım boyunca aldığım en büyük yenilgi yıktı beni yere. Bayıldım, fenalaştım ya da, hangisi bilmem ki ilk kez oldu bana böyle. Annemle teyzem sayıkladı adımı, onları duydum ama seslenemedim. Üzerimden atladılar sanki, babam küfürler etti kovdu evimize gelen misafirleri ilk kez. Su börekleri kaldı tepside. Oysa dolma zeytinyağlı yapılmıştı ve babam sevmezdi öylesini. Kahve ikram edecektim daha; tepsiye dantelli örtü sermiş, yaldızlı fincanları çıkarmıştım vitrinden.

Uyandım uzunca bir uykudan sızım sızımken her yanı. Annem, babamı sakinleştirmeye çalışırken teyzem de benim bileklerimi ovuyordu. Yan odadaydılar seslerinden anlamıştım. Babam *anarşist* diyordu Ali’ye. Teyzem iyi olup olmadığını soruyordu. “Anarşist değil. O da abim gibi..”

“Şşşt...” Hüzün yüklüydü teyzemin ifadesi. “Çok sinirli şimdi.”

"Gitti."

"O da ağır konuştu."

"Gitti ve bir daha gelmeyecek."

"Gelse ne olacak kızım, baban bir daha verir mi seni ona?"

"Gitti teyze, Ali gitti." Parmakları dudaklarıma değdi teyzemin.

"İstediğin kadar ağla ama bir daha lafını etme onun. Olmayacak iş!.. Baban hiç onlardan birine kız verir mi? O da katil dediği adamın kızını almaz. Bitti bu iş, onu unutacaksın. Gençceक्सin daha, ne o öyle kendini yerlere atmalar, gitti diye yas tutmalar? Makul ol, düşmanlar birbirlerine. Talihsizmişsin yavrum ama var bunda da bir hayır. "

Nasıl bir hayır varsa artık bunda, bilemedim ben. Babam ne zaman sakinleşti, o zaman geldi yanıma. Kuran'ı getirtti anneme, üstüne elimi koyup yemin edecektim ki o haini görmeyecektim bir daha. Asıl katil onlardı, abim onlar yüzünden ölmüştü. Unutmuş muydum ben bunu? Zorla koydu elimi Kuran'ın üstüne, gözlerini kocaman açtı açtı yemin et diye bağırdı bana. Yemin ettim. Ne ayağımı kaldırdım ne de parmaklarımı üst üste katlayıp ardımda sakladım.

İki gün uyudum, uyandım; çok fenayım. Dolandım bir odadan diğerine, ağrıdan duramıyorum. Mehmet aradı beni, babam Ali'nin arkadaşı o diye izin vermedi onunla konuşmama. İkinci günün öğle vaktinde bize geldi Mehmet. Merak etmiş beni. Annem kapı ağzında babamın onunla görüşmeme müsaade etmediğini söyledi. Neydi kabahati anlamadı Mehmet. Babam çıktı o vakit salondan, Mehmet'e bakıp "Söyle o arkadaşına, kızımın peşini bırakmazsa polise şikayet ederim onu."

"Benim arkadaşım Yasemin, efendim."

Böyle girdi eve. Babam karşısına aldı Mehmet'i, Ali'nin anarşist olduğunu anlattı ona. Mehmet şaşırdı buna, konuyu bilmediğini söyledi. Zaten öyle çok hukukları da yoktu birbirleriyle. Tüh, vah dedi; bilsem ben de ona selam vermezdim. Babam sırtını sıvazladı Mehmet'in. Sana emanet, dedi benim için; yoluna çıkar, rahatsız eder, koru arkadaşını. Mehmet üzgün baktı bana, anladım o zaman babamı idare etmek için ondan taraf konuşuyordu. Ertesi gün kullandım Mehmet'in adını; biz biraz deniz havası alıp geleceğiz, dedim. Babam önce izin vermeyecek oldu bana ama sonra annem hasta mı edeceksin kızı eve kapatıp deyince razı oldu. Mehmet'i göreceğim yoktu, bindim vapura, geçtim karşıya. Üsküdar sokaklarında yürüdüm. Akşamüstü bir vakitte Mezeci Ali'ye vardım. Ali masaları siliyordu, görmedi beni. Annesi tezgahın arkasından çıkıp bağırdı bana.

"Git buradan!"

Ali elindeki bezi bıraktı, annesi bana doğru gelirken aramıza girdi. "Müsaade et." dedi annesine. "Bana bırak."

Çıkmamı işaret etti bana ama ben kımıldamayınca benden evvel çıktı dışarı. Hiç konuşmadım o vakte kadar. Peş peşe yürüdük sahile, o önde ben arkada... Bir yer bulup oturduk yan yana. Eylül bitiyordu, dalgalıydı deniz, martılar gökyüzünde çığlık çığlıyordu.

"Ben..." Böyle başladım söze. Provasızdım tıkandım. "Babamın sana yaptığı her şey için onun adına senden özür dilerim." Acı dolu bir tebessüm peyda oldu dudaklarında. "Biliyorum, özürle geçecek şeyler değil yaşadıkların ama senden yaşadıklarını dinlerken pare pare olmuştum. Ağırды, dağılmıştım fakat sebebi tek başına babam değil onların, ikimiz de bunu biliyoruz. Emirle görev icabı..." Kekeledim son sözümle. Sustum yine fakat yine konuşmadı Ali. "Benden vazgeçecek misin?"

Gözlerime baktı *ne yapayım*, der gibi.

"Hani çok seviyordun beni?"

"Sevmekle olmayacak bir iş bu."

"Vazgeçeceksin yani benden, öyle mi?" Evet, demedi. Umut mu etmeliydim? Ağlamaklıydım ama ağlamaktan perişandı Ali de. "Ben seni unutabileceğimi hiç sanmıyorum."

"Çözümü olsaydı..."

"Yok mu? Bu kadar çabuk silip atacaktın madem, öyleyse neden dokundun bana?" Mızıkçı çocuklar gibiydim şimdi de. "Hı, neden?" Eğdi başını. "Ben babamı ikna ederim, bugün değil ama bir gün mutlaka. Beklerim. Yeter ki gitme, mutlaka bir gün bu düşmanlığın anlamsızlığı..."

"Anlamsız değil! Anlamsız dersen buna, yaralarsın beni. Ben bu düşmanlığa babamı feda ettim. Toprak altında benim babam! Ve ben yıllardır kabuslarımda senin babanı gördüm. Vücudumda, her zerremde onun izleri var. Bedenime yaptıklarını unuturum senin için fakat ruhuma yaptıkları ne olacak, bunu nasıl unuturum?"

"Benim için..."

"Sen benim için babanı silebilir misin? Tamamen ama? Bir daha görmemek üzere? Sadece adınla bana gelebilir misin?" Yapamazdım.

"Ben de yapamam. Evet, üzgünüm; ben de perişanım hatta sen karşımda ağlıyorsun ve ben sama sarılamıyorum bile! Çok üzgünüm, terk edilmiş gibiyim, yeniden on sekizimdeyim. Sorgudan yeni çıkmışım sanki, ayak tabanlarım paramparça, sayısız kez sopayla vurmuşlar. Baban vurmuş. Tembih etmiş mavi gözlü dişlek polise; demiş ki ıslatın ayaklarını, sabaha kadar devam edin, eşek gibi konuşacak! Ben nasıl unutayım bunları? Ömrüm heba oldu."

Köpek havlasa uzakta sıçradım ben senelerce. Askerden kaçtım üniformalı görürüm diye korkumdan. Unutamasam da seni bunları da unutamam. Haklısın, sana yapabileceğim en büyük kötülüğü yapıyorum fakat beni affet de demiyorum sana farkındaysan, beni affetme. Affetme; benden nefret et, hayatına bak, yoluna git, mutlu ol. Nasıl bir babanın kızı olursan ol, seni sevdim ben! Senin ağlamanı, üzülmeni istemem. Taş duvarlar... Yasemin aramızda devasa o taş duvarlar... Babamın dili dışarıda vedası var. Anama, bacıma defalarca sövmüş bir adamdan doğmuşsun; ne yapayım ben? “ Açtı ellerini iki yana. “Ne yapayım?”

Çaresizim, diyordu Ali başını eğerken, dudakları titrerken ağladı ağlayacakken.

“ Babam... “ Yutkundum bunu söylerken.” Önümüzdeki hafta için yazlık komşumuzu davet etti bize. Oğlu teğmen. Onunla evlenmemi istiyor. Önceden de isterdi. Ben babama olmaz bu iş, dedim ama bilmiyorum geleceklermiş yine de. Eğer babam beni ona verirse gideceğim buralardan. Doğu’da görev yapıyormuş, hangi şehirse artık. Bir daha görmeyeceğim de seni. Unutacağım- dan değil de buna katlanırken sana daha çok kızacağım. Beni bir başka adama mecbur bıraktığın için seni asla affetmeyeceğim.”

Gitme demedi bana Ali ben kalkarken ayağa, saklandı sanki, bakmadı bile yüzüme. Ağladı belki, ne bileyim, öyle gibiydi hâli. Ben yürüdüm, gittim. Vapur da geldi, Üsküdar’a bir daha uğramam diyerek ağlaya ağlaya baktım denize. Deniz de bana bakıyordu şaşkın, *daha geçen günkü ağzı kulaklarına varan o kız değil misin sen*, diye sorar gibi.

- 15 -

Derdimi anlattım herkese de hiç kimse anlamadı beni. Mehmet dedi ki bana "Bittiğini kabullenemiyorsun. Hele bir kabullen her şey daha kolay olacak." Ağlayarak uyudum, gözyaşım yanağımda uyandım. Aşk acısı filan demedi kimse adına, sinirleri bozuldu iyice dediler. Annem çocuğumun talihi işte, deyip üzüldü. Cemil'in ailesi ilk gelmelerinde istediler beni oğullarına. Fikrimi değiştirmeme sevinmiş Cemil, o gün diyememiş ben gönülsüz durunca ama çok beğenmiş beni. Annesi -âdettenmiş- nişan yüzükleri takılana dek kendi yüzüğünü taktı bana. Düğünden bahsettiler, bin kişiyi bulurmuş onların davetleri, tek oğullarının mürüvvetiymiş canım! Babam ne deseler kabul etti. Nişanı bile onlar nasıl isterse öyle yapmayı kabul etti. Para pul mühim değil, dedi; yeter ki çocuklar mutlu olsun. Mutsuzdum, bunu herkes gördü ve görmezlikten geldi. Sessizleştim her geçen gün de bu hâlimi kimse önemsemedi. Çok uyur oldum, uyandırırken saçımı okşadılar diye ağladım, gelin gidecek ya onun kederi çöktü dediler. Ali'nin adını anmadım bir daha hiç. Mehmet geldi, gitti; derken babam dedi ki nişanlısı pek hoş karşılamıyor oğlum, oysa sevmiştim de ben

seni! Uzak tutmaya çalıştı onu benden ve bunun asıl nedeni Mehmet bana Ali'yi hatırlatır diyeydi, bunu biliyordum.

Nişan elbisesi alalım diye çarşıya çıkacaktık bir saate ki telefon çaldı.

"Ali ben, Yasemin. Sizin evin alt sokağındayım, deterjancıdan arıyorum. Burada bekliyorum seni." Konuşamadım. "Duyuyor musun beni?"

"Anneme sorayım." derken tıkanıp nefesim. Kapattım telefonu. Annem ne soracağımın merakında beklerken ben "Arayan Mehmet." dedim; "Çok mühim bir şey konuşacakmış benimle." Baban gelmeden çabuk gidip gelmem şartıyla çıkma- ma izin verdi bana annem. Bir yandan da " Sürekli arıyor bu oğlan, bizim kıza sevdalı mıdır, nedir?" diye söyleniyordu. Üstümde ne varsa öyle çıktım. Uyduruk bir hırka geçirdim sadece sırtıma. Etrafa bakınıp durdum yürürken görürse biri beni diye. Kimse gördü mü bilmem. Az sonra deterjancının önünde buldum Ali'yi. Dizlerim titredi adımlarım hızlanırken. Elini uzattı Ali. "Seni almaya geldim." Böyle söyledi. *Bu kadar basit,* der gibi. "Uyuyamıyorum. Nefes almıyorum, sanki ölüyorum, bana hayır deme, gelemem deme, gel benimle Yasemin."

"Babam..."

"Baban yok. O varsa ben yokum, ben varsam o yok. Anla artık bunu ve gel benimle."

Anlamak değildi meselem, anlardım, anlıyordum fakat babam, babamdı işte... İçi dolmadan bile tek başına dolu dolu anlamlar taşırdı baba. Israrla uzatıyordu Ali bana elini.

"Gelmezsen ölüürüm. Duyarsın. Ölmüş derler, duyarsın bunu."

"Deme öyle."

"Gel Yasemin!" Eline dokunmak için bir daha düşünmedim. Elimden tuttu, çekti beni hızla, sonra derin bir nefesle güldü. "Gidiyoruz şimdi, hemen!.."

Arkama bakmadım değil, bakmaz olur muyum? Gözüm kaldı arkamda ama yapamadım, Alisiz kalmayı göze alamadım. Onun yanında, adımlarına eşlik edip hızlı hızlı yürüdüm. Bilet alırken kenarda bekledim, vapur yaklaşırken *gitsem mi*, dedim bir kez daha. *Babam bunu kaldırabilir mi, bir gün affedebilir mi beni?* Ömrümün geri kalanında annesiz, babasız yaşamak da ağırdı benim için Alisiz yaşamak da.

"Şuramda..." dedim Ali'ye vapurda yan yana oturduğumuzda göğsümü işaret ederek "Çok fena bir ağırlık var."

"Geçer." dedi Ali, "Zaman her şeyin ilacıdır."

Doğduğun andan itibaren her koşulda yanında olan insanların sana arkalarını dönecek olmalarını düşünmek zor. Annemi de babamı da bir daha görmeden yaşayabileceğimi sanmıyordum. Ali'den de vazgeçemezdim ki... Hem üstelik orada Teğmen Cemil ile evlenmem için ciddi bir dayatmaya maruzdum. Babam itiraz istemiyordu, çoğu kadın kocasını evlendikten sonra seviyordu ve bu şekilde evlilikler çok daha mutlu sürüyordu. Babamın istatistik falan tuttuğu yoktu, çevreden örnekleri derleyip içine biraz da abartı katıp beni söylediklerine inanmam için zorluyordu.

"Ali..." Koluna dokundum düşündüklerimi ona söylemek üzere. Yaptığımız şeyden onun da tam anlamıyla mutluluk duymadığı gergin hâlden belliydi. "Annene beni getireceğini söyledin mi?" Kaşlarını kaldırdı. "Ya beni istemez de git derse bana?"

"Konuşurum."

"İkna olmazsa ya?"

Dudaklarını kemirip duruyordu

Ali, gülümsemeye zorladı kendini.

“Vazgeçmek yok.” Başımı iki yana salladım. “Artık baban da yok!” Yok diyemedim. Oysa onunla gitmiş olmam babamın bir daha yanımda olmayacağını göstergesiydi. “Mehmet’i arayalım da eve gidince, haber versin onlara, senin benimle geldiğini bilsinler. Hüviyetini de istesin, verirlerse verirler; yoksa kaybettik diye başvurur, yenisini çıkartırız. Hemen de başvururuz nikah için. Düğün yaparız mahallede, gönlümüzce yaşarız kimseye hesap vermeden.” Bu hayaller yatıştırdı beni bir nebze. Başımı omzuna yaslayınca sarıldı bana, öptü beni alnımdan. Biraz daha... Çok daha iyiydim şimdi.

Özleyeceklerim vardı elbet. Bir gece yarısı ansızın hatırıma düşeceklerdi. En çok da hasta oldum mu mesela. Biraz soğuk aldığımda burnum akıp da hapşırıp durduğumda annem için tutuşacaktı yüreğim. Kuşburnu çayı isteyecekti canım, demleyecektim ise de o çaydan anneminkiyle aynı tadı alamayacaktım. Zaman zaman Mestan’ı özlediğim bile olacaktı. Oysa sevmem ben o kıl yumağını! Babamın abimden sonra edindiği o kedi avuç içi kadar yavru olmayı bırakıp da tehditkarca tırnaklarını geçirdiğinden beridir orama burama, sevmem onu. Sevmediklerimi de özleyeceksem annemin pancar turşusu da tütecek demekti burnumda. Her pazartesi evi döküp dip köşe temizlik yapmasını da... Ben onun gibi iyi temizlik yapamadığım ya da işten kaçıp kendime dışarıda iş uydurdum diye söylenmelerini de... Abim gitti gideli kapısı kapalı o odanın tozlu, kasvetli, ölmüş gibi görünmesini de... Yüz çevirmek istemezdim onlara. Hem Ali olsun isterdim hayatımda hem de babam, en çok da annem. *Babam* diyemedim ama “Annem” dedim Ali’ye “Bu gidişime çok üzülecek. Mehmet söylediğinde sıkar

şimdi dişlerini o. Üstümü başımı kaldırır önce, sildim ben onu gibilerinden öfkeli davranır ama silemez annem beni. Bir gün beni affeder mi annem acaba? Ne bileyim, çıkar gelir mi, görür mü seninle mutlu olduğumu?” Bilmiyordu bu sorunun cevabını Ali tıpkı benim gibi.

“Bunları şimdiden göze almalısın.”

“Sen alabilir miydin?”

“Dünyayı karşıma alırdım. Senin saçının teline dokunmuş kim olursa olsun benim gözümde zerre kıymeti kalmaz. Sen benim başımın tacısın. Anladın mı?”

“Anladım.”

“Kimseden çekinmene lüzum yok. Annem de babaannem de seni sevmek zorundalar. Kimsenin seni üzmesine izin vermem.”

* * *

Vapurdan indiğimizde ikimiz de birbirimize belli etmedik sözde son kez konuştuğumuz yere bakarken. Vedalar da kavuşmalar da tek seferlik olmamıştı bizim için hiç. Tut elimi, dedi Ali tuttum. Şurada Ermeni bir terzi vardı. Agafia Hanım, annemden epey büyük, neredeyse babaanneme denk yaşı fakat çok güzel dikiş diker, dedi. Mesela annesi özel günlerde kız kardeşlerine hâlâ oradan diktirmiş giysileri. Bana bir haftada istediğim gelinliği dikermiş çünkü Ali’yi pek bir severmiş. Taklit etti ona çocuğum deyişini. Güleyim diye yaptı bunu, biliyorum ama gülemedim. Eve varmadan da gülecek hâlim yoktu. Önce nasıl karşılanacağımı görecekti, öyle rahatlayacaktım. Şu ötede gördüğüm panjurlu dükkan var ya, orası da Behzat diye bir emekli mübaşirin koku dükkânıydı. Parfümler satardı çeşit

çeşit, ona vanilya kokan parfümü var mı, diye sorup parfümün kokusunu benim kokumla kıyaslasak mıydı?

“Ben de koku sürüyorum, ondan öyle kokuyorum ki zaten.”

“Hadi canım sen de! Ben doğal kokun sanıyordum.” Alay ediyordu benimle biraz gevşeyeyim diye. Omzuna vurdum, kocaman gülümsedi bana Ali. “Bir de gülmek bulaşıcı derler.”

“Ne yapayım, ilk kez kocaya kaçıyorum.”

“Ben de ilk kez kız kaçırıyorum.”

“Sen beni kaçırmıyorsun ki ben seninle kendim geliyorum, yanında yürüyen ayaklarım beynimden emir alıyor.”

“Kalbinden sanıyordum.”

Dükkânın önünden kimseye görünmeden geçtik. Bilhassa yaptı bunu Ali; önce eve gidecektik, sonra o beni evde bırakıp dükkana dönecek ve annesiyle konuşacaktı. Ev uzak değildi, dükkanın önündeki düzlükten ilk sola sapınca yeşil boyalı bir eski ev karşıladı zaten bizi. Çocukluğunu andı evi gösterirken Ali, hemen şurada ne top oynamış ama! Düğünü de burada yaparmışsınız işte, kapı önünde. Öyle daracık, dip dibe salonları hiç sevmiyordu Ali. Ya da en iyisi düğünü dükkânın önünde yapmaktı. Ona sonra karar verirdik, hele şimdi üzerimizden şu kasvet dökülsündü bir! Kapıya üstündeki tokmakla vurdu Ali, kapıyı Zehra açtı. Ayşe'den biraz kısa, biraz daha zayıftı, elmacık kemikleri tıpkı Ali'ninki gibiydi. Onu o gün cümbür cemaat bizim evdelerken hiç de inceleyememiştik.

“Bakmasana kız öyle, kapıdan çekil de içeri girelim.” Zehra şaşkın şaşkın bakarken Ali bana kapının hemen yanından bir terlik verdi. Ayakkabılarımı oraya çıkarabilirdim. Söylediğini yaptım. Kapının önünden uzanan ahşap merdivenleri işaret etti ve yan tarafımıza düşen kapıları. Aşağı kat buraydı

işte merdivenlerin de bitimine bir kapı yaptırmışlardı ki kışın soğuğunu kessin. “Gel hadi.” Çekti elimden, Zehra en arkada kaldı.

“Annem gördü mü abi?” dedi oradan.

“İlk sen gördün, senin onayın olmadan anneme gidilmez şimdi.”

“Aşk olsun! Niye benimle alay ediyorsun ki?”

“Bir hoş geldin bile demedin ablana, ondan olmasın.”

Mahcup oldu kızcağız, ani gelişimdendi bir hoş geldin demeyişi, kalbinde bunun aksi yönde hisler olduğundan değil de. Kusura bakmamamı istedi, af diledi benden. Ali soğuğu kessin diye yaptırdıkları kapıyı açtı. Yaşanmışlık koktu burnuma eski zamanları anımsatan türden. Köşede bir divanda oturuyordu babaannesi Ali’nin.

“Yasemin’i getirdim babaanne. Öpecek elini, bundan sonra o da senin kızın olacak.”

Elindeki tespihi tutmaya devam etmesine rağmen dua etmeyi kesti babaanne. Bilge bir edayla öne arkaya salladı başını.

“Babası öldürür seni, deli oğlan!” dedi.

“Bir şey yapamaz bana. Öptürecek misin elini?”

Uzattı elini yaşlı kadın. “Allah sonunuzu hayır etsin.” Öptüm elini. “Üşümüş bu kız.” Tuttuğu elimi bırakmadan oturttu yanına. “Sırtına bir ceket giyeydin kızım, güz geldi artıkın.”

“Üşümedim, iyiyim.”

“Babaanne, Yasemin sana emanet; ben dükkana gidip annemle konuşacağım.”

“Annene nenem aldı, oturttu yanına, de. Kız çocuğu inanmış da sana gelmiş, uzatmasın.”

Ali söyleyecekti elbette bunları, çok sürmeden geleceğini söyleyip çıktı. İnişi duyuldu merdivenlerde pat pat. Zehra hâlâ dikiliyordu. Bana sıcak çay getirmesini söyledi ona babaanne. Elim ayağım heyecandan, kaygıdan buz kesmişti.

“Baba, anne atılmaz evladım. Zaman gelir affederler sizi.” Zehra’nın getirdiği çayı alırken konuştu yaşlı kadın.

“Ali, baban yok artık, dedi. Nefret ediyor babamdan.”

Yüzünü eğip kaldırdı kaşlarını. “Cahilliğinden... Duysan ki onun ayaklarına taş değmiş, koşar gidersin yanına. He de sen ona şimdilik, sonra bir bakmışsın bu düşmanlık geçmiş gitmiş. Hele bir çocuğunuz olsun, torun kıymetli olur. Ben Ali Ziya’yı kucağıma aldım, Allah’ım, dedim; bu benim doğurduğumdan daha güzel. Yaradan her acının dineceği vakti saati biliyor. Öldü benim oğlum. Hiç yere. Kimse kimseye yaptığı ile değiştiremedi bir şeyi. Nice fidanlar sallandı dar ağacında. Bu ömür gördü, izledi olanı biteni. Hiç bulaşmamışlar da yedi tokadını bu düzenin, olanın içinden yiyip içenler de. İnsanın var olduğu yerde hırs da hınç da çok olur. Kimi kazanmak ister kimi yüreğini soğutmak. Hepsi de sonunda kara toprak. Çok beddua ettim ben de oğlumu çocuklarından alana ama bir başına baban değil ki bu işin sebebi. Ah, o en tepedekiler!.. Paşaymış! Cehennem ateşinde yanarken görecektir o yaktığı canların günahını çekmeyi. Mahşer var evladım, mahşer! Kimini katil, kimini aciz ettiler; kendileri sessizce uyuyacak değiller ya.”

Ne tatlı dilli bir kadındı, anlatamam onu bir sürü cümleyle. Sırtımı sıvazladı.

“Sen sev benim çocuğumu. İyilik bulur karşılığını. O kızsada şimdi, gönlünün harı geçecek diye sabret. Gelmişsin artık

buraya, her şeyi göze almışsın, şuracıkta geçinmek kaldı bize bundan sonra.”

Bize kalanlarla yetinmek demekti bu. Bizden gidenlere ah etmek faydasız...

Ali geri döndüğünde mutfaktan cızırtılı yemek kokuları geliyordu, hava kararmış, babaanne oturduğu yerde uyuklayıp uyanmıştı. Zehra daha çok mutfakta durduğundan ve kalkıp da onun yanına gitmek gelmeyince içimden epeyce bir zaman babaannenin yanı başında pencereden dışarıyı izleyerek oturdum. Ali, kız kardeşi ve annesi ile sokağın başında görüldüğünde ayaklandım. “Ali geldi.” Tüm elemim bitmiş gibi yüksek sesle duyurdum onun gelişini. Gidişi gibi geliş de peşindekilerin de etkisiyle ayak sesleri taşıdı. Babaanne yatsı ezanını sordu, bana okunmuş muydu? Daha erkendi yatsı için. O zaman erken gelmişti bizimkiler. Böyle söyleyince ben de düşündüm ki zamanla babaannenin dediği gibi “bizimkiler” diyeceğim onlara.

Aradaki kapı açılınca yemek kokusu daha belirgin oldu. Ali önden girip gülümsedi bana, *her şey yolunda* demekti bu. Annesi kıpkırmızı bir suratla karşıladı beni. Aralarında ne geçmişti? Bu, benim için gizemdi ancak “Hoş geldin kızım.” deyince bana o gizem de önemini yitirdi. El öpmek saygıdan derler fakat sarı-lıyorsa elini öptüğün kişi, onunla aranızdaki mesafe kırılır. Ağ-lamak geldi içimden bir annenin kolları arasında kalınca. Peşi sıra Ayşe de öptü beni. Zehra’ya nazaran dışa dönük denebilirdi ona. Zehra pilavla etli fasulye pişirmişti, birazdan afiyetle yerdik. Dışarıdan gelenler yıkasındı bakayım ellerini. Bizim ev gibiydi işte. Dışarıdan gördüğüm evlerin pencerelerinde bir iz arardım içerideki yaşantıya dair. Akşam yemeklerini nerede yiyorlardı mesela? Kahvaltılıkları tabaklarla siniye mi diziyorlardı onlar da teyzemler gibi, yoksa kaç kişi olursak olalım babamın her öğün

masada yenecek dediği şekliyle mükellef sofralar mı kurulurdu onlarda da? Şimdi o merak ettiğim yabancı evlerden birinin içindeydim. Kalbimin tanışıydı Ali, enine boyuna anlat deseler de onu tanıdığım kadar olurdu sözlerim.

Yer sofrası kuruldu, sininin altına konulan bir tahta ile yükselttiler siniyi. Yardım edeyim, dedim ama ben bugünlük misafirdim; yarından itibaren bitiyordu misafirliğim. Ali yanına oturttu sofrada beni. Babaanne yere oturamıyordu, o yüzden ona tepsiyle verildi yemeği. Tüm yemekler evin en yaşlısına göre yapılmış olduğundan tuzsuzdu, herkes önce tuzluğa uzanıyordu. Besmele çekiyorlardı fısır fısır.

“Sen de yemek bilir misin Yasemin abla?” diye sordu Ayşe. Babaanne uyardı onu: Abla demek olmazdı, bana yenge diyecekti.

“Ben yemek yapmaktan pek anlamıyorum ama çabuk öğrenirim.” Güldüler bu lafıma.

“Annem çok fena öğretir.” deyip gizli saklı gülmesi mümkün gibi eli ağzındaydı Ayşe’nin.

“El işi de öğretir annem.” Zehra da nihayet katıldı kardeşine. Beni yakın bilsinler diye gülünecek ne olduğunu anlamadan katıldım onlara. Bugün bulaşıklara da yardım etmesem olurdu fakat yarından sonra nöbetleşe yıkardık.

“Korkutmayın kızın gözünü.” diye uyardı kardeşlerini Ali sofradan kalkarken. “Gel benimle Yasemin.” Salona bakan kapılardan birini açtı ve herkes bize bakarken bana içeri geçmemi söyledi. İtaat ettim ona ama merak da etmiştim bana ne söyleyeceğini. Odanın ortasında durdu kapıyı ardımızdan kapadıktan sonra. “O yüzüğü bana ver.” Cemil’in annesinin yüzüğüydü.

“İade etmek gerekir sahibine.” Yine de yüzüğü parmağımdan çıkarıp ona uzattım.

"Mehmet'e vereceğim bunu işte, götürsün versin babanlara."

"Konuştun mu Mehmet'le?"

"Konuştum."

"Bir de ben arasam olur mu onu? Ne demişler, neler olmuş diye Mehmet'e bir sorsam?.."

"Silmiştin onları!.."

Yanlış yazılmış yazı değildi ki bu... Sıkıntıyla iç geçirince ben, ısrarcı oldu Ali. "Bu işi beceremeyeceksen..."

"İlk günler zor olur. Bir yıldır içeride seni beklemiş gibiyim. Zaman geçmek bilmedi. Ali, Mehmet'e sorsam çok kısa..."

"Mehmet'le görüşmeni istemiyorum. Ben de bir daha görüşmeyi düşünmüyorum onunla zaten. Yüzüğü ona verip gerekeni söyleyeceğim."

"Ne oldu?"

"Bizim tarafta değil Mehmet."

"Taraf mı olduk?"

"Biz olalım istemeyenler ve biz... Tarafız! Mehmet kendince bana akıl vermeye kalktı; yanlış bu yaptığınız, diye ahkam kesti. Ona soracak değiliz. Hoşuma gitmedi tavrı. Beni anlayacağına inansam anlatırdım derdimi ona fakat o, başka bir dünyadan konuştu durdu. Gider nüfusa yeni kimlik için de başvururuz. Annemle mutabıkız bu konuda, bir an önce düğünü yapacağız. Yıllarca, yan yana, aynı dört duvar arasında uyuyup uyanacağız Yasemin. Hiçbir şeye, kimsenin desteğine ihtiyacımız yok. Biz birlikte çok güçlüyüz." Kulağıma eğilip odada bizden başka biri var da duyabilirmiş söylediğini gibi fısıldadı bana: "Seninle yeniden sevişeceğim âni sabırsızlıkla bekliyorum."

- 16 -

Uyandığım oda biraz derindi. Bir yanımda Ayşe, diğer yanımda Zehra yatmıştı. Onların uyuduğu yataklardan birini bana verdiklerinden Zehra yer yatağında uyumuştı. Nüfus cüzdanımı çıkarır çıkarmaz nikah için başvuru yapacak ve sonra da düğün hazırlıklarına başlayacaktık. Bir uyandım ki sağım da solum da boştu. Kızlar uyanmışlar ve odadan çıkmışlardı. Geç uyanmış olmalıydım fakat dışarıdaki hava, güneşin konumu çok da geç kalmadığının ispatı gibiydi. Yatağın içinde yabancı bir hisle toparlandım. Soluk kahve perdelerden, kenara çekilmiş ince tül- den grimsi bir hava sızıyordu. Yağmurlu, kasvetli, fena bir eylül sabahıydı bu. Bu evdeki ilk sabahım haziran olsun isterdim, hadi diyelim güzelim mayıs... Kuşlar cıvıldasın sokakta, pencere hafif aralık bırakılmış olsun. İhtiyacım olan tek şeydi yarın için umutla dolmak. Ruhuma sille tokat daldı bu yağışlı hava. Ekim ayına da az kalmıştı, sonrası kasım ve kış. Bu evde kışlar sert mi geçiyordu acaba? Tavan akıyor muydu mesela? Çeşmeler donuyor muydu? Bir tanecik soba mı yanıyordu koca evde, herkes bir odaya mı doluşup yatıyordu? Limonlu pırasa yemeği pişiyor muydu her hafta mutlaka?

Odanın kapısı hafifçe tıkırdadı. Sesin nerden geldiğini anlamadım düşüncelerimin yoğunluğuna dalmış olmaktan. Ali başını uzattı açtığı aralıktan, uyandığımı görünce de bedeni takip etti başını.

“Günaydın.” Gülümsedim ona. İçimi kaplayan kasvet, takribi kaç günde geçer diye merak ettim. “Rahat uyudun mu?”

Bölük pörçük, hiç dalamayacak gibiymiş kısa ve sonu olmayan rüyalarla...

“Uyudum.”

Gelip yanıma oturdu Ali. “Biz erkenden gideriz dükkâna hep, mezeleri çıkardıktan sonra dönerim ben. Zehra burada yine, bir ihtiyacın olursa ona dersin. Öğleden sonra işimi bitirip gelip alırım seni. Üst baş bir şeyler alırız sana, kimlik için başvuru yaparız. Önünü gördükçe geçer bu huzursuzluğun.” İçimi okudu sanki Ali.” Aşağıdaki odaya da bir in bak. Dügüne kadar kendine ait bir odan olsun, döşeyelim orayı da.”

“Bakarım.”

“Sıkılırsan dükkana da gelebilirsin.”

“Beni merak etme Ali, iyiyim ben.”

Sözüme itimat edecek değildi gördüğü hâlimden sonra. Yüzüme dokundu, şefkat dolu bir hisle taşıtı içim.

“Uyu biraz daha, çok erken saat.” Yanağımdan öpüp ayrıldı odadan. Uyumak zordu fakat belki zaman daha çabuk geçer diye bunu denemeye karar verdim.

Ali geldi gelecek, eli kulağında derken çalan kapıya Zehra'nın peşi sıra koştuğumda saat öğleni geçiyordu. Merdivenin son basamağında durup Zehra'nın kapıyı açmasını beklerken gördüm

Mehmet'i. Zehra kapıdaki yabancıyı sorgularken direkt bana bakıyordu o.

"Yasemin, seninle biraz konuşabilir miyiz?"

Zehra garipsedi bu durumu, kapısına gelen yabancı bir erkekle konuşacak olmamdan duyduğu rahatsızlık her hâinden belliydi. Ayakkabılarımı giyip çıktım dışarı, Zehra'ya da birazdan dönerim deyip kapıyı tam kapatmadım.

"Nasılsın?" diye sordu önce Mehmet. İyi olduğumu söyledim ona fakat o, pek de iyi görünmüyordu. "Baban... Kalp krizi geçirdi, durumu ağır."

Bu kadar söyledi Mehmet. İçeridekilere haber vermek aklıma bile gelmedi, Mehmet babasının arabasıyla gelmiş, onun yanına bindiğim gibi babamı görmeye gittim. Geri dönerim diye düşündüm mü, o kısmını hatırlamıyorum. Sadece, babama bir şey olursa ne yaparım, diye düşündüğümü hatırlıyorum. Yolda bir şeyler geveledi aslında Mehmet ama ben babamın kalp krizi geçirmesine sebep olarak sadece kendimi gördüğümünden çok da algılayamadım mevzuyu. Hastaneye gittiğimde yoğun bakım ünitesinin önünde annem yüzüme tükürüp de: "Ne uğruna bu hâle getirdin bizi?" diye sorunca, annem bile bana bu denli öfkeliyse babam ne hâle gelmiştir, diye kahrettim kendimi. Annem ne ona sarılmama ne elini öpmeme izin verdi. Ağladım, ona yalvardım ama o, benim kızım yok öldü, deyip durdu inatla. Teyzem sakinleştirmek için ortamı, beni biraz uzağa götürdü. Mehmet, annemin yanında kalmıştı ve teyzemle oturduğumuz yerden onları görebiliyordum; annemin elini tuttuğunu, ona destek olduğunu...

"O gelmiş iki saat kadar önce, ablam onu içeri almak istemiş ama ısrarla içeri girmiş. Geçmiş babanın karşısına ne laflar ne sözler... Cemil'in annesinin taktığı yüzüğü de kafasına fırlatmış

babanın. Babanı bilirsin ya, annene polisi ara, diye bağırmış. Ali'nin üstüne yürümüş, Ali de yakasını toplamış babanın, hırpalamış biraz babanı.”

“Vurmuş mu?”

“Vurdu diye anlatmadı ablam, hırpaladı dedi. O esnada fena-laşmış eniştem. Ambulansı aramış annen, çıkıp gitmiş bu Ali de. Mehmet'i ben aradım seni getirsin diye. Babana bunu yapan... Kızım sen ne yaptığının farkında mısın? O adam senin babanı düş-man bilmiş, elinden gelse canını alır. Değer mi anneni, babanı bu hâle düşürmeye?”

Değer biçmedim hiç bu duruma. Ağlamaya devam ediyordum bir yandan, bir yandan da aniden bastıran mide bulantısı ile baş etmeye çalışıyordum. Teyzeme cevap vermeye kalmadan attım kendimi tuvalete ve içim dışıma çıkana dek kustum. Sabah yediğim yağlı bazlamalar, üstüne yaşadığım sinir harbi... Derken lavaboların orada kısa bir parmak hesabı yaptım. Hesabı çok karıştırmış olduğumu da o an fark ettim. Koridora çıktığımda hâlâ bulanıyordu midem. Teyzemın yanına tekrar oturdum. Üşütmüş olabilirdim ona göre.

“Şimdi annen böyle söylüyor ama dönmüş olsan git demezler ki sana. İnşallah enişteme bir şey olmaz. Durumu ağır diyorlar, en çok ondan korkuyorum ben. Ömrün boyunca vicdan azabı duyarsın vallahi. Bir erkek için değer mi?”

Teyzem yine değer biç, diyordu bana. Burnuma gelen kokular felaketti, içimde feci bir korku vardı ve kendimi ağlamaktan alamıyordum. Kocasından su istedi o anda teyzem. Eniştem kantine kadar gittiğinde teyzem aynı şeyleri söylemeye devam etti. Eniştem suyu bana veba taşıyormuşum gibi uzatıp hızlıca annemlerin yanına döndü.

“Bu kadar söylüyorum işte sana, düşün taşın.” diyerek kalktı teyzem. O da yalnız bırakınca beni Mehmet yanıma döndü.

“Her şey düzelecek.” dedi laf olsun diye. Su sakinleştirmezdi beni fakat ağzımdaki acı tadı alır dedim ve bir yudum içmeye kalkıştım.

“Bu su kokuyor.” Öğürdüm. Mehmet’le göz göze geldik. Suyu elimden alıp kokladı.

“Mehmet babamın durumu çok mu kötü? Bana doğruyu söyle lütfen.”

“Doktorla konuşalım istersen. Hı, ne dersin?”

Kalktım yerimden, doktorla konuşup dönecektik. Merdivenleri inerken başım döndü, Mehmet kolumdan tuttu beni. Keskin bir baharat kokusu geldi ondan bana ve yine öğürdüm.

“Ne oluyorsun sen?”

“Bilmiyorum. Psikolojik olabilir. Çok fenayım ama. Gece de kötüydüm zaten. Ali böyle bir şeyi nasıl yapmış olabilir?” Bir adım daha atmadan bayıldım. Yine hatırlıyorum ben bayılınca koşuşturmalı hâlleri, sedyeye alınışımı, tansiyonumu ölçtüklerini. Düşüktü biraz tansiyonum. Aç mıydım ben? Mehmet ısrarla sordu.

“Aç değilim, aksine çok yedim.”

“Dinlen bakalım biraz.”

Müdahale eden hemşire evli olup olmadığını sordu. Değildim. Kan tahlili yapacaklardı istersem bana, gebelik testi de yaptırabilirlerdi. Vezne şuradaydı, hemen biri parasını yatırırca testlerin... Mehmet ücreti yatırıp geri döndü. Hemşire tuhaf bir tuzlu su karışımı getirip onu içmemi istedi ama mide bulantısından tek yudum bile içemedim.

“Ne oluyorsun Yasemin?”

Mehmet'in telaşı ile kaçırdım gözlerimi. Utandım arkadaşım-
dan. Elimi tuttu oysa o anda ihtiyacım olan her türlü desteği ver-
meye hazır olduğunu anlayayım diye.

"Bana söyleyebilirsin."

"Bilmiyorum, test bir çıksın."

"Ali ile böyle bir..." Sustu Mehmet gözlerini kaçırmadan buruk
bir tavırla başını salladı. "Anne baba mühimdir Yasemin. Ali, dün
benimle de konuştu ve düşündüğümünden daha kindar bu konuda.
Haksız demiyorum fakat arada sen varken daha yumuşak olma-
lıydı. İntikam hırsı var gözlerinde ve seni bu uğurda harcayacak.
Korkuyorum, bedbaht bir hâlde geri dönmenden. Her şey için çok
geç olduğunda..."

"Gitmeyeceğim. Yeter ki babam iyileşsin dönmeyeceğim
Ali'ye. Nasıl olacak bilmiyorum ama Ali Ziya'yı unutacağım."
Anlıyordu Mehmet beni; aşkımı, yenilgimi, karmaşamı da... "Ya
hamileysem, ne yaparım o zaman?" Elimi kurtardım Mehmet'in
elinden ve avucumu yüzüme kapatıp hıçkırarak ağladım.
Ağlama demedi Mehmet bana, aksine istediğim kadar ağlarken
ben sessizce bekledi benim yanımda. Durmadı gözyaşlarım ta ki
Mehmet test sonuçlarını sorana dek. Çıkmıştı. Gebelik testi ise
pozitif. İstersem kadın doğum bölümünden sıra alıp muayene
olabilirdim. Kocaman, dipsiz bir kuyuya düştük biz Mehmet'le.
Kimse kimseyle konuşmadı. O testi gördüğümüz an görmediği-
mizi varsaymıştık.

Birkaç saat sonra babamdan iyi haber aldık. Babam uyanmış
ve ilk sözlerinden biri de benim adımla söylemek olmuştu. Kızı-
mı kurtarmam lazım demişti. Doktoru, kısa bir an da olsa babamı
görmeme ve onu korkularından uzaklaştırmama izin verdi. Ba-
bamı gördüğüm an onu ne hâle düşürdüğümün farkına vardığım

andı. Dilinde sadece benim adım varken babamın tek evladının ziyan olmasından duyduğu endişe de gözlerindeydi. Gitme, dedi babam elimi tutup; sakın ha, o adama gitme! Babamı ağlarken gördüğüm o güne gittim. Kaybetmek insani bir duyguya sebep oluyordu. İhanet edilmiş olmak, kandırılmak, kullanılmak gibi alaşağı olmuyordun. Üzülüyordun, ağlıyordun, yanıyordun ama değersizleşmiyordun. Gidersem de başıma gelecekler belliydi kalırsam da... Kalmayı seçtim, kaybetmeye katlanabilirdim. Ali'nin varlığına alıştığım gibi yokluğuna da alışabilirdim.

"Buradayım." dedim babama. "Hiçbir yere gitmeyeceğim sen yeter ki beni affet baba."

Odadan çıktığımda herkes bana bakıyordu. Perişan görünüyordum elbette fakat tek dertleri babam hakkında iyi şeyler duymak olan aileme: "O iyi!" dedim. "Eve gidelim, ona ellerimle bakacağım."

Annemin kırıgın fakat derinden çektiği o oh içime işledi. Sessizce uzaklaştım, onları görebileceğim fakat duyamayacağım kadar uzağa oturdum. Mehmet yalnız bırakmadı beni orada, beklentisiz ilişti yanıma.

"Babam duyarsa yıkılır." Hissiz kolu koluma değiyordu. "Annem de..."

"Dönmeyecek misin ona, bunda kararlı mısın?"

"Buna layık değil. O babasının intikamını almak uğruna hareket ederken bana ne olduğunu umursuyor değil."

"Ortalık yatışana kadar kimseye bir şey söylemeyiz."

"Sonra?... Büyüyor orada. Ali'nin... Duysa?... Ne yaptım ben Mehmet?"

"Sakin ol."

“Ali’yi unutmalıyım. Mecburum buna.”

“Her zaman yanıdayım.”

“Biliyorum Mehmet, sen benim tek dostumsun.”

Koskocaman bir sessizlik oluştu aramızda. Hastane koridorundaki uğultulu sesler, görebileceğimiz hizadaki annemin bitkin hâli... Birkaç kez bana bakarken yakaladım Mehmet’i. Sanki bir diyeceği varmış da bir türlü diyemiyormuş gibi hâliyle baktı bana ama benimle bir türlü konuşmadı. Faydası olur belki diye: “Söyle!” dedim. “Susmana tahammül edecek kadar sakın değil içim dışım.”

“Yanlış anlamazsan...” Neyi yanlış anlayacaktım, yanlış anlasam ne olurdu hem? “Annem bana kız arayıp duruyor. Olmıyacak kızlar... Ben bebek doğana kadar çocuğunun babasıymış gibi yapabilirim.”

“Anlamadım.”

“Bir devlet kurumuna başvurdum. Özel sektörde kolsuz bir mühendise iş yok. Kurum başvurumu kabul etti. Tek kusuru Ankara’da olması işin. Biz evleneceğiz deriz, oldubittiye getiririz işi. Sonra erken doğdu bebek deyiveririz. Peşinden de ayrılırız. Kimse bizden şüphelenmez. Nüfusuma da alırım onu; babasız demezler ona böylece, gayrimeşru muamelesi görmez.”

“Neler diyorsun sen?”

Böyle bir fedakarlığı yapacak olmasını almıyordu aklım.

“Ali’ye dönmeyeceksen -ki bence de dönme ona- bu işin olacağına inansam biliyorsun ki en çok ben dururum arkanda. Arkanda durmam senin için ne kadar önemli mi, bunu bilmiyorum ama...”

“Önemli olmaz mı?”

"Ne diyorsun?"

"Kafam çok karışık Mehmet. Sana bu haksızlığı yapamam."

"Bana haksızlık olmaz bu, benim gerçek bir yoldaşa ihtiyacım var. Çok yalnızım Yasemin."

* * *

Mehmet'in teklifini kabul etmek benim için kolay olmadı. Onun hayatını da kendi girdabıma çekmek, mutsuzluğumla onu da ziyana sürüklemek istemiyordum. Söylediği şey uzun süreli bir anlaşılmaya dayanmadığından bu korkularımın yersiz olduğunu söyledi bana Mehmet. Sadece karnımdaki... Ah, ona ne söylesem, nasıl seslensem bilemiyorum!.. Varlığını hissetmezken var olduğunu bilmek bile öyle anlaşılmaz ki... Paylaşıyorum, dedi Mehmet bana. Nasıl o dağdan yaralı olarak döndüğünde ben onunla yalnızlığını, çaresizliğini paylaşmışsam bugün de o benimle yaşadığım şeyi paylaşıyordu. Yaşadığım şey... Keder?.. Kayıp?.. Neydi yaşadığım şey? Ölüm gibi...

Babam ertesi gün yoğun bakımdan çıkarılıp diğer hastaların bölümüne alındı. Üç gün sonra da taburcu oldu. O günlerde hep hastanedeydim. Kimse bana git demedi zaten. Yorucu mide bulantılarımı gizlemeye çalışarak geçirdiğim üç günün sonunda babam taburcu olup da biz eve geçerken Mehmet arabayla geldi bizi almaya. Babam seviyordu onu; onun hakkında saygılı, temiz çocuk diyordu Mehmet'i tanıdığı günden beridir. Farklı cinsiyetten diye onun benimle samimiyetini tehlikeli bulduğu zamanlar oldu fakat Mehmet kahramanca çarpışmış bir Türk gazisiydi. Onun çarpıştığı dağlarda silah arkadaşıydı oysa Ali! Nitekim o, vatan hainiydi. Evin önüne geldiğimizde bizi bir sürpriz bekliyordu. Apartmanlardan birinin gölgesine sığınmış, henüz başlayan yağmur, su bollarından akarken tepesindeki tentenin koruyuculuğuna teslim

olmuştu Ali. Babam yorgun ve hâlsizdi, herhangi birini görecektir hâli de yoktu fakat annem gördü onu. Tehlikeli olduğunu düşünüyordu varlığının, tedirginliği belli ediyordu bunu. Mehmet arabayı park ettikten sonra annem, babama refakat ederek çıkardı onu yukarı. Mehmet ile birlikte onların gözden kaybolmasını bekleyip indik arabadan. Ali ile karşılıklı durduk birkaç saniye. Biz ıslandık ve az sonra yağın yağmurdan da babamlardan da gizlenmeyi bırakıp karşımıza geçti.

“Sen miydin ulan Yasemin’i gelip benim evimden alan?” Benim, demedi ona Mehmet. “Sen dost musun, düşman mısın oğlum?” Kendini bu kavramlarla takdim de etmedi. “Yürü Yasemin, evimize gidiyoruz!” Bileğimden tuttu. Mehmet duruma müdahale etme gereği duymadı, bu ikimizin meselesiydi fakat benim Mehmet’in yanımda olmasına ve desteğine de ihtiyacım vardı.

“Gelmiyorum ben seninle.” Gevşekçe tutuyormuş bileğimi, çektiğimle aldım elinden. “Sen de alacağını aldın. Babamdan intikam almak için daha büyük planların varsa da üzgünüm ama o planlara alet olamayacağım.”

“Kim sokuyor bunları aklına? Yürü hadi, giderken konuşuruz.”

“Gelmiyorum. Benim için yoksun sen de artık, hayatıma bir mağlubiyet olarak girdin ve daha fazlasına müsaadem yok artık.”

“Yasemin babana olanların sorumlusu olarak beni görüyor-
san bana olanların sorumlusu olarak da onu görmelisin. Bu, tek taraflı bir savaş değil.”

“Ben de sizin savaşınız için mühimmat değilim.” Derin bir nefes aldım. Şimdi söyleyeceklerimi henüz kabullenebilmiş değildim. “Biz Mehmet’le evlenmeye karar verdik.” İnanmadı buna, tiye alırcasına dudağının bir kenarı kıvrılarak gülümsedi. “Buradan çok uzaklara gideceğiz birlikte. Babam Mehmet’i seviyor,

onu bana ve ailemize de layık buluyor. Bir daha bizim yolumuza çıkma Ali."

"Lütfen!.." diye ekledi Mehmet. Ali bir bana bir de ona baktı ve hiç ummadığımız bir anda Mehmet'in yüzüne kuvvetli bir yumruk attı. Yere serildi Mehmet, yağmur sularına karıştı üstü başı. Karşılık vermedi Ali'ye, onunla kavgaya kalkışmadı. Küfretti Ali, lanetler okudu, bizim birbirimize layık kokuşmuşlar olduğumuzu söyledi. Nefret ediyordu bizden, ikimizden de... Nefret çok güçlü bir histir; ne sebepten, kimden nefret edersen et bunu unutamazsın. Aklının bir köşesinde her zaman durur bu his. Aşk gibi... Ali uzaklaşırken Mehmet'in yerden kalkmasına yardım ettim.

"Umarım daha mutlu olur." Ali için böylesini umdu. Kendime engel olmaya çalışsam da onun ardından ağladım. "Üzülme!" dedi bana Mehmet. "Sen bana nasıl Canan'ı unutturdu isen ben de sana Ali'yi unuttururum."

Aynı şey miydi bu ikisi, bunu hiç anlayamadım. Hisler tek kişilik oluyor, bir başkasının ki seninkinden hep daha zayıf.

Babam yağmur sularıyla ıslanmış Mehmet'e kendi kıyafetlerinden verdirdikten sonra ikimiz de onun karşısına geçtik. Başım önde, sessiz kaldım ben Mehmet yeni vazifesinden, on beş güne kadar göreve başlaması gerektiğinden, Ankara'nın sakin, temiz bir ilçesinde lojman imkânı da bulunduğundan bahsetti babama. Babam, Mehmet adına mutlu oldu, ne iş yaparsa yapsın görevini layıkıyla yerine getireceğinden de şüphesi yoktu. Ali'nin gidişinin tesiri o denli üzerimdeydi ki konuşmaya mecalim yoktu. Ve Mehmet babama benimle evlenmek istediğini söyledi. Elbette her şey usulüne uygun olacaktı, ailesi babamın razı olduğu bir vakitte gelecekti, isteme töreni yapılacaktı ancak öncelikle babamla arasındaki muhabbete inanarak bu konuşmayı kendi yapmayı uygun görmüştü Mehmet. Babam söylenenlere şaşırdı, nereden çıkmıştı

bu evlilik fikri, bunu hiç anlamamıştı. Mehmet beni tanıdığı ilk günden bu yana insani tarafıma tarifsiz bir hayranlık duyuyordu. Evet, biz arkadaşlık arkadaş olmasına da beni bir hanım olarak da çok beğeniyor; kendine, aile yapısına uygun buluyordu. Talihsizlikti karşıma çıkan kişi de yaşanılanlar da. İyi niyetimden kandırılmışım aslında ben. Şayet bu evlilik gerçekleşirse adını anmaya lüzum görmediğimiz kişi de benden uzak duracaktı. Uzaklara gitmek de en çok bana iyi gelecekti. Bu şekliyle doğru bir karar gibi görünmüyordu babamın gözüne bu. Üst üste yaşanılanlar beni perişan edecek diye korkuyordu. Oysa babam da aynı önlemi almamış mıydı? O da beni Ali'den uzak tutmak için Teğmen Cemil'le sözleşmişti.

“Ben Yasemin'i seviyorum efendim. İnaniyorum ki nikah bağı kalbî bir sadakatle bağlayacak onu bana. Bu evliliğe müsaade etmeniz bizim için çok önemli. Hak verirsiniz ki aile desteği muvaffak kılar insanı.”

Babam başımı kaldırmamı ve yüzüne bakmamı söyledi. “Emin misin?”

“Eminim.”

Başka soru sormadı bana. Öyle alelacele oldu ki her şey... Daha o günün akşamında Mehmet annesiyle babasını getirdi. Annesi nihayet oğlunun mürüvvetini görecektik olmaktan mutluluk duyuyordu. Bense onları kandırmaktan ötürü huzursuzdum. Üç gün içinde yakın akrabalar arasında nişan takıldı. On gün sonrasına da belediye salonunda nikah günü alındı. Gelinlik giydim. Herkesin söylediğinin aksine gelinlik bana hiç yakışmadı. Nikah şekerlerimiz, öncesinde davetiyelerimiz, süslü gelin arabamız her şey tastamamdı. Ertesi gün el öpecek sonraki gün yeni yaşamamıza doğru yola çıkacaktık.

Gerdek gecesı hazırlığı yaptılar bizim için. Tuhaf bir seremoni, o geceyi özel olmaktan çıkaran garip âdetler... Pencerenin önünde ışıklar kapalı oturduk Mehmet'le.

"Bunlar işin zor kısımlarıydı." Fısıldayarak konuştu Mehmet. "Kendi hayatımız olacak; ikimizin yoldaşlığında müdahalesiz, sakin... Huzur önemli. Herkes gibi yaşamak zorunda değiliz. Biz birbirini anlayan nadir insanlardanız. İyi hissetmiyorsun kendini, bunu biliyorum. İnsanları kandırdık diye de bilhassa... İnsanlar da bizi kandırdı Yasemin. Ta çocukken... Mesela, annem hep derdi ki bana sen büyüdüğünde bastığın toprak inleyecek, heybetli, çakı gibi bir delikanlı olacaksın. Benim nerem çakı gibi söyler misin? Kusurumu fark edenin canı sıkılıyor. Ne toprak inliyor ne de delikanlıyım. Sanki yaşlandım bir on sene kadar. Yaşıtlarımın çoluğu çocuğu olmuş da onları büyötmüşler bile, öyle düşün. Sen benim el âleme, o kadar da mühim bir kusuru yok canım, eli yüzü düzgüngillerden de iyisini, dünya güzelini bulmuş bakın, dedirtecek kurtarıcısın. Sana çok şey borçluyum."

"Ben de sana..."

"Ağlıyor musun yoksa? Karanlık, göremiyorum, çok da kısık sesle konuştun."

"Ağlamıyorum."

"Sanki ağlıyorsun Yasemin."

"Canım acıyor, ne yapayım?"

"Uyu biraz. Anne olacaksın sen. Sevdiğin adamı kaybetmiş olabilirsin fakat onun bebeğini taşıyorsun. Onsuz büyütecek olsan da anne olmak seni daha iyi hissettirecek. Hem ben de yarım marım iyi bir baba olabilirim bence. Hı, ne dersin?"

"Sen tanıdığım en tastamam adamsın."

- 17 -

Gönül ağrılarımı beyaz kâğıda mürekkeple yazmayalı çok oldu. Aylar, günler aceleleri var gibi kovaladı birbirini. Doğuma o kadar az kaldı ki ha bugün ha yarın, bilemedin az sonra canımdan bir parça dünyaya getirirken bıraktığım her şey geride kalmaya devam edecek. Eskisi kadar buruk değilim. Şahsi bir yalnızlık benimkisi, yanımda kimin olduğu önemsiz bu sebepten de. Mehmet her anlamda destek benim için. Kendisi de onun için benim öyle olduğumu söylüyor. Yalnızlığı başına gelen meşum olaydan sonra depreşti. Öncesinde etrafının kalabalık olduğunu söyler. Arkadaş ortamı, geceleri sabahlara dek süren eğlenceler; içi boş, çabuk biten, ardından da yenisi çabucak gelen ilişkiler... O hayatı hiç de özlemle anmaz. Kolunu hareket ettiremeyişinin eski arkadaşları için sorun olduğunu söylemedi bana, kendisi için eksikti. Kabullenememişti bunu bir türlü. Defosu varmış gibi hissediyordu kendisini. İnsanın defolusu kalbinden nizamsız olanıdır, desem de ona sindirmesi mümkün görünmüyor hâlini. Dikeni batmış dokunduğu her çiçeğin, böyle söylüyor. Kimseye inanası da güvenesi de yokmuş. Ya acırlarsa bana korkusu da cabası... Şimdi biraz daha

iyiyim, diyor hep. İş yerinde seviliyor, para kazanıyor; çevresinde güzel bir karısı, huzurlu bir yaşantısı varmış gibi görüyor. Çevrenin ne dediği hep önemli olmuştur hayatımızda. Yakında bir de çocuğu olacak. Kelli felli aile babası, kolundan yaralı ise de hayatı güllük gülistanlık. Bu bir oyun, kandırma kendini Mehmet, demedim hiç ona. Yaşadığımız şeyin benim değil de onun kurtuluşuymuş gibi gösterme çabasını bozmadım hiç Mehmet'in.

İki oda, bir salon; bahçeli, müstakil bir evimiz var Mehmet ile. Odalarımız yan yana. Fakat düzenimiz evlilik hayatına uygun kuruldu. Her an birileri bizi ziyarete gelir evinizi görelim diye odalarımızı gezmek isterlerse işte şurası da yatak odamız diyebiliriz. Ne onun zevkine ne de benim zevkime ait eşyalar. Girdiğimiz bir mobilya mağazasında düğün paketi adı altında birleştirilmiş indirimli ve modası geçmiş ürünler hepsi de. Gözüme kötü görünmüyor hiçbirisi. Onların içinde yaşamaya alıştım bile. Tozlarını almak, dolapların içlerini toparlamak, ocağa yemek koymak günlük rutinim. Oysa ben hiç de anlamazdım bu işlerden. İlk zamanlar biraz tatsız tuzsuz oldu elbette pişirdiklerim. Ses etmeden yedi hepsini de Mehmet. Her akşam aynı saatte geldiğinden o gelmeden sofrasını hazır ettim. Ellerini yıkayıp sofraya oturduğunda hep ellerine sağlık dedi bana. Sol kolu yanında durur yerken de yaşarken de. Oysa biraz da olsa kaldırabiliyor onu, böyle yaptıkça işlevini daha çok kaybedeceğini söylemiyorum ona. Söylesem sadece incinecek, değişmeyecek fikri, yarım kalan fizik tedavisine devam da etmeyecek. O sofralarda buruşturmadı hiç yüzünü. Bazen dedi ki bu yemeğe sarımsak koy, sebzesinin hemen üzerine ezerek. O zaman tadını verir, güzel olur. Ertesi seferinde o yemeği onun dediği gibi pişirdim. Bir yemek kitabı aldı bana hediye olarak.

Ne yemek yapacağımı düşünmemem için olduğunu söyledi. Nasıl yapılacağını öğrenmem için değildi yani.

"Seviyorum canım ben senin yemeklerini, sen anneninkileri arıyorsun besbelli."

Böylece onurumu okşayacağını sandı.

Karnım büyüdükçe örtündüm ben. Mehmet'e karşı bir ayıp gibi sakladım bebeğimi ondan. Bir gün tekme atıp atmadığını sordu. Sonra karnıma dokunmak istedi. Bir süre dinledi onu bebeğim ve tekmeledi. O günden sonra örtünemedim istesem de. Gelip geçerken selam verdi ona Mehmet, tek taraflı da olsa keyfini sordu bebeğimin. Ona göre kız olacaktı oysa doktor erkek demişti. Bir sonraki sefer doktora benimle birlikte gelip sahiden kız değil mi bu, kesin mi, diye sordu. Kesindi, bebeğim erkekti. Birkaç gün geçti ve Mehmet bu sefer de bebek isimleri diye bir kitapla geldi. Anlamalarını okuyor; enine boyuna, uzun uzun bebeğe ne isim koyacağımızı düşünüyordu. Babası kendi adı konsun isteyecekti, adamcağız kendi torunu sanıyordu onu çünkü. "Ben babasıysam o da dedesi canım!.." diyerek kestirip attı. Yine de babasının ismini alternatifler arasına almadı. Doğuracak olan bendim bebeği, neden benim fikrim yoktu?

Sekizinci ayın ortalarındaydık. "Artık ona bir isim bulmalıyız." diyerek geldi Mehmet yanıma. "Bak ben bugün dairede hummalı bir çalışma yaptım. Bulduğum isimlere bak: Barış, Utku, Erdem. Bu üçünü çok beğendim. İçlerinden birini sen seç."

"Üçü de güzel."

Bulaşıkları yıkıyordum mutfakta, sırtım dönüktü ona. Arkamda ısrarla isimlerden birini seçmemi söylüyordu. Yüzüne bakmıyor olunca aylar sonra bir cesaret geldi dilime. Gönlüm

adını her gün, her gece zikrederken dilim sus pus olmuştu. Mehmet ile düşman değillerdi, düşman olmaları için Mehmet açısından bir sebep de yoktu. Doğum yaklaştıkça unuttuğum, hatırlamak istediğim onlarca anı vardı Ali'ye dair ve ben her an onu daha çok düşünüp geçmişi *ah* diyerek yâd eder olmuştum.

"Elimde olsa ben Ali koyardım adını."

Arkamdaki sessizliğine dönüp bakmadım. Anlamlandır-
mam gerekirse belki de Ali'yi unuttuğumu düşündüğünden
üzülmüştü benim adıma. Kesinkes şundan diyemem sessizli-
ğine. Diyemedim!

"Babamdan dolayı endişem... Neden Ali diyecektir?"

"Göbek adını koyarsın." Kırık bir sesle söyledi bunu Meh-
met ve sessizce gitti. Gittiğini duymadım. Dönüp baktığımda
orada olmadığını görünce şaşırdım sadece. İçeri döndüm. Te-
levizyonu açmış, karşısına oturmuştu. Üstelemek yerine bula-
şığı bitirdim, meyve tabağı hazırladım ve yanına döndüm, yanı
başına da oturdum. Bir elma soyup ona verdim. Hafiften de be-
lim ağrıyordu. *Ah bir doğsa*, günlerim o günlerden başlar. Hâlâ
da devam eder. Doğsa bir ah; şu ağrım denecek sanki, kokusu
tıpkı onunki gibi gelecek bana; teni, huzuru... Elma yerken te-
levizyondaki programla ilgili bir şeyler söylemeye başladı Meh-
met. Ben tüm gün hiç açmam televizyonu. İçindeki her dünya
yaşadığımdan daha da sahte.

"Erdem güzel sanki." Öyle lafın arasına girdim. Elmanın
devamı gelmedi diye elime baktı. "Nasıl Erdem, beğenmedin
mi?"

"Ben karışmayayım en iyisi, sen ne istiyorsan o ismi ver
oğluna."

Gücenmişti bana. Ne söyleyerek gönlünü alacağımı bilmediğimden bir elma daha soydum.

“Burada âdetmiş çocuğu olunca birinin, arkadaşlarını ya yemeğe götürürmüş ya da tatlı ısmarlarmış onlara. Dairedeki arkadaşlar ne zaman yiyoruz tatlıyı diye takılıp duruyorlar. Onların gazına geldim herhâlde.” Payına düşen elmayı bitirdi. Bıçağı bıraktım. Yemezdi daha fazla, biliyordum. Eğer soyup da eline vermezsen o kadarını da yemez Mehmet.

“ Biz doğumdan sonra boşanma işlemlerini başlatırız, demiştik ya... “ Böyle bir şeyi hiç dememişiz gibi baktı bana. “ Kimin, nereden haberi olacak? İstersen nüfusuna da almayabilirsin onu. Ben de diyorum ki dönmem İstanbul’a, buralarda bir iş bulur çalışırım. Biraz büyüyünce bebek tabii. Anlaşamadık deriz. Tutup da bebeğin babası resmî kayıtlarda sen misin diye bakacak değiller ya!”

“ Neden böyle düşünüyorsun? “

“ Nasıl düşünüyorum?”

“ Bana yükmüşsünüz gibi...”

“Öyleyiz Mehmet. Çalışıp getiriyorsun, ben de yiyorum. Asalak gibiyim. “

“ Bu, her yerde böyledir. Bazen kadınlar da çalışır fakat hamilelik, bebek... Bunlar özel durumlar, bu durumlarda erkek çalışıp getirir.”

“ Onlar genelde mecbur olanlar. Yani eş, baba olanlar. “

“ Ben eş değilim. Hani yoldaştık?”

Öyleydik. Aynı yolu birbirimizi anlayarak yürümeye çalışıyorduk, peki hedefimiz de aynı mıydı?

“ Bu başka bir şey Mehmet. Birini sevebilirsin, etrafında seni sevecek kadınlar da var olabilir. Bu, hayatını gasp etmem demek. Biz yine sürekli görüşeceğimiz bir hayat kurabiliriz. Değil mi?”

“İstediğin gibi yaparız Yasemin. Kafana takma.”

Omzuna dokundum, benden tarafta olana; sağ tarafıydı hisseden yanı. Boynundaki tüylerin diken diken olduğunu gördüm. Gözleri ıslaktı. Derin bir nefesle kımıldadı, kolunu çekti benden.

“ Erken yatayım ben bugün, yorulmuş çok. “

Oysa zorla yatırırım ben Mehmet’i sabah kalkamıyorsun diye ite kaka.

Ertesi gün biraz geç geldi eve Mehmet. Sofra bekledi onu. Salata, suyunu saldı. Yemekler soğudu. Isıtayım dedim, yemiş meğer. Biraz da içkiliydi. Mehmet’in içtiğine o güne dek hiç tanık olmadım. Banyoya girecek ve erken yatacağı. Yorulmuş yine. Kaldırdım sofrayı, ortalığı topladım, erkenden girdim yatağa. Zamanda yolculuk yapmaktı yalnızlık denen şey. Bir başına kalınca gecenin köründe, yaşadıklarını da hazmedememişsen hâlâ çıldırmaya ramak kalıyor. Nefes nefese çıktım yataktan, kapıyı açtım, evden attım kendimi dışarı. Baharın kaçamak dövuştüğü şehir diyorlardı Ankara’ya. Şubat ayazı dondurarak öldürürdü insanı. Martın şubattan, nisanın da marttan farkı olmazmış. Buz gibiydi sokak, erkenden geceye teslimdi, tenhaydı. Ruhumla birlikte en ücra yere fırlatmıştı hayat bizi. Ankara büyükşehirdi oysa. Başkent diyorlardı. Nereye gitsem böyle olacaktı bundan sonra. Hiçbir şehir cıvılcıvılcı, kalabalık olmayacaktı. Hiçbir mevsim üstü kapalı, uyduruk yazlık sine-mada yaşadığım coşkuyu vermeyecekti bana. Üşüdüm. Ben

üşürken oğlum da üşüyordu belki, onun için girdim içeri. Eşyalar ilk kez keyifsiz geldi bana. Tatları kaçmıştı, ağızlarının içi pas gibi...

“Yasemin?”

Mehmet’in sesi ile irkildim. Kan çanağı gözlerle bakıyordu bana.

“Dışarı mı çıktın?”

“Kaloriferler söndü. Kömürlüğe gidip kazana kömür atmak lazım.”

“Sen mi yapacaktın?” Kapının yanındaki portmantodan montunu aldı. “Gir içeri, lütfen.”

Kaloriferler soğumuştı sahiden. Sabaha kadar yanmasa da yorgana sarılıp uyurdum. Mehmet’in bana yüz çevirmesinden daha fena değildi gözümde. Eve döndü Mehmet. Elleri kirlenmiş. Onları yıkadı. Şırıl şırıl su akarken bir kâse yoğurt koydum ona. Zehrini alır diye. Yemedi. Kahve istedi benden, acı olsun, dedi; bir kaşık koyuyorsan iki kaşık koy. İki kaşık koydum, şekersiz kahve yaptım. Salonda pencerenin önüne, kaloriferin dibine oturmuştu. Kahvesini verdim. Bir sandalye çektim gözünün önüne.

“Elektrik faturası geldi.” Öylesine şeylerden konuşalım istedim. “Geçen ayınkinden biraz yüksek. Ütüden mi, bilmiyorum ki... Gece yapın ütüyü, diyorlar ama ben gündüz yapıyorum ya.”

“Kim diyor?”

“Hı?”

“İnsan yüzü görmüyorsun. Kim diyor ütüyü gece yapın diye?”

“Televizyonda duydum.”

“Televizyon da izlemiyorsun ki sen. Sen yaşamıyorsun Yasemin. Yaşamak nefes almaktan ibaret değil. Saçlarını hep böyle babaannem gibi topluyorsun. Yüzüne bir şey sürdüğünü görmedim daha. Bir koku, ne bileyim ellerine bir krem... Para bırakıyorum sana, o para bıraktığım gibi duruyor, ertesi gün bir daha koyuyorum üstüne, üç beş günde bir lütfedip kavanoza koyuyorsun. Sana biriktir diye vermiyorum o paraları. Bana diyemediğin, almak istediğin bir şey olur alırsın diye veriyorum. Üstün başın dökülüyor. Yeni elbise aldım sana, hiç giymedin.”

“ Küçük geldi o bana. “

“ Oldu dedin. Olmadıysa değiştiririm demedim mi sana? “

“ Zahmet etme... “

“ Ederim yahu, sana ne! “ Bağırды bana. Yahu diyerek... Ali gibi... Sırf o sebepten ağladım ama Mehmet sandı ki bana bağırды diye ağlıyorum. Özür diledi benden, gönlümü almaya çalıştı. Mahcup etti beni büsbütün. Kahve fincanını pencerenin önüne koydu.

“ Biraz da olsa hayata dön Yasemin. Güzel kıyafetler giy, saçlarını tara.”

“Çok mu çirkinim?” diye sordum burnumu çeke çeke.

“ Çok güzelsin. Sorun bu değil. Seni mutlu görmek istiyorum. Yüzün gülsün istiyorum. Hapishaneye kapatılmış mahkûm değilsin sen, gün sayıyorsun doğumdan sonra boşanacağız diye. Ben senin gitmeni istemiyorum ki!.. Sen gidersen ben de bir başıma kalacağım. Kimseyi seveceğim yok benim. Bana uzaktan çöpçatanlık yapmayı bırak. Burada seninle beraber yaşamaktan da mutluyum üstelik. İyiyim ben Yasemin. Mutsuz, rengi solmuş, umudu bitmiş olan sensin. Bir oğlun

olacak. Ben ona babalık etmeye razıyım, diyorum. Anlasana! Ne umuyorsun? Seneler sonra Ali çıkacak gelecek, seni de oğlunu da benden alacak mı? Bu mu umudun? Şimdiden bel bağlamasın Mehmet bize, diyorsun kendi kendine belki de bu yüzden.”

Öyle düşünüyor muydum? Hayır. Ali dönse nasıl geçecekti ki yaşanılanların ağır tahribi; suçlamalar, kırgınlıklar, kırılganlıklar...

“Ali evlenmiş.” Düşüncelerimin ortasına oturdu Mehmet’in sesi. Tozu dumana kattı anında.

“Beylerbeyi’nde bir arkadaşım var, o da esnaf, tanır da Ali’yi. Ziya diye anıyor onu, gıyabında tabii. Ona sordum. Telefon açıp sordum. Bir ay kadar önceydi. Dedim eski bir tanıdığım, aramız da yok, iyi mi merak ediyorum. Evlendi, düğününü yaptık dükkanın önünde, halay çektik, dedi. Mutlu Ziya dedi. Karısı da buraların en güzel kızı.”

Elimi tuttu Mehmet. Boğazımda tonlarca ağırlık acı çekmem için oradalardı ancak Mehmet tuttu elimi. “Söyleyelim ona istersen bir çocuğun olacak diye. Evlendiği kadından da olacak belki bir tane. O da hamile şimdi.”

Gözlerimden yeni yaşlar düştü dizlerime.

“Bittiğini kabullenmezsen dönemezsin hayata. Kış da olsa, kar da yağsa sokaklarda insanlar koşturuyor; mutluluk kokuyor her yer. Hüzün sadece senin yüreğinde de değil üstelik! Fakat hayat devam ediyor Yasemin.” Başımı salladım. “Sana söylemek istemedim onun evlendiğini işte böyle ağlarsın diye fakat uslanmıyorsun. Onu düşünmekten sesin soluğun kesildi. Yetmez mi bu kadar matem?” Cevap veremedim. Tuttuğu elimi bıraktı, gözyaşlarımı sildi usul usul.

“Yarın seninle Ulus’a gidelim. Bebek alışverişine... Orada bir sürü mağaza var bebek eşyaları satan. Sonra dışarıda bir şeyler yeriz. Akşama da seni gaziinoya götürürüm.”

“Bu hâlimle mi?” Çektim yine burnumu. Güldürdüm onu.

“Ne var hâlinde?”

“Hamileyim. Bugün aynaya baktım, burnum kocaman olmuş.”

“Evet dudakların da öyle.”

“Sahi, çok mu çirkinim Mehmet?”

“Senden daha güzel kadın görmedim ben. Sıkma canını, anne olmak hepsine degecek.”

* * *

Annelerimize Erdem’in doğumunu biraz geç haber verip adına da erken doğum dedik. Her iki taraf da ilk torunları için heyecanlı bir hâlde çıkıp geldi Ankara’ya. Erdem kucaktan kucağa gezdi. Adını bile onlara danışmadık diye mırın kırın etti Mehmet’in annesi. Kaynanasına hiç alınmayan nadir gelinlerdendim ben. Nitekim ona yaptığım haksızlığın yanında bunun lafı bile olmazdı. Yalanlarımdan ben utandım belki ama Mehmet’in önemseydiği yoktu. O, kucaktan kucağa gezen bebeğin masumiyetine kapılıp gitmişti. Baba oldum ben, diyordu ağzı kulaklarında, neşesi tavan... Büyükler Erdem’in hiç de erken doğmuş gibi olmadığını, maşallah gürbüz olduğunu söyleyip durdular. Mehmet onun kendisine çektiğini söyleyip alay etti. Öyle boylu boslu, iri yarı adam da değildir hâlbuki Mehmet. Annem geldiği ilk gece dedi ki: “Ne bu çocuk erken doğmuş ne de sen onu yeni doğurmuşsun.” Başka da bir laf etmedi. Aramızda annemin ne anladığı, foyamın ortaya çıkıp

çıkmadığı bir daha konuşulmadı. İki tarafın anne babası da büyükanne, büyükbaba olmanın sarhoşluğunda tam bir hafta misafirimiz oldular. O bir hafta içinde Mehmet, Erdem ile benim yanımızda kaldı. Yatağın bir kenarında. Erdem hafif ses çıkarsa Mehmet koşarak kucakladı onu, acıkmış olabilirdi. Ben bebeği emzirirken döndü sırtını bize. İlk zamanlar çok çekindim ondan fakat sonra olağanlaştı hâlimiz. Durmadı, ağladı mı pışpışladı kucığında Erdem'i. Ben ta o gecelerden anladım ki Mehmet, Erdem'e çok düşkün olacaktı.

Sık sık eli kolu dolu gelir oldu Mehmet. Erdem uyusa bile Mehmet işten gelip, üstünü başını değiştirip ellerini yıkadı mı alır kucasına şiirler okuyarak kucığında taşırdı onu. Orhan Veli, Ahmet Hamdi Tanpınar, Turgut Uyar, Cahit Zarifoğlu, Attila İlhan dizeleri gezinirdi onun adımlarıyla birlikte evin içinde. Bu çocuk çok zeki olacak, derdi; cin gibi bakıyor. Oysa üzüm gibi bakıyordu Erdem, koca koca kara gözleriyle.

Biz futbol oynayacağız oğlumla, derdi. "Oğlum" derdi ağzını doldura doldura. "En çok beni sevecek, bak gör Yase-min." En çok onu sevse ziyanı yoktu benim için. Mehmet'in fedakârlığının ne kadar yürekten olduğunu gördükçe karşısında öyle eziliyordum ki ona nasıl yaranacağımı şaşıırıyordum. Oysa zor bir adam da değildi Mehmet; ne pişirsen yer, üstünü başını yıkamasan temizcesinden giyer. Kendi yıkamaz ama. Eli pek gitmez ev işlerine. Okumayı sever, en çok şiir kitabı görürüm elinde. Vurgulu, coşkulu bir şiir patlatır aniden; ummadık anda sıçrayıverirsin. Bazen kendisi de yazar. Yazar yazmaya ama bir türlü redifi, kafiyesi tutmaz. Temiz adamdır ama bak; günlük alır düşünür, mesleğinden belki de her sabah tıraş olur, gür bıyıklarını keser, tarar. Göz kapakları biraz düşüktür Mehmet'in. Gözleri kahverengi; burnu karakteristik, Doğululara özgü,

büyükçedir ancak yakışır yüzüne. Çok güzel adam değilse de bakılır eline yüzüne; giyimi kuşamı, duruşu, bilhassa her geçen gün artan neşesi ile de dikkat çekici bulurum onu. Nasıl oluyor da o kendini en ücra köşelere itip küflenmiş, paslanmış, ardiye-lik görüyor; bunu anlamıyorum.

Geçenlerde bir gün elinde kocaman bir paketle geldi. Henüz oturmaya başladı Erdem, sağına soluna destek koyunca devrilmiyor da. Onu öyle oturtup yapıyorum ben de evin işini. Keyifliydi Mehmet. Nevale de almış, onun torbasını verdi bana. Paketi Erdem anlarmışçasına onunla konuşarak açmaya girişti. Yere, Erdem'in oturduğu tarafa diz çöktü. Pencere açıktı, dışarıdan akşam ezanından önce sokakları terk etmemiş çocukların sesleri geliyordu. "Bunu oyuncakçı vitrininde gördüğüm an nutkum tutuldu Erdem. Bizim zamanımızda yoktu böyle oyuncaklar; hep tahtadan, derme çatma yapılan..." Aklına ne gel-diye döndü seslendi bana. "Yasemin?" Getirdiği yiyeceklerin yanında bir de içki vardı. İçmez pek Mehmet; ya efkarlıdır ya keyifli, dedim içimden. Salonun kapısının ağzına kadar geldim.

"Efendim?"

"Sence Erdem derme çatma ne demek biliyor mudur?" Güldürdü beni onun bu içten, saf hâli. "Keşke anlasaydı, ne manalı olurdu konuşmamız o zaman." Paketin içinden kumandalı, gösterişli, kırmızı bir oyuncak araba çıkardı. Başladı sürmeye. Bir yandan da Erdem'in kendine bakmasını istiyordu. Oysa Erdem elini emmekle meşguldü. Mutfığa döndüm. Aldığı içkiyi gönlü olsun diye soğuttum, masaya fazladan buz koydum, her şeyin hazır olduğunu söyleyip Mehmet'in oyuncak keyfini bozdum. O oynamıyordu aslında da Erdem'i oynatıyordu. Kalktı yerinden ve bana da bir hediyesi olduğunu söyledi. Ceketini astığı yerden elinde bir mücevher kutusu ile geri döndü. "Sana

çok yakışacak.” Kutuyu kendisi açtı. Pakette pahalı olduğunu düşüneceğim bir kolye vardı, parlak taşlarından gözümü alıp teşekkür ettim Mehmet’e. Aslında ona *ne gerek vardı*, demek istedim fakat Mehmet böyle mesafeli tavırlarıma üzülüyor diye yuttum o lafı. Boynundaki âdemelması belirgin bir hâlde indi çıktı ve kolyemi takmak istediğini fakat bunu tek elle yapamayacağını söyleyip güldü. Mutlu olması için taktım kolyeyi. Kolye ucuna uzandı onu düzeltmek maksatlı, dokununca eli bana, gerdanımda bir süre kaldı. Gözlerini kaçırdı, biraz kızardı ve huzursuz bir tavırla masadaki yerine oturdu.

“Sana Ferhat’tan bahsetmiştim ya hani?” İçkisini kendi koydu kadehine. “Arabasını satıyormuş. Sıfır almış babasından kalma bir araziye satıp beş sene evvel. Gıcır gıcır, kilometresi düşük, kırmızı bir Opel. Onu alayım, diyorum. Birikmişim var; babama da telefon ettim daireden, üstünü tamamlarım, dedi. Bir tek senin fikrini almak kaldı geriye.”

“Sen bilirsin.”

Çorbasını uzattım. Biraz pul biber attı çorbaya, azıcık da limon sıktı.

“Rahat gezeriz. Çocuk var artık, araba işimizi kolaylaştırır. Sen de alırsın ehliyet. Daireye yürüyerek gidiyorum nasılsa. Araba burada durur, kapı önünde. Sen de istediğin yere gider, gezersin.”

“Bana göre düşünme.”

“Neden?” Bir anda gerildi Mehmet. Kaşığını kaseye öyle bir bıraktı ki üstüne sıçradı sıcak çorba. “Gitmeye mi karar verdin?” Bağırmasaydı da sakın değildi. “Hâlâ mı benimsemedin beni Yasemin?”

“O sebepten demedim, yani senin tasarrufun manasında söyledim. Senin parana karışamam ben.”

“Benim param zaten senin de paran değil mi?”

“Öyle mi?”

“Öyle.”

“Peki.” Çorbasını yemeğe geri döndü. Tuzluğu uzattım o sırada ona. Tuz istemediğini söyledi. “Gömleğindeki yağ çıkmayacak yoksa, lekenin üstüne biraz tuz serp.” Söylediğimi yaparken Erdem onu dinlemesin ister gibi kısık sesle konuşmaya başladı.

“Ben bu evliliği sürdürmek istiyorum Yasemin. Mutluyum sizinle, lütfen beni anla.” Sürdürmek istediği şeyin ne olduğunu anlamam zor değildi fakat açıkladı yine de. “Zaman en iyi ilaçtır her zaman. Bekleyebilirim. Bana kıymet verdiğini biliyorum. Hastalandığımda annem kadar tedirgin oluyorsun. Başımı bekliyorsun, bana çorbamı ellerinle içiriyorsun. Beni sevdiğini de biliyorum. Bir gün beni bir erkek olarak göreceğin günü bekliyorum.”

Bunun olacağını öngörmeye başladığım zamanı net olarak söyleyemem. Belki çok yakın bir tarihti, belki de daha her şeyin başladığı ilk zamanlardı.

Tuzluğu masaya bıraktı, eski sevecen hâline dönüp kadehini su bardağıma vurdu.

“Kolyen çok yakıştı.”

“Sağ ol.” Böyle söyleyip susarsam Mehmet’i itmiş olurum diye ürktüm zoraki ekledim. “Arabayı al bence, hem yatırım da olur.”

“Rengi kırmızı demiş miydin?”

"Demiştin."

"Otomatik vites bir de. Engelli kullanımına da uygun. İki kola ihtiyacım yok."

"Senin hiçbir konuda iki kola ihtiyacın yok."

"Bir konuda var. Erdem'i taşıırken düşürmekten korkuyorum. Ağırlaştı epey. Babana çekmiş sanırım, yapılı bir adam olacak."

"Evet, benziyor babama."

"Kızlar uzun boylu erkeklere bayılır. Yandık!"

* * *

Erdem'in birinci yaş günüydü. Mart yüzünü göstermişti; kış boyunca yağmadığı kadar kar yağmış, sokaklar beyaza boyanmıştı. Büyük bir organizasyon peşindeydi Mehmet. "Ne gerek var, anlamayacak bile Erdem, biz bize kutlarız." deme rağmen benim her seferinde bir araya gelmeyi reddettiğim meslektaşlarını çağırarak pastaneden taşıdığı yaş pasta ve yanına çeşit çeşit ikramlıklarla kalabalık bir partiye ev sahipliği yapmaya mecbur bıraktı bizi. O saatten sonra hoşnutsuz olmak niyetinde değildim. Mehmet'in üç gün evvelki ısrarıyla hem kendime hem Erdem'e aldığım doğum günü kıyafetlerimizi giymiştik. Uzun zaman sonra özenerek hazırlandığım ilk gündü. Bir süredir kuaför yüzü görmediğinden epeyce uzayan saçlarımı toplamaktan vazgeçtim. Mehmet'in arkadaşları onun evliliğine gıpta etsinler; güler yüzlü, neşeli, hayatı dar eden değil de süsleyen bir kadınla evli olduğunu düşünsünler istedim. İstedikim gibi de oldu. Karşılamamdan itibaren aralarına çabucak girdim, sohbetlerine katıldım söylediklerimi ilgiyle dinlemelerini sağladım. İçlerinden bir kadın... Bekar, yaşça da benden ve hatta belki Mehmet'ten bile büyük bir kadın onunla

öyle yakından ilgileniyordu ki bu durum dikkatimi ziyadesiyle çekti. Örneğin Mehmet'çiğim diyordu ona hitap ederken. Ona olur olmaz temas ediyordu. Dulmuş meğer. Şipşak boşandığı kocasının evlendiği üçüncü kadından da ayrıldığını söylemesi ile öğrendim durumu. Pençelerini Mehmet'e geçirmiş bir sırtlan kadar tehlikeli göründü gözüme kadın. Bu durumdan Mehmet'in rahatsız olup olmadığını anlamadım. Konuşurken samimi görünüyorlardı ikisi de. Sadece birbirlerinin anladığı türden şakaları vardı mesela, o sırada güldüklerine gülmüyordu onlardan başka kimse. Huzursuz olmadım fakat Mehmet'in bir kadına ilgisi olduğu hâlde yanında kalmamız için ısrarını anlamlandırmaya çalıştım. Neden mani oluyordu mutlu olma ihtimaline?

Bütün misafirler gittikten, ortalık toplandıktan, Erdem çoktan uyuduktan sonra bunu onunla konuşmaya karar verdim. Gelen hediyeleri inceliyordu salonun orta yerine hepsini sermiş. Çocuğu olanların daha akıl kârı hediyeler aldığını saptamıştı, bunu söyledi bana. Oturmadım yanına, tek bir cümle de yeterdi bana çünkü uzun uzun konuşmak lüzumlu değildi onu anlamam için. Hiçbir hâl fazla değildi Mehmet'e, hak ettiğinin çok daha fazlası olduğunu adım gibi biliyordum. Ezbere!..

"O kadınla aranızda ne var?"

Bunu duymayı ummuyordu, şaşırdı. Kafasını kaldırıp baktı fakat hangi kadın, diye sormadı.

"Var mı ya da?"

"Biraz şeydir o..." Hediyeleri toparlamaya başladı. "Erkeklerden çekinmez yani."

"Hoşnut gibiydin."

"Rahatsız olacağım bir tavrı yok."

Hepsini kucaklayıp kendi uyuduğu, Erdem'e ait bir dolabın da bulunduğu odaya götürdü. Peşinden gittim. Çünkü gereken cevabı vermemişti bana.

"Hoşuna gidiyor gibi ilgisi."

"İlgi değil, tanımıyorsun sen Sezen'i, herkesle öyledir o."

"Diğerleriyle öyle değildi bu akşam ama bilhassa seninle öyleydi."

"Benden büyük zaten üç yaş."

"Mühim mi bu?"

Yumuşacık bir sesle kendine hemen bu soruyu sormuş, hemen de sorusunun cevabını almış hâlde bir uyanışla cevap verdi: "Değil!" Yatağının bir kanadını açıp ucuna oturdu çoraplarını çıkarmaya başladı. "Hiçbir anlamda mühim değil. Komik kadın, ona çok gülüyorum. Güzel bile değil gözümde. Biraz da teşhirci, orasını burasını çok açıyor. Şimdi aile içi diye usturlu giyinmiş. Sen beni kıskandın mı yoksa?"

Ne hakla? Başımı iki yana salladım. Gönlün varsa ket vurma diye, demedim ona.

"Yoksa umutlandın mı Mehmet'ten kurtuluyorum diye?"

"Saçmalama! Kurtulmak istesem beni tutan mı var?"

"İstemiyor musun?"

"Hayır. İyiyiz biz böyle."

Top hâline getirdiği çorabı koyuverdi yere. Gömleğinden kravatını söktü aldı. İnsan ne giyerse ona alışıyordu, şimdi de buna alışmıştı, kravat takmaya.

"Sana çok net bir şey söyledim. Beklerim, dedim. Beni bir erkek olarak göreceğin zamana dek... Benden şüphelenmek de nesi?"

“Şüphe değildi. Neyse, unut gitsin, iyi geceler sana.” Çorabını almak üzere uzandığım an tuttu bileğimden.

“Şüphe değildi, umut değildi, kıskançlık da değildi. Ya peki neydi?”

“Bilmiyorum Mehmet.”

“Kafan mı karışık?”

“Belki de...” Gülümsedi. Kafamın karışık olması hoşuna gitmişti. Yanlış anlamıştı beni işte. Öylece çıktım gittim odasından. Mehmet’e hayal kurduruyordum ben, gerçek olacak diye umduğu hayallerden mesuldüm. O gece uyuyamadım sabaha kadar, döndüm durdum yatağımda. Aldığım nihai karar sabah erkenden Mehmet’e bizden bir şey olmayacağını söylemek olacaktı. Benim bir erkeğe bir daha kadın gözüyle bakabilmemin mümkün olmadığını söyleyecektim ona. Uyumayınca uyanmak da zor olmadı. Mutfakta biz uyanmayalım diye sessizce atıştırırken buldum onu. Tıkırtı yaptığı için uyandığımı söyleyip söylendi kendine.

“Bilerek uyandım erkenden. Bu saatlerde İstanbul otobüsü vardır.”

“Hayırdır?”

“Yarım saat zaman verirsen hazırlanırım, bizi terminale bırakır mısın?”

“Ne oldu söylesene?” Lokması ağzında kalktı ayağa. Anne mi, babama mı bir şey olmuştu, gece telefon mu gelmişti? Küp gibi uyumuştı duymamıştı işte.

“Kimseye bir şey olmadı. Onlara Mehmet ile anlaşılamıyoruz, diyeceğim gidince.”

“Neden?” Gece boyunca söylemeyi düşündüğüm her söz buhar olup uçmuştu. Ne diyecektim yahu ben, ne? “Sezen’e mi bozuldun?”

“Bozulmadım. Bozulsaydım keşke, içim içimi yeseydi... Mehmet ben gitmeliyim. Kaldıkça daha zor olacak. İmkânsız. Anlasana ben...” Omuzlarımdan tuttu.

“Erdem... Ona çok alıştım.”

“İstediğin zaman onu görmeye gelirsin.”

“Gittiğinde daha mı mutlu olacaksın? Ne değişecek? Ne?”

“Benimle ilgili umudun kalmayacak.”

Umurunda değildi umudu. Bizi, birlikte oluşturduğumuz şu aileyi seviyordu. Baba olmuştu benim sayemde. Erdem ona baba diyordu, onu kapıda görünce gözleri parlıyordu ve Mehmet bundan daha mukaddes bir duygu tanı mıyordu ki... Şimdi ben gidersem ondan sadece umudunu almış olmazdım ki... Onun mutluluğunu da alır götürürdüm.

“Alışırısın.”

Alışacak olmayı asla kabul etmedi. “Yapma Yasemin, bir başıma ne yaparım koca evde?”

“Alışırısın.”

“Bu, alışılacak bir şey mi?”

Sevda gibi bir şey miydi ki bu, ondan mı alışılmıyordu buna? “Ben Ali’yi unutamam. Mümkün değil. Sen bağlanıyorsun bize. Bu sana haksızlık. Ben Ali’yi unutabilecek olsam...”

“O, seni unuttu ama.”

“Ben onu yine de unutamam.”

“Bir başka kadının hayatında, mutlu mesut yaşıyor.”

“Yine de onu unutamam.”

“Aptal mısın sen Yasemin?”

“Bırak gideyim, vicdanıma biniyor yükün külçe külçe. Kal dedikçe sen, kamburum çıkıyor. Ben senin yanında mutsuz değilim. Sen bana kimsenin yapmayacağı iyiliği yaptın. Sen bana abilik, babalık yaptın. Unutamam bunu; dostluğunu, bana yakınlığını, yoldaşlığını, merhametini... Hepsinin karşılığında seni sömürmek gibi benim bu yaptığım. Bırak da gideyim Mehmet.”

“Hiçbir şey istemiyorum senden. Zerre yok umudum. Bitti, kalmadı. Şimdi sil gözünün yaşını, gir yatağına yat. Sen gider sen bu evden asıl o zaman sömürürsün beni. Sahte de olsa parmağında yüzüğüm kalsın, evimin içinde dolaş, pişirdikleriyle doysun karnım. Başka bir şey istemiyorum senden. Erdem benim de oğlum. Vazgeç demekle vazgeçilmez. Eğer birazcık hatırım varsa sende, artık kendini bana yük görmekten vazgeç. Ben de bu saatten sonra senden medet ummayayım. Anladım, sen Ali’yi seviyorsun. Ömrünün sonunda bile aynı şeyi söyleyeceksin. Sen onu sevmeye adanmışsın kendini, iflah da olmazsın. Anladım. Çok iyi anladım. Fakat yine de *kal* diyorsam sana, gitme işte, kal!”

Kalmak olmayacaktı oysa benimki. Her an göçü hazır bir misafirlik... Salondaki koltuğun kenarının döşemesi kesilmiş nasıl olmuşsa, değişmeli bu koltuklar sahipleniciliğinde bir misafirlik. Biz onu zaten indirimden almıştık, mağazanın teşhir ürünüydü hepsi. Ta o zamandan eskimişti. Tıpkı benim kalbim gibi... Ta o zamandan, Mehmet kapıya gelip de bana “Baban hastanede.” dediğinden beridir.

Bahar gelmişti yine döne dolaşa yanıma. Kuşlar, sabahları havalandırmak için açtığımda pencereleri cıvı cıvı örtüşüyorlardı bir garip olmaktan çıkayım diye. Uzaklardaydım nicedir, senede bir kez gidiyorsam da baba toprağına hiç geçmiyordum denizden öte yana. Merak da etmez olmuştum esasen. Hayallerimde çizdiğim bir hayatı yaşıyordu Ali. Öylesine mutluydu ki bir türlü ulaşamazdım ben o mutluluğa.

Öğleden sonra Erdem'i rutin doktor muayenesine götürdüm ve dönüşte yakınlardaki parklardan birine oturdum. Bu defteri en son açtığım günden bu yana geçip giden iki senede hayatımda değiştiremediğim onca şeye rağmen eskisi kadar hüznün taşı mıyordum heybemde. İyiydim. Daha da iyi olacaktım.

Değişti her şey.

O parkın salıncağında sallarken oğlumu Mehmet'in *bizim* dediği arabasını gördüm otopark alanında. Otoparkın ait olduğu yer bir oteldi. Devasa binanın kapısına baktım bir süre, sonra kuşkuyla kucakladım oğlumu.

"Salıncak?" dedi ısrarla Erdem. Kırmızı arabayı gösterdim. Sevindi. Üç yaşında her çocuk gibi geçen üç sene ona anne ve babasına ait olanları iyi öğretmişti. "Babamın arabası." Peltek dille söyledi bunu, el çırpıp, sevindi. Sahiden araba onundu. Plakasını okudum ve burada ne işi olabileceğini düşünmeye çalıştım. Etrafta işi ile alakalı olabilecek neresi vardı ki? Tüm gün daire dediği yerde olurdu anlattığı kadarıyla. Akşam beşte mesaisi biter, bazen fazla mesai olur, bazı hafta sonları arkadaşlarla eğlenceli etkinliklere katılırdı. Kimi eşli olurdu. Birlikte giderdik, yalnız kalmasın Mehmet diye eşlik ettikçe ona bu toplu organizasyonlardan ben de keyif almaya başlamıştım.

Önce arabanın Mehmet'e ait olduğundan emin oldum. Bir köşeye geçtim ve otelin kapısına doğru bakmaya başladım. Erdem orada öylece durmamızdan rahatsız, parka gitmek istediğini söylerken Mehmet bir kadınla birlikte çıktı otelden. Birlikte diyorum ama asla kol kola, yan yana değillerdi. Kadın önde Mehmet arkadaydı. Etrafa tedirgin hâlde bakıyorlardı ve birbirlerine selam verip ayrı yönlerdeki arabalarına geçtiler.

O gün akşam olana dek çeşitli düşünceler geçti aklımdan. Mehmet senelerdir iyi bir ev arkadaşı olmuştu bana. Uzaktan görenin uyumlu bir aile diye nitelendireceği türden yaşamımızın kurmacalığı artık beni rahatsız da etmez olmuştu. Mehmet ile uç taraflarda olmazdık, birçok konuda mutabıktık. Tek tük tartışmalarımız olurdu ama bunlar kavgaya dönüşmezdi. Mehmet'in alınganlıkları körelmişti. Benim geçmişe takılı ağım perişan hâlde eriyordu gün geçtikçe. Kabullenmişim kaybımı, yokluğunu, bir başına kalmış kalbimi... Rutin işlerimi aksatmadım. Yemeği pişirdim, Erdem'i yıkadım, uyuttum. Sofrayı kurdum. Biraz kitap okudum, uyku geldi. Oysa erkendi daha saat, geç kalmış olsa da Mehmet. "Git!" mi diyecekti bana acaba; "Bir sevdiğim, sevgilim var. Hayatımda bir kadın var." mı diyecekti? Ne diye anlatacaktı onu bana? Anlatmayacaksa da anlattırırdım. Bana anlatabilirsin, derdim; seni benden iyi kim anlar? Beni senden iyi kimse anlamadı bugüne dek. Giderdim sonra. Özlerdim de hatta onu. Mehmet; alışkanlığım, ailem, sırdaşım, omuz omuza hayatı sürdürdüğüm... Mehmet dostum. Her geçen gün gözüme daha güzel gelen adam. Kaşığı tutuşu, iştahla yemek yiyişi, tıraş olmayı tek elle bir türlü beceremeyişi, yardım istemediğinde yarım yamalak sakalı ile gülüşü... Bu hafta sonu yemek benden deyip mutfağı ana baba günü edişi... Habersiz balık alıp, eve gelip de yapalım hadi deyşi...

Anne babalarımız gelmişse ziyaretimize ya da nadir de olsa biz gitmişsek onların ziyaretlerine aynı yatağı paylaştığımızda daha baskın gelen limon kolonyası kokusu, ayaklarının hep buz kesişi... Ağlamaklı oldu içim ama gözyaşım akmadı. Çalan kapıya kalktım. Hangi vakitte gelirse gelsin kapıyı çalar Mehmet, anahtarıyla girmez içeri. Bekleyeni olmasını sevdiğinden... Belki de uygun değilsem ansızın çıkıp gelmesin diye...

"Geç kaldım!" dedi ayakkabısını kapı önüne çıkarıp içeri çabuk çabuk girerken. "Ter içinde kaldım, bir duş alayım da öyle oturalım sofraya."

"Erdem uyudu."

"Hasta mı?"

"Değil. Konuşmak istiyorum seninle, ondan erken uyuttum."

"İyi etmişsin, ben de konuşmak istiyorum seninle."

Ondandı telaşı. İş çıkışı söz vermişti sevgilisine; konuşacağım Yaseminle, demişti. Karım dememişti herhâlde. Anlatmış mıydı acaba her şeyi? Erdem aslında benim oğlum değil de demiş miydi ona?

Yemekleri ısıtmak gerekti o çıkana dek. Saçları ıslak ıslak geldi oturdu sofraya. Canı domates soslu kızartma çekiyormuş, yarın yapsaymışım ya. Ne konuşacaktık öyleyse biz? Hafta sonu pikniğe gidelim mi diyecekti? Yaz türlü koydu tabağına, biraz da yoğurt. Çok da acıkmıştı kurt gibi. Asıl doktor ne demişti, Erdem'i götürecektim ya bugün? Boyu, kilosu yerinde; kan tahlilleri temiz, vitamin değerleri iyi. Oh ,maşallah maşallah! Ee, ne konuşacaktı benimle Mehmet?

"Tayin dilekçesi verdim." Tek lokma yememiştim oysa, tüm iştahım kaçmıştı, doymuş gibiydim. "İstanbul için. Sana

sormadım. Sormadım çünkü olmaz, diyecektin ama ben buradan gitmek istiyorum Yasemin."

"Neden?"

"Gitmek istiyorum çünkü sevmiyorum burayı. Kışları da çok soğuk oluyor. Hem sen de çalışırsın orada, Erdem'e annemler bakar. Babamın evlerinden birinden kiracı çıkar, kira vermeden otururuz. Babam 'Sıfır daire alırım size, tapusunu da yaparım üstünüze buraya gelerseniz.' dedi. "

"Tapu için mi gidiyorsun?"

"Ne yapayım ben tapuyu, babamın benden başka çocuğu mu var? Daha rahat ederiz diye. Arabayı bile yenilerim. Hafta sonları gezecek yer dolu, İstanbul orası. Kendi memleketimiz. "

"Sen Antep'lisin." Güldü bu lafıma. İstanbul'da büyümüştü, babası kök salmıştı şehre; bir sürü dairesi, arazisi vardı. Benden daha İstanbulluydu.

"Bu eşyaların da hepsini atacağım gitmeden. Orada sıfır alacağım hepsini. Kazana ben atmayacağım kömürü, kapıcı atacak. Çöp alınacak kapımdan. Ekmeğim sabah sıcak gelecek, gazetem de olacak yanında. Neden bu şehirde kalalım ki gitme şansım da varken?"

"Ben sizi gördüm Mehmet." Anlamadı beni hemencecik. "Sezen'di değil mi o kadının adı? Otelden çıkarken gördüm sizi." Dondu ifadesi. Ne şaşırmış ne de bekliyor gibiydi bu söyleyeceğimi. "O kadından mı kaçırıyorsun? Kapıldın mı? Âşıkssın ona belki de. Bana söyle Mehmet, seni yargılayacak değilim."

"Delirmişsin sen! Ne aşkı?"

"İlişkiniz yok mu? İnkâr mı edeceksin bunu?"

"İlişki değil Yasemin. Yok öyle bir şey. İnkâr değil. Ne inkârı?" Kalkıverdi masadan, nasıl oldu da kapandı dizime o an, bunu fark edemedim. "Affet!" dedi. "Acizliğimden oldu ne olduysa. Kur yapıp duruyordu bana. Hata ettim. Pişmanım. Geçmişi yok bu işin, buna yemin ederim. Bugünlük bir şey. Ben karşılık vermiyordum senelerdir ona, bugün şeytana uydum. Affet beni." Ellerimi öpüyor, ağlıyordu Mehmet. Neyi, neden affedecektim; bunu anlayamadım. Toparladım onu, yerden kaldırdım. Su verdim, ellerimden içti. Sakin olmasını tembihledim. Sakin sakin konuşalım. Sen ağlarsan ben sana kıyamam ki... Kıyamam deyince rahatladı Mehmet. Üst üste yutkundu, âdemelması bir aşağı bir yukarı kaydı durdu zayıf boynundan, onu izledim. Yemeyecekti, belki yatmadan atıştırırdı. Yıkasın, gelsin yüzünü diye bekledim; tabakları üst üste koydum. Döndüğünde koltuğa oturdu. Yanına geçmemi istedi. Ona itaat ettim.

"Söz veriyorum, bir daha böyle bir şey olmayacak." Ne diyecektim ben bu adama şimdi? "Erkeklik zafiyeti diye bir şey var. Bunu savunmuyorum. Savunacak nesi var şu berduşluğun zaten Allah'ını seversen? Babam ne zamandır diyordu buraya gelin, diye fakat bugün anladım ki kalırsam burada o kadın girecek benim kanıma."

"İstemeyerek mi gittin onunla? Belki hoşlandın ondan. "

" Sırf kadın diye... Vallahi Yasemin! İnanmıyor musun bana? Ben uçkuru düşük bir herif miyim? Bilmiyor musun beni? Özür dilerim. Affet beni. 'Affettim seni!' de bana ne olur, hadi. " Daha sakın olması için tuttum elini, onu affettiğimi söyledim.

"Ben seni seviyorum, sadece seni." Elimi elinden çekemedim. "Bu aşkın -biliyorum, biliyorum- karşılığı yok, hiç de

olmayacak fakat bu, umurumda değil. Senden şu ankinden fazlasını istemiyorum. Ben senden başkasını da istemiyorum. Hata ettim. Ona da söyledim bunu, karımı seviyorum ben, dedim; sen beni kandırdın. Pişman oldum daha odadan çıkmadan. Korkak dedi bana ama umurumda değil. Niyeti başka değil ki... Niyeti eğlenmek onun. Başkalarıyla da oldu, kaç kez duydum. Bayağı şıfırtı bir kadın o. Ben karımı seviyorum, dedim. Oğlumla karıma haksızlık bu yaptığım, dedim. Gideceğim buradan da. Bir daha görürsem onun yüzünü hep yediğim halt gelecek aklıma. Sana haksızlık değil mi bu yaptığım? “

“Asıl benim yaptığım sana haksızlık değil mi?”

“ Ben bu duruma razıyım demedim mi? Ben kabullendim böylesini. Kabullendim diye de arkandan aldatılan kadın demelerine sebep olmamalıydım. Onurun, gururun var senin de. Eşeklik ettim. Basitlik . Allah benim belamı versin!”

Öyle korktum ki kendine beddua etmesinden parmaklarımla kapattım ağzını.”Bela anma. Kötülük gelirse senin başına yine ben üzülürüm.”

Sarıldı Mehmet bana. Hep silmişti gözyaşımı, hep pırpırlamıştı sırtımı fakat bu defa bana ihtiyacı olan oydu. Sarıldım ona. Sırtını pırpırladım. *Değişmeli*, dedim içimden; *bu düzen değişmeli artık. Senin gibi bir adama yapmamalıyım daha fazlasını.*

* * *

Eskilerden bir kıyafet çıkardım dolaptan daha sabahında. Mehmet evden çıkar çıkmaz. Günlük işlerimi ayarladıktan sonra ütüleyip giydim elbiseyi. Eteği biraz kısaydı, yakası da azıcık açık. *Olsun varsın*, dedim. Erdem’i de alıp kuaföre gittim. Uzun kalmasın saçlarım, sıkıldım dedim; bundan sonra kısa

kullanmak istiyorum. Boyun hizama dek kestirdim saçlarımı. Çok yakıştırdılar bu modeli oradakiler bana, yüzümün güzelliği çıkmıştı ortaya. Ruj sürdüler bana. Bilhassa sürmelerini istedim. Yanaklarıma biraz allık. Kirpiklerim takma gibiydi zaten, azıcık rimel hallederdi. Özel bir gün müydü bugün? Öyle, dedim. Evlilik yıl dönümümüz de değildi oysa. Erdem güldü bana. Saçlarımın yeni hâlini sevmekten çok, komik bulmuştu. El ele çıktık oğlumla kuaförden, yürüdük epeyce, Mehmet'in çalıştığı daireden içeri girdik. Erdem'i birkaç kez hafta sonu fazla mesai yaptığında götürmüştü yanında. Ona tarif et bana babanın odasını, dedim. Bir odada beş kişi çalışıyorlardı. Biri Sezen. Önce onu gördüm; sahte, yapmacık bir selam verdim ona. Sonra diğerlerine... Mehmet ayağa kalkmıştı.

"Kolay gelsin hayatım." dedim onu yanaklarından öperek. Şaşırdı. Oturdu yerine, pür dikkat bakıyordu yüzüme. Niye geldin, diye sormadı; az çok anlamıştı geliş nedenimi. "Tayin işinden haber var mı?"

"Daha değil. Öğle arasına çıkacağız biz de."

"Biliyorum, birlikte yiyelim diye geldim. Ben ısmarlayacağım."

"Olur. Kalkalım hadi." Paldır küldür kalktı. Yanımıza gelip Erdem'i kucağına aldı.

"Annem güzel olmuş değil mi baba?" diye sordu ona Erdem. Yanaklarından öptü Mehmet.

"Annen her zaman güzel."

Yakınlarda bir yere gittik. Erdem'i yanına oturttu Mehmet ben yemeğimi rahat yiyeyim diye. Durup durup bakıyordu bana. Güldüm bakıp duruşuna, güldü o da.

"Saçların çok güzel olmuş da ben uzun da seviyordum."

"Kısa modaymış."

Sezen'in saçları da kısa ve permalıydı. Perma yaptırmak gelmedi içimden, yoksa onu taklit ettiğimi düşünecekti Mehmet diye. İyi ki de yaptırmamışım, dedim. Benim o kadınla bir derdim yoktu çünkü. Derdim Mehmet'ti. Hayatına verdiğim zarar ziyanı mümkünse telafi etmek. Seviyorum seni, demişti çünkü. Tek taraflı sevmek tekme tokat yemek gibiydi peş peşe kuvvetli eller ayaklardan.

"Eşyaları atacağım, dedin ya hani Mehmet; gelirken köşedeki mobilyacıda bir koltuk takımı gördüm, krem rengi döşmeli. Erdem büyüdü sayılır, hem zaten uslu da... Temiz kalır koltuklar, öyle bir şey alalım. Pahalıdır belki ama..."

"Pahalı da olsa istersen alırız."

"Ve sarkıt avizeler... Camların önlerine menekşeler alalım. Çiçek açmayan saksı çiçeklerini sevmiyorum ben. Doğru söylüyorsun hem ben de çalışırım, emeklilik şart bu ülkede. Erdem'i özel okula gönderirim belki. Hı, ne dersin?"

"Sen çalışmasan da dedesi, babam yani, öylesini ister; özelde okusun, der."

Kendi kanından olmayan torunu için para akıtmasına göz yumamam babanın, demedim. Bundan sonra böylesini de demeyecektim. Kan bağı lazım değildi demek ki... Böyle kabullenmişti durumu Mehmet. Böylesine razıydı, onu didik didik edip yaptığını gözüne sokarak azımsamaktı çünkü yaptığım.

"Annemlere yakın yerde oturalım. Erdem'e annem baksın. Senin annenin boynunda fitik var, o bakamaz. Bir de kreşe veririz iki yıla kadar."

"Bu planları saçından önce mi yaptın yoksa sonra mı?"

"Sonra. Yükmüş meğer başımda saçlar, onlar yüzünden düşünemiyormuşum."

Ne komikti söylediğim, gülüştük. Erdem de katıldı bize. Uzanıp elini tuttum masanın üzerinden. "Sen tanıdığım en mükemmel adamsın. Şansımsın Mehmet. Anladım ki seni de kaybedersem bir daha iflah olmam ben."

"Allah korusun."

"Bu defa ben senden zaman istiyorum Mehmet. Bu defa senin için yapabileceklerim olduğunu biliyorum. Biz bir aileyiz, bunu da biliyorum. Oğlumuz var ve ben o en çok sana benzesin istiyorum. Senin gibi baksın hayata."

"O üzüm gözleriyle..."

Başını okşadı oğlumuzun Mehmet.

"Teşekkür ederim Yasemin, umut doldu içime."

* * *

On beş güne kadar sonra sonuçlandı tayin meselesi. Özel eşyalarımızı aldık sadece yanımıza; neyimiz var, neyimiz yoksa bir yardım derneğine verdik ihtiyaç sahiplerine ulaştırsınlar diye. Mehmet'in ailesi mutlulukla karşıladı bizi. Onlarla aramda hep bir mesafe olduğundan annesi de babası da gerçek manada yakın duramadılar bana fakat kırmadılar da beni. Oğulları benimle mutlu diye inandılar bize, beni kabullendiler. Erdem iki taraf için de iftihadı. Babam için bana karşı tüm öfkelerinin tükendiği yerdı ona duyduğu sevgi.

Birkaç gün annemlerde birkaç gün onun ailesinde anı mutlaka hep birlikte kaldık yeni evimiz kurulana dek. Bir ay kadar aynı yatakta Erdem'i de ortamıza yatırarak uyuduk eskiden de olduğu gibi. Bazen elimiz, bazen ayağımız değdi birbirine.

Çekmedim elimi de ayağımı da tenim alışır belki Mehmet'in tenine diye. Böylesi olunca alışmak lazımdı, bir anda olamıyordun tek kişi.

O günlerde lüks bir apartmanda adımıza tapulu evimiz yepyeni eşyalarla döşeniyor olunca annem, o güne dek koruduğu suskunluğunu bozdu. Baş başa kaldığımız bir vakit: "Görüyor musun şer bildiğimizde ne hayırlar var? Evlenseydin o mezeci ile böyle bir hayatın olmayacaktı. Sanmam ki kocalığı da Mehmet gibi iyi olsun. Ağzının içine bakıyor oğlan; mülayim, akliselim maşallah. İyi oldu, iyi oldu. Zamanında kızın karnına girdik, diyordum ama Erdem de sen de şu ankinden daha mutlu olamayacaktınız, bundan eminim şimdi." dedi. Yaşanılmamış olana eminlik olmazdı. Ancak ah etmek olurdu, derin derin iç çekip damdan düşer gibi ağlamak olurdu, garip bir bu-rukluk, acınası bir mutluluk olurdu yaşanılmayan anıldığında.

"Hiç merak ediyor musun anne, o ne hâlde diye?" Böyle söyleyeceğimi ummuyordu annem. Haklısın diyeceğim sanmıştı. "Ben çok merak ediyorum. Hayalimde çok mutlu. Ya değilse?.. Müsebbibi benim ve onu çok merak ediyorum anne."

"Neyini merak ediyorsun? Kocan duymasın böyle dediğini. Geçmiş geçmişte kalır. Herkes sevdiğine mi varıyor canım?" Kalktı yerinden. Bir daha da konuşmayayım diye iş uydurdu kendine.

Merak etsem de gidemedim Üsküdar'a, aha şurasıydı oysa vapurla, kaç dakikada geçecektim ki oraya?

Evimize geçtiğimiz ilk gece, Erdem'i onun için hazırladığımız odaya yatırdım. Diğer evdeki gibi bir misafir yatak odası hazırlamamıştık burada, salonla oturma odasını ayırmıştık. Gizli bir anlaşma gibi tek yatak odası ile sınırlı tutarken evi

bugünü beklemiştik sanki. Bir yanım ağlıyordu, bir yanım telaşın koynunda... Uzattım yatma işini. Ben uzattıkça Mehmet de uzattı. Kimse o yatağa diğerinden evvel girip yatmadı. Tek gardıroptan alındı gecelikler, kimse kimsenin giyindiğini görmedi.

“Uykum geldi, yatacağım ben artık.” diye duyurdu Mehmet. El bezini asmış mıydım ben, bir baksa mıydım? Böyle kaçamazdım, bunu biliyordum. Işığı kapattım, yatak odasına doğru karanlıkta yürüdüm. Mehmet içerideydi. Çalar saatini kurdu en önce, sabah işe gidecekti çünkü. Biraz da vardı mesafesi, arabayı daha çok kullanacaktı artık. Ben de birkaç güne kadar iş başvuruları yapacaktım. Biraz dinlen, demişti bana Mehmet; taşınma işi çok yordu seni. Aynı anda girdik yatağa. O sağına, ben soluna... Hissiz kolu kaldı benden yana. Belki de tam tersi şekilde yatmalıydık, öyle alışmalıydık. Ayağı değdi ayağıma.

“Her mevsim üşüyorsun.” dedim, diğer ayağını da getirdi ötekinin yanına bilhassa ve sonra ayaklarımı iki ayağının arasına aldı. “Bu mevsimde böyle yaparız, kışın tam tersi.”

“Olur.”

Döndü yüzünü bana, ben de ona döndüm. Kısa saçlarımı okşadı. Karanlıktı fakat görüyordum yüzünü; gülümser gibiydi, derinden nefes alıp veriyordu, hızlı hızlı.

“Seni neden sevdiğimi biliyor musun?” Nereden bilecektim ki? “Soluma denk geldin sen. Şu kolumdan tarafa. Kolum kalkmış, kalkmamış derdimi götürdün. Dermanım yokmuş meğer, şimdi istediğin yere koşar gelirim.”

“Gece vakti, dur durduğun yerde.”

“Güzelsin diye değil. Asla!.. Güzelsin, ne haddime aksini iddia etmek ama mesele bu değil. Anladın mı beni Yasemin?”

"Anladım."

"Biz çok mutlu olacağız ve her seferinde birbirimiz için iyi ki diyeceğiz. Tozum toprağım kalktı havaya şimdi. Olduğum gibiydim hep, daha da açıldım sana; kendime diyemediklerimi dedim. Bir kere de ne gevezesin Mehmet, demedin bana."

"Değilsin çünkü."

Yüzüme değdi parmakları. "Bir kere..." dedi usulca. "Bir kere öpsem." Bu defa dudaklarıma indi eli. Titriyordu. İçim sızladı o hâline. En büyük düşmanı olsam şu adamın ancak bu kadar zarar verebilirdim ona. Sadece hayal etmedi bunu Mehmet, yaklaştı bana, sağlam kolu sardı bedenimi ve öptü dudaklarımdan. Gözlerimden yaşlar süzüldü, akmalarına mani olamadım. İstemediğimi düşündürmedi bu ona. Alışacağıma inanmıştı, biliyorum inandığını buna, bu kadar beklemişti ve beklemeye sabrı yoktu artık. Oysa ne kadar yakındı Mehmet bana, tenime buz gibi değen sadece ayaklarıdır, diye düşünmüştüm. Teni, bedeni tanıdık gelecekti bana. Ben de kadını, hem Mehmet'i de beğeniyorum üstelik, yalan değil, yapabilirim sandım. Ağır geldi her şeyden evvel ruhuma. Bu kirlenmişlik hissinden sıyrılamayacaktım, belki de her seferinde ihanet diyecekti zihnim. Veda etmeliydim çoktan Ali'ye, o nasıl ihanet etti ise bana ben de ona etmeliydim. Göz yaşımı silen vardı çünkü. Ağladım diye yargılamayan, o yüzden beni kenara itmeyen, çekip gitmeyen. Onun için vuslattı. İyi olup olmadığımı sorduğunda iyiyim demesem geçerdi belki de benden temelli. İyiyim, dedim. Yalan söyledim ona. Vazgeçtim büsbütün sevdamdan. Sevmek böylesi olmazdı. Sevmek değildi benimkisi, düpedüz vebaydı.

- 18 -

Beş yıl sonra

En son yazdığım gün bir tarih düşmemişim köşeye. Benim tarihlerle aram oldum olası iyi değildir zaten. Yine de biliyorum en son ne zaman yazdım, üzerinden ne kadar geçti, o gün ne hâldeydim bugün ne hâldeydim.

Büyüdüm ben. Benimle birlikte büyüdü Erdem de. Sekiz yaşına basacak önümüzdeki ay. Öyleyse kış şimdi, dışarısoğuk, hem de zemheri. Bakınca pencereden dışarıya karşısı kışla sanki, karları küreyen askerler, içlerinden sadece bir tanesi benim sevdiğim, tanıyamıyorum bu defa sahiden, görsem de suretini ne denli yabancı bana.

Çalıştığım hastanenin psikiyatri bölümünde görevlendirili tam bir yıl oldu. Önceleri alışamamıştım oraya ama sonra hastalarla iletişimi en iyi hemşire ben oldum. İdarenin gözüne girdim, doktorların müdahale esnasında tercih ettikleri hemşire oluverdim bir anda.

O gün de...

Dündü sanki, bugün gibi yaşanıyor zihnimde. Düşlerken bir başıma o günleri üstüme toprak atılmış kadar yalnızım. Mezar bekçileri tepemde. Gececekse yine -ne bileyim be, hep de geçecek diyorlar- Şu dünyanın ne kadar gamı varsa ben çekiyormuşum. Öyleymişim. Ben ne bileyim eli, bildiğim kendi kahrım.

Doktor Yalçın odasında bekliyormuş beni. Hastalar hakkında malumat alırken de verirken de hep yanıma gelirdi oysa. *Bu defa daha mühim bir şey olduğu belli*, diye düşünüp bir alt kattaki odasına indim. Daha sabah saatiydi, iki gün evvel gece nöbetinden çıktığımdan ve hafta tatiline denk geldiğinden yani çalışmayalı iki gün geçtiğinden biraz da ayaklarım geri geri giderek indim aşağı. Oturmamı istedi. *Bölümüm değişecek olabilir*, diye tahmin ettim. Başhemşirelik terfisi mi almıştım? Üç sene evvel Mehmet müdür olduğunda tüm aileyi Boğaz'a yemek yemeye götürmüştü. Onunkiler, bizimkiler... Ben de götürürdüm öyleyse herkesi, hem de bu akşam. Yemek pişirme derdi de olmazdı hem. Başhemşirelik değilse de neydi mesele? Bir hatam, kusurum olmuş muydu acaba? Farkında olduğum bir durum değildi, öyleyse hesabını verirdim ne olursa olsun. Bilmeden yapılanın günahı bile olmazmış derler. Olur ya da olmaz, şimdi Yalçın Bey ne derse anlamak lazım ve onu öylece dinlemek. Hâlimi hatırlımı sordu Yalçın Bey. İyi miydim? İyiydim. Son beş senedir her şey tıkırındaydı. Çocuğum sağlıklıydı. Mehmet fizik tedavi alıyordu ara sıra, o da iyiydi elini oynatmaya başlamıştı ama kolu için umut yoktu tıpkı öncesinde de olduğu gibi. Yine de mühim değildi, biz buna alışmıştık. Dünden biraz fazla yemiştım, şişkindim. Onun haricinde iyiydim işte. Usuldendir, ben de onun hâlini hatırlımı sordum. Hiç iyi değildi. Canı sıkındı. Hayırdır inşallah.

“Eski bir ahbabımın... Ahbap dediysem kardeşten öte abimizdi. Oğlu hasta. Uzun zamandır hastaymış da birbirimizden haberimiz yoktu. Açıkçası Yasemin biz bu ülkede dostlarımızla dostluğumuzu gizlediğimiz zamanlardan sonra utanıyoruz vefasızlığımızdan.” Ne garip konuşuyordu. *Sabret bakalım Yasemin*, dedim. “Çocuk erimiş bitmiş. Alkol belasına bulaşmış. Müptela. Çocukluğunu bilirdim onun. Çakı gibi delikanlıydı. Zıyan etmiş kendini. “

“Tedavi olmak istemiyor mu?”

“Hiç istemiyor hem de. Karısı... Gariban kızcağız elinde avucunda ne varsa satmış, gelmiş; benden yardım istedi. Tesadüf, şoke oldum adını sanını duyunca. Dedim ya, çok sevdiğim bir abimin oğlu. Elimde büyüdü. Velhasıl getirdik buraya. Beş yüz sekiz numarada. Hâli harap. Tedaviyi reddediyor. Karısının beyanına göre kanser teşhisi de konulmuş. Onkoloji bölümü de onu alacak takibe ancak bağladık elini kolunu öyle aldık kanını da. Tedaviyi hasta kendisi reddedince kim, ne yapsa boşa.”

“Üzüldüm. Ne yapmamı istersiniz Doktor Bey?”

“Dün Aysun Hemşire’nin kafasını yarmış. Hırçın da üstelik. Başka hasta olsa -biliyorsun- tedaviyi istemeyeni zorla tutmam burada. Ama bu kişi hususi ilgilenmek istediğim biri. Babasına borcum... Anlıyor musun?” Anlıyorum, diyemedim. Biraz karmaşık gelmişti anlattıkları ama anlamış gibi başımı salladım.

“Hastanede olay olsun istemiyorum. Aysun Hemşire’yle hallettik meseleyi ama girmem bir daha odasına diyor. Kader Hemşire daha ılımlı. Fakat siz... Siz, Yasemin Hanım, sizin hastalarla iletişiminiz hep daha duygusal. Ali ile de bunu başarabilerseniz benim için o kadar makbule geçer ki...”

“Ali mi adı?”

“Ali Ziya. Babası böyle hitap ederdi. Rahmetlinin göz bebeği idi. Tek oğlu... Kıymetli bir insandı, görse şimdi onun şu halini... Sızlıyordur belki de kemikleri. Ne diyorsunuz Yasemin Hemşire, hatırlım için sizden imtiyaz istesem?”

“Ali Ziya...”

Tekrarladım adını aptal bir sanrıya tutulmuş gibi. “Kusura bakmayın, ismi çok tanıdık geldi. Elimden geleni yaparım Yalçın Bey.”

“Teşekkür ederim.”

Kalktım ayağa. Günlük gelişmeleri konuşacağımızı söyledi. Onkoloji raporları çıkınca o yönde de tedaviye başlanacaktı. Masraf büyüktü ve bir kısmını Yalçın Bey karşılayacaktı. O denli mühimdi Ali Ziya onun için.

“Babası da mı doktordu Yalçın Bey?”

“Mezeci idi.” Oysa kapının önündeydim, hemen çıkıp gitmeyi vadediyordum, gidemedim. Gidemeyince devam etti Yalçın Bey. “Üsküdar’da babadan kalma mezeci dükkanları vardı. Ali’ye devrettiğini duymuştum ama arkadaşımın ölümünden sonra cesaret edip de oraya gidememiştim. Mevzular biraz derin Yasemin Hanım.” *Git* der gibi vurguladı adımı. Masasına döndüm fakat koltuğa oturmam, ayakta kaldım.

“Ne kanseriymiş?”

“Akciğer dedi ama belki de kadıncağz bilmiyor. Devlet hastanesi teşhis koymuş, raporlarını yakmış bizim deli oğlan. Siroz belki de. Alkolik çünkü. Sigara da varmış.” Ali sigara içmezdi. “Öğreneceğiz o kısımlarını. Sizin aklınıza takılan bir şey var sanki Yasemin Hanım. Lütfen bana söyleyin ki baştan açık olalım.”

"Galiba onu tanıyorum."

"Ali'yi mi?"

"Galiba. Doktor Bey, Manisalı değil mi aslen? Üsküdar'da yeşil boyalı bir evleri var. Beylerbeyi tarafında."

"Nereden tanıyorsun bakalım sen bizim çocuğu?"

"Eskiden, çok eskiden..."

Belki de aynı yerden diye düşündü Yalçın Bey. Onun adını vermemiş eski dostu babasıyla aynı davayı güden babamdan, abimden, amcamdan belki de... Çıktım odadan. Yürüyemedim. Oracıkta dizlerimin üzerine çöktüm. Kimse görmeden ağladım. Rimel sürmüştüm sabahtan suratıma, aktı. Yıkadım elimi yüzümü. Burnumun ucu kıpkırmızı bakıyordu bana aynadan, ben de ona bakakaldım. Beş yüz sekiz, köşedeki odaydı. Bir öncesinde Cevdet isminde bir hasta kalmıştı orada. İntihar eğilimi vardı. Plastik kaplarda gelen yiyecekleri oraya buraya sıvardı. İyileşip gideli üç beş gün olmuştu. Severdi beni Cevdet. "Sarı kafa!" derdi bana, gülerdi. Giderken helallik istemişti sarı kafa dediği için. Büyüğüm olduğundan hiç alınmadığımı söyleyince memnun kaldı. Beş yüz sekiz hastası Ali olamazdı. Bir önceki hasta da intihar eğilimliydi. Ali de mi öyleydi? Camları demirli o odanın tek kişilik sığınağında nasıl ölürüm diye mi bakıyordu sağa sola. Nasıl ölürüm? Alkolik demişti Yalçın Bey, intihar eğilimli değil. Koridora girdiğimde bir köşede tırnaklarını törpülüyordu Aysun. Beş yüz sekize yöneldiğimi görünce kendince uyardı beni. Alnında bir bant vardı. "Yalçın Bey kazığınızı atmış sana ama kask tak bence."

Kasksız açtım kapıyı. Avuç içlerim terlemiş şu kış günü, ne diye, hiç anlamadım. Karanlıktı içerisi. Kalın perdeler çekilmişti. Hasta bağlıydı zaten, öyle söylemişlerdi. İçeride tanıdık bir

koku aradım ama o kokuyu bulamadım. Bu benim Ali'm değildi. Kalın perdeleri çektim kenara, içeri gün ışığının girmesine müsaade ettim. Ardıma dönüp kapadım kapıyı. Şimdi içeride onun soluk alışverişinin sesinden başkası yoktu. Örtüsünün altındaydı yüzünün yarısı. Ayak uçları çıkmıştı dışarı. Bağlı olduğunu görüyordum. Yaklaştım yanına. Kalbim duracaktı, durmadı. Güçlüymüş meğer bilendikçe keskinleşen bıçaklar misali. Yüzünün yarısını kapatan örtüden açıkta kalan sadece kapalı gözleri, alnına düşen saç tutamlarıydı. Açılmıştı biraz kenardan başı. Otuz beş yaşındaydı Ali. Koskoca adam. Mehmet'ten üç yaş, benden tam beş yaş büyüktü. Erdem'den ise... Soluk alırken acıyla sarsıldı tüm bedenim. Yoruldum oracıkta fazlasına yetmedi gücüm. Gözleri kapalı yüzünün yarısı örtülü iken bir yabancından ibaret olmalıydı benim için, değildi. Örtüyü biraz indirdim. Sadece biraz. Göğsüne kadar inmişti sakalları. Sakinleştirici vermiş olacaklarını düşündüm. Dosyasına bakmayı akıl ettim, hareket edemedim. Duydu içimdeki çığlıkları sanki. Bir anda korkuyla açtı gözlerini. Dimdik baktı bana. Hiçbir şey anlayamadım o bakıştan ama ağladım. Sessizce yüzüme indi gözyaşlarım. Bir şey söyler sandım. Söylemedi. Hıçkırıklara boğulmuş "Ali!" demem dışında ben de konuşamadım. Tepkisizdi. Ölü hissizliğindeydi bakışları da. "Ne yaptın kendine sen?" Duymuyor dememişti kimse ama duymuyordu beni Ali. "Ne yaptın?" Demir başlığından tutundum yatağının, düşecektim yoksa. Gözlerim buğulanmış görmüyordum da kimseyi ve o an duydum sesini.

"Kimsin sen?"

Ona oturup kim olduğumu anlatsam ne fayda? Anlayacak gibi bakmıyordu bana. Yara almış çaresiz bir çocuk gibiydi bakışları. Erdem bir kabahat işlediğinde karşıma geçip de peşin

peşin kızmamamı söylerken olduğu gibi titreşiyordu göz bebekleri. Ah, ne kadar da benziyordu oğluma. Oğluna...

“Burada hemşireyim ben.” Gözyaşlarımı sildim. Metanetli olamazsam ona yardım da edemezdim. Ölüp gitmesine, hiç olmasına razı gelemezdim ki... Kurtarmalıydım onu mutlaka, ne pahasına olursa olsun. “Adım Yasemin.”

Çekti bakışlarını benden. Dudaklarını yaladı, kupkuruydu dudakları. Susamıştı belli ki. Bir bardak su aldım dışarıdan ve geri döndüm. İtiraz etmeden verdiğim suyu içti. Yudum yudum, elimle kaldırırken başını bana direnmeden. Plastik bardağı kaldırdım kenara. Odasında bir sandalye olmadığı için ayakta devam ettim konuşmaya.

“Beni tanıyor musun Ali?” Yanıt vermedi. Dosyasına uzandım. Kısa bir süre o güne kadar yazılanları inceledim. Hafıza kaybı benzeri şeyler yazan olmamıştı. Ona döndüm, görüş hizasındaydım fakat o bana bakmamaya devam ediyordu. “Ben çok şaşırdım burada olduğunu duyduğumda. Tesadüftür dedim ama senmişsin.” Pencereden tarafa bakıyordu. “Kar yağıyor, görmek ister misin?” Görmek isteyeceğini düşünüp pencereyi açmaya kalkışınca bana öfkeyle bağırdı.

“Kapat pencereyi!”

Elim pencerenin kulpunda kaldı, onun istediğini yaptım. Döndüm yüzümü ona yeniden. “Tedavini belirlemişler burası için. Ben beş yıldır çalışıyorum burada. Bir yıldır da bu bölümde. İnan bana Ali gelen tüm hastalar tedavi olup döndüler. Bağımlı olanlar da. Başarabileceğine inanan herkes... Ki sen çok güçlü bir adamsın. Onlar yapabildi ise sen de yaparsın. Yeter ki yaparım de. Öncelikle birbirimize dürüst olmalıyız. Doktor Bey, Yalçın Hoca’dan bahsediyorum, babanın da dostuymuş.

Şahane bir doktordur. Şansın senin tüm bunlar. İyiye işaret. Seni iyileştireceğinden emin. Umutlu. Sen de emin olursan... “

“Sus!” Bağırды bunu söylerken de. “Başımı ağrıttın, git!”

“Tamam. Bir saat sonra tekrar gelirim. Şimdilik dinlen. İsteddiğin bir şey varsa bana söylemen yeterli.”

Çıkmak üzereydim ki odadan. “Bir isteğim var.” dedi. “Yaklaş, bir söyleyeceğim.”

Yaklaştım. İçimde eleme bulanmış bir mutluluk ile.

“Votka alıp getirir misin? Kimse senden şüphelenmez, aramaz da üstünü. Tek şişe getir şimdilik. Hı? Bir şey söylesene, getirir misin?” Dişleri vuruyordu birbirine, bedeni gibi titriyordu sözleri de. Yıkıldı tüm hayallerim üst üste. “Söylesene kadın! Getirir misin?”

“Getiremem.”

“Siktir git o zaman orospu!”

Neden ağlıyorsun, dediler bana. O deli sana ne yaptı ki çıktın çıkalı odasından ağlıyorsun? Hakaret etti dedim, küfretti. Hastadan ilk kez küfür yemiyordum ki neydi bu gariban hassasiyeti bendeki? Anlatamadım. Aşağı indim ve Yalçın Hoca'nın kapısını çaldım.

“Üzgünüm hocam!” dedim ağlayarak fakat içeride biri vardı.

“Gelin Yasemin Hanım, sizi Ali Ziya'nın eşiyle tanıştırayım.”

Saçlarından bir tutam çıkmıştı başındaki örtüden. Üstünde grimsi bir pardösü vardı ne kışlık ne de yazlık denecek kumaştan fakat üşütürdü bununla bu mevsimde. Elinde bezden bir çanta. Adı Arzu'ydu. Çakmak çakmak bakan, solgun yüz-lü, güzel bir kadındı. Gamzeleri vardı kocasınıninki gibi ancak

onunkiler gülmese de belliydi yüzünde. Yanakları, kilolu bir kadına; elimi sıkan eli ise cılız bir kadına aitti. Ayak bilekleri de inceydi. Kalın, çirkin bir çorap giymişti ayağına. Yokluğu görüyordum ona baktığımda; parasızlığı... Doktor Bey beni Ali ile ilgilenmesi için bilhassa görevlendirdiğini söyledi. İyi olacaktı kocası. Kızım, diye hitap etti Yalçın Bey kadına, onu teselli etti. O bez çantanın içinde dolma vardı. Yanına girmesine izin verirsek yedirirdi, ellerini açmalarına da gerek yoktu. İzin vermedi Yalçın Bey, şimdi en çok ona öfke duyuyor olmalıydı. Onu hastaneye zorla yatırdığı için en çok karısına kızgındı. Biraz yatışsın, ilk evreyi atlatsındı en azından. Ardı sıra bana sordu: "Sizinle ilk kontağı başarılı mıydı Yasemin Hanım?" Sildim gözyaşlarımı.

"Sayılmaz."

"Tanıyormuş eşinizi de Yasemin Hanım. Eşinizi ya da ailesini. Hangisini Hemşire Hanım?"

"Ali'yi."

"Öyleyse tanıdı sizi gördüğünde değil mi?"

"Tanıdı."

"Sevindi mi?"

"Ona içki getirebilecek kişi olduğumu düşünmüş olmalı ki benden votka istedi." Arzu o andan sonra bakışlarını hiç çekmedi üzerimden.

"Bunlar beklenen şeyler. Sen eski dostluğunuzu da kullanarak onun güvenini kazanmaya bak."

Bu imkânsız demedim, oysa tam da bunu demeye gelmiştim. Şimdi bu kadının karşısında söyleyeceğim her şeyin onu incitmesinden endişeli, dolmaları alıp gittim. Vişneli yaprak

sarmasıydı, Ali çok severdi. Dolmaları Ali'nin odasına götür-
düğümde tavanı izliyordu. Nefes alışverişi hırıltılıydı.

"Karin sana dolma getirmiş, yer misin?" Yerim demedi.
"Ben yedirebilirim. İlaçlarını düzenleyeceğim ondan sonra da.
Yiyecek misin?"

"Git buradan!"

"Hemşireyim ben."

"Git!"

"Senin sağlığın için buradayım."

"Defol!"

Kaldım orada öyle. Bir cümle daha kurup karşı çıkamadım
ona. Bu işi benim yapamayacağımı söyleyip kenara çekilmeliy-
dim belki. Peki ama Ali'yi hangi özensiz ele emanet edecektim
ki?

"Ağızdan ilacın yok şimdilik. Elin ayağın bağlı kalsın, isti-
yorsan inatlaşmaya devam et. Uzlaşmak zorundayız. Anladın
mı?"

"Baksana sen bana!" Temkinli bekledim. "Yaklaş, bir gel,
bakayım." Öğretmen edasıyla yönlendiriyordu beni. Yaklaştım.
"Sözünü dinlersem ellerimi ve ayaklarımı çözer misin?"

"Çözerim."

"Dinleyeceğim söz. Aç hadi."

"Önce buna inanmalıyım."

"Söz verdim ya, neyine inanacaksın? Aç hadi. Dolmadan
da yerim."

"Şu an olmaz."

"Söz verdim." Burnundan soluyordu âdeta. "Senin için sözlerin kıymeti yok mu hiç Allah'ın belası? Söz verdim, aç işte, aç!"

"Sakin ol Ali."

"Adımı iğrenç ağzına alma. Şu ellerimi çöz. Bu kadarını yap bana. Ufacık bir iyilik. Bu kadarını..."

"Sakin ol lütfen!"

Sonrasında zapt edilmez hâle geldi Ali. Ciddi bir kriz geçirdi. Müdahale edebilecek kadar serinkanlı olamadım. Tutuştum. Bir köşede demir yatağını sallayacak kadar çıldırmış hâlini ağlayarak izledim. Ne olmuştu Ali'ye, bunca zaman ne yaşamıştı?

Gün içinde ayık diyebileceğim kıvama gelemedi. Daima uyudu. Dolmalar baş ucunda kalınca doktor beyin de deyimiyle kadıncağızın emeği zayi olmasın diye onları hemşire dolabına kaldırdım.

Mesai bitiminde tekrar yokladım onu. Uyanmıştı fakat ne söylesem ondan tepki alamayınca pes edip çıktım. Hastanenin dışında, kapının hemen önündeydi karısı. Beni görünce kalktı ayağa, yanıma geldi.

"Gidemiyorum." dedi. "İstesem de gidemiyorum." Hangi sözümle teselli olurdu kim bilir? "Biraz vaktiniz var mı?"

Vaktim olmasa da onun için fedakârlık yapabilirdim.

"Gelin benimle, hava soğuk şu ilerde bir kafeterya var, orada konuşalım."

Bir şey içmem dese de ona bir çay söyledim. Sabahtan beri hastanede bir şey yiyemediğimi söyledim, tost isteyecektim, ısrar ettim, ona da söyledim. Bir şey yemediğini anlamak zor

değildi. Çayını içti, tostunu yedi. Çekingen, mutsuz, gözünün feri sönmüş bir kadındı. İkinci bardak çayı da istedim. Lüzum yoktu, geç kalıyordu.

“Bekleyeniniz mi var?” Başını iki yana salladı. “Bir çocuğunuz yok mu?”

“Yok. Ben sizi tanıyorum Yasemin Hanım. Bahsinizi biliyorum. Evlendiğim ilk günden bu yana adınız da varlığınız da aramızda hep durdu. Yanlış anlamayın, farklı bir niyetle söylemiyorum bunları size. Geçmişten ötürü sizi yargılama hakkım yok. Olsaymış keşke ama olmamışsınız. Nasip... Ben kadere çok inanırım. Sizden rica ediyorum, Ali’ye yardım edin. Sizden başka kimse de yardım edemez ona zaten.”

“Beni tanımamış gibiydi.”

“Mümkün değil. Öfkesindendir. Geçer. Yatıştır. Bana inan. Ali’nin tutunmak için bir sebebe ihtiyacı var. Hayata bağlanmak için. Siz bunu sağlayabilirsiniz. Sizden başka da kimse olamaz.”

“Annesi, kız kardeşleri, babaannesi... Ya onlar nerede?”

“Memlekete döndüler. Babaannesi orada vefat etti. Kız kardeşleri orada evlendi.”

“Siz Ali’yi seviyorsunuz.”

“Evet. Evli misiniz?”

“Evet.”

“Kocanız bunu bilmese de olur. Nereden duyacak ki zaten? Ali’ye bunu borçlusunuz. Sizin yüzünüzden bu hâlde.”

“Benim yüzümden mi?”

“Her şeyimizi kaybettik Yasemin Hanım. Her şeyimizi!.. Bir oturduğumuz ev kaldı onda da kardeşlerinin hakkı var.

Dükkânı içkide, kumarda yedi. Günlerce eve, işe gelmediği olurdu. Çalışmadı. Bakmadı bize. Gündeliğe giderim ben. Temizlik işi. Üstümden başımdan bellidir, perişanım. Elimizde avucumuzda ne kaldıysa getirdim Yalçın Bey'e. Zorla getirdiler Ali'yi bağlayarak. Gördünüz işte, eskisi gibi mi? Hoş, iyi zamanını benden çok bilirsiniz siz. Evlendiğimiz ilk zamanlar evine barkına bakardı, belki çok sevmezdi beni ama incitmezdi de. Şimdi kalbim paramparça. Ne için çekiyorsunuz diyebilirsiniz. Seviyorum kocamı ve arkamı dönüp gitmek bana göre değil. Annesine haber versem, desem oğlunuz böyle... Yaşlı kadın, kaldırmaz yüreği. Nice acı görmüş zaten. Benden başka kimse ardında dik duramaz. Benim, aslında tüm eşlerin vazifesidir kötü günde arkasında durmak. Beni anladınız mı Yasemin Hanım?"

"Anladım."

"Ona yaşamaya değecek bir şey verin. Gerekirse bir daha kandırın onu."

"Ben onu hiç kandırmadım."

"Her neyse... Tost için sağ olun. Size güveniyorum." Kalktı ayağa. Derisi eprimiş çantasını aldı sandalyenin kolundan. Bana "İyi akşamlar." dedi ve gitti. İkinci çayına hiç dokunmamıştı bile.

* * *

Mehmet neyim olduğunu sorsa da yanıt alamadı benden. Ona bunu nasıl anlatacağımı da bilmiyordum zaten. Ali'nin hâlinden bahsetmek, yeniden karşılaştığımızı bilmesinin yaratacağı etkiyi gözlemek zordu benim için. En azından birkaç gün bekleyip buna karar verecek olmayı umdum. Karşılaşmamızı kabullenmem şarttı.

Sonraki günün sabahında ilk işim onu ziyaret etmek oldu. Gecesi sakın geçmemişti. Krizleri sıkı. Kabaydı. Küfürbazdı. Tehlikeliydi. Şu an sakın olmalıydı biraz daha, girebilirdim yanına. Sakın değil deseler de girecektim odasına. Perdeleri kapattırıyor demişlerdi her seferinde, gün ışığına tahammülü yoktu. İlk işim perdeleri açmak oldu. Uyuyor sanmıştım, meğer uyanıkmiş direkt homurdandı.

“Günaydın. Dışarıda şahane bir güneş var. Kışın ortasında-
yız hâlbuki. Hangi ayda olduğumuzu biliyor musun Ali?”

“Sen nasıl bir baş belası olduğunu biliyor musun?”

“Biliyorum. Kendimle ilgili her şeyi biliyorum. Şimdi kah-
valtını getirecekler ben de ellerini açacağım. Biraz sohbet ede-
lim olur mu? Konuşacağımız bir sürü şey var.”

Ne söylediyse anlaşılmadı ağzının içinde geveledi lafı. Kahvaltısı verildiğinde tepsiyi bir kenara koyup ellerini çözdüm. Yatağın sırt kısmını yükselttim ve Ali’yi kısmen oturur hâle getirdim.

“Yanına oturabilir miyim?”

“Hayır.”

Oturmadım yanına, dinledim onu. Çıktım, dışarıdan bir sandalye getirdim. Yemek tepsisini önüne bıraktım. Yemeye kalkışmadı.

“Bir şeyler ye ki güç toplayasın.”

“Niye, savaşıyor muyuz?”

“Sıhhatin için.”

“Geberip gitsem sana ne zararı var?”

Ufak paketlerdeki tereyağı ve balı bir dilim ekmeğe üst üste sürdüm ve ona verdim. Reddetmedi.

“Çayları cam bardakta veremez misiniz?”

“Kaç tane şeker atayım buna?”

“Şekersiz içiyorum ben.”

Şekerli içerdi, çay bardağına tam iki tane... Peki, dedim dokunmadım çayına. Yudum yudum içti çayını, ekmeğinden yedi. Bir süre konuşmadım, ta ki beni tanıdığını belli ettiği âna dek.

“Mehmet nasıl?” Gözlerime baktı. Oturduğum sandalyeye tutundum. “Evli misiniz hâlâ?”

“Evet.”

“Çocuğunuz da var mı?”

“Var.”

“Kaç tane?”

“Bir.”

“Aferin size. Bir tane daha yapın. Tek olmaz. Yalnız kalır.” Sakince yedikten sonra yemeğini, uzattı tepsiyi bana. Daha fazla ye, diye ısrar etmedim.

“Kız mı, erkek mi?”

“Hı?”

“Çocuğunuz kız mı, erkek mi?”

“Erkek. Erdem.”

“Babası mı koydu adını kendi gibi erdemli olsun diye?” Sesi de sözü gibi kinaye doluydu. “İnsan kendinde ne eksikse çocuğunda o olsun ister derler. Vefa da diyebilirdiniz adına.”

“Sizin neden yok çocuğunuz?”

“Benim çocuğum olmuyor. Kısırsın dediler bana.” Kaşlarımı kaldırdım. “Hayatta bir dikili ağacı olacak adam değilim demek ki...”

“Saçmalama.”

“Ayaklarımı çözer misin Yasemin?”

Öyle içten söyledi ki bunu. Bir de yıllar sonra adımı ağzından duymak kandırdı beni. Hiç tereddütsüz ayaklarını da serbest bıraktım.

“Votka da alırsın bence sen bana.” Baktım gülümsüyor. Hatırladım, kalbimi çaldığı zamanlardı gülümsediği zamanlar. Düşlerken onu yüreğim pare pare zamanlarda gamzeli tebesümleri canlandırdı zihnimde. Almam demedim, sadece gülümsedim. “Büyümüştün.” Gözlerimden yine sessizce aktı göz yaşları. Uzun saçlarını toparladı alnından, ellerini ayaklarını gevşetti ve bir terlik istedi. Bacakları açılacakmış odada şöyle bir turlayacakmış. Dolabını açtım. Düzenli katlanmış iç çamaşırları, pijama takımları. En altta bir terlik vardı, onu alıp yatağının kenarına, yere koydum. İndi yataktan, giydi terliklerini.

“Bu odaya girdiğinde perdeleri açmayacaksın.” Perdeleri tek tek kapattı. “Gün ışığı gözlerimi alıyor.” Tepsinin yanına gitti bir şeyler daha mı yiyecek derken kısmen soğumuş çayı suratıma atıverdi. Sıçradım yerimden.

“Ne yapıyorsun Ali?”

“Ben çayı cam bardakta içerim. Bardağı kırıp boğazımı kesecek olsam bunu bugüne kadar yapardım.” Saçlarımdan, yüzümden damlıyordu çaydan kalanlar. “Bana votka alacak mısın?”

“Almayacağım.”

“Alacaksın.”

Hiddeti artıyordu anbean. Kontrollü olmalıydım her şeyden önce. Gözümüze aynı anda kestirdik demir iskemleyi ki ben davrandığımda o da davrandı ve kucaklayıp kaldırdı onu. Onu üzerime atacak olmasını hiç kabullenemiyorum; Ali'nin ne yaşamış olursak olalım bana zarar verecek olmayı göze almış olmasını... Geri çekildim o iskemleyi fırlatırken. Üzerime gelmiş olsaydı bana ne olurdu kim bilir? Sandalye kapıya çarptı, büyük bir gürültü koptu akabinde. Elbette korkmuştum ama yaşadığım hüsrânın temelini korku oluşturmamıştı. Kriz hâlinde değildi Ali; bilinçli, kendinde tavırlarla şiddete eğilimli olduğunu ispatladı bana da. Dışarıdan gürültüyü duyarak gelenler tuttular onu. Bana bağıırıyordu. Ne diyordu, hiç anlamadım. Çıktım çünkü odadan, ona güvendiğim için bana sitem eden mesai arkadaşlarımin sözlerine kulak tıkadım. Dinlendim, sessizlik içinde köşeme geçtim fakat bir türlü atamadım o hâlini kafamdan. Canım yanıyordu bilmediğim biçimde. Oysa daha evvel de yakmıştı canımı Ali. Zihnimde sadece Arzu'nun sözleri vardı. Yaşama tutunmak için sebebe ihtiyacı var. Sebep! Mesai bitmeden evvel yeniden gittim odasına. Uyuyordu. Öğle yemeğini yememiş, dolu tepsi baş ucunda kalmıştı. Ellerini çözdüm demişti hasta bakıcı bana, yedirmeyi de teklif ettim ama yemedi. Karısının dolmalarından götürün, demiştim. Onları da yere sermiş. Odaya paspas atmışlardı ama baktım yine de yere. Hüzünlü geldi uyurken yüzü. Bir çocuk masumluluğunu çok görmedi ona hislerim, üzerime demir sandalye fırlattığı gerçeğini görmezden gelirsem. Uyanmadı. Perdesini açık bırakıp çıktım odasından. Nöbeti devralacak Kader Hemşire'ye istemese de perdeyi açık tutmasını geceleri yıldızların ve ayın, gündüzleri ise güneşin ışığını görmesini söyledim. Çok zor bir

hasta, dedi yüzünü buruşturarak. İyileşeceğine dair de zerre umudu yokmuş.

Erdem'i almaya annemlere gittim. Okuldan çıktığında Erdem'i servis direkt oraya götürüyor, babam ödevini yapmasına yardımcı oluyordu oğlumun. Annem geçen sene ölen Mestan'ın yerine sahiplendikleri kedileri Tarçın'a battaniye örüyordu. Babam içeriden Erdem'in abim gibi zeki olduğuna dair laflar ediyordu.

"Alkolik ve akciğer kanseri bir hastamız var. Tedaviyi reddeden, yaşam isteği bitmiş, bağımlı. Oysa gençken gözleri pasparlaklı. Çocuk yaşta hapislerde işkence görmüş birine nazaran hayata fazlaca tutunmuş biriydi." Annem örmeyi bıraktı, yüzüme baktı. "Bitmiş anne. Esamesi kalmamış eski hâlimden. Bitmiş."

"Allah şifa versin."

"Sormayacaksın kim diye. Anladın çünkü. Sen hep anladın ama sustun. Şimdi konuşman lazım. Çünkü ben çıkmazdayım. Baba olduğunu öğrenirse onun için..." Kalktı annem koltuktan. "Anne!" Duymadı beni. Dinlemedi. Çıktı odadan. Bir başıma kaldım yine, yapayalnız... Erdem'in ödevini bitirmesini bekleyip çıktım oradan. Mehmet erkenden gelmiş, gelirken de hazır sos almış, bir makarna haşlamıştı. Mutfak darmadağınktı yine. Kalan kısmını halledeceğimi söyledim ona. Sofrayı kurdu o da. Çalışmaya başladım başlayalı ev işlerinin yükünü almak ister hep. Yemekten sonra Erdem odasına kitap okumaya girdi, biz de televizyon karşısına oturduk. Hiç duymadım ne söylüyorlar programda ama Mehmet kızdı durdu birilerine.

"Bizim..." dedi elini sallayarak "Daha kırk fırın ekmek yememiz lazım." Kendisine baktığımı fark edip durdu. "Bugün de

iyi değilsin sen ha! Fark etmedim sanma, ağladı ağlayacak gibisin. Bir derdin var ama söylemiyorsun da bana.”

“Beni hâlâ eskisi kadar iyi anlamayacak olmandan korkuyorum.”

“Neden anlamayacakmışım?” Elini belime attı, kendine doğru çekmeye çalıştı beni. Buna mani oldum. Yüzüne bakarak söylemeliydim. “Hamile misin?” İstiyordu bunu Mehmet. Kendi kanından bir çocuk doğurayım, Erdem’e kardeş olsun. Ayırır mıydı onu abisinden? Bundan emin olmadığımdan değil de bir çocuk daha doğuracak, onunla sıfırdan başlayacak kadar dermanı olan biri değildim artık.

“Değilim.”

“Ödüm patladı. Hamilesin de kürtaj yaptırmak istiyorsun, diye düşündüm hemen.”

“Ben Ali’yi gördüm Mehmet.” İrkildi, yüzü düştü, burun delikleri büyüdü. “Bizim hastanede, psikiyatride yatıyor.”

“Ne zamandır?”

“Dört gündür ama ben dün gördüm. İzinliydim ya. Önce tanımadı beni. Saldırgan biraz. Şiddete eğilimli. Aysun Hemşire’nin kafasını yarmış.”

“Kafayı mı oynatmış?”

“Bağımlı.”

“Uyuşturucu mu?”

“Alkol.”

“Hadi ya! Hiç tahmin etmezdim. Boşanmış mı?”

“Yoo, gariban bir karısı var, neredeyse hastanede yatacak; ziyareti de yasak, ona rağmen ayrılmıyor kapıdan. Çoluğu

çocuğu yok. Hiç olmamış. Kumar oynamış. İçki içmiş. Hayatını telef etmiş. Bizim yüzümüzden.”

“Böyle mi söyledi?”

“Hayır, bunu karısı söyledi. Aynı zamanda akciğerinde büyük bir kitle var. Muhtemelen kanser. Karaciğer zaten bitik. Tedaviyi reddediyor. Cümlesine öfkeli hayatın. Sana, bana değil öfkesi sadece.”

“Yazık... Hiç ummazdım.”

“Karısı dedi ki şayet hayata tutunacak bir sebebi olursa tedavi olmayı kabul eder.”

“Bulsun bir sebep, karısı olan o.”

“Mehmet, sonuçları çok ağır olabilir biliyorum ama hayatı söz konusu. Erdem’i bilmeli.”

“Delirmişsin sen! O delinin yanında iki günde yemişsin kafayı. Erdem benim oğlum. Neyi bilecek, bilmesi gereken ne? Çocuğumun hayatı ile oynatmam Yasemin. Ali kendi seçimini yapmış. Bitmeyi seçmiş. Bu senin de benim de suçumuz değil. İnsanlar zaafı yüzünden bağımlı olurlar. “

Kendini kandırdığı yetmezmiş gibi beni de kandırabileceğini sanıyordu. Onun söz hakkı çoktu bu konuda elbette ama buna hunharca karşı çıkıyor oluşu geri adım attıramazdı bana. Bir insanın hayatı söz konusuysen ve bu insan Ali iken ucuz kalmıştı Mehmet’in tavrı gözümde.

“Ali’nin sebebi benim. Ben! Anlamıyor musun ben!”

“Sebebi sensin diye kendi çocuğunun duygularını sarsamazsın. Üstelik... Üstelik benim ailem, senin ailen... Hiçbiri de bunun aksini öğrenmeye hazır yapıda insanlar değiller.

Kurdugumuz her şeyi dağıtırsın. Biz etkileniriz. Evliliğimiz...

Beni gözden çıkarıyorsan ancak yapabilirsin bu dediğini. “

“ Mehmet seni gözden çıkaracak olsam bunu en baştan

söylerim. Ben bambaşka bir şeyden bahsediyorum. Ali senin

de arkadaşın değil miydi? Sana hiç kötülük etmedi üstelik. Öle-

cek diyorum ya, ölecek! “

“Ben bu bahsi sürdürmek istemiyorum. Son sözümü söy-

ledim Erdem konusunda katiyen geri adım atmam. Beni çiğne-

yip geçmenin senin için ehemmiyeti yoksa tamam, dilediğini

yap.”

- 19 -

Günler geçip giderken Ali'nin durumunda iyiye dair tek gelişme olmuyordu. Beni etrafında görmek istemeyişine kendince bir çare bulmuştu ve ne söylesem ne kadar çabalasam da benimle konuşmuyordu. Yalçın Bey'e bunun böyle olduğunu söylemiyordum benden aldığı sözlü raporlarda çünkü Ali'nin durumu için mesuliyeti ona karşı hissetmiyordum. Yüreğim ve vicdanım baskındı bu meselede. İçim çekilmiş, perişan bir hâlde gidiyordum eve. Kendince bir tiyatro sahneliyordu evde. Mehmet de ona Ali'den hiç bahsetmemişim, moralim de bozuk değilmiş, çoğu akşam yemek bile yemeden erkenden yatmıyormuşum gibi davranıyordu. Görmüyordu bu hâllerimi. Hoş geldin canım, diyordu; güler yüzle yanaklarımdan öpüyor, ışıl ışıl davranıyordu. Misal hafta sonu annemler bekliyor, diyor-du. Benim gidecek hâlim yok, diyordum ama o hâlinde ne var diye sormuyordu bile bana. İyileşir diye umduğu bir hastalığa yakalanmış olsam amenna, düpedüz bir buhranın içindeydim ben. Uyuşmuş bir bedenle kalkıyordum her sabah. Geceleri dokundurmuyordum kendime, kaç yıllık kocamı el bellemiştim. Hoş, Mehmet de bu tavırlarımdan yılıp bana pekâlâ, git ona

bir çocuğu olduğunu söyle, diyecek değildi. Nezdinde onu feda etmek olacaktı yaptığım. Haklıydı belki fakat Ali yitiyordu gözlerimin önünde ve ben hiçbir şey yapamıyordum.

Karısını ziyaretçi almışlardı önceki gün, kısa bir an gelmiş, hasta bakıcı ile beraber kocasının yıkanmasına yardım etmişti. Ayaklarını değil ama ara ara da ellerini çözer olmuşlardı çünkü çok fazla uyutuluyordu. O gün odasına girdiğimde günler sonra ilk kez yüzüme baktı. Üstü boğazına dek örtülüydü yine.

“Sen kazandın.” dedi gülerek. Pencereleeri gösterdi. “Artık kapatın bile demiyorum.” Dili dolaşıyordu. Hafiften çakır keyif de bir hâli vardı. “Gün ışığı nah iyi eder beni. Ben kendimi bildim bileli bir kahpe güneş doğar. Ne faydası oldu ulan onun doğmasının bana?”

Kafama atmaya kalktığı sandalye orada bir köşedeydi. Çektim oturdum.

“Nasılsın Ali?” İletişim yolunu seçmişken şansımı denedim.

“Bok gibi...”

Kanser olduğu kesinleşmiş, bir an önce ameliyat olması kararına varılmıştı fakat hasta ameliyat belgelerini imzalamıyordu. O yüzden daha da haklıydı, bir yerden sonra özellikle ağrı kesiciler de fayda vermeyecekti.

“Neden yaşamak istemiyorsun?”

“Ne var ki dünyada, neden yaşayayım?”

“Karın... Yazık değil mi ona?”

“Yazık... Çok yazık oldu ona. Bir an önce ölürsem en çok o kızı müjde olsun. Kurtulur. Babası küs şimdi ona sırf benden ayrılmıyor diye. O zaman babasıyla da düzelir arası. Kendimi bildim bileli bu kız babaları sevmez beni. Tercih edilmeyen

damadım. Oysa Mehmet öyle mi? İç güveysi gibidir şimdi o, babanın dizinin dibinden... Sahi yaşıyor mu baban? Dün gece adını düşündüm neydi adı, dedim. Bir türlü gelmedi aklıma. Hafızam pek iyi değil. Süleyman... Ölmedi mi Süleyman Efendi?"

"Yaşıyor."

"Benden sıhhatlidir kesin. Öyle ya ciğerleri soğuk nezarethanelerde marazlanan benim. Onlar sırtı kalın gelirlerdi. Çıplak uyuyup uyanan, soğuk sularla işkence edilen de bizdik. Nevbahar'dan sonra baharlarla aram hiç olmadı benim. Sevmeyi beni baharlar. Şu doktor var ya, babam onun adını sımsıkı tuttu. Dilinde, uyuşmuş dilinde kaldı adı; sese düşmedi. Şimdi vicdan yapıyor kavat. Dünyadaki tüm erkekler kavat. Kadınlar kahpe. Bir tanesine güvenmiyorum."

Haklıydı kısmen, güvensizdik çünkü kahpeleşmişti insanoğlu. Alnı terliydi Ali'nin. Rahat görünüyordu ancak eksikliğini hissettiği şeyi arıyordu belli ki.

"Her geçen gün daha iyisin. Müptelası olduğun beladan kurtulacaksın. Fakat ameliyat olman şart. Yaşamak zorundasın sen Ali."

"Yaşarsam puşt kocanı bırakıp geleceksen bana..." Güldü yarım ağız. "Artıkçı mıyım ulan ben? Gelsen de istemem. Belki isterim. Ne bileyim ben, ister miyim? En iyisi ölmek. Uzunca serilmek toprağa, serin serin uyumak sedirlerin gölgesinde. Yoksa sedir ağacı, vasiyetimdir, dikin tepeme. Babamın hemen yanındaki boşluğa yatırın beni de. Severim ben kimsesizliği fakat orada yalnızlık baki nasılsa, babam olsun yanımda."

"Yapma şunu!" Doldu içim, taşıtı taşacak titredi sesim.

“ Ağlama sakın, inanmam sana. Sen tanıdığım en sahte insansın. Saçlarını dolamak istiyorum elime, kökünden kopana dek çekmek, süründürmek seni... Benim de süründüğüm gibi. O kavat şiir okuyor mu sana? Sonunda da havalı havalı şairin adını söylüyor mu? Nasıl yaptınız bunu bana? Sen nasıl girdin onun koynuna da bir de ondan çocuk doğurdun? Ar kalmamış insanda. Hiç... Bir şişe votka getirsen bana affederim seni. Silerim bendeki tüm günahlarını. Temize çıkarsın. Benden daha büyük günahın var mı senin? Şarap da olur. Şöyle ucuzundan. Öylesini daha çok severim ben. Kadının da şarabın da ucuzundan... İster misin seni affedeyim? “

“ Sana kötülük etmiş olurum. “

“ Ne gam ama! Sen bana daha ne kötülük edeceksin? Takma kafana bunları. Sana tüm hakkımı helal ederim bir şişe şaraba. Hadi bir güzellik yap bana, hak ettim bunu. Çekip giderken daha ileride ödemeliyim bunu demedin mi? “

“ Beni gitmek zorunda bırakmıştın. Babamdan intikam almak uğruna yaptığın şey... “

“ Manyak mısın sen? Babandan intikam almak öyle kolay mı? Öldürmeliyim ya seni ya anneni. Bir de dövmeliyim onu gece gündüz. Amma ne dövmek... “ Isırdı alt dudağını. Keyiften dört köşe sırttı. Bir elini çıkardı örtünün içinden ve tuttuğu şişeyi ağzına götürdü, hızla içti içindeki sıvıyı. Ali kolonyacıydı. Hışım la kalktı, elinden alamadım kolonyayı. Ya da istedim. Gülüyordu o hâlime. Bitmişti kolonya. Mutluydu. Keyfi yerinde.

Aynı gün saatler sonra döndüm odasına. Mesaim bitmişti oysa, eve gitmeliydim gidemedim. Elleri bağlı değildi yine fakat kızgındı sabahın aksine. Beni görür görmez küfretti ağza

alınmayacak şekilde. Hastalardan küfür yemeye alışkındım zaten, Ali'ninkine de alışmıştım. Kolonyayı ona Arzu getirmişti. İstediyi diye. Kötü kokuyor hastane demişti. Kız düşünememişti. Daha önce hiç yapmamıştı çünkü böyle bir şey. Öfkesine rağmen geçtim, sandalyeye oturdum yine. O bana baktı, ben baktım ona. Çekmedim öfkesinden gözlerimi ve sonunda tutamadım içimde.

“Oğlum sekiz yaşında. Sekiz sene evvel mart ayında doğdu. Erken doğduğunu söyledik herkese ama biraz geç bile kalmıştı. Kilosu yerinde diye inanmadı annem hiç bize. Onun haricinde herkes inandı. Babaanne ve dedesi hayattalar. Çok mutlu bir çocuk. Onları da çok seviyor. Onlar da Erdem'i. Çünkü tek torunları. Öyle sanıyorlar. İlk zamanlar yalan söyledik diye ağırdı vicdanım ama alıştım. Kan bağı da lazım demiyorum şimdi hiç. Çünkü Mehmet de seviyor oğlumu. Çok seviyor. Ondan bir çocuk doğurmak istemedim hiç. Erdem'e haksızlık olursa dayanamam. Alışkın çok sevmeye. Şımarık değil ama öyle. Olgun. Söz dinler. Akli başında. Üzümlü bakışlı. Simsiyah gözleri. O kadar siyahını ben bir sende gördüm. Sadece sende. Yaşamak istersen eğer nasıl yapılır bilmem ama ona söyleriz gerçeği. Bir şekilde, zarar görmeden. Zamanla en çok sevdiği bile olursun. Yara alır elbet ama... Hı, sen iyileşmeyi kabul edersen ileride çok mutlu bir baba-oğul olabilirsiniz.”

“ Biz mi? ”

“ Siz. Erdem ile sen. Göbek adı Ali. Ezan okurken kulağına Mehmet, Ali Erdem dedi.”

“Anlamadım.”

“Senin oğlun.”

"Benim çocuğum olmuyor. Sorgularken bizi anadan üryan çok zulmettiler. Ne olduysa orada oldu bana, benim çocuğum olmuyor."

"Erdem senin çocuğun."

"Niye kandırıyorsun ki beni?"

"Kandırılır mı bu konuda hiç insan? Senin oğlun. Mart doğumlu, sekiz yıl evvel doğdu. Mehmet ile o yüzden evlendim ben. Babam duyarsa kaldıramaz bu ayıbı diye. Örtelim üzerimi dedi Mehmet. Kimse sana kötü diyemez."

"Orospu çocuğu."

"Bir oğlun var. Hâlâ mı yok sebebin?"

"Kandırıyorsun sen beni. Kalpsiz olman lazım bunu bana yapman için. Madem benimdi, niye gittin o düzrü ile evlendin? Ben hazırdım seninle yuva kurmaya. İnsan yapamaz böyle bir şey. Sekiz yıl neredeydin derler adama? Sekizden de fazla!. Bu kadar mı kötüydüm ben? İçki de içmezdim o zaman. Bir tek babanın yüzüne attım diyeyse o yüzüğü... Bu, kötülük deselerdi. Kimsin ulan sen? Ne hakla?.." Yatakta doğruldu. Öyle yakınındaydım ki uzandığı gibi hayal ettiği şeyi yaptı, saçlarını ellerine doladı. Öyle çok çekti ki saçlarını, bağırdım. Umursamadı. Canım çok yanıyor, dedim duymadı. Mümkün olsa alırdı tüm hıncını benden oracıkta. Bıraktığında gözlerim acıdan yaşarmıştı. Çıktım odadan, dur demedi. Özür dilemedi benden. Çok yandı mı canın, diye sormadı. Ali benden nefret ediyordu.

Mehmet o akşam Erdem'i de almış annesine gitmişti. Emrivaki yaparak, iş çıkışı benim de geleceğimi varsayarak hastaneyi arayıp not bırakmış. Gitmedim oraya. Evde kalıp,

televizyonun sesini kısıp ışığında oturdum. O sessizlik, dinginliği getirmedi bana. Hüsrana düştüm büsbütün. Ne yapsam elime yüzüme bulaşıyordu. İçimde hep kötü bir his Ali'yi sadece batağa çeken olduğumu, ona bu saatten sonra yapacağım hiçbir şeyin faydasının dokunmayacağını söylüyordu. Benliğini, gururunu, inancını, sevincini, her şeyden önce de sağlığını yitirmiş bir adamdı Ali. Ölüm kurtuluşuydu nezdinde besbelli fakat ona mübah değildi.

Gece yarısına yakın döndüler eve. Erdem yolda arabada uyumuş, Mehmet zoraki yürüterek yatırdı yerine. Pijamalarını giydiremedim ancak çoraplarını çıkardım, ışığı kapatıp çıktım odasından. Mehmet mutfığa girmiş, bir soda açmış onu içiyordu. Neler kaçırmıştım bir bilsem, annesi kıymalı su böreği yapmıştı. Neden gelmedin kavgasına tutuşmadı benimle. Annem gücendi bilmem ne de demedi bana. Mutfak kapısında asık suratla duruşumun sebebini de sormadı. Duymak istemediklerini taşıyordum içimde ve Mehmet konuşmamdan korkuyordu. Sessizliğimdi tercihi.

"Ali en kısa zamanda ameliyat olmalı. Durumu iyi değil. Hiç hem de..." Soda şişesini tezgaha bıraktı.

"Ne istiyorsun?" diye sordu bana.

"Yaşasın istiyorum."

"Kadere gücüm yetmez. Benden ne istiyorsun Yasemin?"

"Bedbahtım. Canım çekiliyor. Görmüyor musun Mehmet? Ali'yi öyle görmeye dayanamıyorum." Dizlerimin bağı çözöldü sanki. Kimden, neden medet umacağımı şaşırmış hâlde yere çöktüm. Katıla katıla ağladım. Yalnız bıraktı beni Mehmet. Yastığını içeri taşıdı, bir de pike aldı üzerine, kıyafetleri ile yattı kanepeye. Konuşmaya çalışmadım onunla, sabah uyandığımda

da erkenden çıkmıştı. Mehmet'in kırılganlıklarının peşine düşmeyecek kadar boğulmuştum derdimde.

Erdem'in birkaç fotoğrafını aldım o gün yanıma. Bebeklikten, ilk yaş doğum gününden, sünnet kıyafetleri ile ve yakın zaman hâinden. Hepsini hastaneye gider gitmez önlüğümün cebine koydum. Kahvaltı saatinden sonra ilaçları ile birlikte girdim odasına. Perdeler açıldı, Ali pencerelerden birinden görünen kuru dalın buz tutmuş yüzüne konmuş bir kuşu izliyordu. Konuşmadan verdim ilaçlarını. İtiraz etmedi bana, çıkışmadı, beni terslemedi. Ayakları da elleri de tamamen çözülmüştü. Günbegün özgürleşiyordu çünkü her iki hemşire de saldırganlığının kalmadığını bildiriyorlardı. Doktoru da aynı görüşteydi. Kolonya vakasını saymazsak sosyal anlamda yol kat etmişti Ali.

"Yanına oturabilir miyim?"

"Bu sefer ne hikâye anlatacaksın bana?"

Sandalyemi aldım yeniden. Dizlerinden birini katlamış, diğerini uzatmış oturur vaziyetteydi. Önlüğümün cebinden fotoğrafları çıkarıp ona uzattım. Sormadı ne verdiğimi fakat hemen de almadı elimden. İnceledi tek tek bütün fotoğrafları.

"Kıvırcık saçlı." Değildi oysa. Birinde hafif karışmıştı uzun saçları o kadar. "Akıllı bir şeye benziyor. Baba mı diyor ona?"

"Evet."

Vermedi fotoğrafları bana, yüzüme baktı, belki ilk defa görerek beni.

"Bana neden yaptın bunu?" Yanıtlayacağım türden bir soru değildi benim için. "Nasıl yaptın?"

"Yaptım işte. Çok geç belki ama bunun yanlış taraflarını bugün görüyorum."

Sımsıkı tutarken fotoğrafları bir kez daha en üsttekine baktı. Mehmet'in baba tarafından bir akrabasının düğününde giydiğı takım elbisesi ve papyonu ile küçük bir beyefendi gibi olduğı fotoğrafına.

"Babama benzettim. Kalkık burnu..." Dudaklarını bastırdı birbirine. Çenesi titriyordu. Bakamadım o hâline. "Yaramaz mı?"

"Usludur."

"Ben de usluymuşum. Kibar bir beyefendi gibi görünüyor. Baban biliyor mu benim olduğumu?"

"Sanmıyorum. Annem en baştan beri tahmin etti hep ama sustu."

"Seviyor mu dedesini?"

"Sever."

"Benimle büyüse de severdi belki. Çocuk ruhu kirlenmeyince onlar sevildikleri her yeri severler."

"Buraya getirebilirim." Ne düşündüğünü anlamak istedim. Ağlamış. Görünce gözyaşını ıstırdı duyduğum." Bir arkadaşım olduğunu söylerim. Tanışırırsınız. Biliyorum şu saat-ten sonra çok zor ama... Hakkını helal et. Ya da etme. Hataydı biliyorum."

"Öleceğim ben Yasemin. Bugün varım, yarın yokum. Ameliyat etseler beni ne fayda? Kolum kanadım kırık benim. İflah olmam ben. Ona faydamın olması imkânsız. Görmek isterim onu tabii. İstemez miyim? Ama ben öleceğim."

"Ameliyatı kabul et."

"Ne olacak sonra?"

“İyileşme ihtimalin yüksek, inan bana. Çok gençsin şaşılabilirsin bu hastalıkla.”

“Benim hasta olan yerim...” Kalbinin üzerine koydu elini. “Burası! Paramparça.”

İssıza düştüm ben o zaman. Sessiz, uysal bir hâlde baktı yüzüme.

“Kaybettim ben. Çoktan... Kabullenemediğimden değil bana olanlar. Olmadı, yapamadım. Mutsuzluğu yenip de mutluymuşum gibi yapamadım. Birini daha seversin, mesele o değil ki... Severdim. Seni unutamadım. Eğme boşuna başını. Aciz olan benim, sen değilsin. Ahmaklıktı ettiğim, beklemedin belli ki benden. Bu defa zindanda kaldım ben Yasemin. Zindanda!..”

“Özür dilerim.” Aptalcaydı. Özür dilediğinde ikinci hakkı olur insanın. Ölümün ikinci hakkı yoktur. İlk ve son haktır. Kendimi korkusuzca ona attım, başım göğsünde ağladım. Hiç dokunmadı bana. Tuhaf, ona rağmen yabancı değildi koynu. Sakinleşmemi de bekledi tuhaf bir sabırla ve sonra: “Ameliyata girmeden getirir misin onu?” diye sordu. “Yalnız, o gelmeden evvel sakallarımı kesmem lazım. Böyle korkunç görünebilirim gözüne. Bana tıraş bıçağı vermezler şimdi, sen bir berber getir-tirsen... Yalnız param yok, parasını öde. Kendi parandan öde. O haysiyetsizin parasıyla iş yapma bana. Bir de Arzu’dan temiz, ütülü kıyafetler iste. Numarasını veririm. Böyle karşılamayayım onu.”

“Var numarası dosyanda.”

“Bugün halledersin hepsini değil mi?”

“Evet. Başka bir şey ister misin?”

“Ne gibi?”

“İhtiyacın olan bir şey?”

"Votka mı alacaksın bana?" Peşi sıra güldü. "Tamam alma, canım hiç istemiyor zaten."

Arzu istenileni birkaç saat sonra getirdi. O geldiğinde berber de içerideydi. Geçen seferki kolonya hadisesini hatırlayıp poşetini didik didik ettim. Yemin billah ediyordu bilinçli yapmadığına. Kıyafetleri onunla birlikte götürdüm odaya. Berber işini bitirmişti. Arzu onu öyle görünce gariban bir sevinçle yanaklarından öptü kocasının.

"Yarın öğlen ameliyat olacağım." diye müjdeyi de verdi ona Ali.

"Çok sevindim. Ben yarın öğlen olmadan gelir, sen çıkana kadar aşağıda Yasin okurum."

"Onu ben ölünce okursun." Arzu huzursuz oldu bu laftan ama Ali gevrek gevrek gülererek üstüne yapışan kılları çırpı. "Yasemin'le tanışmadıysan tanış. Kendisi çok sabırlı bir hemşire." Yatağına geçti. Bir isteği yoksa çıkacaktım ben. İsteği vardı, karısını gösterdi.

"Giderken şunu da götür. Yalnız kalmak istiyorum."

Hiç gücenik durmadı Arzu, kocasına mesafeli bir veda ile hiç üstelemeden benimle birlikte çıktı odadan. Koridorda bana teşekkür etti. Ne yaptıysam, nasıl başardıysam hep benim sayemdeydi. Arzu'nun katıksız sevgisine imrendim. Elim omzunda teselli ettim onu. Kocasını iyileşecek, ona dönecek, yaşanılmayan her şey için ikinci bir şansları olacaktı. İnandı sanki bana. Etekleri zil çalarak uzaklaştı yanımdan. Bir ona baktım bir de beş yüz sekiz numaralı odanın kapalı kapısına. Yine olsa yine sever miydim, diye sordum kendime. Biliyordum, yine olsa yine engel olamazdım kendime, yine onu severdim.

Erdem'e onu ertesi gün hastanede yatan ve ağır bir ameliyatta girecek olan bir arkadaşımı ziyarete götüreceğimi söyledim. Bu hasta bizim babasıyla birlikte eskiden çok sevdiğimiz bir amcaydı. Erdem'i de ufacıkken görmüş çok sevmiştii, şimdi de çok özlemişti. Ona bir hediye düşünürse sabah gitmeden alabilirdim çünkü ondan bir hatırası olsun çok isterdi. Arkadaşımızla ilgili birkaç soru sordu. Kaç yaşındaydı, hangi takımlıydı ve bir çocuğı var mıydı?

Mehmet fazla mesaiye kalmış, eve biraz geç gelmişti. Dünkü kırgınlık tuzla buz olmamıştı elbette ama bir adım atmak adına bana hâl hatır sordu. Erdem tam da o sırada ona yarın yapacağı ziyaretten bahsetti. Sinirlendi Mehmet. Erdem'e bağırdı hemen odasına gitmesi için. Alışkın değildir küçüğüm, dudağını sarkıttı ve içini çeke çeke ağladı. Güç yatıştırdım onu, üstünü değıştirtip yatağına yatırdım ve bir masal okudum ona. Uyuduğından emin olduktan sonra döndüm içeri. Dolaptaki tek içki şişesini açmış, iş yeri kılığı ile darmadağın bir hâlde içiyordu Mehmet. Gideceksek hemen gitmemizi, mümkünse en yakın zamanda herkese de her şeyi anlatmamızı buyurdu. Sarhoş olmuştu. Şu an söylediklerinden yarın pişman olacağı açıktı. Bana ne yaptıysa yaranamamıştı zaten.

"Bir yere gittiğim yok, başka çarem kalmadığından... Ameliyat olmayı öyle kabul etti sadece. Erdem umut oldu ona. Tedavi olacak. İyileşecek. Karısı da bunu bekliyor. Biz gitmeyeceğiz Mehmet, buradayız."

İyileştiğinde oğlunu isteyecekti her şeyden önce. Babalık davası açacaktı. Herkes her şeyi duyacaktı, anne babasına ne diyecekti, yüzüne tüküreceklerdi. Hadi neyse bir müddet sırt dönerler, sonra affederdi onlar ama Erdem bir daha bakar mıydı onun yüzüne? Nasıl katlanacaktı onsuzluğına? Şimdi Ali ondan

daha çok baba olacaktı. Baba olmak için ne yapmıştı ki? Haklı olduğunu söyledim, onun babalığının takdire şayan olduğunu da anlattım ama Mehmet algılarını kapatmış bir hâldeydi.

“İyileşti mi Ali bir daha gözün görür mü senin beni? Bunca zaman aramızda değilmiş gibi sanki. İkimiz de biliyoruz Yase-
min, unutamadın sen onu. Perişansın günlerdir, ucuz bir kadın
gibi kocanın yatağında başka bir erkek için ağlıyorsun. Hıçkı-
rıklarına uyanıyorum. Geberiyorsun aşkından. “

“Haklısın.” Bakakaldı yüzüme.” Onu hiç unutmadım. Sana
da onu unuttuğumu hiç söylemedim. Perişanım. Sana daha
dün ben söyledim bunu. Gizlemiyorum. Gizleyecek kadar
içimde yaşayamıyorum. Yaşayamayacak kadar acı çekiyorum.
Benim olsun diye yaşasın istemiyorum. Mutlu olsun istiyorum.
Bana hep o evlendi, karısıyla mutlu dedin. Ben ona inandım.
İnandığım gibi olsun istiyorum. Kıskanmayacağım onu. Asla.
Bir kere gelip görsen onu senin de o gece uykun kaçır. Ali sana
hiç kötülük etmedi ki... Ne yaptık bu adama bu kadar biz, der-
sin onu bir görsen. “

“Kötülüğün âlâsı ettiği. “

“Sahiden çok sevmiş beni. “

“Ben de sevdim seni. Sevmedim mi?”

“Sevdin. “

“Ben böyle ha gitti, ha gidecek diye kalamam bu evde.
Korkuyorum Yasemin. “

“Ben de...”

“İyileşecek diye ödüm patlıyor. “

“Ölecek diye de benim... “

" Nankörsün sen. Ondan çok daha fazlasını verdim sana, çok daha fazlasını!"

Kalktı ayağa. O hâlde gidemeyecek olduğu için de yat-tı. Sabah uyanamaz sanmıştım, uyanmış. Bir valiz hazırlamış kendine kapı önüne de koymuş. Erdem merak etti tabii nereye gidiyordu babası. İş için, dedi. Ne bilsin çocuk inandı.

" Arkadaşını görmeye gideceğiz biz de annemle. Ona senin yaptığın maket uçaklarımdan birini hediye edeceğim. Sen de selam göndermek ister misin?"

"İsterim." Yanaklarından öptü Erdem'i.

"Babamın sana çok selamı var dersin."

Kalktı ayağa ve bana dönüp "Babamlara ya da sizinkilere bir şey söyleme. Otelde kalacağım. Her şey bittiğinde anlatırım ben."

"Tamam."

"Gitme dersin sanmıştım."

Gitme desem gitmezdi Mehmet. Mehmet her koşulda kalmaktan yana. Kaybetmek daha ağır onun için. Yüreğimin öyle mühim bir yerindeki varlığı, daha çok incinecek olmasından da korkuyorum. Bir şiir okusam affeder beni misal. Affedilmek istesem o şiir yeter. Yeter ki isteyeyim...

* * *

Önlüğümün kolundan tuttu bir eliyle Erdem, diğer elinde maket uçağı, üzerinde kendi adı Mehmet'in eğik yazısıyla keçeli bir kalemle yazılmıştı. Odadan içeri girdiğimizde seneler sonra Ali ile ilk kez karşılaştım sanki. Sinek kaydı tıraşı, kısmen kısalmış saçları, hastane odasına tezat giyimiyle kısık sesli de olsa iyiyim, diyordu. Ayakta karşıladı bizi. Erdem benden

komut beklerken Ali de adım atan olamadı. Hayran kaldı oğluna. Bunca sene sonra gelişi mucizeydi onun için.

“Geçmiş olsun desene.”

“Geçmiş olsun. Size bunu getirdim.” Elindeki uçağı uzattı Erdem. Sarıldı ona Ali. Benim hasretim depreşti. Niye ağlıyorsun, diyecekti Erdem ve ben bunu bile bile tutamadım kendimi. Heyhat, Ali neden tutsundu kendini? Çok ağladı. Hiç anlamadı Erdem herkes neden ağlıyor. Sıkıldı olduğu yerden, öz babasının kolları arasında kıpırdandı durdu. Fark etti Ali onun huzursuzluğunu, yutkuna yutkuna çekildi, arkasını döndü, sakinleşmek için bekledi. Erdem *gidelim* dercesine baktı bana. Bunca gözyaşı ne kadar da anlamsızdı. Şimdi tutamayacak kendini saçma sapan bulsa da o da ağlayacaktı. Ali yeniden döndü, yeniden büktü dizlerini, omuzlarından tuttu Erdem’in. “Ali ben. Adım Ali Ziya.”

“Benimki de Erdem. Bir de gizli adım var.” Bana baktı. Söyleyebilirsin, dedim gözlerimle. “Adaşız. Gizli adım Ali.”

“Memnun oldum.”

“Ben de. Bunu almadın.” Uçağı tekrar uzattı Erdem. Bu defa aldı uçağı Ali, onu evirip çevirip gülümsedi. Bunun aldığı en güzel hediye olduğunu söyledi. “Doğum günlerindeki gibi mi?”

“Öyle... Hepsinden bile. Gel bak, buraya otur sen.” Her zaman oturduğum sandalyeye oturttu onu, dizlerinin önüne çömelmeden önce uçağı yatağının kenarına bıraktı. “Gözlerin ne renk senin?” Dudaklarını kıvrıdı Erdem. “Çok güzeller.”

“Bir yerin mi acıyor?”

“Acımıyor.”

“Neden ağlıyorsun o zaman?”

"Bilmem, içimden geliyor."

"Nerenden hastasın peki?"

"Kalbimden."

"Dedemin de kalbi hasta. İlaçları var, onları içince ağrımıyor. Sen dedemi tanıyor musun?"

"Evet."

"Hangi dedemi ama?"

"İkisini de."

"Bilmiyordum. Bilseydim onlardan da selam getirirdim sana. Sadece babam selam söyledi sana. O da ziyaretine gelecekmiş. Bu sıralar çok işi var ama. Valiziyle gitti." Bir an bana baktı Ali. "Döndüğünde gelir herhâlde. Benim babamın da kolu hasta. Oluyor böyle şeyler. Hastalık yani..."

"Olmaz mı? İnsana her şey olur."

"Kol hastalanınca ilaç olmazmış. Şanslısın."

"Çok..." Saçlarını okşadı, hiç görmediğine duyduğu özlemi açık seçik gördüm. "Büyüyünce ne olmak istiyorsun sen?"

"Pilot."

"Senin uçağına binmek isterdim."

"Biletle binebilirsin. Biz bilet alıp biniyoruz. Babam bana söz verdi her sene mutlaka uçağına biniyoruz. Çok keyifli. Bulutları görebilirsin. En çok inerken ve kalkarken heyecanlı oluyor. Uçağın hem tekerlekleri var hem kanatları. Ben seni bindiririm. Babama söylerim. Arkadaşsınız nasılsa uçümüz İzmir'e gidebiliriz." Bunun için de benden onay bekliyordu Erdem. Başımı salladım yüreklendi. "Hangi takımlısın sen? Annem bilmiyorum, dedi."

"Beşiktaş."

“Ben Galatasaraylıyım. Babam da. Annem de. Bir kere maça bile gittim. Beşiktaş’ı yeniyoruz biz hep.”

“Babanın takımı hep yenen tarafta oldu zaten.”

“Dedem Fenerbahçeli. Süleyman dedem. Bana pis Cimbomlu diyor. Kızmam için söylüyor ama kızmıyorum. Önceleri kızıyordum babam dedi ki kızdığını gördükçe pis Cimbomlu demeye devam eder. Görmese de devam ediyor. Babam bilemedi ama üzülmesin diye ona bilemedin demedim.”

“Çok mu seviyorsun babanı?”

“Evet. Sen de çok seviyor musun babanı?”

“Çok severdim. Öldü.”

“Benim de büyük halam öldü. Halam mıydı anne?”

“Benim halamdı o Erdem’ciğim. “Onun bir şeyi olmamasından rahatsız, yüzünü buruşturdu.

“Dayım öldü ama. O benim dayımdı. Dayımı da tanıyor muydun?”

“Tanırdım.”

“Ben ona benziyormuşum. İyileşince bize gel. Sana diğer uçaklarımı gösteririm.”

“Gelirim. Sen de bize gel. Uçaklarım yok ama yine de gel.”

“Annemle geliriz.” Konuşmanın bittiğini düşünüp “Gidiyor muyuz?” diye sordu Erdem.

“Ali amcan gitmemizi isteyene kadar kalabiliriz.”

“Ali amcan...” diye tekrarladı Ali. Ellerinden tuttu Erdem’in. “Seni gördüğüme, tanıdığımıza çok memnun oldum. Benim için dua eder misin? İyileşmem için.”

“Edebilirim. Dua etmeyi unutabilirim de ama. Çocuklar unutkan olurlar. Annem hatırlar ama. O senin için çok üzülüyor. Hastasın diye. Ağlayıp duruyor.” Ağlamaya devam edişimden huzursuz astı yüzünü. “İyileşirsen mutlu olur annem. Babam da mutlu olur. Annem gülünce güler çünkü babam. Sofraya hep birlikte otururuz o zaman. Annem mantı yapar bize mutluyken.”

“Çok severim mantıyı.”

“Sana da yapar. Geleceksin ya bize. Tavla da var bizde. Mîsafirler yatsın diye yer yatağı da var. Dedemlerde de kedi var.”

“Mestan.”

“Hayır Tarçın.”

“Mestan vardı bir de.”

“O da öldü. Hayvanlar da ölüyor. Ölmekten hiçbir şey anlamıyorum ben.” Tuttu, Erdem’i içine sokmak istercesine bir daha sarıldı ona Ali. Aman ha, dedi; sen ölümden anlama, sana lazım değil ölüm.

“Şimdi giderken güzel çocuk, annenin elinden tut ve bir süre sonra tekrar gel ziyaretime. Söz veriyorum sana, daha iyi olacağım.”

“Tamam. Babamla gelirim.”

Başını salladı Ali. “Kiminle istersen onunla gel. Senin yanında kim gelirse gelsin, onu görmez gözüm zaten. Şimdi bir kere öpersen beni bu bana inanılmaz bir güç verir.”

Erdem yine baktı bana. “Öpebilirsin.”

Bir yanağından usulca, sıcacık öptü Erdem Ali’yi. ısındı.

- 20 -

Uzun bir ameliyattı Ali'ninki. Güçsüz bedeni yoğun bakım ünitesinde olması gerekenden fazla kalınca birkaç gün sabahladım hastanede. Annemlerde kaldı Erdem. Telefon üstüne telefon etti hastaneden. Mehmet'i soruyordu. O niye almıyordu çocuğu. Mehmet gitti deyince de o yönden didikledi beni. Ne yaptığımın farkında mıydım ben bunca zaman sonra? Bir şey yaptığım yoktu oysa. Yaralı bir ceylan misali sekerek can çekişiyordum sadece. Mehmet için üzülüyordu annem, ben de üzülüyordum. Ali'yi sorduğu yoktu ama onun için de üzgündüm. Ve aynı anda iki kişi için de üzgün olmak faydasız ilim gibi tıka basa dolduruyor insanın zihnini. Üstelik benim kalbimin içi dışına çıkmış, bedenim salkım saçak, ruhum bitlenmiş. Ölümcül bir başka hastalık da beni bulmuş gibi. Hiç iyi olmamışım meğer, istirahatteymiş musallat veba.

Arzu da bekledi hastanede. Git dedimse de gitmedi. Sürekli sordu bana kötü bir şey olsa söyler miydim ona, yoksa gizler miydim ondan? Emin değildi benden, güven vermiyordum ona. Neden vereyim ki zaten? Kırk sekiz saat sonra uyan-
dı Ali. Yoğun bakımdan haberi geldiğinde koşarak müjdeledim

Arzu'ya bunu, o da sarıldı boynuma. O sarılana dek bana, birine sarılmaya ihtiyacım olduğunu anlamamıştım. O gün gidip annemlerde uyudum birkaç saat. Uyandığımda annem baş ucumda bekliyordu. Hesap vermemi istiyordu ona besbelli.

Saate baktım önce. Hastaneye gitmeliydim, Ali'yi onkoloji katında odaya alacaklardı ve yanında olmalıydım. Erdem'i sordum. Babamla pazara gitmişler. Balık alacaklarmış.

"Mehmet'ten ayrılırsan sürünürsün." dedi annem. "O adam sana babanın yapmadığını yaptı."

"Ayrılmıyoruz anne. Yok öyle bir şey."

Kalktım yattığım yerden. Annemlerde kalan giysilerimden birini giymek üzere çıkarırken üstümü, kaldı yanımda annem.

"Erdem'i götürmüşsün bir de. Babana anlattı çocuk. Baban kim olduğunu anladıysa da belli etmedi anladığını. Kaç yaşında adam, bir daha kaldıramaz bu davaları."

"Evli anne Ali."

"Sen de evlisin. Sen de?! Sütümü helal etmem sana Yase-min. Uzak dur o ayyaştan."

"Kanser anne Ali."

"Bana ne kanserse? Ben kendi çocuğumu düşünüyorum. Yarın sahip çıkacak Erdem'e! Ay, başıma baba kesilecek! Mehmet'im! Oğlum kadar severim onu, bilirsin, gönlüm razı değil bilesin."

"Kanser anne Ali. Kanser! Üstelik evli. Üstelik alkol zaafı var. Üstelik hayatının içine ettiğim için kendimden nefret edeceğim kadar haklı. Anlamıyorsun ama benim umurumda. Başka bir şey düşünecek hâlde değilim. Kimseyi düşünecek hâlde değilim. Bana ihtiyacı var. Oğluma... Oğluna!.. "

Parmağını dudağına götürdü annem.” Rezil oluruz Yase-
min. “

Şimdi değildik rezil. Gıpta edilen yaşanmışlıklar sergili-
yorsan iyidir o hâl, el sıkışıp belli mertebeye geçebilirsiniz.

İkna etmedim annemi. Çıktım gittim. Yolda karşılaştım
babamla. Erdem’i öptüm. O sırada “Nasılsın?” diye sordu ba-
bam. Eh, dedim; iyiyim.

“Arkadaşın da iyi mi? Erdem anlattı. Ameliyat olmuş.”

“Olacak.”

“Allah şifa versin.”

Omzuma dokundu babam gitmeden. Vicdan insana za-
manla mı hatırlatıyordu kendini? Kimse olması gerektiği za-
manda merhamet etmiyor muydu etmesi gerekene?

Ali, hastaneye gittiğimde odaya alınmıştı. Geç kalmıştım.
Ziyaretçi yasağı vardı elbette ama üniformamla rahatlıkla gir-
dim içeri.

Hâlsizdi. Uyur uyanık bakıyordu etrafa. Gülümsedim gör-
sün diye, görmez gibi dursa da benden yana çevirdi bakışlarını.

“İyisin.” dedim gözlerini kapattı. “Arzu bekliyor aşağıda.
Git dedim ama... Hep bekledi, hiç gitmedi. Çok iyi bir kız. Seni
de çok seviyor.”

“Su vermediler bana.”

“Biraz beklemen lazım. Ben buralarda olacağım, ara ara
uğrarım, dinlenmene bak.”

“Gitme.”

“Kalamam uzun süre burada. Gelirim yine. Gece de bura-
dayım. “

“Erdem?”

"Babamlarda. Alışkın o merak etme. Yazın yazlığa da gider onlarla bizsiz. Sen toparlan hele, getiririm yine. Artık ziyaretler daha kısa olur ama getiririm. Vazgeçme sakın. Sakın Ali."

"Tamam."

O *tamam* gün ışığı getirdi bana. Nicedir karanlıkta olduğumu bile bile neden beklemişim, dedim.

Birkaç kez daha ziyaret ettim onu. Yataktan ilk kalkış anına refakat ettim. Bölüm hemşiresi ile birlikte biraz yürümesine, yatağa yatmasına, çok istediği suyu içmesine, ameliyat sonrası ilk öğününe yardım ettim. Bölüm doktoru hasta için daimi bir refakatçi olup olmadığını sordu. Ali ise kimsesinin olmadığını söyledi. Arzu'yu çağırabilirdik, gideli çok olmamıştı. "İstemiyorum." dedi Ali. "Çağırma sakın." Birileri kalmalı yanında diye açıkladım. En azından ameliyat yerin iyileşene dek.

"Sen kal o zaman." dedi.

Biraz ağrısı oldu o gece. Benden doz fazlası ağrı kesici istedi. Ateşlendi hafiften, ter attı sabaha dek. Uyuyamadım hiç. Ona bir şey olacak diye o kadar korktum ki tek damla uyku girmedi gözüme. Ancak sabaha karşı rahatsız sandalyemin üzerinde dalmışım uykuya. Gözlerimi açtığımda yatağından seyrediyordu beni. Gülümsedim toparlanırken.

"Her yer vanilya koktu." Alnına dokundum, düşmüştü ateşi. "Mis gibi vanilya."

"Canın kurabiye mi çekti?" Dudaklarını kıvırdı yukarı doğru. "Gece çok sayıkladın. Ağrın var mı?"

"İyiyim. Beş yüz sekize yatırmazlar mı beni? Bu odayı sevmedim."

"Tedavin iki tarafta daha sürecektir fakat şu an önceliğimiz ciğerlerin. Bu hastalık sinsidir. Ağırdır. Bakımın özenli olmalı."

“Sen bakarsın bana.”

“Bakarım ama karın seni merak ediyor Ali. Günlerce seni görmek için bekledi. İzin ver o da gelsin.”

“Gelmesin.”

“Sevmiyor musun onu?”

“Ben kimseyi sevmiyorum artık.”

“Fedakar ve cefakar bir eş. Böylesi zor bulunur. Seni de seviyor. Katlandıkları az buz şeyler değil. Çağırılım...”

“Uzatma! İstemiyorum, dedim. Bana sende gözüm yok demek için Arzu’yu kullanma. Öyle söyle düpedüz. Seni ben ne yapayım de! İyileşsen de böyle kalsan da ne yapayım? Söyle gitsin.”

“Kapatalım bu mevzuyu. Konuşmak için çok zamanımız var. Ben yanıdayım. İstemiyorsan da çağırmayacağız Arzu’yu. Ama kendi gelirse karışmam.”

“Gelmez. Gelme, dedim ben ona. Hatta babanın evine dön, dedim.”

Nedenlerini niçinlerini konuşup onu üzmemek adına yatağın benden tarafında duran elini tuttum. Hatırladım tenini, hiç unutmamışım sanki.

“İyileşirsem babamdan kalma evi müteahhit istiyordu. Onlara verip üç daire alacağım karşılığında. İki kardeşlerimin biri benim. Bir dükkân kiralara tekrar açarım mezeciyi. Erdem’e ben bakarım.”

“Bakarsın.”

“Ona zarar verecek bir şey yapmam. Beklerim uygun zamanı. Bana hemen baba desin peşine düşmem. Erdem’i bana verir misin?”

Erdem bir eşya değil, diyemedim. Kandırdım onu veririm, dedim. *Al senin olsun, tepe tepe kullan.*

"Belki sen de bana dönersin?"

"Belki."

Sevindi Ali, gülümsedi. "Sahiden mi?"

"Sahiden. Şimdi dinlen biraz ben kendi bölümüme gidip mesaimi başlayayım, gelirim."

Çektim elimi, vermedi. "Herkesin hikayesi yaşadıklarından oluşuyor, bizimki ise yaşayamadıklarımızdan."

* * *

Fırsat bulunca Ali'nin yanına gitmeye niyetli iken kendi servis katımın telefonu çaldı. Ali'nin yattığı katın hemşirelerinden birine hasta ile ilgili ne olursa bana haber vermelerini rica etmiştim. Ziyaretçisinin geldiğini bildirdi rica ettiğim hemşire. Ziyaret saatine henüz var denilmesine rağmen vakti olmadığını ve hastayı şimdi görmek istediğini söylüyordu gelen kişi ve benim kocam olduğu için de kendisine ayrıcalık yapılabileceğini öngörmüştü. Ali'yi koruma iç güdüsü ile fırladım yerimden. Mehmet'in ona zarar verebileceğini düşünmüş olmam çok tuhaf. Onca zaman kılıma zarar vermemiş çok naif, özel bir adamdır Mehmet. Kimseyle kavgası gürültüsü olmaz üstelik de. Meselelerini kaba kuvvetle, hakaretle de halleden kimselerden değildir. Mehmet uzlaşamadığında geri çekilir tıpkı ev terk ettiği gibi. Mehmet, hemşire bankosunun önünde mesaiden çıkıp geldiği her hâlimden belli takım elbiseleri ile dikiliyordu. Haber veren hemşireye teşekkür edip Mehmet'i kenara çektim, gözler üzerimizde olduğundan tuttuğum kolunu bıraktım ve sakince niyetinin ne olduğunu sordum.

“Eski arkadaşına geçmiş olsun ziyaretine geldim.”

“Eski arkadaşın bu ziyareti kabul edecek psikolojide değil, rica ederim Mehmet, git buradan.”

Kırgındı aslında bakışları, indirdi üzerimden, yenildim gi-
diyorum diyecek sandım yine.

“Ali’yi görmemi sağlar mısın Yasemin?” Sakince sordu
bunu. Yumruğumu sıkımdım Ali uğruna Mehmet’e vurabilir-
mişim gibi. Hangisine kıyabilirdim bilmiyorum bugün bile.

“Ali’ye ne söyleyeceksin? Zor bir ameliyattan çıktı, topar-
lanmaya çalışıyor. Senin içeride işin yok, gel dışarı çikalım da
biraz hava al.” Tekrar tuttum kolundan bankodaki hemşirenin
bakışları arasında.

“Şu tavrından vazgeç Yasemin. Geçmiş olsun diyeceğim
hepsi bu. Yemin ederim.”

Yalan yere yemin edecek değildi ya! Geçmiş olsun diyecek
olsa da doğru kişi değildi ki... Ali’nin Mehmet’e karşı öfkesi
gözlerinden okunuyordu adı her geçtiğinde ve şimdi ne yapı-
rak bu nefreti dönüştürecekti Mehmet. Benden kurtardı ken-
dini ve ona daha önceden işaret edilmiş olan odaya yöneldi.
Hemşire gözüme bakıyordu. Başımı öne doğru salladım ve çok
kisa süreceğini söyledim. Mehmet’in ardından girdim odaya.
Ali’nin irkildiğini, kalkacak gibi olduğunu gördüm.

“Geçmiş olsun Ali.” dedi Mehmet ben birkaç adım arkasın-
dayken. “İyi gördüm seni.” Kocaman bir palavraydı söylediği.
Hâline şaşırmıştı, bir adam altı üstü dokuz senede otuz sene
yaşlanmış olamazdı ki! Hastalık değildi tek başına Ali’nin deği-
şimin sebebi üstelik. Mehmet sırf bu yüzden mübah bir yalana
sığınmıştı. “Umarım en kısa zamanda sağlığına kavuşursun.”

“Çok kibarsın.” Ali’nin kinayeli söylemi germedi Mehmet’i, ona birkaç adım daha yaklaştı aksine.

“Biz Yasemin ile...” Bana baktı Mehmet usulen, bu konuşmayı yapmasını ortak kararlaştırmışız gibi ve tekrar döndü Ali’den tarafa. “Günah çıkarmak demiyoruz bunun adına. Sahici hislerle karşıdayız. Benim senden bir ricam var Ali.”

“Emrin olur paşam.”

“İyileşeceğine eminim. Öyle olmasını da dilerim. Ne düşünürsen düşün, senden babalığını çaldığımı düşünmeni istemiyorum. Niyetim bu değildi. Ben Erdem’i yürekten seviyorum.”

“Git!” Kısacık sözü, Mehmet bu sözden çok şey anlasın istiyordu. Yetti de. Dönüp bana baktı Mehmet, kapıyı açtım söylenileni yapması için ve Mehmet son kez sadece: “Bizi affet Ali.” dedi ve çıktı.

Bizi dedi!

Ali’den af dilerken beni de yanına aldı, arınayım istedi belki de bu günden. Kolayca yıkayıp geçirdiğin kirler gibi değildi bu. Mehmet’in peşinden çıktım. Merdivenleri inerken bir adım gerisinde yürüdüm. Hastanenin bahçesinde sözsüz bir veda ile kaldırdım elimi ve aynı şekilde çekip gitti Mehmet.

Ali’nin yanına döndüğümde bıraktığım hâliyle bulamadım onu. Beni görmek istemiyordu en azından kalbindeki kızgınlık az da olsa sönene dek. Israr etmedim. Kendimi aklayan laflar etmedim ve çıktım odadan. O günün akşamında Ali yatağında yoktu. Ameliyat yarasıyla bir yere gidebileceğine ihtimal vermediğimden kat hemşirelerine sordum ilkin, doktorunun talimatı ile bir yere gönderilmiş olabilir, diye ancak onlar da hastanın en son odasında olduğunu söylediler. Bütün hastaneyi alarma geçirdik. Ameliyattan çıkalı üç dört gün geçmiş bir hasta kayıptı

ve mesuliyetini alan hemşirelerin başı ciddi beladaydı. Yalçın Bey'den yardım istediğimde evini arayacağını söyleyip sakin olmam gerektiğini, onu bulacaklarını söyleyip beni teskin etti. Oturup bekledim, ne hikmetse Arzu ev telefonuna bakmıyordu. Dar geldi bana koca bina. İzin istedim, bana izin verirlerse gidip evine bakabilirdim. Vermeseler de gidip bakacaktım, o da ayrı ama usulen iznimi alıp çıktım. Dışarısı sıfırın altında bir derecede buza çalarken Ali'nin sıhhati ile ilgili kaygılarım gitgide büyüdü. Vapura binmeden kara yolu ile geçtim karşıya ve belki de yaptığım en uzun şehir içi yolculuktu benim için. Tüm tırnaklarımı yemişim. Epeyce saç telimi yolmuşum. Rengi daha da solmuş yeşil boyalı evin önünde beklettim taksiyi, Ali oradaysa zaman kaybetmeden taksiye atıp hastaneye geri götürmek niyetindeydim. Zili çaldım. Kapıyı yumrukladım ve gecikmeli de olsa Arzu ile karşı karşıya kaldım. Zavallı kadın beni görünce elemli bir iç çekti. Dudaklarından inleyerek döküldü adı.

“Ali hastaneden kaçmış. Burada değıl herhâlde.” Benden gelmiş olabilecek kötü habere hazır hâlden tahmin edebildim aradığım kişinin orada olmadığını.

“Ne demek kaçmış? Hani tedaviyi kabul etmişti?”

“Etmişti. Nerede bulabilirim onu, bana ancak sen yardım edebilirsin?”

“Pardösümü giyip geleyim.”

Taksiciyi Arzu için bekletmiş gibi oldum. Birlikte Ali'nin gidebileceğı her yere baktık. Virane batakhanelere, meyhanelere, alemci kayıkçıların arasına, sokaklara, ıssız parklara, tinerici yataklarına... Ali yoktu. Yer yarılmıştı da içine girmişti âdeta. Gecenin ayazında yol üzerinden hastaneyi tekrar arayıp

dönmediğinin teyidini aldıktan sonra bir de eve yeniden bakalım, dedik; belki oraya gelmiştir. Döndük Üsküdar'a. Ali'nin eski evinin kapısını açtık. Karanlık girişten seslendik bir Arzu bir ben avaz avaz adını. Bir mum buldu el yordamıyla ve yaktı Arzu. Elektrikler kesikmiş. Mum ışığında çıktık yukarı. Biliyordum orayı ama bana öylesine yabancıydı ki her şey, yalan-çıydı âdeta hafızam. Merdivenlerin bitimindeki kapıdan girdiğimizde tekrar seslendi Arzu, beni oracıkta bırakıp odaları gezdi tek tek ve sonra gelip karşımda ağlamaya başladı. Onu teselli edecek dermanım yoktu ama yaptım. Oturttum onu bir zamanlar yanına oturmamı söyleyen babaannenin yerine. Zayıf elini tuttum. Ali'yi bulacağımızı söyledim. Gece yarısı olmuştu; nereden, nasıl bulacaktık onu bu saatten sonra? Emindi Arzu, bir köşede içiyordu. İçecek, sızacak, soğuktan donacaktı. Acı mıyordu hiç kendine. Tüm hıncı, öfkesi sadece kendineydi. Alamamıştı bir türlü kendinden intikamını. Gözlerinin yaşını silmeden yanı başında duran mum ışığının alazlı gölgesinde konuştu durdu Arzu.

“Babası ile birlikte hapis yatmışlar bir zamanlar. Çok kötü işkenceler yapmışlar bunlara. Ben çocuktum o zamanlar ama siyasi şeydenmiş. Babasına anarşist derdi benim büyük dedem. Ama babam severdi onu. Biz korkağız, onlar cesur, derdi. Ali cesur diye hep başka görürdüm ben onu. Mahallede... Ali abi derdim. Bakmazdı yüzüme. Hiç bakmadı. Babam haftada bir gün içerdi, mezeleri de oradan alırdı. Yerken babam mezelerini Ali'nin yüzü gözümün önüne gelirdi hep. Hiç hayal etmezdim ki o benim olacak. Ama çıktı geldi annesi bir gün bize; benim niyetim ciddi, alacağım senin kızını, dedi babama. Askerdeydi Ali o zaman. Sonra kesildi sesi soluğu. Meğer oralarda seni sevmiş. Birini sevmiş, dediler zaten. Çok üzüldüm. Gizli gizli çok

ağladım. Bir mucize diledim hep ve oldu. Yeniden geldi annesi beni istedi. Ben sandım ki benim olacak. Olmadı işte. Kimseye yâr olmadı. Annesine bile. Viran oldu Ali. Zıyan oldu. Bir aşk yüzünden harap oldu.”

Hıçkırıklara boğuldu Arzu. Başını göğsüme koyduğunda emindim ki kimsesizdi, benim omzumda ağlayacak kadar. Sessizce eşlik etti ona benim gözyaşlarım da.

“ Bir yer geldi aklıma. “dedi Arzu.” Ama gece vakti gidilmez. Bir erkek lazım yanımıza. “

“ Neresi? “

“ Babasının kabri. Babana desen gelmez mi bizimle? “

“ Babam olmaz.”

“ Kocan hiç olmaz. Nasıl gideriz? “

“ İki kişiyiz Arzu, dik dur bakalım, gider bakarız evelallah!”

* * *

Rüzgarın uğultusu, suratımıza doğru vuran kar yazı ile ardımızda elinde bir sopa tutarak yürüdü mahallenin durağından tuttuğumuz şoför bizimle birlikte mezarlıkların arasından. Evsizler dolardı bu saatte buraya; bekçiler kulübelerinden çıkmaz; tinercisi, gaspçısı, ne ararsak onu bulurduk mezarlık aralarında, öyle diyordu şoför. El fenerini doğruca önümüze tutarken Arzu kayınpederinin mezarının yerini hatırlamaya çalışıyordu. Şurası, yok şurası, baş ucunda hemen kocaman bir servi vardı, şimdi seçemezdik tabii servi mi akasya mı ama en azından uzun bir ağacın varlığı bize fikir olabilirdi. Uzaktan tahmin ettiği bütün mezar taşlarını el fenerinin ışığı ile okuduk. Bize arkadan koruma görevi üstlenen taksi şoförü de susmak bilmiyordu. Ali abi diyordu onu anarken. Yaşça küçüktü

Ali'den besbelli, bu hâllere düşecek adam değildi de aslında askerliği zor geçmiş, ondan kafayı yemiş diyorlardı mahallede. Kimi de ona büyü yapılmış olabileceğini söylüyordu. Belki de nazardı. Babasını erkenden kaybeden herkesin biraz daha güçsüz olduğunu bilirdi, acıya dayanıklı olmuyorlardı. Tüm varsayımlarını ikimiz de karşılıksız bıraktık. Peki ben kimdim? Bir akrabaları falan mı? "Benim arkadaşım." dedi Arzu. "Çocukluk arkadaşım."

"İşte buldum." Bu hengamenin arasında Arzu'nun sevinç dolu sesi yükseldi. Ölülerin hepsi homurdandı sanki gür sese. Biraz saygı, biraz huzur ve nihai yalnızlıklarında tek başlarına kalmak istiyorlardı. "Şafak yazıyor işte."

Sahiden de yazıyordu. Ölüm yılında seksen bir senesini de görünce emin oldum. Bizim adımlarımız hızlanırken taksicinin ayağına diken battı. Bekleyin, dedi ben sizi koruyacağım. Onu beklemeden yürüdük. Kabrin ayak ucundan yaklaşırken el fenerini sağına soluna hızlıca gezdirdi Arzu. "Kimse yok!" diye mırıldandı. Ancak ne sağına ne de soluna yatmıştı babasının Ali. Çökmüş toprağın ortasına mezarın tam üstüne iki büklüm olmuş hâlde uzanmıştı. İnleyerek uyuyordu. O anı anlatmak için kelimelerin yetersiz kaldığını biliyorum. Bir yanım elbette çok mutluydu ama diğer her yanım; dövülmüş, ezilmiş, tarumar olmuş hâldeydi. Ah ettim o an ne çok şeye birden. Arzu sarıldı kocasına, ben üzerimdeki montu çıkarıp attım üstüne. Pek kendinde değildi Ali. Kaldırmamız gerekecekti ve o noktada yol arkadaşımız çok işe yaradı. Bir yanına o girdi, diğer yanına Arzu. Dışarıda kaldım. Kenarda... El fenerini tutma görevini icra ederek Ali'nin nasıl olduğunu anlamaya çalışıyordum. Bitkindi elbette, üşümüştü de. Yarası ne durumdaydı, asıl merak ettiğim oydu. Böylece gidecektik hastaneye ve ilk iş

yarasına baktıracaktım. Taksinin yanına gelirken sayıkladı Ali. İlk söylediğinde anlamadım ben ama ikinci söylediğinde hepimiz duyduk ne dediğini. "Yasemin kim?" diye sormuş olsa da taksici benim, diyemedim. Arzu kocasını taksiye bindirirken yanına geçmemi istedi.

"Seni sayıklıyor."

Dizime yatırdım Ali'yi. Tavandaki cılız ışıkla yarasını görmeye çalıştım, kötü görünmedi gözüme. Alnına dökülen saçlarını taradım ellerimle. İyi olacağını fısıldadım kulağına. Ağladım.

"Ali abiyi çok seviyor abla." dedi taksici, çıt çıkmadı kimseden.

Hastanenin adını söyledim şoföre. O anda konuştu Ali. "Oraya gitmem." dedi.

"Yapma. Hastaneye dönmemiz gerekiyor."

"Evime götürün. Gitmem oraya."

İnadına kulak asmak istemedim. Şoföre beni dinlemesini söyledim fakat Arzu son sözü söyledi. "Eve gidiyoruz."

Baygın hâlde çıkardık yukarıya Ali'yi. Taksiciye orada parasını verdim. Sonra bir telefon edecektim ve ona göre beni bir yere daha götürmesini isteyecektim. Telefon çalışmıyor dedi Arzu. Sadece dışarıdan gelen aramalara açıktı. Elektrikler de telefon da faturaları ödenmediğinden kesikti. Taksici ile çıktım dışarı. Durağın telefonundan Yalçın Bey'i aradım. Ali'yi bulduğumu, hastaneye getirmeye ikna edemediğimi fakat eve acilen bir doktorun gelmesi gerektiğini söyledim.

Acilen gelmesi gereken doktor yarım saat içinde geldi. Mum ışığında müdahalesini yaptı, yarasını pansuman etti, ilaç yazdı ve elime teslim etti. Nöbetçi eczane bulabilirsem hemen

almalıydım ilaçları. İsterse yola kadar onun aracı ile gelebilirdim. Nöbetçi eczaneden ilaçları yaptırıp döndüğümde Ali ateşlenmişti. Arzu baş ucunda sirkeli suya batırıp durduğu mendili alınına, yüzüne koyup duruyordu.

“Yardım et de onu soyalım.” dedim.

Çıplak kalana dek çıkardık üstündekileri. Birkaç kere üşüğünü söyledi, birkaç kere de adımı tekrarladı başka da hiç konuşmadı.

“Bir çorba pişirebilirsen Arzu...”

Ateşi kontrol altına alındığında sıra karnını doyurmaya gelmişti. Bir tarafında ben duruyordum Ali’nin diğer tarafında o.

“Evde tüp gaz yok. O olsa yemeklik bir şey de yok. Yağ, salça... Hiçbiri... Sabah bakkala yazdırır alırım bir şeyler.”

Geçen seferki buluşmamızda iştahla yediği tost geldi aklıma. Bir de özenle sardığı dolmalar... Ne cefakâr kadındı böyle!

“Suyun içine biraz tuz, biraz şeker kat öyleyse.”

“Şeker de yok.”

“Sen ne yiyorsun Arzu?”

“Bulduğumu...”

“Nasıl bu hâle gelebilir Ali, aklım hâlâ almıyor. Ekmeğini taştan çıkaran bir adamken...” Sitemim kimeydi bilinmez. Öfke doldu içim hayata karşı. “Ve sen bunca zorluğa rağmen nasıl çıkıp gitmemişsin. Kim katlanır ki şu hayata?”

“Gideceğim. Artık gideceğim ben de. Belki bu sabah, belki bir sonraki. Ama gideceğim. Sadece emin olmak istiyorum ben gidersem ona bakar mısın?”

“Bakarım tabii ama...”

“Öyle bakmak değil, ömür boyu yanında olmak anlamında. Kocanı bırakıp bakar mısın ona? Bakmazsan gidemem. Annesi yaşlı. ‘Gel de dur oğlunun başında.’ desem ona, dayanabilir mi bilmem oğlunun şu hâline? Koca adam deme çocuk artık o, birileri ona kol kanat germeli. “

“Yüreği o kadar iyi bir insandır ki Ali... Ondan dolayı çıkmışsın sen karşısına. Mehmet gibisin. Tıpkı onun gibi...” Derin bir solukla salladım başımı. “Bakarım. Gitmek istiyorsan git.”

“İyileşsin gideyim.” Kalktı ayağa. Odasına giderken gördüm sadece, kapısını kapatma sesini duydum bir de. Bir daha da duymadım onu.

Baş ucunda uyukladım Ali’nin. Her inlediğinde kalktım, adımı her duyduğumda irkildim. Sabah ilk ışıqla evde ödenmemiş faturaları bulabileceğim yerlere baktım. Mutfak rafında duruyorlardı. Biraz alışveriş yaptım ve geri döndüm. Arzu kapıyı açtı. Ali’nin uyandığını haber verdi. Poşetleri aldı. Birazdan tüp de gelecekti. Ali’nin gıda alabileceği bir şeyler hazırlayalım diye söylenirken “Seni sorup duruyor. Ben hazırlarım, sen çık yanına.”

“Hastaneye dönmesi için ikna etmem lazım onu Arzu.” Söyleyeceklerime önce kendimi hazırladım sonra genç kadının gözlerine baktım. Feri gitmiş ıslak gözlerine. “Ben senin kocanı elinden alan fena bir kadın değilim. Beni yanlış anlama. Asla... Sadece iyileşmesini istiyorum.”

“Benim kocamın bu saatten sonra sana bile faydası olmaz ki... Nasıl biliyorsan öyle yap. Bu, seni gözümde kötü etmez. Hoş, etse ne olacak. Kimim ki ben?”

Dostça dokundum omzuna yukarı çıkmadan evvel ve gülümsedi bana. Onu gülümserken ilk ve son kez görüşümdü.

Gözleri çabucak buldu beni Ali'nin. Gecedен kalma yeri-me geçtim. Alnına dokundum. Ateşi yeniden çıkıyordu. Bir şey söyleyecek miyim diyen bakışları takip ediyordu hareketlerimi. Üzerindeki örtüyü indirdim çıplak göğsü çıktı ortaya. Geçmez yara izleri vurdu yüzüme, görmezden geldim.

"Hastaneye dönmemiz lazım Ali." Kayıtsız kaldı teklifime. "Burada bu şartlarda ölürsün."

"Sahi mi?"

"Şaka yapar gibi bir hâlim mi var? Şu senin yaptığın şey intihar resmen. Ne çektik biz dün biliyor musun? Bakmadığımız yer kalmadı. Şimdi bir araba tutacağım. Şimdi dediğime bakma, bir şeyler yiyeceksin önce. Sonra döneceğiz hastaneye. Kaldığımız yerden devam edeceğiz. Söz veriyorum sana üç dört gün sonra Erdem'i getireceğim yanına."

Su istedi benden. Etrafa bakındım, tek ayağı çatlamış sehpanın üzerinde üstü dantelle örtülü bardakta Ali için bırakılmıştı su. İçmesine yardım ettim, hırıltılı bir nefesle iki yudum su içtiği için yorgun düşmüş bir hâlde başını yastığa koydu.

"Erdem'in babası var. Takım elbiseli, kıyak bir adam. Arabası da vardır onun. Babadan varlıklıydı. Gördüm, ayakkabısına çamur değmemiş. Ne yapsın Erdem beni? Ayyaş pisliğin tekiyim." Öksürmeye başladı. Bir nöbet gibiydi, uzun sürdü, bardakta kalan suyu içse de dinmedi. Yastığını dikleştirdim. Sakin olmasını söyledim, konuşmasa da olurdu ben konuşacaktım, hem lamı cimi yoktu bu işin, dönecektik hastaneye.

"Bilhassa gelmiş ayağıma. Bana kudretini göstermeye. Çolak Mehmet'in ne hâle geldiğini göstermeye. Jilet gibi ütülü gömleğimi sevdiğin kadın ütüledi demeye. Oğluna babalık

ettim, iyi ki de etmişim yoksa şu hâlinle ne faydan olacaktı demeye.”

“Yanlış anlamışsın sen Mehmet’i. O niyetle gelmedi o.”

“Gitti demiştin. Avuttun çocuk gibi beni. Tedaviye ikna olmam için kandırdın. Sen Mehmet’le mutlusun.”

Mutluluğun tarifini yap deseler bana adına Mehmet demezdim. Fakat Mehmet’in yeten taraflarını da inkar edemezdim.

“Ben çer çöp bir adamım Yasemin. Bensiz devam et yoluna, boş ver beni. Yettiği yere kadar yaşarım ben.”

“Kes sesini!” Dişlerimi sıkışmışım, bunu çenem ağrıdığında anladım. “Benden başka kimse mi yok yaşadığında yanında olmak isteyeceğin? Anneni düşün Ali. Hâlinden haberdar bile değil. Ona evlat acısı yaşatmaya hakkın yok.” Kapattı gözlerini bile bile, beni görmeye tahammülü kalmadığından değil de benimle mücadele gücü olmadığından.

“Seni sevdim ben. Sana hiç yalan söylemeden sadece seni sevdim. Evet gittim ama buna mecbur olduğumdan. Yine de senelerce hep bir umudum oldu benim. Senden hiç vazgeçmedim ki büsbütün. Defalarca kurdum Erdem ile ilk karşılaşma ânınızı. Ben seni kaybetmek istemiyorum. Başarabilirsin Ali. Başarabiliriz. Mehmet’ten boşanırım. Sana yemin ederim ki hiç düşünmem bunu yapmak için! Tek celsede! Gözümü bile kırpmam. Seni bu hâlde görmeye dayanamıyorum ben. Dün aklımı kaybedecek gibi oldum. Benim sevdiğim adam... Ali bir avuç üzümle o rehavetli sinema salonunda geçirdiğimiz iki saat dün gibi hatırlamıyor musun sen de? Yapabilirsin. Bu defa vazgeçme. Bu defa gitme!”

Bir bilmece sordular bana çocukluğumdan bu yana hiç sorulmamış olanından. Basit, tek kelimelik cevabı, dediler. Düşündüm, düşündüm; cevabını bulamadım. Yaşadığım şeyin vebalini ödeyecek biri lazımdı bana. Ali bu hâle gelirken bana başka bir hayatın başrolünü yaşatanlarla ben hesaplaşmalıydım. Hastane telefonundan aradım Mehmet'in dairesini, babamlara gidebilirse orada onunla konuşmak istiyordum. Erdem'i özlemişti zaten, onun da aklında bugün iş çıkışı gitmek vardı. Ben biraz da Erdem'le zaman geçirsinler diye eve uğrayıp, duş alıp kıyafetlerimi değiştirdikten sonra gittim babamlara. Akşam yemeği için beklemişlerdi beni. Akşam yemeğine kalmayacaktım, hastaneye dönmem lazımdı. Annemle Erdem yemek masasında kalırken benim, babam ve Mehmet ile konuşmam gereken şeyler vardı. Bakışlar gerildi. Kimse didiklemedi evvelinden meseleyi. Üç kişi girdiğimiz odanın kapısını kapatıp babamla Mehmet'i yan yana karşımdaki koltuğa aldım. Ağlamaklıydım, direndim, dökmedim gözyaşı. Ali'yi gece nerede bulduğumu anlattım onlara; evinin viraneliğinden, beş kuruşsuz bir alkolik olduğundan, bir saat evvel de zatürre teşhisi konulduğundan. Onu yeniden hastaneye dönmeye ikna etmem benim için zor olmuştu bunu da onlara söyledim ve açık açık dedim ki: "Ona bir söz verdim, o iyileşene dek ona bakacağım." Bu söylediğimi yadırgamadıkları açıktı ancak ben ekledim. "Boşanacağıma ve onunla evleneceğime dair de söz verdim." Mehmet dimdik oldu karşımda. Babam oturmasını söyledi. Dur hele, lafını bitirsin gibilerinden çekistirdi kıymetli damadını. Dinlemedi onu Mehmet, öyleyse ben de onun hizasına gelmeliydim kalktım ayağa.

"Bu defa kimsenin onayına ihtiyacım yok. Otuz
mı geçtim. Bir oğlum var. Senin emeğini de reddetmi

Mehmet ancak son yaptığıın bardağı taşırdı." Ne yapmışım ki ben, der gibi baktı? "Güç gösterinle dağıttın onu. Bile isteye, ağır durumda olduğunu da söylediğim hâlde yaptın bunu. Affet demek için doğru zaman da değildi üstelik."

"Sen kafayı yemişsin!" Nefret etti bir anda Mehmet benden sanki. Aşkın en güçlü alt duygusudur nefret, bilen bilir.

"Ne söylediğin umurumda değil Mehmet. Bu saatten sonra sen de yoluna bak. Babamın yanında söylüyorum açık açık. Ailene de ne dersen de. Ardımdan namussuz de istersen. Umurumda değil."

"Zavallı!.." Acıdı bana peşi sıra. Babam da kalktı ayağa. "Çocuğunuz var kızım." dedi. Mehmet alay eder gibi güldü, birkaç saniye sonra gerildi yüz hatları.

"İyileştiğinde o ayyaşla yapamayacağını anlayıp yalvaracaksın bana."

"Ayyaş değil Ali. Kurtaracağım ben onu tüm belalardan. Babamın bıraktığı hasardan başlayıp kendi yaptıklarımın zararına kadar hepsini onaracağım."

"Yazıklar olsun sana!" Döndü arkasını Mehmet, bir kez daha bakar mıydı yüzüme bilmem ama giderken sertçe kapayınca kapıyı onu kırmış olduğum için pişman olmuşum bile. Başka bir lisanla söyleseydim bunları daha az incinir miydi diye bile düşündüm. Mehmet'i daha az incitmenin bir yolu yoktu. Babamla bir başımıza kaldık daracık odada. O da gitmeye kalkınca durdurdum onu.

"Sen babamsın. Düşmanın da olsa sevdiğim adam, senden vazgeçemem. Beni affet baba. Bunu ona borçluyum."

"Hele bir iyileşsin. Konuşuruz. Düşman mı kaldı, düşmanlık mı kızım? Bizi bize kırdıranlar utansın!"

Bir çiçek aldım Ali'nin odasına. Krizantemmiş adı, öyle söyledi çiçekçi. Kışın da olsa aha bana verdiği gibi açarmış çiçekleri gökkuşağı gibi. Bizim ihtiyacımız vardı rengarenk bakan çiçeklere. Gökkuşağı açan yağmurlara... Havayı yumuşatan, lapa lapa yağan kara... Yumuşacık rüzgara... Durgun denize. Martı çığlıklarına, güneşe, aya, yıldıza, çocuk sevincine, şırıl şırıl akan bir nehrin üzerinde dingin giden sağlam bir kayığa, yaşama dair ne varsa hepsine...

"Şu çiçeğin güzelliğine..." dedim saksıyı pencerenin önüne onun da görebileceği yere koyarken. "Gece uyumadan alacağım çiçeği odandan, sabah geri getireceğim, doktorundan izin aldım." Tatlı tatlı baktı bana.

"Önlüğünü giymemişsin!"

"Nöbetçi değilim bugün, refakatçiyim. Beş gün izin yazdırdım kendime, hep yanında kalacağım. Ne yaptın ben gidince, ilaçlar rahatlattı seni değil mi? Öksürüğün azaldı sanki."

"Göğsüm ağrıyor biraz."

Yanına yaklaşıp elimi göğsüne koydum. Hissedilir güçlükteydi solunumu.

"Havlu ısıtıp koyalım mı, ne dersin? Büyüklerimiz boşa yapmamışlar değil mi?"

Gülümsedi. Hoş bir huzur, hiç görmediğim kadar dingin bir hâl vardı üzerinde. Dolabını karıştırıp bir havlu buldum ve dönüp kaloriferin üzerine koydum.

"Erdem de üşütünce yapıyorum böyle, sabaha turp gi oluyor."

"Kaç kere kalkıyorsun gece onun üstünü örtmek için?"

Onu Mehmet yapar, diyemedim. Bazı geceler yorganı üstüne dikmeyi düşündüğünü söyler hatta, hiç diyemedim. Üstünü açınca çok korkar hastalanmasından... Kalbim bir garip Ali, senden hiç vazgeçmedi, aşkın derbeder kıldı kalbimi fakat Mehmet'e de ısındı yüreğim. Ona yanaştı pervasızca, kutsal bildi onun varlığını, anlaşılır gibi değil. Neden böyle?

"Ohoo, kaç kez!" Havluyu pijamasının üstünden göğsüne koydum. Pek ısınmamıştı aslında ama rahatlatır belki diye. "Ne yaptın ben yokken?" Bir kez daha gülümsedi bu bir sır der gibi. "Kâğıt kalem istemişsin hemşirelerden, mektup mu yazdın?"

"Hı hı!"

"Kime?"

"Anneme. Çekmeceye koydum. Postalarsın birkaç gün sonra."

"Sabah hallederim."

"Acelesi yok. Yanıma gelir misin biraz?" Yanıncaydım zaten ama istediği başkaydı belli ki. Yatağında hafiften kayınca boşluğa yerleştim. Sonrada havlu koyduğum göğsüne yasladım başımı kolu sırtımdan sardı beni. Ali kokmuyordu artık o; hastalık, hastane, ilaç kokuyordu ama teninin sıcaklığı dün gibiydi. Nefes sesi canımı sıktı. Tam toparlayacak derken mezarlık serüveni iflas ettirmişti vücudunu. Bahsini açmak istemedim bunun. Duyduğum ses ciğerlerinden geliyor ve hastalığı nasıl atlatacağın konusunda kaygım büyük de demedim ona.

"Hiç düşündün mü?" dedi Ali. "Gitmeseydin ne olurdu?" Çok düşünmüştüm. Farklı hâllerle hayallerimde yaşayıp durmuştum. "Her şeye rağmen iyi ki tanışmışız değil mi?"

"Olmasa olmazdı Erdem."

“Yapardınız Mehmet Paşa'mla bir tane daha oğlan. Sevmişsin sen onu Yasemin. Ne acı! Ben ölesiye nefret ederken her şeyden, herkesten sen sevmişsin onu. Ben seni daha çok sevdiğimden mi senin beni sevdiğinden?” İnkâr edemedim Ali'nin söylediklerini, haklıydı eni konu. “Garip bir sukût var içimde. Herkesi, hepinizi affettim sanki. Sen affettin mi beni?”

“Beni çok sevdiğin için mi?”

“O yüzükle babandan intikam almaya kalkıştığım için. Gitmezdin yoksa sen. Gitmeyecek kadar seviyordun beni. Bir posta rulosuna sığan kocaman aşk sözcükleri yazan o kız gitmezdi. Affettin mi?”

“Affettim.”

“Kokun... İçtiğim tüm içkilerin verdiğinden daha mest edici. Vazgeçemediğim her gece bir başıma düşlerdim kokunu. Koku düşünmez deme. Ben yapardım. Hasret delirtti beni Yasemin. Aşk değil, özlem... Keşke ben de bir kuple sevebilseydim Arzu'yu. O zaman tutardım ben de bir ucundan hayatın, o kadarcıkla yaşardım. Zulmettim ona senin bana yokluğunla yaptığın gibi. Şimdi, Yasemin, bana vicdanın sızlıyor mu desen... Sızlamıyor! Tek mübah senmişsin. Kime, ne kötülük edersem edeyim cennetin tek koşulu senmişsin. Görüyorum. Gaddarmışım belki. Mümkün mertebe çok âşıkken çok gaddar olabilmişim. Bu kadar sevmek revaymış bana ki bak sonunda kavuştuk sevgilim. Ağlıyorsun biliyorum. Anlamayayım diye de konuşmuyorsun. Uykum geldi şimdi, gelmese bir güzel fırçalardım seni ağladığın için. Unuttun mu, kıyamazdım ben sen ağladığında?”

Her ağladığımda bunu hatırladım demedim ona. Ne çok demek isteyip de sustuklarım vardı o gece. “Seninle seviştiklerimiz

sıcak yaz günü temmuz başıydı. Klor kokulu otel odasının yaşanmışlık dolu çarşaflarına sarınıp da saçlarını kokladığım o gün zorlu bir cengin zafer kazanmış komutanıydim ben. Hiç bırakmayacağım seni, demiştim. Hiç!.. Sana kadar da senden sonra da hiçbir kadını öyle saramadım ben. Ben gibi olamadım kimseyle. Sen gittin, erkek olduğumu da unuttum ben. Adımı bildim, bir de gözlerimin rengini. Üzüm bakışlı güzel adam.”

“Vanilya kokulu güzel kız.”

Herkes hatırladı bir kez daha adını. Koskoca bir hüznün tesisinde sessizlik sundu bize. Koridordan ayak sesleri geldi, birileri kapıları kapatıp açtı, bir çocuk ağladı alt kattan, arabanın biri ilerideki caddede korna çaldı, gökkuşağı çıksın diye şimşek çaktı. Sıçradım. Güldük çocuksu korkaklığımıza.

“Neyini sevdin bu kadar, demişti annem bana. Küs gibiydi o zamanlar. Belki de kırgın... Zehra'yı nişanlamıştık. Çok içmiştim yine. Annem vurmuştu suratıma okkalı bir tokatla. Koca adamım. İncinmek şurada dursun, başımı bile eğmedim. Bir daha içmeyeceğine söz ver, dedi. Vermedim. Ağladı sonra. Anneler çok ağlar Yasemin. Neyini sevdin, dedi; koydu gitti işte seni... Koydu gitti dedikçe o, ben vurdum duvara. Gitmedi, dedim; yalan söylüyorsunuz. Oysa kaç yıl geçmişti üstünden. Bir köşeden izliyordu beni Arzu. Vura vura elimi parçalamışım, kanayınca elim benimle inatlaşmayı bıraktı annem. Tamam, dedi; gitmedi. Gelir yarın bir gün, sen de sarılırsın ona, nereye derse oraya gidersin. Avundum gelir mi ki diye. Ayılınca anlıyordum bu lafların palavra olduğunu. Sahi, neyini sevdim ben senin bu kadar Yasemin?”

“Bilmiyor insan neyini sevdiğini. Bilince daha kontrollüsü oluyor zaten. Bilmeyince uçsuz bucaksız...”

"Deniz gibi mi?"

"Yeryüzünde benzeri yok."

"Ben gidersem..." Çektim içimi. Ben çekerken içimi saçlarımdan öptü beni. "Seni sevmekten vazgeçecek miyim merak ediyorum? Ölmek nasıl bir şey? Babam da ölümü düşünerek öldü. Babam da korkmadı ölmekten. Ben de korkmuyorum."

"Sen ölmeyeceksin ki... Bir ev tutacağım bize. Deniz görecek ucundan kıyısından mutlaka. Sabahları yürüyeceğiz temiz havasında. Erdem olacak yanımızda. Sana baba diyecek. Başka çocuklarımız da olacak."

"Benim çocuğum olmuyor ki..."

"Benden olacak. Bir oğlumuz daha, bir de kızımız. 'Yasemin demiştin.' diyeceksin bana. 'Sen inanmıştın.' diyeceksin. Ben babamla bile konuştum. Karşı çıkmadı bana, düşünebiliyor musun? Düşmanlık bitti. Engelimiz yok. Sen de affedeceksin onu. Allah'a havale edeceksin. Kalbindeki kini atacaksın. Bizim için... Oğlun için..."

"Senin için... Ben senin için her şeyi yaparım. Üzülme. Sakın üzülme."

"Yordun iyice kendini. Uyu lütfen."

"Yanımda kal. Burada kollarımın arasında."

"Gitmiyorum, buradayım."

"Ben de gitmiyorum, buradayım."

Veda Ederken

Geriye yâd etmek kaldı sadece...

Gece yarısıydı uyandığımda. Zifiri karanlık bir hastane odasında ter içinde kalmıştım. Aldığım çiçeğin pencerenin önünde kaldığı geldi aklıma. Hemşirelerden birinin içeri girip bizi bu hâlde gördüğü ve aniden çıktığı sonra da... Boğazım kurumuştu. Bir yudum su bulmak niyetiyle Ali'nin kollarının arasından çıkmak üzereyken nefesi rahatlamış, dedim kendi kendime; hırıltı yok. Bir de ateşine bakayım derken anladım ki nefesi büsbütün yoktu.

Birçok kez gitti Ali, bu defanın son oluşunu kabullene-medim. Feryat figan bağırdığımı hatırlıyorum. Yüreğimdeki yangını... Çaresizlik kuyusunda çırpınıp dururken kafamı sağa sola çarpışımı. Dışarıdan koşup gelenler oldu. Kimsenin yüzünü görmedim. Ölüm beni gafil avlamıştı. Bu denli sinsice aramıza gireceğini tahayyül edememiştim. Beni ayırmaya çalıştılar ondan yine. Gözleri kapalı, bedeni soğuk, teni solgun fakat dudağının bir kenarı tatlı bir tebessümle kıvrılmış hâlde veda etmişti bana. Duymamıştım. Belki gidiyorum demişti de ben uykunun yarı ölüm hâliyle meşgulken göremedim onu.

Hayatımın en büyük pişmanlığı da bu oldu sanki, onu gidiyorum derken duymayışım... Yalçın Bey geldi sonra. Ali'nin cansız bedeninden ayrılmayışıma müdahale edenleri durdurdu. Omuzlarımdan tuttu.

"Mukadderat!" dedi. "Ayrılmak istemediğin boş bir beden sadece. Ruhu çoktan ayrıldı, bir yerlerden izliyor seni."

Ruha dokunulmazdı. Göremezdin, duyamazdın onu. Boş bir beden dururken karşında soyut bir ruh tercih edilir olmazdı. Sadece ruh, yokluk demekti. Katlanılabılır görünmedi gözüm. Çırpındım; eğer bedenini bırakmazsam Ali hâlimi görür, o bedeninin içine tekrar girer sandım. Elinde olsaydı bunu yapardı. Beni bu hâlde koyup gidemez, bana arkasını dönemezdi. Bıraktım bomboş bedeni. Oracıkta öl deseler yapardım. Ardımda kalanları düşünmeden yapardım bunu. Yitirmiştim âdeta aklımı. Sakinleştirici önerdiler bana. Evet, dedim; belki dinler acım. Dinmedi. Ailenizden birini arayalım, dediler. Babamı aramışlar. Baş ucumda durdu babam sadece. Ağlama bile demedi bana. Elimi tuttu zaman zaman. Sonra kolumdan tutup yürüttü beni, arabasına bindirdi ve eve götürdü.

Erdem'e dediler ki hastanede yatan o amca ölmüş. "Tüh!" dedi Erdem. "Ben onu uçağıma bindirecektim pilot olunca." Şu kadarcık bir hayıflanma bıraktı babasının gidişi onda. Hiç affetme beni çocuk, dedim içimden; babanın küslüğünü sen gütl! Ben senden babanın gidişiyle yetim kalma hakkını bile aldım. Höykürerek onun ardından ağlama hakkını bile aldım.

Cenazesi Manisa'ya kaldırılacak dediler. Arzu demiş ki babasının mezarının yanına gömülecek. İki gün sonra yapıldı töreni. Babam benimle geldi. Cenaze namazını arka saflarda kıldı. Annesini gördüm uzaktan, kız kardeşlerini... Kimse görmedi beni. Kimse yuhalamadı beni. Kimse kovmadı oradan

beni yaka paça. Yapsalardı soğurdu içim, soğumadı hep yandı alev alev.

Sonra bir mektup verdi Arzu bana. Hastane odasında baş ucundaki komodinin çekmecesinde bulmuşlar diyerek. Annesine yazmıştı demeden aldım mektubu. Onu oracıkta, ıslak toprakların arasında, yapayalnız bıraktım. Zatürre olmuştu, bu soğukta daha da azar diyemeyişime kahrlandım.

Zaman ilaç dediler yine.

Ecel de deniyormuş böylesine. Yiyecek ekmeği yokmuş. Ben hakkımdan verirdim oysa ona hiç düşünmeden. Ne kadar eşyası varsa topla gel, dedi babama annem. Erdem babasını sordu durdu. "Baban toprak oldu." demedi ona kimse. Ankara'ya arazi keşfine gitmiş, dediler. Ali'nin öldüğünü diyememiş ona annem, Erdem'i sormak için aradığında Mehmet. Üzülür belki de, dedi.

Üzülmek ne hafif tabirdi. Çok üzülmek bile... Üzülünce bir gün geçeceğini biliyordun. Bu, hiç geçmeyecek gibiydi. Çocuğun yanında ağlama, diyordu annem bana ama ona baktıkça daha çok ağlayasım geliyordu benim. Gözlerine hele... *Adına günah derler senin çocuk, ben sevda dedim*, diyesim geliyordu ona. Sevdiğimi bir tek seninle gösterebilirim cümle âleme. Ağrıyan bir yeri var annenin demişler, ondan ağlıyormuşum. Nerem ağrıyorsa öpecekmiş. Tam şuram, dedim ona sol yanımı gösterip. Çok mu ağrıyordu? Çok da laf mıydı, kıvrandırıyordu!

"Geçer anne, bütün ağrılar bir gün geçer." dedi bana Erdem. "İstersen her gün öperim, mutlaka geçer."

* * *

"Vanilya kokulu güzel kız,

Zamanı geriye getirdiğinde geçeceğine inandığım keşkele-
rim var benim. Bilim her şeye çare bulur da insani keşkelere
bulamaz, bunu bilirim ama. Geçmiştir çoktan. Kulağına küpe
de olsa bu, onları keşke olmaktan çıkarmaz . Şimdi, sevgilim,
en büyük keşkem seni kaybetmeme neden o günken bugün bir
yenisini daha edindim. Keşke kavuşma ümidimi kaybetmesey-
dim. O zaman yaşırdım. Yaşadığında her şeye çare var çünkü.
O bir zamanların keşkesine bile. Şimdi sığındığım tek gerçek
son kez de olsa sarılabilmiş olmak sana. Son kez de olsa delice
sevmiş olmayı kâr saymak. Çünkü seni sevmek, güzel kadın,
keşke diyemeyeceğim kadar mutlu yaşattı bana bu hayatı. Kısa-
cık bir zaman dilimiydi belki ama acılar ve sevinçler o kısacık
zaman dilimlerini yaşadığın müddetçe taşınır cebinde. Ölünce
ne oluyor bilmiyorum. Bir sağında bir de solunda duran me-
lekler emeklilik dilekçelerini hazırlıyorlarmış. Benimkilerin işi
bitmek üzere hissediyorum. Onlara son kez şöyle dedim: 'Ne
olur sevdami sağ taraftaki yazsın. Çünkü şu gariban kalbim bir
tek onu tastamam yaptı.' Dinlerler mi sözümü bilmiyorum ama
seni sol taraftaki yazar, adına kötü şeyler derse ben çok üzülü-
rüm sevgilim.

Erdem gizli adıyla birlikte gizli kalsın sende. Kimse benden
emanet bilmesin onu kendine. Hiç babalık edemediğim bir ço-
cuğun hayatına ölmeden evvel bedel biçip gitmek istemiyorum.
Babası olarak kimi biliyorsa o, öylece kalsın yüreğinde. Çünkü
sevgilim, babasız çabucak büyür insan. Hazır mısın buna diye
sormazlar bile. Yükü sırtında kalır. Adına bazı şeyler derler;
yetim gibi. Babalı çocuk büyürken babasının arabasını kaçırıp
duvara vurduğunda pişkin pişkin af dileyebilir. Varsın babası
sevdiği, bildiği yerde kalsın. Ne tuhaf ama hiç kıskanmıyorum
bunları yazarken. Belki de yapamayacaktım ben babalığı, yeteri

kadar sevmeyecektim onu. Dedim ya sana, ben bir tek seni sevmeyi tam yapabildim.

Şimdi, sevgilim, veda zamanı. Veda ederken söylenen her söz, hatırasıyla çalar durur kapını yaşadığın sürece. O yüzden bil ki geçecek. Her sabaha bensiz uyanmak bir önceki sabah kadar zor olmayacak. Önümüz bahar, sonrası yaz. Denizi seversin sen, yüzmeyi... Gerçek bir yazlık sinemaya git yanında oğlumuzla, bir şapka al ona, başına güneş geçmesin. 'Biz de babanla böyle bir yerde tanışmıştık. Bana bakmaktan filme bakmamıştı. Çok şey istemiyorum, demişti dua ederken; sadece bu kız benim olsun yeter. Çok şey istediğini bilmiyordu.' dersin. Babasını kim bildiği önemli olmadan ona anlattığında bu hikâyeyi beni tebessümle yâd et. Hiç yiyemediğin Arnavut ciğerimin tadını düşün. Elinden tuttuğumda hissettiğin sevinci... Eminönü-Üsküdar vapur seferinde çay içen sevgilileri, martılara simit atanları... Bir sigara yak... Sen sigara içemezsin bilirim, bir sigara yakanı bul, dumanında gör beni. Daha dün daha çok acıyordu kalbim, şimdi daha iyiyim de; nefes al, yaşayamadığım hayatı yaşa. Benim için yaşa. Bir sevda uğruna yok etme kısacık ömrüne sığabilecek güzellikleri. Sadece unutma beni. Dursa da kalbim unutmayacağım çünkü ben seni. Seni son nefesine dek seven üzüm bakışlı âşık adam Ali. “

Defalarca okuduğum mektubu annemlerin evinde, defterimin arasındaydı. Ali'nin mezarına ziyarete gittiğim o gün ölümünün on ikinci günüydü. Bir önceki gün kadar ağrımasa da kalbim, bu acı geçmeyecek gibiydi. Mezarının başında göz yaşlarımla dua ederken duydum Erdem'in sesini.

“Ben Fatiha okumayı bilmiyorum ki!”

Arkamı döndüğümde Mehmet, Erdem'in elinden tutmuş onu babasının mezarına getirmişti.

“Olsun sen de Allah’a onu cennetine alması için dua edebilirsin.” Erdem, Mehmet’in elini bırakıp yanına geldi. Masumiyetiyle gülümseyip avuçlarını göğse açtı. Toparlandım. Mehmet’in elinde defterim vardı. Bir an sinirlendim, sadece iki adım kadar attım o sinirle de ama sonra Mehmet’in sesi durdu beni.

“İçindeki mektupla birlikte bir gün anlayabileceği yaşa geldiğinde ona verirsin.” Erdem her şeyden habersiz babası için cenneti istiyordu. “Özür dilerim, niyetim tamamını okumak değildi.”

Defteri aldım elinden, o ise yanımdan sessizce geçip Ali’nin mezarının başına diz çöktü. Sessiz sessiz konuştu onunla. Bekledim her ikisi de duasını bitirsin diye. Sonra üçümüz yan yana kabristan çıkışına doğru yürürken sordum Mehmet’e daha ne demişti ölmüş gitmiş bir adama?

“Hey koca adam! Kabul ediyorum başrol sensin!”

* * *

Teşekkürler

Çıktığım her yola evvelinden hazırlıklıyım ben. Bir nevi eskiden kalma azık merasimidir yaptığım. Bu işler böyle; karakterleri karşıma almadan, onlarla uzun uzadıya konuşup hallerini hatırlarını sormadan yazamam hiçbirini. Yazmadan evvel onları anlamam lazım diye yaparım bunu. Anlamak mühim şey çünkü hele ki anlatmayı çok sevenlerin zamanında...

Öncelikle her kitabımın en başında teşekkür etmeyi bir borç bildiğim isimleri sıralamak istiyorum. Gözümün nuru kocam Kağan Çiçek; iki evladım, candan öte sevdiklerim oğullarım; anneciğim ile babacığım, kıymetli dostluğu kadar çalışkanlığı ile de elim ayağım Pınar Moraloğlu Suna, noktalı virgülün üstadı Seda Diri İlic... Sizler olmasanız yapamazdım. Sizler varsınız diye de hep daha iyisini yapmak gayesindeyim. Bir kez değil, her seferinde birçok kez teşekkürler. İyi ki varsınız.

Sevgili kız kardeşim Sevtap'a: Okumazdın yahu sen, nasıl oldu da en baştan başlayıp bütün kitaplarımı okudun, bir de üstüne çok sevdin? Buna şaşırdım doğrusu! İşte bu şaşkınlığa sebep olan okuma azmin için de sana teşekkür ederim. Çünkü dedin ki: Bu defa da bana teşekkür et, bak bütün kitaplarını okudum. Ben test kitapları arasında yazarken sen sırrımı saklayarak bunu çoktan hak etmiştin zaten. Teşekkürü atlamak benim ayıbımmış.

Kim kaldıysa geriye... Bilhassa yüreklendiren, destek olan, uzaktan ne olduğumu düşünür hâlde bakıp yazarlık işlerini

bana çok görenlerin aksine alkış tutan, dostluğunu esirgemyen, karakterlerimle aynı masaya oturan arkadaşlarımdan her birine de ayrı ayrı teşekkür ederim.

Tüm vedalar hazindir fakat en çok bu kitabımı yazarken veda etmek zor geldi bana. Ali yaşasın isterdim istemesine de hepimiz bir gün bilmediğimiz bir vakitte aynı sona mahkûm olduğumuzdan gerçeğe ait o yerde bıraktım onu. Hayaller kocamandır, siz isterseniz o kocaman dünyanızda ona mutluluk biçin. Bu noktadan sonra sizin hikâyeniz siz nasıl isterseniz öyle devam eder.

Tüm okurlarıma kıymetli vakitlerine eşlik etmekten onur duydum. Varlığınız kâfi. Teşekkürler.

Ali Ziya = Marişe 27

Yasemin = 22 yaşında

VEDA EDERKEN

Mehtap Soyuduru Çiçek

Her sevdanın dimağında vedalar vardır. "Veda Ederken" alazlı güneşin altında ter, kir, yalnızlık ve mecburiyet kokan bir askerle gurbeti yeni tanımış, yeni yetme bir hemşirenin aşkından daha ötesini anlatır. Bazen bir mektupta, bazen bir darağacında, bazen bir komutanın tokadında, bazen yaşamın ta kendisinde... Aşk asla asıl konu değil bu kitapta ve bunun için de zorlamadım kendimi. Aşkı anlatırken döküldü diğerleri dilimden ve de kalemimden. Her veda gibi yürek burkmaya mecbur...

Durdukça küllenecek her acı ve biz açıp yeniden okumak isteyeceğiz bu kitabın her sayfasını. Raftan onu çekip çıkarırken bir toz bulutu yükselecek havaya. İkinci ya da üçüncü kez okuduğumuzda o toz kokusu hatırlatmak isteyecek ki bize: Bu keşmekeşte sevmek de var yanmak da... Ölmek de var kalmak da... Yaşamak da var yaşarken türlü türlü ah etmek de... Dinlemek de var anlatmak da... Nefes almak değil sadece, hepsinden az az almak var nasibe...

"Veda Ederken" sadece bir dönem romanı değildir. Anlatmak istedikleri geçmişten gelir, buram buram vanilya kokusu taşır rüzgârıyla ve "üzüm gözlü" dediğimiz herkesi anımsatır bize.